Jaarstukken

2025

Ter identificatie d.d. 30-06-2026

WHS Registeraccountants

Inhoud

Jaarstukken 1
2025 1
Inhoud 3
Aanbiedingsbrief 5
Leeswijzer 6
1 Bestuurlijke samenvatting 8
1.1 Bestuurlijke hoofdlijn 9
1.2 Financiële hoofdlijn 11
2 Programmaplan 16
2.1 Bestuur en ondersteuning 17
2.2 Veiligheid 25
2.3 Verkeer, vervoer en waterstaat 29
2.4 Economie 34
2.5 Onderwijs 40
2.6 Sport, cultuur en recreatie 46
2.7 Sociaal domein 53
2.8 Volksgezondheid en milieu 66
2.9 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing 73
3 Paragrafen 83
3.1 Lokale heffingen 84
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 89
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen 96
3.4 Financiering 102
3.5 Bedrijfsvoering 108
3.6 Verbonden partijen 113
3.7 Grondbeleid 134
3.8 Openbaarheidsparagraaf 142
3.9 Demografische ontwikkelingen 143
3.10 Energie 144
3.10.1 Algemeen 144
4 Jaarrekening 147
4.1 Balans per 31 december 2025 148
4.2 Toelichting op de balans per 31 december 2025 153
4.3 Niet in de balans opgenomen 211
4.4 Gebeurtenissen na balansdatum 212
4.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 213

4.6 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid 223
4.7 Rechtmatigheidsverantwoording 226
4.8 WNT-verantwoording 227
5 Bijlagen 229
5.1 Overzicht baten en lasten per taakveld 230
5.2 Kerngegevens 234
5.3 Risicobeheermatrix 238
5.4 Overzicht gecommitteerde reserve 253
5.5 Overige gegevens 257
5.6 SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 258
5.7 Specificatie gemeentefonds 2711
5.8 Lijst van begrotingssubsidies 2755
5.9 Lijst van gebruikte afkortingen 2766

Aanbiedingsbrief

Voor u liggen de jaarstukken van 2025. Hiermee neemt u kennis van de beleidsmatige en financiële resultaten over dat jaar.

In 2025 is koersvast verder gewerkt aan de drie pijlers Sociale Basis, Vitaal Buitengebied en Passend Wonen. We hebben de sociale basis versterkt door extra inzet op jeugd, Kansrijke Start en betere samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp. Tegelijkertijd is geïnvesteerd in toekomstbestendige scholen en ontmoetingsplekken via het accommodatiebeleid.

Met de vaststelling van de Omgevingsvisie en stappen in het Omgevingsplan is richting gegeven aan de ontwikkeling van Leudal. Ook kreeg de Regio Deal Midden-Limburg verder vorm met concrete projecten voor de toekomst. Op het gebied van wonen is de woningvoorraad verder uitgebreid en is ingezet op betaalbaarheid en verduurzaming. Daarnaast hebben we starters ondersteund en bestaande woningen energiezuiniger gemaakt.

Met het OLS kende 2025 ook een bijzonder moment van verbinding en saamhorigheid. Zo is verder gebouwd aan een sociaal sterk en toekomstbestendig Leudal.

Alle mee- en tegenvallers, maar ook uitdagingen zijn meegenomen in deze verantwoording.

Het verloop van het begrotingssaldo vanaf de primitieve begroting tot en met de jaarrekening ziet er als volgt uit:

Primitieve begroting	€ 2.920.994
Na de 1e raadsrapportage	€ 2.594.474
Na de 2e raadsrapportage	€ 5.934.736
Per 31-12-2025 (septembercirculaire)	€ 7.935.262
Rekeningresultaat 2025	€ 11.973.527

Het begrotingssaldo 2025 bedroeg op 31 december 2025 € 7.935.262 voordelig.
Het rekeningresultaat van baten en lasten over 2025 is € 11.973.527.

Dit is een incidenteel voordeel van € 4.038.265 ten opzichte begroting na laatste wijziging.
Binnen dit voordeel zit het positieve effect van de decembercirculaire van € 1.468.419.
De overige incidentele verschillen hebben een positief resultaat van € 2.569.846.

Dit mooie resultaat is echter met name ontstaan door incidentele meevallers en voor een overgroot deel incidenteel geld van het Rijk. De begroting vanaf 2028 laat echter structurele tekorten zien en het dekken van structurele lasten met incidentele baten is niet toegestaan. We zullen dus op zoek moeten gaan naar structurele dekking.

In hoofdstuk 1.2 wordt onder het kopje Financiële hoofdlijn een gedetailleerde toelichting gegeven op de onderdelen van het resultaat ten opzichte van de begroting.

Leeswijzer

In de Zomernota 2023-2026 zijn drie thema’s vastgesteld. Deze drie thema’s vormen de hoofdlijn voor de doorontwikkeling van onze gemeente.

De jaarstukken 2025 volgt de (programma)indeling van de begroting 2025-2028. De programmastructuur is gebaseerd op de taakvelden. Ten opzichte van de jaarrekening 2024 is de inrichting van dit document niet veranderd.

De voorliggende jaarstukken zijn als volgt opgebouwd:
In de bestuurlijke samenvatting komen de belangrijkste ontwikkelingen aan bod in de bestuurlijke en de financiële hoofdlijn. Vervolgens komen de programma's aan bod. Deze zijn opgesteld aan de hand van de indeling op taakveld niveau. Dit is in lijn met de opzet van de begroting 2025-2028.

Per programma wordt ingegaan op de drie W-vragen (Wat hebben we bereikt?, Wat hebben we ervoor gedaan? en Wat heeft het gekost?). Daarna volgt een overzicht van de reservemutaties, de investeringen, de indicatoren en worden de verbonden partijen benoemd.

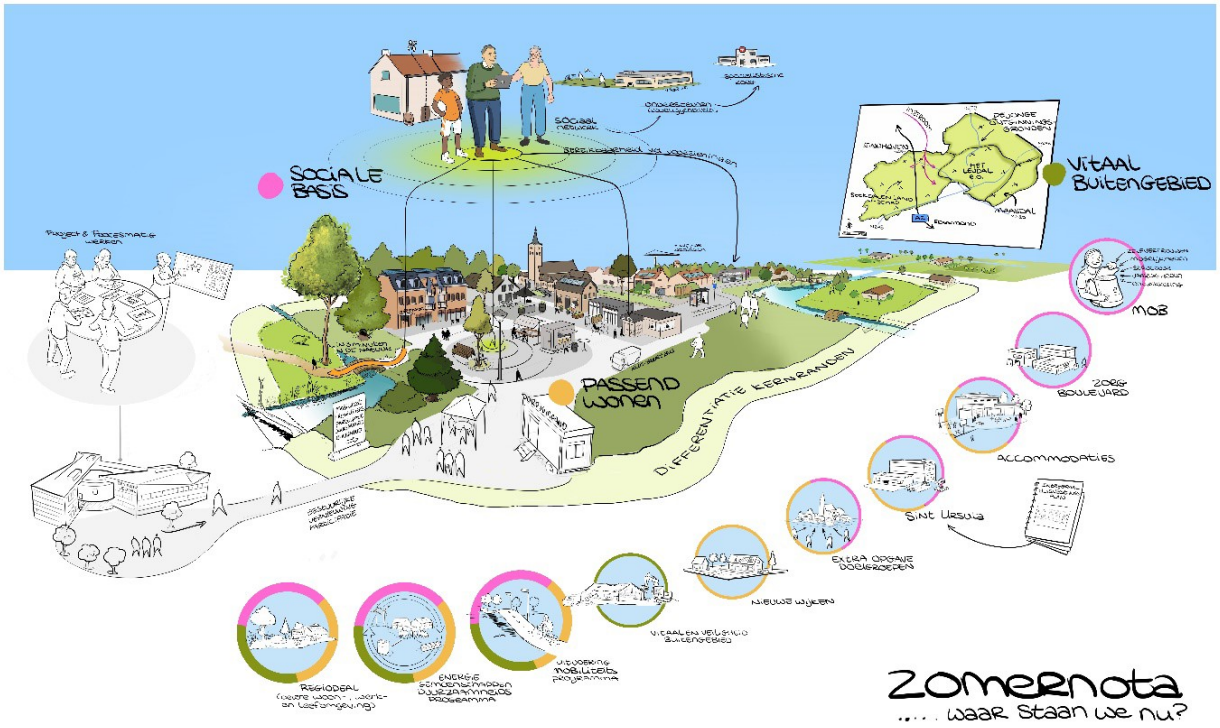
De paragrafen gaan in op financiële en bedrijfsmatige onderwerpen die meerdere programma's raken.

Vervolgens komt de jaarrekening zelf aan bod. Dit is de financiële verantwoording. Deze bestaat uit de balans met toelichting, het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de rechtmatigheids- en WNT-verantwoording.

Tot slot zijn er nog diverse (verplichte) bijlagen toegevoegd.

In de tabellen van de programma's (2), paragrafen (3) en het overzicht baten en lasten per taakveld (5.1) zijn de min-bedragen (-) een voordeel of baat en de plus-bedragen een nadeel of last, tenzij expliciet anders vermeld. Bij de balans (4) zijn vermeerderingen positieve bedragen en verminderingen negatieve bedragen.

Belangrijk bij het lezen van de jaarrekening is dat de thema’s als een rode draad door de programma’s en paragrafen lopen. Hoewel ze niet afzonderlijk terugkomen.

SOCIALE BASIS
VITAAL BUITENGEBIED
PASSEND WONEN
DIFFERENTIATIE KERNRANDEN
MOB
2025 BOUWJAAR
ACCOMMODATIES
Sint Ursula
EXTRA OPGAVE DOORZOEKEN
NIEUWE WIJKEN
REGIODEAL
ZOMERNOTA
... waar staan we nu?

1 Bestuurlijke samenvatting

1.1 Bestuurlijke hoofdlijn

Ook in 2025 hebben we koersvast verder gewerkt aan de ambities uit de Zomernota 2023-2026. Aan de hand van de pijlers Sociale Basis, Vitaal Buitengebied en Passend Wonen hebben we verder gebouwd aan een sterk, leefbaar en toekomstbestendig Leudal. Daarbij stonden verbinding, vooruitkijken en investeren in onze dorpen centraal. Samen met inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke partners werken we aan een gemeente waar het goed wonen, werken en leven is.

Sociale basis
Wij vinden het belangrijk dat inwoners zich gezien voelen, mee kunnen doen en dichtbij huis de ondersteuning krijgen die nodig is. Daarom hebben we in 2025 verder ingezet op een sterke sociale basis voor kinderen, jongeren en gezinnen. Met Kansrijke Start hebben we vroegsignalering en passende ondersteuning versterkt.

We hebben verder gebouwd aan een betere aansluiting tussen jeugdhulp en onderwijs. Samen met de gemeenten en onderwijs- en zorgpartners in Midden-Limburg is de gezamenlijke visie 'Anders denken, anders doen' opgesteld. Daarnaast is de inzet van praktijkondersteuners jeugd bij huisartsen uitgebreid. Tegelijkertijd bleef aandacht nodig voor de continuïteit van jeugdzorg. Daarom is in regionaal verband gewerkt aan een robuuster zorglandschap en toekomstbestendige voorzieningen.

Onderwijs blijft een belangrijke basis voor gelijke kansen. We hebben onderwijsachterstanden verder teruggedrongen, onder meer via voor- en vroegschoolse educatie, logopedische screening en de warme overdracht tussen kinderopvang en onderwijs. Ook is verder gewerkt aan toekomstbestendige schoolgebouwen. Zo werd het Kindcentrum in Ittervoort verder gerealiseerd, zijn procesafspraken gemaakt over de nieuwbouw van St. Ursula in Horn en is de schoolomgeving van De Zjwiek in Roggel groener ingericht.

Een belangrijke mijlpaal was de vaststelling van het accommodatiebeleid. Samen met initiatiefnemers en verenigingen werken we aan toekomstbestendige maatschappelijke accommodaties en duidelijke inhoudelijke en financiële kaders. Zo versterken we ontmoetingsplekken in de dorpen.

Vitaal buitengebied
Het buitengebied van Leudal is van grote waarde voor natuur, landbouw, recreatie en leefbaarheid. In 2025 hebben we met de vaststelling van de Omgevingsvisie 'Leudal, Natuurlijk! 2025-2040' een belangrijke stap gezet. Deze visie geeft richting aan onze ruimtelijke, sociale en economische ontwikkeling en laat zien hoe we blijven bouwen aan een leefbare, duurzame en gezonde gemeente, met behoud van de identiteit van onze dorpen en het karakter van ons landschap.

Vorig jaar is gewerkt aan het Omgevingsplan Woonkernen. Daarmee zetten we stappen naar eenvoudigere en duidelijkere regels, meer flexibiliteit en snellere procedures voor ontwikkelingen binnen onze dorpen.

Daarnaast kreeg de Regio Deal Midden-Limburg in 2025 verder vorm. De programmalijnen leefbaarheid, landschap en klimaatadaptatie en economie, onderwijs en arbeidsmarkt zijn uitgewerkt in concrete deelprogramma's. Daarmee is de basis gelegd voor projecten die vanaf 2026 bijdragen aan een sterke regio en een toekomstbestendig Leudal.

2025 was een bijzonder jaar voor Leudal als schuttersgemeente. Met het 141e Oud Limburgs Schuttersfeest was Leudal het decor van een traditie die generaties verbindt en onze gemeenschap op een mooie manier samenbracht en op de kaart zette. De saamhorigheid die dit evenement teweeg heeft gebracht, is nog steeds in de samenleving merkbaar.

Passend wonen
Een passend thuis voor iedere inwoner blijft een kernopgave. Daarom hebben we in 2025 opnieuw stevig ingezet op woningbouw, betaalbaarheid en verduurzaming. We hebben circa 350 woningen toegevoegd aan de planvoorraad, waardoor inmiddels ruim 1.300 woningen in de pijplijn zitten. Daarmee bouwen we verder aan voldoende en passende woningen in al onze dorpen.

Met de Versnellingsagenda Wonen als afwegingskader sturen we op betaalbare huur- en koopwoningen, zowel in grotere uitbreidingslocaties als in kleinere transformatieprojecten. Ook hebben we met het Herstructureringsfonds Bebouwde Omgeving een instrument in handen om betaalbare woningbouw en kwaliteitsverbetering in de bebouwde omgeving te stimuleren.

Daarnaast bleven we starters ondersteunen bij de aankoop van hun eerste woning. Door de verruiming van de voorwaarden voor startersleningen konden in 2025 opnieuw meer jonge kopers in Leudal terecht.

Met de inzet van energiecoaches, de klusbus en isolatiemaatregelen hebben we inwoners geholpen hun woning te verduurzamen en hun energieverbruik te verlagen. Daarmee investeren we niet alleen in nieuwe woningen, maar ook in een duurzame en betaalbare woonomgeving voor huidige inwoners.

Financiële weerbaarheid
In 2025 hebben we onze gezonde financiële huishouding in stand gehouden. Dit met aandacht voor het weerstandsvermogen en de solvabiliteit. Mede door incidentele bijdragen van het Rijk hebben we onze financiële buffers op peil gehouden. En dat is nodig. Het meerjarenperspectief laat zien dat onze begroting vanaf 2028 structureel onder druk komt te staan, met oplopende tekorten. Lonen en prijzen stijgen en de inkomsten vanuit het Rijk nemen af. Dit vraagt niet alleen om voortzetting, maar ook om aanscherping van het huidige financiële beleid. Behoedzaamheid, realisme en duidelijke prioritering zijn daarbij essentieel. Vooruitdenken is geen keuze meer, maar een voorwaarde om als gemeente wendbaar en weerbaar te blijven.

Mooi leven in Leudal!
Terugkijkend op 2025 zien we een jaar waarin we met trots belangrijke stappen hebben gezet voor de toekomst van Leudal. Samen met inwoners, ondernemers en organisaties hebben we verder gebouwd aan onze ambitie: een vitale plattelandsgemeente waar het goed wonen, werken en leven is én blijft. Kortom, een mooi leven in Leudal!

1.2 Financiële hoofdlijn

Gerealiseerd resultaat
Het gerealiseerd resultaat bedraagt € 11.973.527 positief (incidenteel voordeel).

Verloop begrotingssaldo
Het begrotingssaldo in de primitieve begroting was geraamd op € 2.920.994.

Na verwerking van de effecten van de raadsvoorstellen tot en met mei en de 1e raadsrapportage bedroeg het begrotingssaldo voor 2025 € 2.594.474 voordelig. De bijstelling was voornamelijk het gevolg van het verwerken van de begrotingen van de verbonden partijen.

Na verwerking van de effecten van de raadsvoorstellen tot en met oktober en de 2e raadsrapportage bedroeg het begrotingssaldo € 5.934.736 voordelig. De bijstelling was voornamelijk het gevolg van het vrijvallen taakstelling sociaal domein, hogere opbrengsten schatkistbankieren door rentestijging, hogere uitkering dividend Enexis, bijstelling budgetten jeugd en vrijval van de stelpost CAO in 2025.

Na verwerking van de raadsvoorstellen tot en met december waaronder het effect van de septembercirculaire bedroeg het begrotingssaldo € 7.935.262 voordelig. Dit saldo is het startpunt van het resultaat voor de jaarstukken 2025.

Beïnvloedbaar resultaat
Het rekeningresultaat van baten en lasten is € 11.973.527. Dit is inclusief € 6,8 miljoen aan extra onvoorziene eenmalige middelen van het Rijk. Gezien het primitieve begrotingssaldo van € 2,9 miljoen is het beïnvloedbare resultaat is dus ongeveer € 2,3 miljoen.

Resultaat ten opzichte van de begroting na wijziging
Per saldo is er een voordeel van € 4.038.265 ten opzichte van de begroting 2025 na wijzigingen. Eén van deze ontwikkelingen betreft het resultaat van de decembercirculaire. Deze had een voordelig effect van € 1.468.419. Aangezien de decembercirculaire pas in 2026 in de raad is vastgesteld mag deze niet meer in de begroting 2025 worden verwerkt en valt dus in het resultaat. De overige verschillen bedragen per saldo € 2.569.846 positief.

Deze verschillen worden grotendeels verklaard door de meevallers uit de onderstaande tabel:

Top 10 meevallers:		***(bedrag x 1.000)***
1	Decembercirculaire gemeentefonds	1.468
2	Spuk realisatiestimulans woningbouw	343
3	Hogere opbrengsten bouwleges	309
4	Energiekosten	231
5	Beschermd wonen en opvang - bijdrage GR	196
6	Onderwijsbeleid projectsubsidie	184
7	Openbaar groen en water - uitbestede werkzaamheden	118
8	Openbare verhardingen - uitbestede werkzaamheden	109
9	Afval vergoedingen PMD en glas	108
10	Wmo begeleiding en dagbesteding	100
Totaal		**3.166**

In de onderstaande tabel zijn de verschillen groter dan € 50.000 van de realisatie 2025 ten opzichte van de begroting 2025-2028 na wijzigingen weergegeven.

	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	*(bedragen x 1.000)*
	Verwacht resultaat 2025(bijgestelde begroting)	7.935		
	Realisatie 2025	11.974		
	Afwijking t.o.v. verwacht resultaat	4.038		

	Overzicht belangrijkste verschillen	Voordelig	Nadelig	Programma
	Programma overstijgend			
1	Onderhoud vastgoed	98		alle
2	Energie	231		alle
3	Kostenverdeelstaat		91	alle
	Overige verschillen < 50K		24	alle
	Programma 1			
4	ICT-licentiekosten		140	1
5	Centraal studiebudget	113		1
6	Decentraal studiebudget		89	1
7	Buitendienst - Doon/Westrom	56		1
8	Buitendienst - uitbestede werkzaamheden	67		1
9	Leges burgerzaken - ontvangsten		172	1
10	Leges burgerzaken - afdrachten aan het Rijk	192		1
11	Opbrengst rente schatkistbankieren	82		1
12	Gemeentefonds - resultaat decembercirculaire	1.468		1
13	Gemeentefonds - storting reserve taakmutaties		228	1
14	Opbrengsten vervolgingskosten via BsGW	57		1
15	BTW-suppletie aangifte		101	
16	Naar balanspost dubieuze debiteuren		191	1
17	Aanvullende storting in de APPA voorziening		454	1
	Overige verschillen < 50K	682		1
	Programma 2			
18	Spuk IZA ontvangst straatcoaches	67		2
19	XTC dumpingen		121	2
20	Ondermijning	60		2
	Overige verschillen < 50K	64		2
	Programma 3			
21	Openbare verlichting - uitbestede werkzaamheden		133	3
22	Openbare verlichting - vergoeding schades	58		3
23	Openbare verhardingen - uitbestede werkzaamheden	109		3
24	Openbare verhardingen - degeneratie- en legeskosten		44	3
	Overige verschillen < 50K	20		3
	Programma 4			
25	Lagere energiebaten bedrijfspand Roggel		88	4
26	Overheveling onttrekking Beeklaan naar programma 9	285		4
	Overige verschillen < 50K	222		4

	Overzicht belangrijkste verschillen	Voordelig	Nadelig	Programma
	Programma 5			
27	Onderwijsbeleid projectsubsidie	184		5
28	Bijdrage vervoerskosten leerlingenvervoer	63		5
	Overige verschillen < 50K	64		5
	Programma 6			
29	Groene sportterreinen - uitbestede werkzaamheden		193	6
30	Openbaar groen en water - uitbestede werkzaamheden	118		6
	Overige verschillen < 50K	145		6
	Programma 7			
31	Mantelzorg - bijdrage overige instellingen	56		7
32	Wmo begeleiding en dagbesteding - zorg in natura	100		7
33	Jeugdzorg - diverse posten	90		7
34	Pgb Wmo en jeugdzorg - Pgb	54		7
35	Beschermd wonen en opvang - bijdrage GR	196		7
	Overige verschillen < 50K	159		7
	Programma 8			
36	Onttrekking voorziening riolering	200		8
37	Afkoppelsubsidie riolering	68		8
38	Bijdrage waterschap riolering		82	8
39	Afval vergoedingen PMD en glas	108		8
	Overige verschillen < 50K	328		8
	Programma 9			
40	Ruimtelijke plannen - vergoedingen plankosten	67		9
41	Ruimtelijke plannen - uitbestede werkzaamheden		80	9
42	Ruimtelijke plannen - bijdrage derden		69	9
43	Overheveling onttrekking Beeklaan van programma 4		285	9
44	Omgevingsvergunningen ontvangst leges	309		9
45	Handhavingsdossiers		65	9
46	Spuk Realisatiestimulans woningbouw	343		9
	Overige verschillen < 50K	104		9
	Totalen	6.688	2.650	
	Totaal verschil t.o.v. verwachte resultaat	**4.038**		

Alle bedragen in de bovenstaande tabel betreffen incidentele mee of tegenvallers.
De verklaringen van de verschillen per programma (4 t/m 46) zijn binnen de programma's opgenomen onder de verschilverklaringen in hoofdstuk 2 programmaplan. Hieronder de toelichting van de programma overstijgende onderdelen (1 t/m 3):

1. Onderhoud vastgoed (incidenteel voordeel € 98.300)

Op onderhoud vastgoed is er een voordeel van € 98.300. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere kosten bij groot onderhoud bij beheer woonwagencentra (€ 96.000 voordeel), hogere kosten bij dagelijks onderhoud woonwagencentra (€ 26.000 nadeel), lagere kosten bij onderwijshuisvesting basisonderwijs (€ 28.500 voordeel) en hogere kosten bij groot onderhoud vastgoed algemeen (€ 30.900 nadeel).

2. Energie (incidenteel voordeel € 230.900)
In 2025 zijn de energiekosten € 230.900 lager dan geraamd. Bijna alle panden laten lagere energiekosten zien. Dit komt deels doordat de energieprijzen in 2025 niet verder zijn gestegen, de weersomstandigheden door het jaar heen en door bewust om te gaan met energie. Alleen bij en openluchtrecreatie is een overschrijding van energiekosten te zien ten opzichte van de raming. Deze kosten worden doorbelast naar de gebruikers.

3. Kostenverdeelstaat (incidenteel nadeel € 91.300)
Bedrijfsposten worden op basis van een vaste verdeelsleutel toegerekend aan producten. De niet toe te rekenen overheadkosten blijven op het taakveld 0.4 overhead van Bestuur en Ondersteuning (programma 1) staan. Door de gehele begroting zijn hier verschillen ontstaan. Enerzijds omdat gedurende het jaar de kostenverdeelstaat begrotingstechnisch deels is aangepast op de formatieve wijzigingen en anderzijds omdat de bezetting (en daarmee samenhangend de doorverdeling) niet altijd gelijk is aan de begroting. Over de gehele begroting bezien, heeft dit geen financiële gevolgen, maar zorgt dit alleen voor verschillen per programma. Daarnaast zijn er via de kostenverdeelstaat, conform besluiten, ook voor € 100.000 interne uren naar diverse kredieten geboekt. Dit is minder dan geraamd. Dit levert een nadeel van € 91.300 op in de exploitatie.

Resultaat bestemming
Het huidige financiële beleid moet niet alleen worden voortgezet, maar ook worden aangescherpt, met voorzichtigheid, realisme en duidelijke prioriteiten. Vooruitdenken is geen keuze meer, maar essentieel om als gemeente wendbaar en weerbaar te blijven

Wij staan de komende jaren voor een aantal grote uitdagingen, waar het resultaat voor ingezet kan worden. Het voorstel is om het resultaat te gebruiken om de grote uitdagingen met bijbehorende financiële gevolgen als volgt in te zetten:

Subsidie realisatiestimulans woningbouw
Met deze nieuwe subsidieregeling ondersteunt het Rijk bij het bouwen van meer betaalbare woningen. Gemeenten ontvangen vanaf 2026 tot en met 2030 een bijdrage van € 7.000 per betaalbare woning waarvan de bouw het jaar ervoor is gestart. Volgens de regelgeving van het BBV dienen de inkomsten verantwoord te worden als nog te ontvangen bedragen. Om deze bedragen in te kunnen zetten voor betaalbare woningen wordt de ontvangen € 343.000 in het herstructureringsfonds gestort.

Dekkingsreserve kredieten woonwagens en standplaatsen Molenzicht
De twee kredieten woonwagens en standplaatsen Molenzicht zijn overschreden en moeten bij overgang naar de woningbouwcorporaties (gepland per 2027) in één keer worden afgeschreven. Met deze aanvullende kosten is geen rekening gehouden. Hierdoor dient een bedrag van € 525.000 te worden toegevoegd aan de dekkingsreserve huidige woonwagens.

Reserve Functioneel Leeftijds Ontslag (FLO) Veiligheidsregio Limburg-Noord
De gemeente moet de komende jaren tot en met 2043 aan de Veiligheidsregio Limburg-Noord aanvullende bijdragen gaan betalen ten behoeven van het Functioneel Leeftijds Ontslag, totale kosten van € 745.084. Hiervoor wordt een dekkingsreserve ingesteld zodat de lasten verhoging niet op de jaren met een tekort drukt.

Dekken van het tekort op het begrotingssaldo in 2028

Het begrotingstekort 2028 van € 3.516.958 dekken uit het resultaat zodat het negatieve begrotingssaldo 2028 teruggebracht wordt naar € 0. Hierbij volgt een aanvulling van € 500.000 voor autonome ontwikkelingen. Voorgesteld wordt om € 4.016.958 te storten in de Algemene reserve en te onttrekken in 2028.

Dekken van het tekort op het begrotingssaldo in 2029

Het begrotingstekort 2029 van € 3.981.831 dekken uit het resultaat zodat het negatieve begrotingssaldo 2029 wordt teruggebracht naar € 0. Hierbij volgt een aanvulling van € 500.000 voor autonome ontwikkelingen. Voorgesteld wordt om € 4.481.831 te storten in de Algemene reserve en te onttrekken in 2029.

Overig

het restant van € 1.861.654 te storten in de Algemene reserve. Aangezien een aantal ontwikkelingen met nadelige effect nog niet zijn verwerkt in de begroting is het verstandig de restantmiddelen van het resultaat hiervoor te bewaren. In de begroting 2027 dienen de onder andere volgende onderdelen nog verwerkt te worden:

- De financiële doorvertaling van het nieuw vastgestelde accommodatiebeleid.
- De effecten van het actualiseren en indexeren van de nieuwe beheerplannen.
- De effecten van het actualiseren en indexeren van het IHP.
- De sloopkosten van schoolgebouwen uit het IHP vanaf 2030.
- De kapitaallasten van schoolgebouwen vanaf 2030.
- De kapitaallasten vervanging ICT apparatuur.
- De Kapitaallasten nieuw zwembad.

2 Programmaplan

2.1 Bestuur en ondersteuning

Wat hebben we bereikt?

In 2025 zijn concrete stappen gezet om de drie bestuurlijke uitgangspunten van de gemeente te realiseren.

Doel- en opgavegericht besturen
Beleidsdoelen zijn scherper geformuleerd, waardoor de voortgang beter gevolgd kan worden. Er is tijdig ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen en wetgeving. Door duidelijke prioriteiten en een gerichte planning is de werkvoorraad beter beheerst en de uitvoeringskracht versterkt.

Respectvolle dialoog
De samenwerking tussen gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie is verbeterd via betere informatievoorziening en gezamenlijke bijeenkomsten. Ook inwoners zijn actief betrokken bij beleid en maatschappelijke vraagstukken door participatietrajecten en transparante communicatie.

Dienstverlening op maat
De dienstverlening is verbeterd door vereenvoudiging en we zetten stappen in de digitalisering van processen. Er is ingezet op begrijpelijke communicatie, betere bereikbaarheid en hogere kwaliteit.

Wat hebben we ervoor gedaan?

We hebben ingezet op bestuurlijke vernieuwing. Dit omvat het brede aspect van alle contactmomenten met inwoners, ondernemers, verenigingen en organisaties. We communiceren helder en transparant, geven en nemen verantwoordelijkheid en werken samen met inwoners aan de ontwikkeling van Leudal. We doen dit onder andere door gebruikt te maken van de intaketafel, omgevingsdialogen, doelgerichte communicatie. Binnen het thema bestuurlijke vernieuwing hebben we specifiek ingezet op de volgende onderdelen:

Jongerenraad
In 2025 is de eerste jongerenraad van de gemeente Leudal opgestart. De jongerenraad heeft gevraagd en ongevraagd advies gegeven over verschillende onderwerpen, zoals het bibliotheekbeleid, cultuurbeleid, afvalbeleid, sport en bewegen en de verordening jeugd.

Professionaliseren werkwijze dorpsplatforms
Alle dorpsplatforms zijn bezocht door een wethouder met ambtelijke ondersteuning. In deze gesprekken is de rol en positie van de dorpsplatforms besproken. Ook op welke wijze dorpsplatforms kunnen en willen participeren. Input van dorpsplatforms is gebruikt voor het opstellen van het concept participatiebeleid.

Participatie en implementatie van de Wet versterking Participatie op decentraal niveau
In 2025 is met input inwoners, dorpsraden, verenigingen, etc. gewerkt aan nieuw participatiebeleid. Er zijn twee stakeholderbijeenkomsten georganiseerd waarin het gesprek met inwoners is gevoerd over participatie en uitdaagrecht. Uitkomsten hiervan zijn besproken met het managementteam, het college en de gemeenteraad en verwerkt in het (concept) participatiebeleid.

Interne organisatie
Medewerkers zijn getraind in proces- en projectmatig werken, het gebruiken van begrijpelijke taal en het schrijven van heldere voorstellen.

Wat heeft dat gekost?

Bestuur en ondersteuning				*(bedrag x 1.000)*
	Primitieve begroting 2025	**Begroting na wijziging 2025**	**Geboekt 2025 t/m periode**	**Realisatie - begroting**
Lasten				
Bestuur	1.999	2.212	2.587	375
Burgerzaken	1.868	2.056	1.834	-222
Beheer overige gebouwen en gronden	507	605	618	13
Overhead	14.604	17.894	13.816	-4.078
Treasury	611	716	699	-17
OZB woningen	220	175	172	-3
OZB niet-woningen	94	75	74	-1
Belastingen overig	32	42	45	3
Alg.uitkeringen en ov. uitkeringen GF	0	0	0	0
Overige baten en lasten	4.448	7.963	321	-7.642
Vennootschapsbelasting (VpB)	20	20	0	-20
Mutaties reserves P1	119	665	3.438	2.773
Res. van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0
Totale Lasten	**24.523**	**32.422**	**23.604**	**-8.818**
Baten				
Bestuur	-1	0	0	0
Burgerzaken	-751	-994	-812	182
Beheer overige gebouwen en gronden	-8	-8	-4	4
Overhead	-1.112	-668	-820	-152
Treasury	-1.232	-2.316	-2.391	-75
OZB woningen	-5.307	-5.300	-5.344	-44
OZB niet-woningen	-2.489	-2.492	-2.531	-39
Belastingen overig	-4	-4	-4	-1
Alg.uitkeringen en ov. uitkeringen GF	-71.602	-75.506	-76.975	-1.469
Overige baten en lasten	0	-71	-246	-175
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0
Mutaties reserves P1	-1.172	-3.141	-2.648	493
Res. van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0
Totale Baten	**-83.679**	**-90.500**	**-91.775**	**-1.275**
Resultaat	***-59.156***	***-58.079***	***-68.170***	***-10.091***

Bestuur

Griffie
Bij het onderdeel griffie is er een voordeel van € 112.300 voornamelijk veroorzaakt door het niet volledig invullen van de beschikbare formatie en de periode tussen de personele wisselingen is niet het volledige personeelsbudget verbruikt, waardoor er een overschot is ontstaan van € 101.300.

Het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000

College burgemeester en wethouders
Op dit onderdeel is er een nadeel van € 447.900. Dit nadeel wordt volledig veroorzaakt door een aanvullende storting in de APPA voorziening (wethouderspensioenen) van € 454.400 als gevolg van de berekening door het ministerie voor het saldo dat nodig is bij overgang van het pensioenstelsel naar het ABP per 1 januari 2028 in lijn met de Wet toekomst pensioenen.

Burgerzaken

Budget dienstverlening
Het budget dienstverlening laat een voordeel zien van € 27.200.
Het budget Dienstverlening wordt ingezet voor verschillende activiteiten gericht op verbetering van de gemeentelijke dienstverlening. Klantmetingen, publicaties en toegankelijkheid maken hier onderdeel van uit. Er zijn minder uitgaven op diverse onderdelen waardoor er een voordeel is op deze post.

Legesproducten
Op de legesproducten is er een afwijking kleiner dan € 25.000

Er zijn € 171.700 minder opbrengsten (nadeel) voor onder andere reisdocumenten en rijbewijzen. Er zijn minder nieuwe documenten aangevraagd dan geraamd. Het rijk brengt kosten in rekening voor de documenten die gemaakt worden. Doordat er minder aanvragen zijn, zijn de kosten voor bijdrage aan het Rijk voor deze documenten ook € 191.500 lager (voordeel).

Overhead

ICT
Bij de posten van ICT is er een nadeel van € 90.100 veroorzaakt door verschillende posten:

Vanwege het initiatief Moderne Werkplek zijn uitgebreidere ICT licenties nodig welke leiden tot een nadeel van € 140.200. Op ICT telefonie is voordeel van € 25.100.

Voor ICT projecten is het restantbudget van € 402.200 in december 2025 bij de raadsvergadering via de gecommitteerde reserve naar 2026 overgeheveld. Dit zijn ICT Projecten waaronder Microsoft 365. Het gaat om meerjarig durende projecten die in 2025 zijn gestart.

Het nadeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

P&O
Bij de posten van P&O is er een voordeel van € 37.000 veroorzaakt door verschillende posten:

Voor het meerjarig concern HR beleid is € 59.100 naar 2026 doorgeschoven.

Het centraal studiebudget kent een voordeel van € 113.100. Dit heeft te maken met het niet invullen van met name trainingen voor ICT opleidingen en Management Development in 2025. Het decentraal studiebudget kent een nadeel van € 88.700. Dit zijn kosten die gemaakt zijn op de individuele ontwikkeling van medewerkers. Het restant budget studiekosten van € 32.700 is gestort in de reserve bedrijfsvoering.

Het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

P-budgetten
Bij de posten van de P-budgetten is er een nadeel van € 33.600 vooral veroorzaakt door een overschrijding van € 40.300 op het woon/werk verkeer. Medewerkers werken vaker op locatie. Tevens is zijn de kosten woon/werk verkeer van december 2025 door systeemtechnische redenen in tegenstelling tot voorgaande jaren in 2025 geboekt. Het tekort op woon/werk verkeer en thuiswerkvergoeding van € 43.900 is onttrokken uit de reserve bedrijfsvoering.

Het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

Personeel en inhuur
Door moeilijk invulbare vacatures, diverse personeelswijzigingen en dekkingen door diverse SPUKs was er in 2025 een overschot op loonkosten personeel van € 1.693.200. Van dit budget is € 719.000 besteed aan inhuur om vacatures tijdelijk op te vullen. Per saldo is het restant van € 974.300 gestort in de reserve bedrijfsvoering.

Abonnementen en lidmaatschappen
Op abonnementen en lidmaatschappen is een voordeel van € 31.300. Dit komt (voornamelijk) doordat een aantal abonnementen en lidmaatschappen zijn beëindigd en een grote factuur al in 2024 vooruit betaald was en er dus in 2025 éénmalig geen kosten zijn geweest.

Wet Open Overheid (WOO)
Voor de implementatie van de Wet open overheid (Woo) heeft de gemeente een implementatiebudget (incidenteel) ontvangen vanuit het Gemeentefonds. Voor de implementatie is een projectgroep gevormd en een projectleider aangesteld. Het betreft een doorlopend project en de nog niet bestede middelen € 403.900 worden via de gecommitteerde reserve overgeheveld naar 2026 voor de verdere uitvoering.

Buitendienst
Op de posten van de buitendienst is er een voordeel van € 68.600 veroorzaakt door verschillende posten:

De overschrijding van € 29.500 op gebruiksgoederen in 2025 is ontstaan door algemene prijsstijgingen op diverse gebruiksartikelen. Daarnaast was extra vervanging en aanschaf nodig vanwege verouderd materiaal. Deze combinatie van hogere marktprijzen en aanvullende benodigdheden heeft geleid tot hogere uitgaven dan vooraf begroot.

Door natuurlijke uitstroom van medewerkers zijn er dit jaar € 55.700 lagere kosten voor Westrom/Doon.

Er is minder werk uitbesteed en meer zelf uitgevoerd i.v.m. het matig groeiseizoen 2025, waardoor er € 67.400 minder is uitgegeven.

Het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

Wagenpark
Bij het wagenpark is er een voordeel van € 27.400 veroorzaakt door verschillende posten:

Het verschil wordt met name veroorzaakt door € 28.600 lagere brandstofkosten omdat we meer elektrisch zijn gaan rijden.

Daarnaast is € 42.300 meer besteed aan onderhoudskosten. De veroudering van het wagenpark leidt tot veel extra onderhoud.

Het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

Uitvoeringskosten 3D
Bij de Uitvoeringskosten van de 3D's is er een voordeel van € 45.800 Dit wordt onder meer veroorzaakt doordat de bijdrage aan de andere gemeenten waarmee we samenwerken € 42.200 lager is dan begroot.

Het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

Treasury

Kapitaallasten
Op de kapitaallasten is er een voordeel van € 84.400. Dit wordt veroorzaakt door hogere opbrengsten rente schatkistbankieren. Het rentepercentage is aan het eind van het jaar gestegen waardoor er meer ontvangen is dan geraamd.

OZB woningen
Bij de OZB woningen is er een voordeel van € 44.500. Dit wordt veroorzaakt door € 37.300 hogere opbrengsten uit 2025 en € 7.200 door hogere opbrengsten uit voorgaande jaren.

OZB niet-woningen
Bij de OZB niet-woningen is er een voordeel van in totaal € 38.800 op verschillende posten elk kleiner dan € 25.000

Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds
Op de post van de Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds is er een voordeel van € 1.240.000.

Op basis van de decembercirculaire 2025 ontvangt de gemeente Leudal in totaal € 1.468.400 meer dan geraamd. Door het tijdstip van publicatie van de circulaire in het jaar, kan de begroting hier niet op aangepast worden. Hiervan is € 228.400 gestort in de reserve voor taakmutaties. Per saldo een voordeel van € 1.240.000.

Overige baten en lasten

BTW suppletie aangifte
Bij de BTW suppletie 2024 aangifte is er een nadeel van € 101.100.
Artikel 10a van de algemene wet inzake rijksbelastingen verplicht gemeenten om een btw-suppletieaangifte in te dienen zodra de gemeente constateert dat de afgelopen vijf kalenderjaren te veel btw is teruggevraagd of te weinig btw is voldaan. De suppletie aangifte heeft pas na de 2e raadsrapportage plaatsgevonden en is daardoor niet meer in de begroting 2025 verwerkt kunnen worden hierdoor is er een nadeel ten opzichte van de begroting.

Dubieuze debiteuren
De Balanspost dubieuze debiteuren is bijgesteld. Hierdoor is er een nadeel van € 190.500.
Bij het opstellen van de jaarrekening wordt de noodzakelijk omvang van de balanspost dubieuze debiteuren bepaald. Het verschil tussen de bepaalde noodzakelijke omvang en de werkelijke omvang van deze post wordt geboekt op de balans. De tegenboeking wordt als correctie verantwoord op de exploitatie.

2.1.2 Reserves

(bedrag x 1.000)

T/O	Reserve	I/S	Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
T	Algemene reserve	I	Bestemming rekeningresultaat 2024		4.563	-4.563
T	Bedrijfsvoering	I	Restant budget personele kosten 2025		963	-963
T	Egalisatiereserve Gemeentefonds	I	Storting tot maximale omvang	94	94	
T	Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	I/S	Taakmutaties	570	799	-228
T	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten		819	-819
			Totaal toevoegingen	**665**	**7.239**	**-6.574**
O	Bedrijfsvoering	I	Mutaties personele budgetten	-1.950	-695	-1.255
O	Bedrijfsvoering	S	Afschrijvingen	-41	-41	
O	Dekkingsreserves	S	Afschrijvingen	-112	-112	
O	Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	I	Vrijval taakmutaties	-183	-183	
O	Geblokkeerde reserve (vh. Boekwinst Essent)	S	Afschrijvingen	-96	-96	
O	Geblokkeerde reserve (vh. Boekwinst Essent)	S	Implementatie informatiewetgeving (incl.WOO) projectkosten	-574	-574	
O	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten	-185	-185	
			Totaal onttrekkingen	**-3.141**	**-1.885**	**-1.255**

2.1.3 Investeringen

Investeringen	Totaal krediet 2025	Realisatie t/m 2025	Restant-krediet 2025	Afvoeren
				(bedrag x 1.000)
Duurzaamheid gemeentelijke gebouwen en accommodaties	780		780	
Digitalisering archieven VTH	200	196	4	
HRM systeem	100	50	50	
Module Bodem	25	19	6	-6
Document generator	60	29	31	
GBI	100	74	26	
Koppeling Ibz met Join	34	25	8	
Bedrijfsmiddelen I&A (software) 2023-2025	61	63	-2	2
Vervanging telefooncentrale	100	8	92	
Aanpassingen overlegruimten	85	28	57	
Aanschaf/implementatie RX.Launch	38	45	-7	7
Anonimiseertool Datamask	22	17	5	-5
Vervanging Nutanix cluster	300	118	182	
Financieel pakket	400	347	53	
Aanschaf elektrische laadpalen	118	100	18	-18
Vervanging wagenpark 2022	323	324	-1	1
Vervanging wagenpark	350	139	211	
Vervanging werkmaterieel	636	176	460	
Aanschaf auto's voor de WSW	105		105	
Informatievoorziening 3 Decentralisaties 2022	100	54	46	
Totaal investeringen	**3.935**	**1.811**	**2.124**	**-18**

HRM systeem
Vanwege het gebrekkig functioneren van het HRM systeem gaan we vooralsnog niet door met de implementatie van de overige modules.

Vervanging telefooncentrale
In 2025 is gekozen voor een optimalisatie van de huidige telefooncentrale i.p.v. een complete vervanging. Dit vindt in 2026 plaats.

Aanschaf auto 's WSW
De nieuwe investeringen sluiten dit jaar aan op de businesscase van het MOB, die vertraging heeft opgelopen. In 2026 zal het resterende bedrag worden opgenomen voor de vernieuwing van het wagenpark van het MOB.

2.1.3 Verplichte indicatoren

Verplichte indicatoren per programma	Eenheid	Bron	Waarde 2022	Waarde 2023	Waarde 2024	Waarde 2025	Limburg actueelste
P1 Bestuur en ondersteuning							
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	5,89	6,25	6,56	6,64	0
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	5,4	5,92	6,32	6,5	0
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Begroting gemeente	572,05	637,4	777,23	837,82	0
Externe inhuur	Kosten inhuur externen als % van totale loonsom + kosten inhuur externen	Begroting gemeente	14,90%	21,50%	11,10%	11,75%	0
Overhead	% van totale lasten	Begroting gemeente	13,30%	14,00%	14,30%	12,73%	0
Woonlasten éénpersoons huishouden	euro	COELO	762	817	766	807	963
Woonlasten meerpersoons huishouden	euro	COELO	851	921	843	892	1.040
WOZ-waarde woningen	per 1.000 euro	CBS	281	333	337	363	311

De bovenste vijf indicatoren zijn eigen berekende gegevens. De indicatoren Woonlasten en WOZ-waarde zijn op 7 april 2026 gedownload van de site www.waarstaatjegemeente.nl (Besluit Begroting en Verantwoording). Indien er "geen data" staat, dan is vanuit deze site geen gegevens voor dat jaar bekend. Voor actuelere gegevens wordt verwezen naar de vermelde site.

Verbonden partijen

- Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
- Euregio Rijn-Maas-Noord
- Enexis NV
- Bank Nederlandse Gemeenten
- Waterleidingmaatschappij

2.2 Veiligheid

Wat hebben we bereikt?

In 2025 hebben we in Leudal verder gebouwd aan een veilige en leefbare gemeente, samen met inwoners, ondernemers en ketenpartners zoals de politie en de Veiligheidsregio Limburg-Noord. We hebben ingezet op het voorkomen van onveiligheid, het vergroten van weerbaarheid en het tijdig oppakken van signalen in de dorpen. Hierbij hebben we de balans gezocht tussen zorg, preventie en repressie.

Concreet hebben wij gewerkt aan:

- het tegengaan van georganiseerde ondermijnende criminaliteit;
- de veiligheid van onze inwoners;
- een veilige woon- en leefomgeving; en
- het vergroten van de bewustwording van en weerbaarheid tegen cybercrime.

Van belang is daarbij te vermelden, dat het juist op dit thema belangrijk is onze informatiepositie te vergroten en in te zetten op preventie en bewustwording. Dit wordt hierna verder toegelicht.

Een belangrijke ontwikkeling in 2025 was het versterken van onze informatiepositie in de dorpen en het buitengebied. We zijn gestart met het in kaart brengen van de dorpen, waarbij wijkboa’s in 2025 zijn geïnstrueerd en zijn begonnen met kennismaken en positioneren in hun rol. Deze werkwijze wordt in 2026 verder vormgegeven. Hierdoor kunnen signalen rondom leefbaarheid en veiligheid, waaronder ondermijning in het buitengebied, eerder worden herkend en kan toezicht en handhaving gerichter worden ingezet.

Binnen het speerpunt ondermijnende criminaliteit hebben we ingezet op het verbeteren van signalering en samenwerking met partners. Door informatie beter te bundelen en integraal te duiden, kunnen acties en flexcontroles gerichter worden voorbereid.

Op het thema jeugd en veiligheid hebben we in 2025 ingezet op zichtbaarheid, preventie en vroegsignalering. Wijkboa’s spelen hierin een belangrijke rol doordat zij laagdrempelig aanwezig zijn in de dorpen, signalen oppakken en samenwerken met partners zoals jongerenwerk, straatcoaches en politie. In concrete gevallen is tijdig opgeschaald en is passende ondersteuning georganiseerd.

Binnen het speerpunt veilige woon- en leefomgeving lag de nadruk op het versterken van de aanpak in de dorpen en het snel oppakken van meldingen en signalen. Door samenwerking met inwoners en ketenpartners is gewerkt aan het voorkomen en beperken van overlast en onveiligheid.

Tot slot hebben we in 2025 aandacht gehouden voor digitale veiligheid, waarbij bewustwording en weerbaarheid belangrijk blijven, met specifieke aandacht voor jongeren en hun omgeving.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Georganiseerde ondermijnende criminaliteit

- We hebben ingezet op het versterken van bewustwording, signalering en samenwerking met partners om ondermijning eerder in beeld te krijgen en tegen te gaan. We hebben samen met Platform Veilig Ondernemen een boerenlunch georganiseerd, de Limburgse Norm verder uitgerold, nemen deelgenomen aan ondermijningstafels en voeren Bibob-onderzoek en flexcontroles uit. Afgelopen jaar is diverse malen het damoclesbeleid toegepast en zijn woningen/lokalen gesloten.
- In 2025 zijn we gestart met het in kaart brengen van de dorpen en het buitengebied, zodat flexcontroles en toezicht in de toekomst gerichter voorbereid kunnen worden.
  Deze aanpak ondersteunt het effectiever inzetten van toezicht in het buitengebied en op locaties waar risico's worden vermoed.
- Aanpak en toetsing van vergunningen en vastgoedtransacties door toepassing van Bibob.

Jeugd en veiligheid

- Wijkboa's zijn in 2025 gestart met voorbereidingen op hun wijkgerichte rol.
- Zij fungeren als herkenbaar aanspreekpunt in de kernen en dragen bij aan vroegsignalering en het tijdig oppakken van situaties die impact hebben op jeugd, leefbaarheid en veiligheid.
- In samenwerking met in- en externe partners zoals jongerenwerk, straatcoaches en politie is waar nodig passende ondersteuning en opvolging georganiseerd. De uitvoering van deze werkwijze wordt in 2026 verder uitgerold.

Veilige woon- en leefomgeving

- We hebben meldingen en signalen over overlast en onveiligheid (ook het gevoel van onveiligheid bij vrouwen) in de dorpen opgepakt en afgestemd met betrokken partners.
- Samenwerking met inwoners, ondernemers en ketenpartners is benut om leefbaarheid en veiligheid in de openbare ruimte te versterken.
- Crisisbeheersing & samenwerking met de Veiligheidsregio Limburg Noord zoals Natuurbrandrisicobestrijding in Leudal en Beegder- en Hornerheide, actualisatie hoogwaterplan, maatschappelijke weerbaarheid.
- Participeren in de Regiodeal om regionaal en integraal de veiligheidsthema's in kaart te brengen en deel te nemen aan veilige Maasplassen.
- Voor evenementen zoals het OLS hebben we de veiligheid beoordeeld en maatregelen afgestemd met organisatoren.
- Geparticipeerd in De Town Deal Krachtige Kernen. Dit is een landelijke samenwerking tussen: 11 gemeenten, 3 ministeries, 2 kennis- en netwerkorganisaties met als doel om overheid en dorpsgemeenschappen beter te laten samenwerken bij ingewikkelde lokale vraagstukken.

Cybercrime

- We hebben ingezet op bewustwording en weerbaarheid rondom digitale veiligheid, met aandacht voor jongeren en hun omgeving.

Wat heeft dat gekost?

Veiligheid				*(bedrag x 1.000)*
	Primitieve begroting 2025	**Begroting na wijziging 2025**	**Geboekt 2025 t/m periode**	**Realisatie - begroting**
Lasten				
Crisisbeheersing en brandweer	3.435	3.457	3.418	-39
Openbare orde en veiligheid	1.313	1.482	1.491	9
Mutaties reserves P2	0	0	0	0
Totale Lasten	**4.748**	**4.939**	**4.909**	**-30**
Baten				
Crisisbeheersing en brandweer	-155	-155	-180	-25
Openbare orde en veiligheid	-12	-12	-24	-12
Mutaties reserves P2	0	0	0	0
Totale Baten	**-168**	**-168**	**-204**	**-36**
Resultaat	***4.580***	***4.771***	***4.705***	***-66***

Crisisbeheer en brandweer

Huisvesting brandweer
Bij de posten van Huisvesting brandweer is er een nadeel van € 31.400 veroorzaakt door verschillende posten kleiner dan € 25.000.

Openbare orde en veiligheid

Ondermijning
Bij ondermijning is er een voordeel van € 59.900.

Dit voordeel komt voornamelijk voort uit het later opstarten van diverse geplande activiteiten en samenwerkingsprojecten met ketenpartners waar we afhankelijk van zijn. Hierdoor zijn minder uren ingezet en zijn enkele operationele kosten lager uitgevallen dan geraamd.

Daarnaast is een deel van de geplande inzet op toezicht, handhaving en informatie gestuurde acties niet volledig tot uitvoering gekomen door beperkte capaciteit en verschuivingen in prioriteiten binnen de regionale samenwerking. De beschikbare middelen zijn daardoor niet volledig benut, terwijl de kwaliteit van de uitgevoerde activiteiten wel is geborgd.

Preventie criminaliteit
Op de posten van preventie criminaliteit is er een voordeel van € 99.400 veroorzaakt door verschillende posten.
In december is voor de tweede tranche spuk IZA bij de gemeente Venlo een declaratie van € 66.500 ingediend met betrekking tot de inzet van de straatcoaches. Bij de opstelling van de tweede raadsrapportage was nog niet bekend dat er een tweede tranche zou komen. Niet begrote incidentele bate.

De rest van het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

XTC-dumpingen
Op de posten van XTC-dumpingen is er een overschrijding van € 121.000.

Deze overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere instroom van meldingen en incidenten dan waarmee in de begroting rekening was gehouden. Het aantal illegale XTC-dumpingen is toegenomen, wat heeft geleid tot extra inzet van personeel, materieel en externe verwerkingskosten.
Daarnaast is er rekening gehouden met een provinciale subsidie voor XTC-dumpingen die niet is toegekend, de subsidieregeling is inmiddels niet meer beschikbaar.

2.2.2 Reserves

2.2.3 Investeringen

(bedrag x 1.000)

Investeringen	Totaal krediet 2025	Realisatie t/m 2025	Restant-krediet 2025	Afvoeren
Vervanging bluswaterpompen	50	46	4	4
Totaal investeringen	**50**	**46**	**4**	**4**

2.1.3 Verplichte indicatoren

Verplichte indicatoren per programma	Eenheid	Bron	Waarde 2022	Waarde 2023	Waarde 2024	Waarde 2025	Limburg actueelste
P2 Veiligheid							
Winkeldiefstal	aantal per 1.000 inwoners	CBS	0,7	0,6	0,4	0,6	1,8
Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	CBS	3,1	2,9	3,2	3,2	4,7
Diefstal uit woning	aantal per 1.000 inwoners	CBS	0,7	1	1,7	1,1	1,1
Vernieling en beschadiging	aantal per 1.000 inwoners	CBS	5	3,9	4,2	4,3	5,9
Verwijzingen Halt	per 10.000 inw.	Bureau Halt	4	5	4	6	10
Jongeren met delict voor rechter	%	CBS	0	1	geen data	geen data	1

De indicatoren zijn op 7 april 2026 gedownload van de site www.waarstaatjegemeente.nl (Besluit Begroting en Verantwoording). Indien er "geen data" staat, dan is vanuit deze site geen gegevens voor dat jaar bekend. Voor actuelere gegevens wordt verwezen naar de vermelde site.

Verbonden partijen

- Veiligheidsregio Limburg Noord

2.3 Verkeer, vervoer en waterstaat

Wat hebben we bereikt?

Mobiliteit verbindt Leudal. Tegelijkertijd maken we bewuster de keuze óf we van A naar B gaan, en zo ja, met welk vervoersmiddel. Hierbij ligt de focus op en de prioriteit bij ontsluiting en verkeersveiligheid. We zetten in op drie ontwikkelrichtingen: verbonden voorzieningen (relatie tussen ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteit), toegankelijk systeem (infrastructuur en mobiliteitssysteem) en bewust mobiel (de reiziger centraal). Het streven naar ontsluiting en verkeersveiligheid loopt als een rode draad door de drie ontwikkelrichtingen heen.

Concreet hebben wij het volgende bereikt.

- De mobiliteit en verkeersveiligheid in de gemeente is verbeterd.
- Er is € 277.025 aan subsidie voor verkeersveilige maatregelen aangevraagd en ontvangen.
- De nota parkeernormen Leudal 2025 en Laadvisie Leudal 2025 zijn vastgesteld.
- Het project 'Leudelen' is in uitvoering.
- Het netwerk voor laadinfrastructuur is versterkt.

Hierna wordt verder toegelicht welke acties en werkzaamheden hebben bijgedragen aan deze resultaten.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Uitvoering van maatregelen voor verbetering van de verkeersveiligheid en ontsluiting
In 2025 zijn verschillende maatregelen genomen om de verkeersveiligheid en ontsluiting in de gemeente te verbeteren. De Brigittastraat in Ittervoort is afgewaardeerd van een GOW50-weg (gebiedsontsluitingsweg) naar een GOW30 weg. Hierdoor behoudt de Brigittastraat haar ontsluitende functie en wordt de verkeersveiligheid verhoogd. De planvorming rondom de reconstructie van de Notaris Ruttenlaan is gereed en uitvoering zal plaatsvinden in 2026. De rotondes rondom Zevenellen hebben een herstart gemaakt en de besluiten zijn gepubliceerd. Planvorming rondom de reconstructie van de Leudalweg is gereed, er worden vrijliggende fietspaden en slimme verlichting toegepast. De korte rechtstanden op de Neerderweg zijn gereduceerd door plaatsing van asverspringingen. Verder is er opdracht gegeven aan een Ingenieursbureau om verkeersremmende maatregelen aan te merken in de gemeente, rekening houdend met het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV).

Ook zijn er concrete maatregelen en acties uitgewerkt binnen het Uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid (UVP). Dit programma sluit aan op het SPV en richt zich op een structurele aanpak van verkeersveiligheidsknelpunten. Verder is er een aanvraag opgesteld bij de mobiliteit ontwerpregeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen. De beschikking hierover hebben we ontvangen in 2026.

Uitvoering geven via het Uitvoeringsplan Mobiliteit
Dit plan vormt de basis voor een goed bereikbare en veilige leefomgeving, met extra aandacht voor mobiliteit en verkeersveiligheid. In lijn met dit plan is in samenwerking met MLB extra geïnvesteerd in de programma’s Doortrappen 60+ en Posifiets. Doortrappen 60+ richt zich op de verkeersveiligheid van oudere fietsers, terwijl Posifiets bedrijven stimuleert om medewerkers vaker de fiets te laten gebruiken. Daarnaast is verder ingezet op verkeersactieve scholen, zodat verkeerseducatie en bewustwording bij kinderen structureel aandacht krijgen.

Oriëntatie deelmobiliteit
Ten aanzien van het actiepunt uit de Zomernota 2023-2026 hebben we ons in 2025 verder georiënteerd op de mogelijkheden voor deelmobiliteit en is de enquête over deelmobiliteit geanalyseerd en uitgewerkt om de behoefte onder inwoners en ondernemers te peilen.

Het deelmobiliteitsproject is in uitvoering. Samen met RAL-Zuid, MLB en beide concessie verlenende provincies wordt gewerkt aan de verdere ontwikkeling van het project Leudelen.

Fietsbrug
Leudal is een prettige gemeente om te wonen. Om Leudal aantrekkelijk te houden, kleine kernen leefbaar te houden en toekomstbestendig te maken, moet er ingezet worden op bereikbaarheid en mobiliteit. De realisatie van een nieuwe verbinding over de Maas voor fietsers en voetgangers ter hoogte van Buggenum levert hieraan een belangrijke bijdrage. In 2025 hebben gemeente Roermond en gemeente Leudal een nieuwe maatschappelijke kosten-baten analyse (MKBA) laten opstellen.

Bereikbaarheid Bedrijvenpark Zevenellen
Omwonenden van Bedrijvenpark Zevenellen in Haelen maken zich zorgen over de toekomstige verkeersstromen. In 2025 heeft de gemeente aan de provincie gevraagd om een onderzoek uit te voeren naar een optimale aansluiting van Bedrijvenpark Zevenellen op de provinciale wegenstructuur waarbij zoveel mogelijk woningen worden ontzien. Eind 2025 heeft de provincie bevestigd dat ze hiervoor een opdracht zullen verstrekken. De uitvoering van het onderzoek gebeurt in overleg met de gemeente.
Daarnaast is er achter de schermen hard gewerkt aan de voorbereidingen en de verkeersbesluiten voor de rotondes ter ontsluiting van het bedrijventerrein op de Roermondseweg, het vrachtwagenverbod en de 60 km/uur.

Een goede havenontwikkeling en de bereikbaarheid van de haven is van groot belang om het transport over de weg zoveel mogelijk te minimaliseren. Gemeente Leudal heeft besloten zich aan te sluiten bij de nieuwe BluePorts Limburg. Dit is een samenwerking met alle Limburgse havengemeenten, de provincie en RWS. In deze organisatie is ook plek voor een bedrijventak. In 2025 is gewerkt aan een overkoepelende havenvisie. Er ligt nu een ontwerp van deze havenvisie.

Wat heeft dat gekost?

Verkeer, vervoer en waterstaat				***(bedrag x 1.000)***
	Primitieve begroting 2025	**Begroting na wijziging 2025**	**Geboekt 2025 t/m periode**	**Realisatie - begroting**
Lasten				
Verkeer en vervoer	4.752	5.039	4.838	-201
Parkeren	12	12	12	0
Economische havens en waterwegen	65	91	89	-2
Openbaar vervoer	16	16	14	-2
Mutaties reserves P3	5	5	124	119
Totale Lasten	**4.849**	**5.162**	**5.077**	**-85**
Baten				
Verkeer en vervoer	-237	-350	-409	-59
Parkeren	0	0	0	0
Economische havens en waterwegen	-5	-7	-8	-1
Openbaar vervoer	0	0	0	0
Mutaties reserves P3	-294	-312	-312	0
Totale Baten	**-535**	**-669**	**-729**	**-60**
Resultaat	***4.314***	***4.494***	***4.349***	***-145***

Verkeer en vervoer

Openbare verlichting
Bij de posten van openbare verlichting is een nadeel van € 71.300 veroorzaakt door verschillende posten.

In het beleidsplan Openbare Verlichting 2023 t/m 2027 is vastgesteld dat conventionele armaturen met PLL- of TL lamp in 2023 en 2024 worden voorzien van een retrofit LED oplossing. Echter conventionele armaturen hebben een andere warmtehuishouding en zijn niet ontwikkeld voor de warmte welke vrijkomt bij een retrofit LED oplossing. Hierdoor waren er relatief meer storingen waardoor er extra kosten zijn gemaakt (de storingen zijn inmiddels opgelost). Daarnaast zijn de tarieven voor de beheerwerkzaamheden flink gestegen wat leidt tot maandelijks hogere kosten.

Naast de reguliere uitgaven voor openbare verlichting is er ook afwikkeling van schades en het herstel hiervan. De schades worden achteraf gecompenseerd in de baten en lopen niet altijd gelijk met het kalenderjaar. In 2025 zijn er hogere uitgaven van € 132.800 en is er een hoger bedrag aan vergoedingen voor schades ontvangen van € 61.500 per saldo een nadeel van € 71.300.

Openbare verhardingen
Bij de posten van openbare verhardingen is een voordeel van € 44.200 veroorzaakt door verschillende posten:
Het voordeel op uitbestede werkzaamheden van € 64.300 wordt veroorzaakt doordat er minder werkzaamheden zijn uitgevoerd dan initieel verwacht. Er wordt strak gestuurd op de beschikbare middelen.
Aan baten voor inritten is een bedrag van € 62.300 ontvangen. Hiervoor is geen budget begroot. Het uitvoeren van werkzaamheden is namelijk afhankelijk van de aanvragen vanuit inwoners en wisselt per jaar.
Aan baten voor degeneratiekosten voor werkzaamheden nutsbedrijven is € 39.600 meer ontvangen aan bijdragen dan begroot. Deze bijdrage is afhankelijk van de hoeveelheid werkzaamheden per jaar en hierop kan de gemeente niet sturen.
Het voordeel op de bijdragen voor leges titel 1 is € 106.800. De legesbaten zijn afhankelijk van externe factoren, die lastig vooraf te begroten zijn. Op de uitkomst kan de gemeente niet sturen,

Het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

Reguleren openbare ruimte
Bij reguleren openbare ruimte is er een voordeel van € 32.600 veroorzaakt door diverse posten lager dan € 25.000.

Civiel technische kunstwerken
Bij posten van Civieltechnische kunstwerken is er een voordeel van € 119.300. Dit is ontstaan door vertraging in de uitvoering van werkzaamheden. Een bedrag van € 119.300 wordt overgeheveld naar 2026 via de gecommitteerde reserve.

2.3.2 Reserves

(bedrag x 1.000)

T/O	Reserve	I/S	Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
T	Gecommitteerde reserve	I	Beheerplan civieltechnische kunstwerken		118	-118
T	Onderhoud Jachthaven Hanssum	S	Erfpachtcanon	5	6	-1
			Totaal toevoegingen	**5**	**124**	**-120**
O	Dekkingsreserve infrastructuur	S	Afschrijvingen	-196	-196	
O	Dekkingsreserve Openbare verlichting	S	Afschrijvingen	-60	-60	
O	Onderhoud Jachthaven Hanssum	I	Reparatie damwand haven Neer	-17	-17	
O	Onderhoud overweg Napoleonsweg	S	Jaarlijkse bijdrage	-39	-38	-1
			Totaal onttrekkingen	**-312**	**-311**	**-1**

2.3.3 Investeringen

(bedrag x 1.000)

Investeringen	Totaal krediet 2025	Realisatie t/m 2025	Restant-krediet 2025
Aanschaf gladheidsmaterieel	238	170	68
Gemeentelijk Verkeersveiligheidsplan; MIP 2021	263	317	-54
Subsidie SPUK		-54	54
Gemeentelijk Verkeersveiligheidsplan; MIP 2021	263	263	0
GVVP investeringen; MIP 2022	26	26	0
Aanv. verkeersmaatregelen Kindcentrum Leudal West	500	26	474
Beleidsplan openbare verlichting; MIP 2023	211	211	0
Gemeentelijk verkeersveiligheidsplan; MIP 2023	192	65	126
Beleidsplan openbare verlichting; MIP 2024	215	99	115
Veilige schoolomgeving; UVP 2024-2027	200	194	6
Subsidie (SPUK)		-1	1
Veilige schoolomgeving; UVP 2024-2027	200	193	7
Vrachtverkeer weren dorpen; UVP 2024-2027	150		150
Slimme verlichting fietspaden buitengebied;UVP 2024-2027	500		500
Risicolocaties buitengebied; UVP 2024-2027	1.000		1.000
Langzaam veiliger; UVP 2024-2027	2.500	61	2.439
Bijdrage SPV subsidie		-7	7
Langzaam veiliger; UVP 2024-2027	2.500	53	2.447
Deelmobiliteit; UVP; 2024-2027	100		100
Beleidsplan openbare verlichting 2023-2033 MIP 2025	40		40
UVP Mobiliteit - veilige sportomgeving MIP 2025	100		100

Investeringen	Totaal krediet 2025	Realisatie t/m 2025	Restant-krediet 2025
			(bedrag x 1.000)
UVP Mobiliteit - zichtbare zebra's MIP 2025	100		100
UVP Mobiliteit - fietsvoorzieningen MIP 2025	100		100
Realisatie fietspad N280-N273 ontr.schakel Horn		38	-38
Reconstructie Winterstraat e.o. Neer	850	691	159
Infrastructurele werken; civielt. kunstwerken MIP 2024	300		300
Inpassing fietsvoorziening Leudalweg	4.803	123	4.680
Bijdrage SPV subsidie	-303	-10	-293
Inpassing fietsvoorziening Leudalweg	4.500	114	4.973
Reconstructie Neerderweg Roggel	340	340	0
Bijdrage SPV subsidie		-5	5
Reconstructie Neerderweg Roggel	340	336	4
Reconstructie Kelperweg Kelpen-Oler	1.144	1.144	0
Bijdrage SPV subsidie	-212	-212	0
Reconstructie Kelperweg Kelpen-Oler	932	932	0
Voobereidingskrediet fietsbrug Buggenum Leeuwen	80	30	50
Bijdrage gemeenten		-15	15
Voobereidingskrediet fietsbrug Buggenum Leeuwen	80	15	65
Reconstructie Kasteellaan, B.v.Broekstraat HAE	900	753	147
Reconstructie Brigittastraat Ittervoort	931	741	190
Onttrekking t.b.v. infrastr.werk Kindcentrum	-168		-168
Reconstructie Brigittastraat Ittervoort	763	741	22
Infrastructurele werkzaamheden Kindcentrum Leudal W	1.075	286	789
Bereikbaarheid Zevenellen: MIP 2025	1.600	40	1.560
Infrastructurele werken: raamkrediet wegen MIP 2025	280		280
Reconstructie Eindstraat-Posthuisweg Horn	980	859	121
Reconstructie Tram-Maassen en Groenstraat Roggel	720	131	589
Optimalisering nooddijk Horn	1.040		1.040
Bereikbaarheid Zevenellen biobased Agri	350	125	225
Bijdrage provincie	-175		-175
Bereikbaarheid Zevenellen biobased Agri	175	125	50
Realisatie N 280 west	4.700	66	4.634
Totaal investeringen	**25.669**	**6.233**	**20.022**

Verbonden partijen

-

2.4 Economie

Wat hebben we bereikt?

Een vitale economie is een belangrijke hoeksteen van de brede welvaart van onze gemeente. Het stimuleren van de economische ontwikkeling doen we samen met ondernemend Leudal en partnerorganisaties. Wij brengen behoeftes in kaart, ondersteunen en stimuleren kennisontwikkeling en organiseren samenwerkingen, activiteiten en projecten.

Concreet hebben we het volgende bereikt.

- Het convenant Regio Deal is uitgewerkt in thematische deelprogramma's en projecten.
- Ondernemers zijn samengebracht in een tiental (kennis)events.
- Een nieuwe ondernemersvereniging Roggel en businessclub "Leudal in Business" zijn opgestart.
- Een project vergroening bedrijventerrein Ittervoort is ontwikkeld.
- Een inspirerend kansenboek is opgesteld voor een vitale ontwikkeling van verblijfsrecreatie.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Regio Deal Midden-Limburg

In 2025 zijn de programmalijnen 'Leefbaarheid', 'Landschap & Klimaatadaptatie' en 'Economie, Onderwijs & Arbeidsmarkt' van het convenant Regio Deal Midden-Limburg uitgewerkt in thematische deelprogramma's. Deze vormen de basis voor de ontwikkeling van Regio Deal initiatieven.

In het kader van de deelprogramma's Economie, Onderwijs & Arbeidsmarkt zijn in triple helix samenwerkingen aansluitende projecten uitgewerkt zoals: verduurzaming bedrijventerreinen, circulaire transitie en de ontwikkeling doorlopende leerlijnen. Deze zijn door penvoerders zoals OML, Keyport, SOML en Zuyd Hogeschool als projectaanvraag ingediend voor een bijdrage uit de Regio Deal. De uitvoering is voorzien in de jaren 2026 t/m 2028.

Versterken van de dialoog en samenwerking

In 2025 hebben de accountmanagers een recordaantal bedrijfsbezoeken afgelegd. Op basis van behoeftes zijn ondersteunende maatregelen geïnitieerd via onze partners zoals Keyport en door diverse ondernemersbijeenkomsten en thematische workshops en kennissessies te organiseren en te faciliteren.

Om de samenwerking, ondernemers onderling en met ons, en kennisontwikkeling/-deling te intensiveren is een periodieke nieuwsbrief ontwikkeld, zijn de businessclub "Leudal in business" en een nieuwe ondernemersvereniging Roggel opgestart en is in samenwerking met LWV en OML onderzocht hoe de organisatiegraad op alle bedrijventerreinen te verbeteren.

Faciliteren van vernieuwende ontwikkelingen in het buitengebied

Als opvolging van het instrument 'Mijn Koers' is in 2025 in samenwerking met de LLTB en de gemeenten Weert en Nederweert het project "Boerenperspectief Weerterland" ontwikkeld. Met dit project worden agrarische ondernemers in het buitengebied ondersteund bij het komen tot een duurzaam toekomstperspectief voor hun bedrijf. Door procesbegeleiding, kennisdeling, coaching en advies wordt gewerkt aan het versterken van het toekomstperspectief op een manier die past bij de persoonlijke situatie en wensen van de ondernemer. Hierbij wordt aangesloten bij thema's zoals: bedrijfsopvolging en bedrijfsovername, innovatie, verkenning van extensieve en natuur-inclusieve landbouw en omschakeling naar een ander verdienmodel.

Daarnaast hebben we in 2025 een sloopregeling opgesteld en vastgesteld. Met deze regeling kunnen we eigenaren stimuleren overtollige bebouwing af te breken.

Versterken van het toeristisch profiel
In 2025 hebben we samen met regiogemeenten en ondernemers gewerkt aan de nieuwe regionale merk- en branding strategie van Hart van Limburg. Daarnaast hebben we samen vanuit het project "Vitaal en Onderscheidend" de vitaliteit van de Midden-Limburgse verblijfsrecreatie geanalyseerd en ontwikkelkansen geformuleerd met als resultaat een kansenboek voor vitale verblijfsrecreatie.

Als penvoerder van het Regio Deal thema Vitale Toeristische Regio hebben we een programmaplan opgesteld met 10 projecten. Hiervan zijn er in 2025 een aantal opgestart, waaronder de projecten Gravel- en Mountainbikeroutes, Toeristische Overstappunten en Limburgse Natuurparels. De projecten worden uitgevoerd in de periode 2026 tot en met 2028.

Lokaal is ingezet op de ontwikkeling van het gebied Buggenumse Veld door middel van belevingsplekken. Daarnaast hebben we geïnvesteerd in de ontwikkeling van twee nieuwe themaroutes rond het thema "Sagen en Legenden" en toeristisch-recreatief magazine "Liefde voor Leudal". Ook zijn we, samen met lokale heemkundeverenigingen, begonnen met het opstellen van de Canon van Leudal. De Canon van Leudal draagt bij aan een duurzaam behoud van het lokale erfgoed en dient als basis van kennis en als startpunt van projecten om erfgoed op een recreatief aantrekkelijke en belevenisvolle manier te ontsluiten.

Ontwikkelen van bedrijventerreinen
OML is, in overleg met ons, constant op zoek naar mogelijkheden om ontwikkelruimte te creëren door fysieke uitbreiding van bedrijventerreinen (lange termijn). Gelijktijdig zijn in 2025 met OML afspraken gemaakt om de komende jaren bestaande bedrijventerreinen waar nodig te revitaliseren en waar mogelijk ruimte te creëren door herstructurering.

Ook is in 2025 het Regio Deal programma 'Verduurzaming Bedrijventerreinen' opgesteld en in gebruik genomen. Dit programma versterkt het vestigingsklimaat door te investeren in energiezekerheid, (industrie) waterzekerheid en klimaatadaptie o.a. door vergroening. In dit kader hebben wij in samenwerking met de BIZ Bedrijventerrein Ittervoort een gezamenlijk actieplan 2026-2027 opgesteld en heeft OML een groenregisseur aangesteld om ondernemers te ondersteunen vergroeningsmaatregelen te treffen op hun bedrijfsterrein.

Wat heeft dat gekost?

Economie				*(bedrag x 1.000)*
	Primitieve begroting 2025	**Begroting na wijziging 2025**	**Geboekt 2025 t/m periode**	**Realisatie - begroting**
Lasten				
Economische ontwikkeling	750	2.257	947	-1.310
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.300	6.288	609	-5.679
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	259	367	330	-37
Economische promotie	304	449	386	-63
Mutaties reserves P4	100	140	489	349
Totale Lasten	**7.713**	**9.501**	**2.761**	**-6.740**
Baten				
Economische ontwikkeling	0	0	-29	-29
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-6.163	-6.203	-678	5.525
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-50	-99	-94	5
Economische promotie	-1.393	-1.413	-1.385	28
Mutaties reserves P4	-394	-1.683	-942	741
Totale Baten	**-8.001**	**-9.398**	**-3.128**	**6.270**
Resultaat	***-287***	***103***	***-364***	***-467***

Economische ontwikkeling

Economische samenwerkingsverbanden

Bij het onderdeel Economische samenwerkingsverbanden is er een voordeel van € 83.300 veroorzaakt door verschillende posten:

Er is een finale afronding geweest van de GOML-samenwerking. Daaruit volgt voor de gemeente Leudal een incidentele ontvangst van € 29.200.

In 2025 was het mogelijk om de proceskosten van de Regio Deal 2025 te voldoen uit de Regio Deal. Daarom is het daarvoor begrote bedrag ad € 36.500 in 2025 niet gebruikt.

Het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

Nieuwe ontwikkelingen

Bij het onderdeel nieuwe ontwikkelingen is er een voordeel van € 1.239.700 veroorzaakt door verschillende posten:

Het bestedingsbudget herstructureringsfonds € 1.000.000 is in 2025 gebruikt voor de herontwikkeling Beeklaan € 284.700 en is verantwoord onder het betreffende programma 9 Volkshuisvesting, Leefomgeving en Stedelijke vernieuwing. Het restant blijft in de reserve.

Voor het ontwikkelen van nieuwe woningbouwlocaties wordt een projectorganisatie ingehuurd om het ruimtelijke proces voor woningbouwontwikkelingen te versnellen. In 2025 is dit bedrag niet volledig gebruikt. Dit is de reden waarom het resterende bedrag van € 212.400 is toegevoegd aan de gecommitteerde reserve. Op die manier kunnen ook de komende jaren, via een projectmatige aanpak, nieuwe ontwikkelingen worden gecreëerd. In 2025 is de projectorganisatie verder versterkt en is de woningportefeuille fors opgehoogd.

Er zijn minder uitgaven gedaan voor overige diensten € 27.300, omdat deze deels zijn ondervangen in de projectorganisatie.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur
Grondexploitaties bedrijventerreinen
Voor de toelichting grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Grond- en pachtzaken
Bij het onderdeel grond- en pachtzaken is is er een voordeel van € 97.300.

Er is een voordeel op de baten erfpachtcanon € 34.300 en baten huren € 41.600. Er zijn hogere inkomsten doordat het pachtbeleid is gewijzigd, waarbij toewijzing plaatsvindt aan de hoogste bieder.

Het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

Bedrijfspanden Roggel
Bij het onderdeel bedrijfspanden Roggel is er een nadeel van € 91.400 veroorzaakt door verschillende posten:

Er zijn minder bijdragen ontvangen aan bijdragen derden voor de door de gemeente gemaakte energiekosten van € 88.000.

Het nadeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Bedrijvenloket
Bij het onderdeel bedrijvenloket is er een voordeel van € 53.700 veroorzaakt door verschillende posten:

Er is een structureel budget beschikbaar voor onderzoekskosten ontwikkeling Zevenellen en in 2025 een incidenteel budget voor de Position Paper. In 2025 is dit budget niet volledig gebruikt, lagere kosten van € 36.000.

Het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

Economische promotie

Toerisme
Bij het onderdeel toerisme is er een voordeel van € 52.900 veroorzaakt door verschillende posten kleiner dan € 25.000.

2.4.2 Reserves

T/O	Reserve	I/S	Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
						(bedrag x 1.000)
T	Gecommitteerde reserve	I	Overheveling thema passend wonen		212	-212
T	Grondexploitatie	I	Overige grondverkopen	40	38	2
T	Grondexploitatie	I	Positief resultaat BT Arenbos		139	-139
T	Uitvoeringsplan recreatie en toerisme	S	Meeropbrengst toeristenbelasting	100	100	
Totaal toevoegingen				**140**	**489**	**-349**
O	BMV Roggel	S	Afschrijvingen	-6	-6	
O	Fondsvorming Wijnaerden	I	Belevingsplekken Buggenums veld	-25	-25	
O	Fondsvorming Wijnaerden	I	Belevingsplekken Wijnaerden	-36	-36	
O	Gecommitteerde reserve	I	Overheveling thema passend wonen	-233	-233	
O	Herstructureringsfonds	S	Diverse projecten	-725		-725
O	Regiodeal	I	Bijdrage regiodeal	-594	-594	
O	Uitvoeringsplan recreatie en toerisme	I	Belevingsplekken Buggenums veld	-30	-24	-6
O	Uitvoeringsplan recreatie en toerisme	S	Bijdrage projectplan Datahub	-8	-8	
O	Uitvoeringsplan recreatie en toerisme	I	Diverse projecten	-25	-15	-10
Totaal onttrekkingen				**-1.683**	**-942**	**-741**

2.4.3 Investeringen

Investeringen	Totaal krediet 2025	Realisatie t/m 2025	Restant-krediet 2025	Afvoeren
				(bedrag x 1.000)
Kwaliteitsimpuls routestructuren	160	84	75	
Uitvoeringsprogramma Leisure Leudal	77	3	74	
Uitvoeringsprogramma Leisure Leudal 2016	103	17	86	
Totaal investeringen	**340**	**105**	**235**	

Projectplan kwaliteitsimpuls routestructuur
Het restant is gelabeld om te investeren in de realisatie van een MTB-route en de kwalitatieve ontsluiting van onze routenetwerken (start- en rustpunten). Dit als onderdeel van twee Regio Deal projecten Midden Limburg - en aansluitend bij het Noord Limburgse project "Eikpunten" - die in 2026 in uitvoering worden genomen. Het budget uit dit krediet dient als cofinanciering. Daarnaast wordt in 2026 een deel van dit krediet afgeraamd en toegevoegd aan het investeringskrediet voor de verbouwing van het bezoekerscentrum Leudal.

Sportpark 't Maasveld Neer (voorbereidingskrediet)
De overschrijding van het voorbereidingskrediet heeft te maken met het toezicht op de uitvoering van de werkzaamheden op het sportpark. Deze opdracht is verstrekt vanuit het team Ruimtelijk Beheer aangezien er geen capaciteit was binnen het team.
Uitvoeringsprogramma Leisure Leudal

In 2026 wordt het bedrag afgeraamd en toegevoegd aan het investeringskrediet voor de verbouwing van Bezoekerscentrum Leudal.

Verplichte indicatoren

Verplichte indicatoren per programma	Eenheid	Bron	Waarde 2022	Waarde 2023	Waarde 2024	Waarde 2025	Limburg actueelste
P4 Economie							
Banen	per 1.000 inw 15-64 jaar	LISA	689,9	688,4	712,6	geen data	828,2
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw 15-64jr	LISA	174,2	181,8	189,7	geen data	167,9
Functiemenging	%	LISA	48,7	48,4	48,9	geen data	51,4

De indicatoren zijn op 7 april 2026 gedownload van de site www.waarstaatjegemeente.nl (Besluit Begroting en Verantwoording). Indien er "geen data" staat, dan is vanuit deze site geen gegevens voor dat jaar bekend. Voor actuelere gegevens wordt verwezen naar de vermelde site.

Verbonden partijen

- Grenspark Maas-Schwalm-Nette
- Samenwerking Midden-Limburg
- Keyport
- Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV

2.5 Onderwijs

Wat hebben we bereikt?

We hebben kansengelijkheid bevorderd door onderwijsachterstanden terug te dringen en laaggeletterdheid te verminderen. De effecten van deze investeringen zijn eind 2025 zichtbaar in de cijfers. Het aantal geïndiceerde peuters is gedaald van 62 naar 52. Daarnaast hebben we leerlingen kennis laten maken met sport en kunst en cultuur door in te zetten op bewegingsonderwijs en cultuureducatie. Tot slot hebben we middels het integraal huisvestingsplan (IHP) een stap gezet in de richting van duurzame, veilige en moderne schoolgebouwen in Leudal.

Concreet hebben we het volgende bereikt:

- Het convenant "Warme overdracht" voor kinderen met een onderwijsachterstand is uitgewerkt en vastgesteld door gemeente, basisscholen en kindercentra.
- Er zijn expertisebijeenkomsten georganiseerd voor basisscholen en kindercentra op het gebied van meertaligheid.
- Er is een nieuw toezicht- en handhavingsbeleid voor de kindercentra vastgesteld.
- Het bibliotheekbeleid is vastgesteld waarin projecten zoals "voorlezen thuis" structureel zijn opgenomen.
- Door logopedische screening zijn 300 peuters en kleuters preventief gescreend en indien nodig doorverwezen naar onder andere logopedie.
- Definitieve verstrekking van de opdrachten aan de aannemers voor de realisatie van het Kindcentrum in Ittervoort. Eind 2025 was het gebouw wind- en waterdicht.
- Intentieovereenkomst tussen gemeente en SOML met procesafspraken over de voorbereidingsfase voor de nieuwbouw en definitieve locatiekeuze St. Ursula in Horn.
- Groene herinrichting van de voorzijde van basisschool De Zwjiek in Roggel.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Peuterprogramma en VVE

Voor de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is ingezet op het intensiveren van de samenwerking tussen gemeente, kindercentra, basisscholen en JGZ. Deze inzet heeft vorm gekregen door:

- het uitvoeren van locatiebezoeken
- het instellen van werkgroepen
- het maken van gezamenlijke afspraken, onder andere over warme overdracht.

In 2026 wordt deze lijn voortgezet met als doel te komen tot een nieuw convenant dat door alle betrokken partijen rondom het jonge kind wordt ondertekend.

In het kader van een doorgaande leerlijn en meer samenwerking is in Midden-Limburg een voorziening gerealiseerd in de vorm van een startklas. Met de startklas wordt beoogd kinderen binnen het regulier onderwijs te houden, met een jaar extra begeleiding. Dit om uitstroom naar het speciaal onderwijs te voorkomen. Vanuit de gemeente Leudal nemen inmiddels vier kinderen deel aan deze startklas.

Sport en bewegen

We zijn op grond van onderwijswetgeving en de gemeentelijke Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Leudal verplicht om scholen gelegenheid te bieden voor bewegingsonderwijs. Dit hebben wij gedaan door beschikbaarstelling van de in de dorpen aanwezige gymzalen, sportzalen en sporthallen die eigendom zijn van de gemeente. Waar de gemeente geen eigenaar is van een dergelijke voorziening in het dorp, hebben wij de zaalhuur of een klokurenvergoeding betaald.

De kennismaking met en de begeleiding naar aanbod van sport, kunst & cultuur is uitgevoerd door de inzet van de combinatiefunctionaris cultuur en de combinatiefunctionaris sport. De combinatiefunctionaris cultuur heeft op alle basisscholen en verschillende kinderopvanglocaties in Leudal cultuuraanbod verzorgd. Voor alle basisscholen is een platform beschikbaar met daarop leerlijnen, tips en handvatten voor leerkrachten ter bevordering van de kwaliteit van het bewegingsonderwijs. Daarnaast hebben beweegmakelaars kinderen ondersteund tijdens de kleutergym en hebben een motorische screening uitgevoerd in de groepen 3, 4 en 5 van twee basisscholen. Kinderen die motorisch ruim onder gemiddeld scoorden hebben deelgenomen *aan een beweegprogramma en zijn vervolgens begeleid naar een structureel beweegaanbod.*

IHP
In februari 2025 zijn de definitieve opdrachten verstrekt aan de aannemers voor de realisatie van Kindcentrum Heijer te Ittervoort. In dit Kindcentrum krijgen de voormalige basisscholen uit Hunsel, Neeritter en Ittervoort, kinderopvang, buitenschoolse opvang, de bibliotheek en de gebruikers van de gymzalen in Hunsel, Neeritter en Ittervoort een plek. Eind 2025 was het gebouw wind- en waterdicht.

In het integraal huisvestingsplan (IHP) van de gemeente staat Basisschool De Kwir in Neer als eerste op de lijst om de mogelijkheden tot passende vervangende nieuwbouw te onderzoeken. In 2025 is de gemeente gestart met de voorbereidingen in overleg met het schoolbestuur. Daarnaast wordt onderzocht welke koppelkansen er zijn in Neer, in het kader van het nieuw vastgestelde accommodatiebeleid.

In Buggenum is de bestuurlijke fusie tot stand gekomen tussen Stichting Openbaar Onderwijs Leudal en Akkoord PO. Als gevolg van deze fusie valt OBS Buggenum nu onder het bevoegd gezag van Akkoord PO. In 2025 zijn meerdere scenario's uitgewerkt die betrekking hebben op een duurzame en passende huisvestingsoplossing voor de school. Hierin wordt ook gekeken naar wat nodig is voor de leefbaarheid van het dorp Buggenum en welke mogelijke koppelkansen hier zijn.

Met betrekking tot het voortgezet onderwijs zijn in 2025 de voorbereidingen en bijbehorende onderzoeken voor de nieuwbouw van Sint Ursula uitgewerkt. In mei 2025 is er met SOML een intentieovereenkomst aangegaan waarin procesafspraken zijn gemaakt over de voorbereidingsfase voor de nieuwbouw. Na een zorgvuldig afwegingsproces, mede naar aanleiding van de gevoerde omgevingsdialoog, heeft het college op 19 augustus 2025 besloten om definitief te kiezen voor de nieuwbouw van Sint Ursula op de huidige locatie van Sint Ursula in Horn. Eind 2025 zijn wij gestart met de architectenselectie en voorbereidingen voor de aanbesteding van de overige bouwadviseurs voor het project.

Daarnaast hebben we ingezet op vergroening van de schoolpleinen. In 2025 heeft de gemeente de voorzijde van basisschool De Zwjiek in Roggel heringericht. Voor basisschool De Klink in Grathem zijn de benodigde financiële bijdrages vanuit de gemeente verstrekt en de ontwikkeling van dit plan is in gang gezet. Eind 2025 heeft OBS De Verhalentuin in Kelpen-Oler zich aangemeld voor het project 'groenblauwe revolutie schoolpleinen'.

Vanwege ontwikkelingen waar in het huidige IHP geen rekening mee is gehouden, is in 2025 een begin gemaakt aan de financiële actualisering van het IHP. Deze moet zorgen voor een passend financieel overzicht en de daaraan gekoppelde planning.

Wat heeft dat gekost?

Onderwijs				*(bedrag x 1.000)*
	Primitieve begroting 2025	**Begroting na wijziging 2025**	**Geboekt 2025 t/m periode**	**Realisatie - begroting**
Lasten				
Openbaar basisonderwijs	17	80	425	345
Onderwijshuisvesting	1.393	1.420	1.398	-22
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.670	2.496	1.991	-505
Mutaties reserves P5	920	920	984	64
Totale Lasten	**4.000**	**4.915**	**4.798**	**-117**
Baten				
Openbaar basisonderwijs	0	0	-16	-16
Onderwijshuisvesting	-3	-3	0	3
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-75	-786	-455	331
Mutaties reserves P5	-1.105	-1.087	-1.440	-353
Totale Baten	**-1.182**	**-1.875**	**-1.911**	**-36**
Resultaat	***2.817***	***3.040***	***2.886***	***-154***

Openbaar basisonderwijs

Openbaar basisonderwijs
Bij openbaar basisonderwijs is er een nadeel van € 328.400 veroorzaakt door verschillende posten.

In de raadsvergadering van 5 november 2024 de regeling "tijdelijke aanvulling verordening materiële en financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Leudal" vastgesteld. Met deze regeling is de exploitatie over het schooljaar 2024-2025 bekostigd voor de instandhouding van OBS Buggenum, omdat rijksfinanciering pas vanaf het daaropvolgende schooljaar beschikbaar kwam. De regeling voorziet in een maximale exploitatievergoeding van € 1.000.000 en wordt gedekt door een onttrekking uit de algemene reserve. In totaal is een bedrag van € 353.300 aangevraagd en toegekend. Er zijn geen overige aanvragen door andere scholen ingediend.

Het nadeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Schoolstimulatie
Bij schoolstimulatie is er een voordeel van € 36.600 veroorzaakt door verschillende posten:

Gemeenten ontvangen financiële middelen van het Rijk voor het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) met als doel voortijdig schoolverlaten te voorkomen en jongeren zonder startkwalificatie te begeleiden naar onderwijs of werk. De definitieve beschikking viel € 7.200 hoger uit dan geraamd. Binnen schoolstimulatie worden jaarlijks de restant middelen van het voorgaande jaar toegevoegd aan het budget voor schoolstimulatie. Samen met de in 2025 ontvangen rijksuitkering en de uitgaven in 2025 (inclusief salarislasten via de kostenverdeelstaat), leidt dit voor 2025 tot een restant van € 152.600 dat via de balans wordt meegenomen naar 2026.

Het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

Onderwijsbeleid- en ondersteuning
Bij onderwijsbeleid- en ondersteuning is er een voordeel van € 184.000 veroorzaakt door verschillende posten.

Vanaf 2021 heeft het Rijk niet-structurele middelen opgezet om de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen op te vangen (NPO-middelen). Deze regeling liep per 1 augustus 2025 af. De middelen zijn ingezet voor incidentele subsidies voor scholen en kindercentra. Daarnaast zijn salariskosten voor extra capaciteit binnen het team van leerplicht (€ 36.600) en voor de inzet van een brugfunctionaris (€16.600) toegerekend aan deze middelen. Tenslotte zijn er ook € 16.400 aan ambtelijke uren toegerekend aan de regeling. Samen met de al gedane uitgaven resteert in totaal € 156.200 aan NPO-middelen. Dit bedrag is op de balans opgenomen als terug te betalen aan het Rijk (en leidt daarmee tot lagere baten).
Met betrekking tot de brugfunctionaris is het restant van de gemeentelijke middelen van € 55.200 toegevoegd aan de gecommitteerde reserve, zodat dit bedrag in 2026 alsnog kan worden ingezet.

Het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

Onderwijsachterstandenbeleid
Bij het onderwijsachterstandenbeleid is er een voordeel kleiner dan € 25.000 veroorzaakt door verschillende posten.

Het onderwijsachterstandenbudget wordt verstrekt als specifieke uitkering met een voorlopige en definitieve beschikking. In 2025 bleek het definitieve bedrag € 17.800 hoger dan het voorlopige bedrag. De restant middelen van enig jaar mogen worden meegenomen naar het volgende jaar. Een deel van de uitkering is gebruikt voor kinderopvangdiensten op het AZC in Baexem. Van het gereserveerde bedrag is € 8.200 niet uitbetaald, omdat het programma tijdelijk heeft stilgelegen. De restant middelen van per saldo € 49.100 zijn via de balans meegenomen naar 2026.

Leerlingenvervoer
Bij leerlingenvervoer is er een voordeel van € 70.600 veroorzaakt door verschillende posten:

De totale vervoerskosten zijn € 63.300 lager uitgevallen dan geraamd in de raadsrapportages. Dat is deels te verklaren door de verhoging in de raadsrapportage van € 34.500. Achteraf blijkt deze bijstelling niet nodig te zijn geweest. Bovendien is er sprake van een daling in het aantal leerlingen dat gebruikmaakt van het leerlingenvervoer. In schooljaar 2023-2024 maakten 246 leerlingen hiervan gebruik. Dit aantal is in schooljaar 2024-2025 gedaald naar 230 en ligt momenteel zelfs onder de 200.

Het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

Bewegingsonderwijs
Bij bewegingsonderwijs is er een voordeel van € 26.400 veroorzaakt door verschillende posten elk kleiner dan € 25.000.

2.5.2 Reserves

T/O	Reserve	I/S	Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
						(bedrag x 1.000)
T	Dekkingsreserve BMV Roggel	S	Jaarlijkse toevoeging ineens	920	920	
T	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten		64	-64
			Totaal toevoegingen	**920**	**984**	**-64**
O	Algemene reserve	I	Dekkingsreserve BMV Roggel op dekkingsniveau brengen	-920	-920	
O	Algemene reserve	I	Financiële bijdrage onderhoud OBS Buggenum	-35	-35	
O	Algemene reserve	I	Vergoeding exploitatietekort OBS Buggenum		-353	353
O	Dekkingsreserves	S	Afschrijvingen	-116	-116	
O	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten	-16	-16	
			Totaal onttrekkingen	**-1.087**	**-1.440**	**353**

2.5.3 Investeringen

Investeringen	Totaal krediet 2025	Realisatie t/m 2025	Restant-krediet 2025
			(bedrag x 1.000)
1e Inrichting/onderwijsleerpakket OB Buggenum	158	158	0
Kindcentrum Leudal West	9.595	4.729	4.867
Investeringsbijdrage overige instellingen		-1	
Uitbreiding onderwijshuisvesting De Ortolaan/De Widdonck	1.974	1.981	-7
Investeringsbijdrage ov. instellingen	-58	-59	1
Uitbreiding AZC-school Baexem	168	178	-10
Investeringsbijdrage Rijk	-168	-178	10
IHP De Kwir (voorbereidingskrediet)	246		246
IHP St Ursula (voorbereidingskrediet)	2.074	196	1.878
Totaal investeringen	**13.988**	**7.002**	**6.986**

Uitbreiding onderwijshuisvesting De Ortolaan/De Widdonck

De overschrijding wordt veroorzaakt door meerkosten voor de aanpassing van meterkasten.
In verband met het brandveiligheidssysteem moeten nog een aantal noodzakelijke aanpassingen worden verricht. Met deze kosten is in het krediet geen rekening gehouden. In 2026 zal dit worden uitgevoerd, waarna de uitbreiding is afgerond.

2.1.3 Verplichte indicatoren

Verplichte indicatoren per programma	Eenheid	Bron	Waarde 2022	Waarde 2023	Waarde 2024	Waarde 2025	Limburg actueelste
P5 Onderwijs							
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	DUO	2	1,5	1,6	geen data	2,6
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	DUO	geen data	1,2	0	geen data	9,4
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	DUO	14	24	20	geen data	25

De indicatoren zijn op 7 april 2026 gedownload van de site www.waarstaatjegemeente.nl (Besluit Begroting en Verantwoording). Indien er "geen data" staat, dan is vanuit deze site geen gegevens voor dat jaar bekend. Voor actuelere gegevens wordt verwezen naar de vermelde site.

Verbonden partijen

-

2.6 Sport, cultuur en recreatie

Wat hebben we bereikt?

Sport, cultuur en recreatie verbinden en vormen mensen. Daarmee is het de basis van onze lokale gemeenschappen. Deelname aan sport, cultuur en recreatie heeft een positief effect op mentale en fysieke gezondheid, sociale cohesie en gemeenschapszin. Daarom hebben we ons in 2025 opnieuw ingezet zodat iedereen in Leudal de kans krijgt om kennis te maken met sport, cultuur en recreatie.

Concreet hebben we in 2025 het volgende bereikt:

- Met de verdieping van het accommodatiebeleid zijn duidelijke kaders voor maatschappelijke accommodaties.
- In de zwembadvisie is bepaald waarom we als gemeente een binnenzwembad willen faciliteren en welke uitgangspunten we hierbij hanteren.
- Samen met initiatiefnemers hebben we in een aantal dorpen gewerkt aan de ontwikkeling of realisatie van toekomstbestendige maatschappelijke accommodaties.
- In 2025 lag de focus op kunst- en cultuurbeleving van kinderen en jongeren. Een doorlopende culturele leerlijn van 0 tot 18 jaar is ontwikkeld.
- De leefbaarheid in de kernen is versterkt en behouden door de vele culturele evenementen die zijn georganiseerd.
- De bibliotheek is verder uitgegroeid tot een plek voor persoonlijke ontwikkeling en ontmoeting. Haar rol als laagdrempelig informatiepunt is verankerd in beleid.
- Binnen sporten en bewegen hebben we ons gericht op de opgaven per leeftijdscategorie. Bij kinderen is gewerkt aan de motorische vaardigheden, bij jongeren en volwassenen aan de beweegnorm en bij ouderen specifiek op de beweegnorm, fysieke gezondheid en het valrisico.
- We hebben ingezet op het herkenbaar en beleefbaar maken van cultureel erfgoed voor inwoners en bezoekers van Leudal.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Ontmoetingsplekken

- We hebben - in nauwe afstemming van verenigingen en beherende instellingen - het accommodatiebeleid 2020 doorontwikkeld. Daarmee bieden we voor de toekomst duidelijke inhoudelijke en financiële kaders zodat verenigingen en organisaties weten wat ze van de gemeente mogen verwachten en de gemeente van hen. Deze kaders hebben betrekking op huurinkomsten (tarieven) en kostendekking, gelijke behandeling van gelijke accommodaties en de manier waarop we aanvragen voor gemeentelijke steun beoordelen. In november 2025 is de verdieping op het accommodatiebeleid 2025 - 2050 door uw gemeenteraad vastgesteld.
- Met dorpsoverleg Itter Laeftj is veelvuldig overleg gevoerd om de realisatie van een dorpshuis in Neeritter mogelijk te maken. Door verschil in inzicht over het te volgen traject en de omvang van het te realiseren dorpshuis ontstond uiteindelijk een impasse die heeft geleid tot het indienen van een initiatiefvoorstel door enkele politieke partijen.
- De raad heeft in haar vergadering van 1 juli 2025 een krediet van € 1.698.946 beschikbaar gesteld voor de realisering van MFA Heibloem. Tevens heeft de raad ingestemd met het aanvragen van de subsidie gebiedsgericht publiek initiatief, ad € 1 miljoen, uit het Leefbaarheidsfonds bij de provincie Limburg. Met de provincie is veelvuldig overleg gevoerd over deze aanvraag die moet leiden tot ondertekening van het leefbaarheidsakkoord met de provincie, 1e kwartaal 2026. Parallel hieraan wordt een knelpuntenanalyse opgesteld, als onderbouwing voor de aan te vragen omgevingsvergunning in het 1e kwartaal 2026. Daarnaast zijn er ook verschillende andere initiatieven begeleid in aanvragen bij het leefbaarheidsfonds van Provincie Limburg.

- De plannen op Open Club 't Maasveld zijn gerealiseerd.
- We hebben de initiatieven van Hart voor Baexem, Open Club Haelen, Open Club Roggel en een samenwerking tussen voetbalverenigingen begeleid. Daarbij heeft Hart voor Baexem, begeleid door een extern bureau, een ontwerp voor een te realiseren beweeg- en ontmoetingspark in de kern Baexem gepresenteerd. Dit ontwerp wordt in 2026 verder uitgewerkt en vervolgens in procedure gebracht. Met de voetbalverenigingen Baexem, Heythuysen en Horn (en in het begin ook Haelen) is op hun verzoek met externe ondersteuning, gefaciliteerd door de gemeente, een traject gestart om de mogelijkheden van samenwerking tussen deze verenigingen te onderzoeken. De verdere uitwerking hiervan vindt in de 1e helft van 2026 plaats. Binnen Open Club Haelen en Roggel zijn in 2025 initiatieven opgestart die inhoud en vorm moeten geven aan de open Clubgedachte. In 2026 moet dit leiden tot de eerste concrete resultaten.
- De zwembadvisie is vastgesteld en we zijn gestart met de uitvoering hiervan door middel van een marktconsultatie en de voorbereiding voor een aanbesteding voor exploitatie en beheer van een binnenzwembad.

Kunst en cultuur

- In samenwerking met belangrijke kunstzinnige en culturele partners en met input van onze inwoners is er nieuw cultuurbeleid ontwikkeld. Dit beleid heeft als doel dat iedereen de kans krijgt om kennis te maken met cultuur. Dit cultuurbeleid is vastgesteld door de gemeenteraad in Q1 2026.
- Door de inzet van de combinatiefunctionaris cultuur in 2025 hebben alle basisscholen en verschillende kinderopvang in Leudal kennis kunnen maken met verschillende vormen van kunst en cultuur. In het nieuwe cultuurbeleid wordt de inzet van de combinatiefunctionaris cultuur structureel verankerd.
- De samenwerking met de Cultuurregio Noord- en Midden- Limburg is voortgezet tot en met 2028. Hierbij ligt de focus op talentontwikkeling, samenwerking, zichtbaarheid en verankering van het opgebouwde cultuurnetwerk.
- Het kunstbezit van de gemeente is geïnventariseerd. Het onderhoud en behoud hiervan zal worden beschreven in een beheerplan, dat opgesteld wordt in 2026.
- Het Oud Limburgs Schuttersfeest heeft succesvol plaatsgevonden in Heythuysen, de gemeente was actief betrokken bij de organisatie hiervan. Door de betrokkenheid van vele Leudalse verenigingen en inwoners is de sociale samenhang in zowel de kern Heythuysen als in de rest van de gemeente vergroot. Ook heeft het de gemeente Leudal als (schutters)gemeente positief op de kaart gezet, waarbij vele bezoekers naar het evenement zijn gekomen. De aanwezigheid van de koning heeft gezorgd voor veel aandacht voor de gemeente Leudal en het OLS.
- Om de leefbaarheid in de dorpen te behouden en te vergroten, kenden we in 2025 137 evenementensubsidies toe. Het merendeel hiervan betrof culturele evenementen. Een herijking van het evenementenbeleid zal gebeuren in 2026. Ook hebben we talloze sport- en cultuurverenigingen ondersteund middels subsidies.

Bibliotheekwerk

- In november is het bibliotheekbeleid vastgesteld door de gemeenteraad. Dit beleid is tot stand gekomen met input van onze inwoners en samenwerkingspartners. In het beleid wordt rekening gehouden met de (nieuwe) rol van de bibliotheek vanuit de aankomende herziening van bibliotheekwerk. Het bibliotheekbeleid heeft als doel dat iedereen kan meedoen in onze (digitale) samenleving. De bibliotheek wordt een plek voor persoonlijke ontwikkeling en ontmoeting.
- In 2025 is de start van een Leudalse kinderkrant voorbereid. Deze zal gratis verspreid worden op alle basisscholen en het speciaal onderwijs in Leudal, met als doel leesvaardigheden en leesmotivatie te verbeteren en vergroten. De eerste editie van de Leudalse kinderkrant zal in Q2 2026 verschijnen.

Informeren en betrekken

De samenwerking met media zoals kranten, radio, televisie en online kanalen is voortgezet. We hebben zowel onze eigen media als die van onze partners veelvuldig ingezet om onze stakeholders te informeren en te betrekken bij het beleid en de taken van de gemeente.

Vitale en gezonde inwoners

- We hebben ingezet op de opgaven op het gebied van sporten en bewegen bij de verschillende leeftijdsgroepen. Beweegmakelaars hebben kinderen onder andere ondersteund tijdens de kleutergym en hebben een motorische screening uitgevoerd in de groepen 3, 4 en 5 van twee basisscholen. Kinderen die motorisch ruim onder gemiddeld scoorden hebben deelgenomen aan een beweegprogramma en zijn vervolgens begeleid naar structureel beweegaanbod. Voor jongeren is een vitaliteitsdag georganiseerd. Jongeren, volwassenen en ouderen zijn door de beweegmakelaar begeleid naar structureel beweegaanbod. Ouderen zijn gescreend op valrisico en hebben deelgenomen aan valpreventiecursussen.
- We zijn gestart met een evaluatie van de inzet van sport en bewegen door de gemeente om in 2026 te komen tot sportbeleid voor de gemeente Leudal.

Unieke natuurbeleving

- In Ittervoort, Horn en Haelen hebben participatiebijeenkomsten plaatsgevonden om samen met inwoners ontwerpen te maken voor de centrale en kleine natuurlijke speelplekken in het dorp.
- In 2025 hebben we, samen met Staatsbosbeheer, Provincie Limburg en Bosgroep Zuid-Nederland, bijgedragen aan de voorbereidingen voor het opstellen van een zoneringsplan voor het Natura 2000 gebied Leudal.
- Het uitgevoerde beheer en nieuwe aanplant is de biodiversiteit van zowel de bermen als de gemeentelijke bos- en natuurterreinen vergroot. Daarmee is de toeristisch-recreatieve functie verbeterd.

Cultureel erfgoed

In 2025 is de Kerkenvisie Gemeente Leudal vastgesteld. Hierin hebben we ons religieus erfgoed geïnventariseerd en richtlijnen opgesteld voor toekomstig gebruik en herbestemming van kerken. In dorpen waar de kerk zijn oorspronkelijke functie verliest, biedt de Versnellingsagenda Wonen kansen om deze markante gebouwen te verbouwen naar woningen. Er is daarnaast een start gemaakt met het project monumentenschildjes en informatiebordjes. Hiermee maken we cultureel erfgoed herkenbaar en beleefbaar voor inwoners en bezoekers van Leudal.

Wat heeft dat gekost?

Sport, cultuur en recreatie				*(bedrag x 1.000)*
	Primitieve begroting 2025	**Begroting na wijziging 2025**	**Geboekt 2025 t/m periode**	**Realisatie - begroting**
Lasten				
Sportbeleid en activering	769	728	670	-58
Sportaccommodaties	3.275	3.355	3.360	5
Cult.presentatie, -productie en -partic.	1.945	2.065	2.008	-57
Musea	69	69	64	-5
Cultureel erfgoed	242	249	201	-48
Media	749	752	763	11
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.732	4.356	4.253	-103
Mutaties reserves P6	0	55	70	15
Totale Lasten	**10.780**	**11.630**	**11.389**	**-241**
Baten				
Sportbeleid en activering	-325	-271	-271	0
Sportaccommodaties	-250	-224	-231	-7
Cult.presentatie, -productie en -partic.	0	0	0	0
Musea	-11	-13	-2	11
Cultureel erfgoed	-16	-21	-24	-3
Media	-218	-218	-218	0
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-6	-29	-38	-9
Mutaties reserves P6	-312	-555	-571	-16
Totale Baten	**-1.139**	**-1.333**	**-1.355**	**-22**
Resultaat	***9.641***	***10.297***	***10.031***	***-266***

Sportaccommodaties

Groene sportterreinen

Bij groene sportterreinen is er een nadeel van € 168.000 veroorzaakt door verschillende posten:

De uitbestede werkzaamheden zijn met € 192.500 overschreden. Er is structureel tekort voor het onderhoud van de buitensportaccommodaties. Om beter zicht te krijgen wordt er een meerjarig onderhoudsplan (MJOP) en investeringsplan (MIP) opgesteld voor de buitensportaccommodaties. Deze vormen de input voor de begroting 2027 en volgende jaren.

De specifieke uitkering sport is € 29.200 hoger uitgevallen dan geraamd. De hoogte van de uitkering is afhankelijk van de daadwerkelijke kosten en kan pas achteraf worden bepaald.

Het nadeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

Cultuurpresentatie, -productie en -participatie

Muziek-toneel-zang
Bij muziek toneel en zang is er een voordeel van € 31.900.
Doordat er in 2024 een lagere instroom van cursisten voor cultuureducatie was dan verwacht, hebben een aantal organisaties die cultuureducatie verzorgen een gedeelte van de ontvangen subsidie van 2024 terugbetaald in 2025.

Cultureel erfgoed

Monumenten en molens
Op momenten en molens is er een voordeel van € 26.800 verklaard door diverse posten elk kleiner dan € 25.000.
Op de post bijdrage subsidies monumenten is een overschot van € 12.400. Conform afspraak wordt een overschot jaarlijks gestort in de reserve monumentensubsidie.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Speelvoorzieningen
Op speelvoorzieningen is er een voordeel van € 26.800 verklaard door diverse posten elk kleiner dan € 25.000.

Openbaar groen en water
Bij openbaar groen en water is er een voordeel van € 120.200.
Dit wordt met name veroorzaakt doordat in 2025 door onvoldoende capaciteit niet alle geplande werkzaamheden zijn uitgevoerd voor het onderhoud aan bermen en sloten en voor de plantsoenen zijn uitgevoerd voor wat betreft de inboet en de omvormingen.

Het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

Landschapsbescherming
Bij landschapsbescherming is er een nadeel van € 34.400.
Door het succes van de aanplantregeling, meer deelnemers, zijn er meer kosten gemaakt in 2025. Daarnaast is er extra onderhoud uitgevoerd aan de bosranden langs de N280 tussen Horn en Baexem in verband met veiligheid.

Het nadeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

2.6.2 Reserves

T/O	Reserve	I/S	Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
						(bedrag x 1.000)
T	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten		13	-13
T	Inventaris de Postkoets Horn	I	Vorming nieuwe dekkingsreserve uit begrotingssaldo	44	44	
T	Monumentensubsidie	I	Niet uitgegeven subsidiegelden	11	12	-1
			Totaal toevoegingen	**55**	**70**	**-14**
O	Bedrijfsvoering	I	Dekking inhuur		-18	18
O	Dekkingsreserves	S	Afschrijvingen	-400	-380	-21
O	Dekkingsreserves	I	Vrijval i.v.m. bijdrage SPUK Sport		-21	21
O	Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	I	Taakmutatie Kerkenvisie	-7	-7	
O	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten	-117	-117	
O	Kapitaalverstrekking gemeenschapshuizen	S	Aanwending aflossing	-27	-27	
O	Kwaliteitsfonds (vh. Groenfonds)	I	Onderzoekskosten blokhut Asbroekerheide	-2	-2	
O	Kwaliteitsfonds (vh. Groenfonds)	I	Aankoop grond Buggenum	-3	-3	
O	Kwaliteitsfonds (vh. Groenfonds)	I	Correctie zwaluwwand		2	-2
			Totaal onttrekkingen	**-555**	**-571**	**16**

2.6.3 Investeringen

Investeringen	Totaal krediet 2025	Realisatie t/m 2025	Restant-krediet 2025
			(bedrag x 1.000)
Spp 't Maasveld Neer: voorbereidingskrediet	100	171	-43
Investeringsbijdrage Rijk (SPUK Sport)		-28	
Raamkrediet investeringen buitensport	250		250
Sportpark Maasveld Neer (incl. wieleromgeving)	4.570	2.773	1.722
Investeringsbijdrage Provincie Limburg	-750	-675	
Privatisering Accommodatie Beachs Sports Leudal	175	175	32
Investeringsbijdrage Rijk (SPUK Sport)		-32	
Dorpshuis Neeritter	180	146	167
Investeringsbijdrage ov. overheden (DUMAVA-subsidie)		-133	
MFA Heibloem	2.878	92	2.786
Investeringsbijdrage Provincie Limburg	-1.000		-1.000
Investeringsbijdrage ov. overheden (DUMAVA-subsidie)	-34	-24	-10
Inventaris De Postkoets	104	104	-48
Terugbetaling in 5 jaar	-60	-12	
Uitvoering vervanging gemeentebomen plantsoen 2024-2025	175	181	-6
Vergroening Herman Meddesplein Nunhem	700	493	207
Investeringsbijdrage ov. instel./pers.		-1	1
Vergroening Krekelbergplein Neeritter	925	11	914
Vervanging gemeentebomen seizoen 2025-2026	170	127	42
Speelvoorzieningen 2025	700	107	593
Totaal investeringen	**9.083**	**3.476**	**5.607**

Sportpark 't Maasveld Neer: voorbereidingskrediet
De overschrijding van het voorbereidingskrediet heeft te maken met het toezicht op de uitvoering van de werkzaamheden op het sportpark. Deze opdracht is verstrekt vanuit het team Ruimtelijk Beheer aangezien er geen capaciteit was binnen het team.

2.1.3 Verplichte indicatoren

Verplichte indicatoren per programma	Eenheid	Bron	Waarde 2022	Waarde 2023	Waarde 2024	Waarde 2025	Limburg actueelste
P6 Sport, cultuur en recreatie							
Niet-sporters	%	RIVM - Zorgatlas	51,7	geen data	46,8	geen data	46,8

De indicatoren zijn op 7 april 2026 gedownload van de site www.waarstaatjegemeente.nl (Besluit Begroting en Verantwoording). Indien er "geen data" staat, dan is vanuit deze site geen gegevens voor dat jaar bekend. Voor actuelere gegevens wordt verwezen naar de vermelde site.

Verbonden partijen

-

2.7 Sociaal domein

Wat hebben we bereikt?

Ondanks de stijgende kosten en het toenemend aantal aanvragen binnen het sociaal domein hebben we ervoor gezorgd dat de behoeften en talentontwikkeling van inwoners centraal bleven staan. Daarbij hebben we samen met onze partners en vrijwilligers gewerkt vanuit de uitgangspunten van eigen kracht en 'samenkracht' van inwoners aan een goed functionerend voorliggend veld voor lichte ondersteuning en waar nodig maatwerkvoorzieningen en specialistische zorg. Op deze manier hebben we ervoor gezorgd dat inwoners passende ondersteuning konden ontvangen.

In 2025 hebben we hier verder invulling aan gegeven, met speciale aandacht voor de transformatie van duurdere geïndiceerde zorg naar lokaal, vrij toegankelijke ondersteuning. Dit heeft onder andere geleid tot:

- een uitbreiding van activiteiten voor mensen met dementie en hun mantelzorgers;
- een toename van het aantal praktijkondersteuners bij huisartsen;
- de opzet van een succesvolle pilot voor jongeren met complexe problematiek.

Daarnaast hebben we onderzocht welke mogelijkheden er zijn om de complexe en zorg mijdende doelgroep beter te bereiken en te ondersteunen, zodat ook zij een zo groot mogelijke kans krijgen op herstel en deelname aan de samenleving. Ook hebben we verder ingezet op de professionalisering van ons MensOntwikkelBedrijf waarmee we nog meer inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt hebben kunnen ondersteunen richting verschillende vormen van participatie.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Een goed samenwerkend voorliggend veld voor de ondersteuning aan het merendeel van onze inwoners.

In 2025 hebben we opnieuw ingezet op algemene en collectieve voorzieningen die onze inwoners lichte ondersteuning bieden. Deze ondersteuning wordt geboden door verschillende partners, zoals het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), Synthese, Algemeen Maatschappelijk Werk (AWM) en huisartsen. Met het oog op het versterken van de sociale basis hebben we onder meer duofietsen aangeschaft en rolstoelcursussen georganiseerd en ons aangesloten bij de alliantie suïcidepreventie. Ook hebben we geïnvesteerd in de gezondheid en zelfredzaamheid van onze inwoners. Zo is het programma Kerngezond voortgezet op de basisscholen voor jonge kinderen en hebben we voor ouderen valpreventie-activiteiten opgezet.

Participatiewet

Levensonderhoud

Ook in 2025 is ingezet op de verlaging van het aantal te verstrekken uitkeringen, door het verhogen van de uitstroom naar reguliere banen en door het stijgen van banen met loonkostensubsidie. Het uitkeringsbestand is in 2025 licht toegenomen ten opzichte van 2024, eind 2025 zaten 326 personen in de bijstand t.o.v. 317 eind 2024. Er zijn 92 mensen uitgestroomd waarvan 27 naar werk. Het aantal banen met loonkostensubsidie is toegenomen van 67 in 2024 naar 76 in 2025.

In 2025 is gestart met de voorbereidingen voor de 1e fase van de Participatiewet in balans die vanaf 1 januari 2026 is ingegaan. Op basis van de nieuwe Participatiewet dient beleid herzien en werkinstructies aangepast te worden. Dit project krijgt de komende jaren verder vorm en invulling.

Doorontwikkeling MensOntwikkelBedrijf (MOB)
In maart 2025 is het Toekomstplan MOB *Nu en morgen* vastgesteld. In dit toekomstplan zijn ontwikkelopgaven voor het MOB benoemd, het afgelopen jaar is gestart met uitvoering te geven aan deze ontwikkelopgaven. In 2026 geven we hier verder vervolg aan. In 2025 zijn in totaal 136 mensen een traject bij het MOB gestart. 124 deelnemers zijn begeleid naar passende uitstroom, waarvan 103 naar (parttime) werk.

Daarnaast wordt binnen het MOB in het kader van inburgering, de Module Arbeid en Participatie (MAP) aangeboden. In 2025 zijn 19 personen gestart met de MAP.

Armoedebeleid
Het afgelopen jaar is het huidige armoedebeleid geëvalueerd. De bevindingen uit deze evaluatie worden meegenomen in het nieuwe beleid dat in 2026 zal worden opgesteld. Daarnaast is uitvoering gegeven aan het huidige uitvoeringsprogramma minima- en armoedebeleid.

- Sinds 2025 maakt gemeente Leudal gebruik van de VoorzieningenWijzer. Dit is een instrument dat mensen met inkomens tot modaal helpt bij het kiezen en aanvragen van allerlei voorzieningen die de koopkracht kunnen verbeteren. Inwoners kunnen de VoorzieningenWijzer zelfstandig invullen, daarnaast zijn een aantal maatschappelijke partners getraind in het adviseren van inwoners bij het invullen van de VoorzieningenWijzer. In 2025 zijn de online checks 110 keer ingevuld.
- Sinds 2024 is vanuit preventief oogpunt gestart met Kwikstart. Kwikstart is een app/website voor jongeren die 18 worden. Hierop kunnen jongeren die 18 worden inzien wat er voor hun verandert vanaf hun 18de verjaardag. Vanaf de zomer 2025 zijn 181 jongeren in Leudal die 18 jaar worden, geïnformeerd over Kwikstart en de veranderingen.
- De tweede editie van de Leudalse Geldwijzer is huis-aan-huis verspreid bij alle inwoners van de gemeente Leudal. Met de krant geven we inwoners inzicht in de beschikbare hulpmogelijkheden rondom omgaan met geld, zodat financiële problemen vroegtijdig kunnen worden gesignaleerd en aangepakt.
- In 2025 is het Regionaal programma volwasseneneducatie en basisvaardigheden Midden-Limburg 2021–2024 (verlengd tot 2025) geëvalueerd. Een van de belangrijkste constateringen hieruit is dat in elke gemeente passend (taal)aanbod is ontwikkeld maar dat het bereiken van de NT-1 doelgroep en het begeleiden naar dit aanbod een aandachtspunt blijft. Ook is in 2025 gestart met het opstellen van een nieuw regionaal programma, welke ter besluitvorming wordt voorgelegd aan alle colleges in Q1 2026. Dit nieuwe Programma zal uitvoering geven aan onze gezamenlijke verantwoordelijkheid om voldoende aanbod op het gebied van taal, rekenen en digitale vaardigheden te bieden en om die inwoners te vinden die ondersteuning nodig hebben met basisvaardigheden.
- Regionaal is een start gemaakt aan het opzetten van een Leven Lang Ontwikkelen (LLO) collectief. Dit collectief zet zich in voor een inclusieve en duurzame leerinfrastructuur voor mensen met beperkte basisvaardigheden en weinig opleidingsachtergrond, gericht op duurzame participatie.
- In 2025 heeft de gemeente Leudal met de ondertekening van een intentieverklaring uitgesproken te willen samenwerken met gemeenten, sociale en juridische organisaties en het ministerie van Justitie en veiligheid om inwoners met sociale en juridische problematiek passende (rechts)hulp te kunnen bieden. In lijn hiermee is onderzocht hoe de toegankelijkheid van sociaal-juridische ondersteuning in de gemeente Leudal verder verbeterd kan worden. De uitkomsten hiervan wordt meegenomen in het nieuwe armoedebeleid dat in 2026 wordt opgesteld.

- Door verlening van het beleidsplan schuldhulpverlening 2021 – 2025 met de duur van een jaar, kon in 2025 gestart worden aan een zorgvuldige evaluatie van het schuldhulpverleningsbeleid, de vroegsignalering van schulden en de inrichting van de schuldhulpverlening. Hiervoor zijn gesprekken gevoerd met de uitvoerders en ketenpartners binnen de schuldhulpverlening en met de doelgroep zelf. Met de uitkomsten en inzichten van deze evaluatie wordt in 2026 een nieuw beleidsplan opgesteld.

Zorgboulevard
Alle partijen in de zorg- en welzijnswereld zijn ervan overtuigd dat een integrale samenwerking cruciaal is om de zorg in de toekomst laagdrempelig bereikbaar en betaalbaar te houden. Daarom is het manifest zorgboulevard opgesteld en ondertekend door de veertien betrokken zorg- en welzijnsorganisaties in Leudal. Het manifest vormt de basis voor samenwerkingsafspraken tussen de partijen. Met zes van deze partijen is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de fysieke huisvesting van de zorgboulevard. Op basis van dit onderzoek is besloten het gezamenlijke fysieke huisvestingsspoor los te laten. De meerwaarde van het samenwerkingsspoor blijft door alle partijen gezien en omarmd en krijgt een vervolg in 2026.

Jeugd
Actieprogramma Kansrijke Start
De regionale coalitie Kansrijke Start Noord- en Midden-Limburg heeft sinds 2020 een stevige basis gelegd voor samenwerking tussen het medische en sociale domein. Het gezamenlijke doel is om alle kinderen in de regio een goede start in het leven te bieden, met nadruk op preventie, vroegsignalering en passende ondersteuning voor gezinnen. Bij ca.16% van de zwangerschappen in Noord- en Midden-Limburg spelen binnen het gezin drie of meer kwetsbare situaties. Juist bij deze gezinnen is het van belang om tijdig het gesprek aan te gaan, zodat passende ondersteuning kan worden geboden en meer kinderen daadwerkelijk een kansrijke start krijgen. Om dit te versterken is in 2025 de GIZ (Gezamenlijke Inschatting Zorgbehoeften) geïntroduceerd. Dit is een erkende interventie is om hierover beter het gesprek aan te gaan en daardoor vaker en/of vroegtijdiger steun op maat beschikbaar te maken voor het gezin.
Daarnaast is in 2025 geprobeerd om één van de programma's binnen Kansrijke Start, Nu Niet Zwanger, structureel op te nemen in de begroting van de GGD. Dat is dit jaar niet gelukt, mede vanwege de omvangrijke opgaven waarvoor de GGD in 2025 stond. Tegelijkertijd zijn er wel positieve ontwikkelingen binnen het programma gerealiseerd. Zo heeft de gemeente Leudal een dienstverleningsovereenkomst afgesloten met Stichting Babyspullen, een organisatie die zich inzet om de negatieve gevolgen van armoede voor jonge kinderen te verminderen door het verstrekken van babystartpakketten aan gezinnen die dat nodig hebben.

Ook op regionaal niveau zijn stappen gezet om de samenwerking en zichtbaarheid van het programma te versterken. Zo wordt de voortgang van het programma ondersteund door het Dashboard Kansrijke Start en de regionale website. Deze website ontving in oktober 2025 het predicaat 'uitmuntend' voor toegankelijkheid. Dit draagt bij aan de vindbaarheid en toegankelijkheid van informatie voor professionals en inwoners.

Samenhang Jeugdhulp-onderwijs
Er wordt een toenemend beroep gedaan op jeugdhulp, er zijn groeiende aantallen in het speciaal onderwijs en daarbij begrensde personele en financiële mogelijkheden. De eerder ontworpen systemen en gemaakte afspraken lopen vast. Daarom zijn we met de 7 Midden-Limburgse gemeenten, de Samenwerkingsverbanden en de MBO-instellingen gestart met het project 'Samenhang Jeugdhulp Onderwijs'. Het project bestaat uit twee fases. Fase 1 is in 2025 afgerond door de oplevering van de gezamenlijke visie en de samenwerkingsagenda met de notitie 'Anders denken, anders doen'.

De samenwerkingsagenda heeft als doel om jeugdigen beter te ondersteunen door onderwijs, kinderopvang en jeugdhulp nauwer te laten samenwerken. Vanaf het schooljaar 2025-2026 zijn we aan de slag met het verbeteren van een soepele overgang voor jonge kinderen. Het doel is om jonge kinderen met extra ondersteuningsbehoeften zo vroeg mogelijk en dichtbij huis een plek in het regulier onderwijs te bieden. Daarnaast werken we met onderwijszorgarrangementen. Door voor specifieke doelgroepen en/of specifieke onderwijssoorten collectieve zorgarrangementen te organiseren, bundelen we expertise en middelen. Dit zorgt ervoor dat hulp direct en laagdrempelig beschikbaar is.

Uitbreiding Praktijkondersteuners huisartsen
De implementatie van praktijkondersteuners huisartsen is één van de maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd. In 2025 is een uitbreiding van de POH-jeugd bij 2 huisartsenpraktijken gerealiseerd, in totaal zijn nu bij 6 praktijken praktijkondersteuners aangesloten.

Taskforce Jeugd/Robuust zorglandschap
Naar aanleiding van financiële problemen bij meerdere zorgaanbieders en door zorgen over de kwetsbaarheid van het Limburgse jeugdzorglandschap is een provinciale taskforce van gemeenten, zorgaanbieders en landelijke instanties aan de slag gegaan met het opstellen van advies voor een versterking van het zorglandschap in Limburg.

In 2025 hebben we een data-onderzoek uitgevoerd naar de beschikbaarheid van 24-uurszorg. Het data-onderzoek zal gebruikt worden voor een gezamenlijke visie en beleid van Noord-, Midden- en Zuid-Limburg op het vlak van de verblijfsvoorzieningen, de transformatie van deze voorzieningen naar intensieve ambulante ondersteuning en de afbouw van de JZorgplus. In de aanbesteding ambulant en wonen van 2025 is waar mogelijk rekening gehouden met de opgestelde adviezen van de Taskforce.

Het monitoren van de actuele stand van zaken van de financiële situatie van de jeugdzorgaanbieders is in 2025 voortgezet. Met de Mutsaersstichting en Pactum is afzonderlijk een intensief traject doorlopen op basis van het landelijk "draaiboek continuïteit jeugdhulp". Hierbij hebben de accounthoudende jeugdregio's en de landelijk werkende jeugdautoriteit een rol in regievoering en monitoring. De gemeenten zijn niet verantwoordelijk voor het in stand houden van jeugdhulporganisaties. Wel zijn gemeenten verantwoordelijk voor de zorgcontinuïteit van jeugdigen in het bijzonder bij cruciale functies in de zorg die maar beperkt beschikbaar zijn.

Aanbesteding ambulant en wonen
Uit een eerdere verkenning bleek dat er grote overeenkomsten bestaan tussen hetgeen de Midden-Limburgse gemeenten met de ambulante jeugdhulp en woonvoorzieningen willen bereiken. Daarom hebben we als twee jeugdhulpregio's Midden-Limburg Oost en Midden-Limburg West ervoor gekozen om de aanbesteding van ambulante jeugdhulp en wonen als Midden-Limburg uit te voeren en samen een nieuwe overeenkomst per 1 januari 2026 in te laten gaan.

Aanbesteding jeugdwetvervoer en leerlingenvervoer
In de afgelopen jaren zijn de opdrachten voor contractbeheer en juridische werkzaamheden met betrekking tot leerlingen- en jeugdwetvervoer aan Trafficon gegund. Het contract met Trafficon liep af op 31 juli 2025. Daarom is in 2025 een Europese aanbestedingsprocedure gestart voor het leveren van deze diensten. Vanaf 1 augustus 2025 zijn deze diensten opnieuw aan Trafficon gegund, met aanvullende eisen. Voorbeelden van deze aanvullende eisen zijn het intensiveren en onderhouden van het contact met ouders bij aanmeldingen en het tijdig melden van klachten.

Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming
De hulp en bescherming voor kinderen in kwetsbare situaties schieten tekort: het stelsel is te complex georganiseerd, de problemen in gezinnen en huishoudens worden niet in samenhang opgepakt, en ouders en kinderen voelen zich onvoldoende gehoord en gezien. Dit betekent o.a. dat er een andere manier van werken met goede ondersteuning van gezinnen en huishoudens noodzakelijk is. Hiervoor is in 2025 gezocht naar passende financiële ruimte in de rijksbegroting, deze is helaas niet gerealiseerd. Desondanks houden we vast aan de ontwikkelrichting. Met het programma Samen voor Veilig sluiten we in Noord en Midden-Limburg 1 op 1 aan bij de uitgangspunten van het toekomstscenario (gezinsgericht, rechtsbeschermend en transparant, eenvoudig en lerend).

Wmo
In 2025 hebben we de contracten voor Wmo-begeleiding en huishoudelijke hulp voortgezet en de structurele overleggen met de grootste aanbieders verder vormgegeven. Daarnaast zijn we samen met meerdere zorgaanbieders gestart met diverse werkgroepen, onder andere gericht op innovatieve ideeën, complexe doelgroepen en hoarding. Deze werkgroepen krijgen in 2026 een vervolg en werken hun plannen van aanpak verder uit. Hoewel het aantal indicaties voor Wmo-begeleiding en hulp bij het huishouden blijft toenemen, blijft de kostenontwikkeling vooralsnog achter bij de eerder geraamde groei. Dit wijst erop dat de ingezette sturing op doelmatige en passende ondersteuning effect heeft.

Toegang Wmo
De toegang, de klantregisseurs Wmo, bepaalt voor een belangrijk deel het gebruik van voorzieningen via het verstrekken van indicaties. In 2025 heeft de toegang actief ingezet op het terugverwijzen van ondersteuningsvragen die in het voorliggende veld konden worden opgepakt, en op het tijdig afschalen van ondersteuning naar lichtere vormen waar dat passend was. Ook is, waar mogelijk, gestuurd op het gebruik van algemene voorzieningen zoals maatschappelijk werk, Synthese, vrijwilligersorganisaties en open inlopen of huiskamerprojecten zoals Beek&Bos en het Jozefhuis Roggel.
Bij het bepalen van toegang tot maatwerkvoorzieningen wordt zorgvuldig gekeken naar de goedkoopst adequate voorziening, onder andere door hergebruik van hulpmiddelen te stimuleren en vooraf maximale bouwkosten af te bakenen bij woningaanpassingen.
Daarnaast heeft de toegang zich ook in 2025 intensief ingezet om de wachtlijsten, met name in het voor -en najaar, binnen de Wmo terug te dringen. Eind 2025 was de wachttijd teruggebracht tot de gehanteerde norm van twee weken.

Mantelzorg en vrijwilligers
Als Dementievriendelijk Leudal hebben we samen met onze vrijwilligers en (zorg)partners een breed aanbod aan (nieuwe) activiteiten voor mantelzorgers en vrijwilligers georganiseerd. Deze activiteiten varieerden van cursussen en sportlessen bij een sportschool tot informatieve bijeenkomsten en andere ontmoetingsmomenten.
De jaarlijkse waarderingsactiviteit voor mantelzorgers werd dit jaar zeer positief ontvangen. Synthese gaf dit jaar een mooie én vernieuwende invulling aan deze succesvolle middag en avond.

Hulp bij het huishouden en begeleiding volwassenen
De invoering van het abonnementstarief per 1 januari 2019 blijft een aanzuigende werking hebben op maatwerkvoorzieningen binnen de Wmo. Ook zien we dit terug in het afgelopen jaar en het aantal indicaties.

In 2025 had Leudal gemiddeld 3% meer cliënten (11 personen) voor begeleiding in zorg in natura dan in 2024. Het aantal PGB bleef gelijk t.o.v. 2024. Daarnaast waren er gemiddeld 5% meer cliënten (47 personen) met een indicatie voor hulp bij het huishouden in zorg in natura vergeleken met het jaar ervoor. Bij het aantal PGB's zien we sinds 2022 ieder jaar een lichte afname.

Opvang en beschermd wonen volwassenen
De Noord -en Midden Limburgse gemeenten hebben voor de voorzieningen beschermd wonen en maatschappelijke opvang een gezamenlijke regionale beleidsagenda opgesteld, inclusief regionale uitvoeringsafspraken die in 2026 verder worden uitgerold. Op basis van deze beleidsagenda en afspraken blijven de kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening binnen alle gemeenten gewaarborgd.

Afgelopen jaar hebben we daarnaast geïnvesteerd in het verkennen van nieuwe mogelijkheden om jongeren beter en passender te ondersteunen. Dit heeft onder andere geleid tot een succesvolle pilot in Roggel, gericht op jongeren met een (zware) ondersteuningsbehoefte. Binnen deze pilot wordt onder meer gewerkt aan het ontwikkelen van vaardigheden die bijdragen aan zelfstandig wonen. De pilot wordt als een succesvol voorbeeld gezien en heeft ook de aandacht getrokken van andere gemeenten in Noord- en Midden-Limburg. Daarnaast is het MIKMak-huis gecontinueerd als effectieve interventie, waarmee jongeren in een laagdrempelige setting ondersteuning krijgen die aansluit bij hun behoeften. Verder hebben we onderzocht welke kansen er zijn om de complexe en zorgmijdende doelgroep beter te bereiken en te ondersteunen, zodat ook zij een zo goed mogelijke kans krijgen op terugkeer en deelname aan de maatschappij.

Kinderopvang
De kinderopvang kent twee onderdelen: het peuterprogramma en de Sociaal Medische Indicatie (SMI). In 2025 is een daling zichtbaar in het aantal peuters dat gebruikmaakt van het peuterprogramma. Daarentegen is er een stijging te zien in het aantal kinderen dat op basis van een SMI gebruikmaakt van kinderopvang. Het aantal kinderen met een SMI-indicatie is toegenomen van 18 naar 24. Daarnaast zijn in het afgelopen jaar bij 12 gezinnen de indicaties met minimaal zes maanden verlengd. Deze ontwikkeling kan worden verklaard doordat in veel gevallen blijkt dat een langere indicatieperiode noodzakelijk is. De SMI is bedoeld voor ouders die vanwege ziekte, psychische problematiek of gezinsproblemen tijdelijk niet of onvoldoende in staat zijn om voor hun kinderen (tot en met 12 jaar) te zorgen. In de praktijk blijkt een maximale periode van zes maanden vaak onvoldoende om gezinnen daadwerkelijk te ontlasten en om te werken aan een structurele oplossing. Gezien deze ontwikkeling heeft de VNG eind 2025 een handreiking voor gemeenten ontwikkeld om beleid aan te passen en is het Rijk voornemens middelen vrij te maken voor deze doelgroep.

Wat heeft dat gekost?

Sociaal domein				*(bedrag x 1.000)*
	Primitieve begroting 2025	**Begroting na wijziging 2025**	**Geboekt 2025 t/m periode**	**Realisatie - begroting**
Lasten				
Samenkracht en burgerparticipatie	4.087	5.963	4.866	-1.097
Toegang en 1e lijnsvoorziening Wmo	90	157	164	7
Toegang en 1e lijnsvoorziening Jeugd	1.848	1.993	1.968	-25
Inkomensregelingen	6.838	7.868	8.117	249
WSW en beschut werk	3.459	3.567	3.584	17
Arbeidsparticipatie	1.941	1.812	1.961	149
Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	1.215	1.216	1.234	18
Huishoudelijke hulp (Wmo)	4.099	4.194	4.148	-46
Begeleiding (Wmo)	3.513	2.462	1.741	-721
Dagbesteding (Wmo)	0	0	624	624
Jeugdhulp ambulant regionaal	7.823	5.742	5.942	201
Jeugdhulp ambulant landelijk	125	104	76	-28
Jeugdhulp met verblijf regionaal	2.050	2.777	2.557	-220
Jeugdhulp met verblijf landelijk	125	46	28	-18
PGB Wmo	0	732	641	-91
PGB Jeugd	0	252	309	57
Beschermd wonen (Wmo)	58	146	128	-18
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	19	3	4	1
Jeugdbescherming	1.259	890	866	-24
Jeugdreclassering	14	0	0	0
Coördinatie en beleid Wmo	1.569	1.497	1.751	254
Coördinatie en beleid Jeugd	434	362	325	-37
Mutaties reserves P7	0	0	1.065	1.065
Totale Lasten	**40.564**	**41.783**	**42.099**	**316**

Baten				
Samenkracht en burgerparticipatie	-721	-2.580	-2.603	-23
Toegang en 1e lijnsvoorziening Wmo	0	-2	-2	0
Toegang en 1e lijnsvoorziening Jeugd	0	-169	-169	0
Inkomensregelingen	-5.405	-6.522	-6.589	-67
WSW en beschut werk	0	0	0	0
Arbeidsparticipatie	0	-77	-94	-17
Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	-11	-11	-12	-1
Huishoudelijke hulp (Wmo)	-220	-295	-297	-2
Begeleiding (Wmo)	0	0	0	0
Dagbesteding (Wmo)	0	0	0	0
Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	0	0
Jeugdhulp ambulant landelijk	0	0	0	0
Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	0	0
Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	0	0
PGB Wmo	0	0	0	0
PGB Jeugd	0	0	0	0
Beschermd wonen (Wmo)	-1.289	-1.796	-1.967	-171
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	-430	-579	-628	-49
Jeugdbescherming	0	0	0	0
Jeugdreclassering	0	0	0	0
Coördinatie en beleid Wmo	-54	-70	-74	-4
Coördinatie en beleid Jeugd	-54	-70	-74	-4
Mutaties reserves P7	0	-154	-154	0
Totale Baten	**-8.184**	**-12.326**	**-12.663**	**-337**
Resultaat	***32.380***	***29.458***	***29.437***	***-21***

Samenkracht en burgerparticipatie

<u>Evenementensubsidie</u>
Bij de evenementensubsidie is er een voordeel van € 28.500.

In de regeling evenementensubsidies staat opgenomen dat het budget gelijk wordt verdeeld over de twee periodes, januari t/m juni en juli t/m december. Vanwege de vele aanvragen in het begin van 2025, was het subsidieplafond van de eerste periode bereikt voor het aflopen van die periode. In juli 2025 heeft de gemeenteraad daarom besloten tot structurele verhoging van het budget met € 58.000 voor evenementensubsidies. Conform de regeling is dit gelijk verdeeld over de twee periodes. In de periode juli t/m december zijn minder aanvragen ontvangen waardoor er een restant van € 28.500 is op dit budget.

Inburgering
Bij de inburgering is er een voordeel van € 10.000 veroorzaakt door verschillende posten:

Met betrekking tot inburgering worden twee specifieke uitkeringen ontvangen voor inburgering en onderwijsroute. De restant middelen uit 2024 zijn toegevoegd aan de uitgaven budgetten. Ten opzichte van de raming zijn de lasten 2025 met betrekking tot deze twee uitkeringen € 158.000 lager. Bij het opstellen van de jaarstukken wordt bepaald of we rijksmiddelen moeten terugbetalen of ontvangen. Dit wordt verwerkt via de balans waardoor op de baten een verschil is ontstaan van € 158.000 lagere baten. Deze middelen mogen in 2026 worden ingezet.

Opvang vluchtelingen Oekraïne
Bij opvang vluchtelingen Oekraïne is er een voordeel van € 1.067.400 veroorzaakt door verschillende posten:

Voor opvang van de vluchtelingen uit Oekraïne wordt een specifieke uitkering ontvangen die voornamelijk gebaseerd is op normbedragen. De exacte baten en lasten zijn vooraf niet te begroten, waardoor er een afwijking is ontstaan. De totaal nog te ontvangen rijksuitkering is hoger dan de daadwerkelijke kosten die zijn gemaakt in 2025 aan de opvang, zorg, onderwijs, leefgelden en buitengewone kosten van ontheemden uit Oekraïne en de uitvoeringskosten bij de gemeente. Zoals bij de jaarrekening 2024 is besloten, worden de restant middelen van opvang vluchtelingen Oekraïne gestort in de reserve Oekraïne. Voor 2025 gaat dit om een bedrag van € 1.065.100.

Kinderopvang
Bij de kinderopvang is er een voordeel van € 21.400 veroorzaakt door verschillende posten.

De uitgaven voor kinderopvang (peuteropvang en sociaal-medische indicaties) zijn per saldo € 33.600 lager uitgevallen dan begroot. Bij de tweede raadsrapportage was reeds € 30.000 aan budget afgeraamd op basis van de toenmalige prognose. Achteraf blijken de werkelijke uitgaven nog lager uit te vallen. Dit wordt mede veroorzaakt door een afname in deelname aan het peuterprogramma in de reguliere opvang (€ 11.100). Door deze ontwikkelingen zijn de subsidieaanvragen over 2025 per saldo lager uitgekomen dan verwacht.

Het voordeel wordt verder verklaard door posten elk kleiner dan € 25.000

Mantelzorg
Bij mantelzorg is er een voordeel van € 34.700 veroorzaakt door verschillende posten:

Abusievelijk is in de begroting de afwikkeling van de subsidie 2024 van € 56.050 dubbel geraamd.

Het voordeel wordt verder verklaard door posten elk kleiner dan € 25.000

Inkomensregelingen

Gemeentelijk armoedebeleid
Bij het gemeentelijk armoedebeleid is er een voordeel van € 1.400 veroorzaakt door verschillende posten:

Voor het project Doe meer met taal is een subsidie ontvangen vanuit de Provincie in voorgaande jaren. De restant middelen 2024 van € 28.700 zijn opgenomen als uitgavenbudget in 2025, omdat toen nog niet duidelijk was of een gedeelte van de ontvangen subsidie terugbetaald moest worden.

In 2025 zijn geen uitgaven geweest op dit project waardoor er een voordeel is op de lasten van € 28.700. In 2025 is de subsidie verantwoord en is deze € 11.200 lager vastgesteld dan oorspronkelijke toegekend (lagere baten). Per saldo een effect van € 17.500 voordeel in 2025 ten opzichte van de begroting.

Het voordeel wordt verder verklaard door posten elk kleiner dan € 25.000.

WWB, Loonkostensubsidie, IOAW en IOAZ
Op deze posten is per saldo een voordeel van € 29.100.

In september wordt de rijksbijdrage altijd definitief vastgesteld. Ten opzichte van de begroting is € 188.500 meer ontvangen dan begroot.

Met betrekking tot de sociale uitkeringen en de loonkostensubsidie is er een nadeel van € 147.800. Dit komt voornamelijk doordat het aantal mensen dat aan de slag is gegaan met loonkostensubsidie, hoger is dan geraamd. Bij de tweede raadsrapportage is het budget voor de loonkostensubsidies reeds bijgesteld op basis van een prognose van het aantal loonkostensubsidies. Achteraf blijkt dit nog hoger te zijn geweest.

Het voordeel wordt verder verklaard door posten elk kleiner dan € 25.000.

BBZ niet starters
Bij de BBZ niet starters is er een nadeel van € 29.600 door verschillende posten die kleiner zijn dan € 25.000.

Tijdelijke regeling ondernemers
Op de tijdelijke regeling ondernemers is er een nadeel van € 47.400 veroorzaakt door verschillende posten:

De ontvangsten met betrekking tot deze oude regeling moeten volledig worden terugbetaald aan het Rijk. Vooraf is niet in te schatten wat de ontvangsten in enig jaar zijn. Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt doordat in 2024 abusievelijk de terugbetaling aan het Rijk niet als verplichting is opgenomen. Deze is in 2025 terugbetaald waardoor dit in 2025 tot een verschil van € 29.500 heeft geleid ten opzichte van de begroting.

Het nadeel wordt verder verklaard door posten elk kleiner dan € 25.000.

Eenmalige uitkeringen minima
Op de eenmalige uitkeringen minima is er een nadeel van € 28.700. Dit komt doordat er meer is uitgegeven aan eenmalige uitkeringen dan in de tweede raadsrapportage was verwacht. Bij de tweede raadsrapportage is € 16.000 afgeraamd waardoor er nu een overschrijding is op dit budget.

Toegang en 1e lijnsvoorziening Jeugd

Centrum Jeugd en Gezin
Bij centrum voor jeugd en gezin is er een voordeel van € 25.300. Het verschil wordt volledig verklaard door de afronding van de subsidievaststelling 2024 in oktober. Dit heeft geleid tot een terugvordering van € 25.300. Bij het opstellen van de tweede raadsrapportage was dit nog niet bekend.

Hulpmiddelen en diensten (Wmo)

Woningaanpassingen
Op de woningaanpassingen is er een voordeel van € 34.400 veroorzaakt door verschillende posten:

Bij de tweede raadsrapportage is een prognose gemaakt van de totaal verwachte woningaanpassingen op basis van ervaringsgegevens. Achteraf blijken de totale uitgaven € 39.600 lager uit te vallen dan begroot door minder (dure) woningaanpassingen dan eerder verwacht.

Het voordeel wordt verder verklaard door posten elk kleiner dan € 25.000.

Hulpmiddelen
Bij de hulpmiddelen is er een nadeel van € 48.600. Bij de tweede raadsrapportage is een prognose gemaakt van de totaal verwachte uitgaven op basis van ervaringsgegevens. In het 2e half jaar hebben we te maken gehad met meer indicaties en inzet van complexe en dus duurdere hulpmiddelen. Dit was niet te voorzien.

Huishoudelijke hulp (Wmo)
Bij de huishoudelijke hulp is er een voordeel van € 48.400.

Bij de tweede raadsrapportage is een prognose gemaakt van de totaal verwachte uitgaven op basis van declaraties eerste half jaar en is het budget verhoogd met € 243.200. Achteraf blijken de totale uitgaven € 46.400 lager uit te vallen dan de actuele raming. Dit heeft te maken hebben met de laatste omzet van profielen naar product.

Het voordeel wordt verder verklaard door posten elk kleiner dan € 25.000.

Begeleiding en dagbesteding (Wmo)

Bij de begeleiding en dagbesteding is per saldo een voordeel van € 101.100.

Bij de tweede raadsrapportage is een prognose gemaakt van de totaal verwachte uitgaven op basis van declaraties eerste half jaar en het budget verlaagd. Achteraf blijken de totale uitgaven € 101.200 lager uit te vallen dan de actuele raming. Dit heeft te maken hebben met de laatste omzet van profielen naar product.

Jeugdhulp (ambulant, met verblijf, jeugdbescherming en -reclassering)

Bij jeugdhulp (totaal van de onderdelen ambulant, met verblijf, jeugdbescherming en -reclassering) is er een voordeel van € 90.400.

Dit wordt veroorzaakt door diverse over- en onderschrijdingen op de verschillende budgetten.
Bij de tweede raadsrapportage wordt jaarlijks op basis van de declaraties van het eerste half jaar een prognose gemaakt voor het totale jaar. De grootste afwijkingen betreffen ambulante jeugdhulp en jeugdhulp met verblijf regionaal, per saldo een voordeel van € 20.400. Op de post jeugdhulp ambulant regionaal is een nadeel (hogere uitgaven) van € 200.500. Dit is een beweging waar de afgelopen jaren op gestuurd is; jeugdhulp zo dichtbij mogelijk organiseren. Tegenover de hogere ambulante uitgaven staat dat bij jeugdhulp met verblijf regionaal er een voordeel (lagere uitgaven) is van € 220.900.

De landelijk ingekochte jeugdhulp betreft zeer dure jeugdhulp. Ook dit bestaat uit een ambulant stuk en jeugdhulp met verblijf. Ten opzichte van de begroting is de landelijke ingekochte jeugdhulp per saldo € 46.300 lager (voordeel) uitgevallen.
Tot slot is er een voordeel van € 23.700 op de posten jeugdbescherming en -reclassering.

PGB Wmo

Bij de PGB Wmo is er een voordeel van € 91.000.
Bij de 2e raadsrapportage 2025 is het budget verhoogd met € 57.700 op basis van de tot dan toe gedeclareerde bedragen door de SVB. Begin maart 2026 is een concept afrekening van de SVB ontvangen over 2025 waaruit bleek dat de voorschotten te hoog zijn en er dus een voordeel is op dit budget van € 107.000. Tevens is toen een actualisatie ontvangen van de afrekening 2024. Dit heeft geleid tot een nadeel van € 16.000 ten opzichte van de verwachte afrekening in de jaarstukken 2024.

PGB Jeugd

Bij de PGB Jeugdzorg is er een nadeel van € 56.800.
Bij de 2e raadsrapportage 2025 is het budget verlaagd met € 115.000 op basis van de tot dan toe gedeclareerde bedragen door de SVB. Begin maart 2026 is een concept afrekening van de SVB ontvangen over 2025 waaruit bleek dat de voorschotten te laag zijn en er dus een nadeel is op dit budget van € 52.800. Tevens is toen een actualisatie ontvangen van de afrekening 2024. Dit heeft geleid tot een nadeel van € 4.000 ten opzichte van de verwachte afrekening in de jaarstukken 2024.

Beschermd wonen, maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)

Bij beschermd wonen, maatschappelijke- en vrouwenopvang is er een voordeel van € 238.000 veroorzaakt door verschillende posten:

De baten zijn € 195.900 hoger dan begroot door de bijdrage van de MGR. De MGR heeft in december een aanvullend voorschot verstrekt vooruitlopend op het verwachte surplus bij de jaarrekening. De definitieve afrekening vindt plaats via de jaarstukken 2025 in 2026.

Het voordeel wordt verder verklaard door posten elk kleiner dan € 25.000.

2.7.2 Reserves

(bedrag x 1.000)

T/O	Reserve	I/S	Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
T	Opvang Ontheemden Oekraïne	I	Saldo 2025 Opvang Ontheemden Oekraïne		1.065	-1.065
			Totaal toevoegingen		**1.065**	**-1.065**
O	Gecommitteerde reserve	I	Overhev. budgetten	-154	-154	
			Totaal onttrekkingen	**-154**	**-154**	

2.7.3 Investeringen

Investeringen	Totaal krediet 2025	Realisatie t/m 2025	Restant-krediet 2025	Afvoeren
				(bedrag x 1.000)
Zorgboulevard Leudal	100	65	35	
Totaal investeringen	**100**	**65**	**35**	

2.1.3 Verplichte indicatoren

Verplichte indicatoren per programma	Eenheid	Bron	Waarde 2022	Waarde 2023	Waarde 2024	Waarde 2025	Limburg actueelste
P7 Sociaal domein							
Netto arbeidsparticipatie	%	CBS	70,8	71,7	72,3	72,6	69,5
Bijstandsuitkeringen	per 10.000 inw 18 jr eo	CBS	151,4	144	144,4	116,3	270,5
Lopende reïntegratievoorzieningen	per 1.000 inw 15-65jr	CBS	143,6	135	145,9	145,9	192,8
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 10.000 inw	CBS	610	630	690	650	808
% kinderen in uitkeringsgezin	%	CBS	3	3	3	geen data	6
% werkloze jongeren	%	CBS	1	2	2	geen data	2
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	16,1	15,7	15,9	geen data	15,6
Jongeren met jeugdreclassering	%	CBS	geen data	geen data	0,2	geen data	0,4
Jongeren met jeugdbescherming	%	CBS	1,6	1,7	1,6	geen data	1,4
Demografische druk	%	CBS	76,9	77,4	78,4	80,1	76,8

De indicatoren zijn op 7 april 2026 gedownload van de site www.waarstaatjegemeente.nl (Besluit Begroting en Verantwoording). Indien er "geen data" staat, dan is vanuit deze site geen gegevens voor dat jaar bekend. Voor actuelere gegevens wordt verwezen naar de vermelde site.

Verbonden partijen

- Westrom
- Omnibuzz
- Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR)

2.8 Volksgezondheid en milieu

Wat hebben we bereikt?

De basis van een gezonde en veilige leefomgeving is een goede balans tussen bescherming en ontwikkeling. In vaktermen gezegd 'een evenwichtige toedeling van functies aan locaties'; niet alles kan overal en niet tegelijkertijd. Het bereiken van een goede balans is één van de hoofdonderdelen van de beoordeling van ruimtelijke plannen en het uitvoeren van onze wettelijke taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Concreet hebben wij het volgende bereikt.

- De Omgevingsvisie Leudal, Natuurlijk! 2025-2040' is vastgesteld.
- Zes Intensieve Veehouderijlocaties zijn door toepassing van een landelijke subsidieregeling en wijziging van het Omgevingsplan beëindigd.
- Een Plan van Aanpak voor Grenzeloos Meten is opgesteld en een specifiek meetprogramma luchtkwaliteit rondom Zevenellen is opgezet.
- Nieuwe beleidsregels voor geluid zijn geformuleerd om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren.

Deze resultaten lichten wij hierna verder toe.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Omgevingsvisie 'Leudal, Natuurlijk! 2025-2040'

Eind 2025 werd de Omgevingsvisie 'Leudal, Natuurlijk!' vastgesteld. Deze visie schetst een beeld van de lange termijn doelen en ambities voor onze gemeente, waarbij de doorkijk wordt gemaakt naar 2040.

Met deze Omgevingsvisie geven wij richting aan ruimtelijke, sociale en economische ontwikkelingen en bieden wij een kader voor een leefbare, duurzame en gezonde gemeente vanuit onze kernwaarden; Rust, Ruimte en Groen. De visie biedt antwoorden op uitdagingen als de energietransitie en klimaatverandering. Tegelijkertijd bieden trends en ontwikkelingen ook kansen voor Leudal. De steeds verder groeiende regio Eindhoven ondersteunt onze woningbouwambitie, waarbij een treinstation in onze gemeente goed zou aansluiten. Het buitengebied geeft ruimte aan onder andere een vitale agrarische sector en uitnodigende recreatieve parels. Bij de realisatie van ruimtelijke ontwikkelingen vinden wij het belangrijk dat onze 16 dorpen hun eigen identiteit behouden en dat kenmerkende landschappelijke waarden in ons uitgestrekte buitengebied beschermd worden. De Omgevingsvisie gaat ook over sociale, culturele en maatschappelijke waarden en hoe deze in een juiste verhouding met elkaar samengaan met de ruimtelijke leefomgeving.

Een visiedocument bevat meestal veel tekst en is daarom niet zo sprekend. Wij hebben ervoor gekozen onze visie ook uit te laten tekenen (een visualisatie). Deze visualisatie is een hulpmiddel om onze omgevingsvisie op een eenvoudige manier te presenteren.

De samenleving verandert en onze gemeente verandert mee. Deze Omgevingsvisie is daar een voorbeeld van: een brede en integrale visie op de toekomst en een raamwerk voor allerlei ontwikkelingen. De Omgevingsvisie laat kort, bondig én beeldend zien waar wij samen met onze inwoners, ondernemers en partners aan willen werken.

Uitvoering van de Landelijke Beëindigingsregelingen Veehouderijlocaties (LBV, LBV+)
In het kader van de stikstofproblematiek zijn subsidieregelingen voor stoppende veehouderijen in het leven geroepen. Dit zijn de Landelijke Beëindigingsregeling Veehouderijlocaties (Lbv en Lbv-plus). Met deze regelingen wordt beoogd de stikstofuitstoot te verminderen en de stikstofneerslag op kwetsbare natuur in Natura 2000-gebieden snel naar beneden te brengen. Of een bedrijfslocatie in aanmerking komt voor een van de beëindigingsregelingen, is afhankelijk van de stikstofdepositie op een Natura 2000-gebied. Ook in Leudal zijn diverse agrarische ondernemers die meedoen aan de Lbv en Lbv-plus. Om te voldoen aan hun plichten en uiteindelijk de subsidie te kunnen ontvangen, is het nodig dat het op de stoppende bedrijfslocatie niet meer mogelijk is om een veehouderij uit te oefenen en bedrijfsmatig dieren te houden. Dit kan alleen geregeld worden door het omgevingsplan te wijzigen. Dit is in 2025 gebeurd voor zes locaties.

Schone Lucht Akkoord (SLA): Grenzeloos Meten 2.0 en Citizen Science Zevenellen
Door deelname aan het regionale burgermeetnetwerk luchtkwaliteit Grenzeloos Meten 2.0 krijgen we inzicht in de lokale luchtkwaliteit en daarmee handelingsperspectief voor inwoners, ondernemers en overheid. Dit sluit naadloos aan bij het onderdeel Participatie/citizen science van het Schone Lucht Akkoord (SLA).

In 2025 is een plan van aanpak vastgesteld dat tot stand is gekomen door intensieve samenwerking van de gemeenten Venray, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo, Nederweert, Roermond en Leudal, de provincie Limburg, RIVM, GGD, Omgevingsdienst Zuid-Limburg, Connection Agri & Food, Louis Bolk Instituut, Wageningen University & Research en Fontys Hogeschool. In 2026 begint de uitvoering en starten de luchtkwaliteitsmetingen.

Aanvullend op het project Grenzeloos Meten 2.0 hebben wij in 2025 besloten om een specifiek meetprogramma luchtkwaliteit rondom Zevenellen op te zetten. Ook de provincie heeft eind 2025 besloten een bijdrage te leveren aan het meetprogramma door de inzet van de mobiele meetwagen van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg. Met deze luchtkwaliteitsmetingen wil de gemeente samen met de inwoners een goed beeld krijgen van de luchtkwaliteit rondom Zevenellen.

Beleidsregels geluid gemeente Leudal
Nieuwe beleidsregels zijn ten eerste nodig om de kwaliteit van de leefomgeving op het gebied van geluid te verbeteren. Ten tweede wordt, ten opzichte van de oude beleidsregels geluid, meer ruimte geboden voor de realisatie van passende woningen, waarbij het geluid wel nog aanvaardbaar is voor de bescherming van de gezondheid en het milieu. Ten derde, is van de gelegenheid gebruik gemaakt om oude afzonderlijke beleidsregels over geluid te bundelen in één overzichtelijk document.

Deze nieuwe beleidsregels voldoen aan de bepalingen van de Omgevingswet en hebben een bredere werking. Zo zijn er regels opgenomen voor:
- milieuhinderlijke activiteiten (bedrijven en instellingen);
- het bouwen van geluidgevoelige functies, zoals woningen;
- de aanleg of wijziging van gemeentelijke wegen;
- wijzigingen in het omgevingsplan op het gebied van bedrijventerreinen, evenementen en festiviteiten en terreinen voor traditioneel schieten;
- Specifieke onderwerpen zoals stiltegebieden, cumulatie van geluid en helikoptergeluid.

Wat heeft dat gekost?

Volksgezondheid en milieu				*(bedrag x 1.000)*
	Primitieve begroting 2025	**Begroting na wijziging 2025**	**Geboekt 2025 t/m periode**	**Realisatie - begroting**
Lasten				
Volksgezondheid	1.894	1.906	1.865	-41
Riolering	3.745	3.864	3.625	-239
Afval	4.286	4.611	4.605	-6
Milieubeheer	2.308	5.017	3.043	-1.974
Begraafplaatsen en crematoria	32	108	88	-20
Mutaties reserves P8	0	0	0	0
Totale Lasten	**12.265**	**15.507**	**13.226**	**-2.281**
Baten				
Volksgezondheid	-204	-212	-153	59
Riolering	-4.957	-5.026	-5.093	-67
Afval	-3.874	-4.138	-4.191	-53
Milieubeheer	-672	-3.484	-1.515	1.969
Begraafplaatsen en crematoria	-7	-7	-9	-2
Mutaties reserves P8	-4	-4	-13	-9
Totale Baten	**-9.717**	**-12.870**	**-10.974**	**1.896**
Resultaat	***2.548***	***2.637***	***2.252***	***-385***

Volksgezondheid

Kansrijke Start
Bij de posten van kansrijke start is er een nadeel van € 84.000.

Dit wordt voor € 64.200 veroorzaakt doordat 10% van de rijksuitkering 2025 mag en is meegenomen naar 2026.

Het nadeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

Met betrekking tot de brede spuk ontvangt de gemeente op vijftien thema's middelen vanuit het rijk. De thema's vallen onder de programma's 6 (sport, cultuur en recreatie), 7 (sociaal domein) en 8 (volksgezondheid en milieu). De rijksmiddelen worden als eerste ingezet voor een aantal specifieke projecten. Indien op het einde van het jaar blijkt dat de rijksmiddelen niet volledig zijn besteed, wordt beoordeel of in reguliere gemeentelijke budgetten uitgaven zijn geweest die ook toegerekend mogen worden aan de brede spuk. Op deze manier is ervoor gezorgd dat niets aan rijksmiddelen terugbetaald hoeft te worden.

In 2025 is de regeling gewijzigd. Pas in het 4e kwartaal van 2025 is over de wijzigingen meer duidelijkheid ontvangen. Zo is o.a. losgelaten dat per deelgebied verantwoord moet worden. Voor 2026 geldt een korting vanuit het Rijk van 10% op de brede spuk. Om dit op te vangen is vanuit het budget 2025 het maximale van 10% (€ 64.200) van de uitkering doorgeschoven naar 2026 (nadeel op baten). Op de verschillende onderdelen van de brede spuk zijn diverse afwijkingen elk kleiner dan € 25.000.

Riolering

Beheer riolering
Er is weliswaar een voordeel doordat er minder exploitatielasten waren dan geraamd. Echter door de toerekening van extra comptabele kosten, BTW en rente ontstaat er een tekort. Hiervoor is er een onttrekking gedaan uit de voorziening van € 163.000. Voor verdere informatie zie paragraaf lokale heffingen.

Rioolheffing
Bij de rioolheffing is er een voordeel van € 30.100. Dit wordt verklaard doordat er € 26.300 meer is ontvangen voor de rioolheffing woningen in 2025 dan geraamd. Dit komt omdat er meer woningen zijn dan in de prognose van de BsGW meegenomen waren (nieuwe woningen).

Afvalinzameling en -verwerking
Op de afvalinzameling en -verwerking is er een voordeel € 127.000 vooral veroorzaakt door € 108.100 aan hogere opbrengsten dan geraamd van de inzamelvergoedingen PMD en glas.

Het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

Afvalstoffenheffing
Bij de afvalstoffenheffing is er een nadeel van € 64.200 door lagere opbrengsten van € 17.000 in 2025 en lagere opbrengsten € 47.200 diftar uit voorgaande jaren.

Milieubeheer

Aanpak energiearmoede
Bij Aanpak energiearmoede is er een nadeel van € 197.000.

Door het Rijk is een specifieke uitkering (SPUK) verstrekt voor de aanpak energiearmoede. Het restant van niet uitgegeven middelen wordt overgeheveld naar 2026 ter besteding. Een gedeelte van de kosten is verantwoord onder de personele kosten, dit is een bedrag van € 197.000.

Capac. klimaat en energie (CDOKE)
Bij Capaciteit klimaat en energie is er een nadeel van € 67.700.

Door het Rijk is een specifieke uitkering (SPUK) verstrekt voor capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Er is een extra bijdrage CDOKE ontvangen van het Rijk na verwerking in de 2e raadsrapportage van € 76.500 en daarmee niet begroot. Het restant van niet uitgegeven middelen wordt overgeheveld naar 2026 ter besteding. Een gedeelte van de kosten is verantwoord onder de personele kosten, dit is het bedrag van € 67.700.

Beheer begraafplaatsen
Bij beheer begraafplaatsen is er een voordeel € 33.900.
Er is in 2025 incidenteel een extra bedrag geraamd voor de inrichting van het middenterrein van de algemene begraafplaats in Horn, vanwege uitval van grote vakken planten. Deze werkzaamheden zijn in 2025 niet uitgevoerd.

Het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

2.8.2 Reserves

(bedrag x 1.000)

T/O	Reserve	I/S	Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
T						
			Totaal toevoegingen			
O	Bedrijfsvoering	I	Dekking inhuur		-9	9
O	Dekkingsreserves	S	Afschrijvingen	-4	-4	
			Totaal onttrekkingen	**-4**	**-13**	**9**

2.8.3 Investeringen

Investeringen	Totaal krediet 2025	Realisatie t/m 2025	Restant-krediet 2025
			(bedrag x 1.000)
Projecten regionale samenwerking (overheveling GOML)	-2	-65	63
Voorbereidingskrediet diverse reconstructies 2023	100	97	3
Uitvoering diverse rioleringswerken	85	100	-15
Renovatie pompgemaal Aziëstraat Ittervoort	115	80	35
Reconstructie Winterstraat e.o. Neer	1.325	1.157	168
Bijdrage DPRA impulsregeling	-202	-202	
Reconstructie Winterstraat e.o. Neer	1.123	955	168
Voorbereidingskrediet diverse projecten 2024	125	125	
GRP 2022-2026 Raamkrediet milieumaatregelen (MIP 2024)	17		17
Voorbereidingen Kaderrichtlijnen Water Maatregelen	160	195	-35
Reconstructie Brigittastraat Ittervoort	887	780	107
Bijdrage DPRA impulsregeling	-120	-120	
Reconstructie Brigittastraat Ittervoort	767	660	107
GRP 2022-2026 Raamkrediet Vrijvervalriolen MIP 2025	373		373
GRP 2022-2026 Raamkrediet gemalen MIP 2025	79		79
GRP 2022-2026 Raamkrediet persleiding MIP 2025	128		128
GRP 2022-2026 Raamkrediet BRP maatregelen MIP 2025	676		676
Reconstructie Eindstraat-Poststraat Horn	200	182	18
Uitvoering KRW maatregelen Ittervoort	250	237	13
Reconstructie Tram-Maassen en Groenstraat Roggel	1.413	138	1.276
Bijdrage DPRA impulsregeling	-133		-133
Reconstructie Tram-Maassen en Groenstraat Roggel	1.280	138	1.142
Vernieuwing rioolgemalen Haelen en Heythuysen	83	28	55
Voorbereiding geluidsanering N 280	17	9	8
Bijdrage rijk	-17	-18	1
Voorbereiding geluidsanering N 280		-8	8
Totaal investeringen	**5.559**	**2.724**	**2.835**

2.1.3 Verplichte indicatoren

Verplichte indicatoren per programma	Eenheid	Bron	Waarde 2022	Waarde 2023	Waarde 2024	Waarde 2025	Limburg actueelste
P8 Volksgezondheid en Milieu							
Huishoudelijk restafval	kg	CBS	77	76	76	geen data	111

De indicatoren zijn op 7 april 2026 gedownload van de site www.waarstaatjegemeente.nl (Besluit Begroting en Verantwoording). Indien er "geen data" staat, dan is vanuit deze site geen gegevens voor dat jaar bekend. Voor actuelere gegevens wordt verwezen naar de vermelde site.

Verbonden partijen

- Reinigingsdienst Maasland
- Bodemzorg Limburg
- Regionale Uitvoerings Dienst (RUD) Limburg-Noord

2.9 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Wat hebben we bereikt?

Het is fijn wonen in Leudal. Dit willen wij zo houden en verbeteren. Fijn wonen in Leudal is meer dan alleen het juiste dak boven het hoofd hebben. Het gaat ook om elkaar ontmoeten, voor elkaar zorgen en een gevoel van verbondenheid ervaren. Wij streven naar actieve gemeenschappen met een passende mix van woonvormen, voorzieningen en bedrijvigheid. Daarnaast gaat het om versterking van groen, natuur en het levendig houden van het (agrarische) buitengebied.

Concreet hebben wij het volgende bereikt

- Het Omgevingsplan Woonkernen nieuwe stijl is opgesteld, als eerste in Limburg. Hiermee bieden we binnenplans meer ruimte voor woningaanpassing, woningsplitsing en transformaties.
- Er zijn 96 nieuwe woonruimten gerealiseerd en onze portefeuille is goed gevuld met plannen voor 1300 woningen.
- Een subsidieregeling met financiële impuls voor betaalbare woningbouw is geopend.
- Onze inwoners zijn geadviseerd over en (financieel) gestimuleerd en ontzorgd bij de verduurzaming van hun woning.
- Meer starters werden gefaciliteerd door lokale verruiming van de maximale koopsom voor startersleningen.

Ten aanzien van de woningbouwcijfers geven wij graag een iets uitvoerigere toelichting op het bereikte resultaat.

Realisaties komen op gang

Wij zien nog steeds dat de voortgang van de bouw en de oplevering van woningen achterblijft bij onze ambities. Dit is een landelijk probleem. Structurele knelpunten, zoals verplichte afstanden tot agrarische percelen waar gewasbeschermingsmiddelen mogen worden gebruikt (spuitzones) en de stikstofproblematiek, maken nieuwe ontwikkelingen complexer. Daarnaast lopen geplande realisaties vertraging op door stijgende bouwkosten, personeelstekorten, lange wachttijden voor aansluitingen op het energienet of langdurige beroepsprocedures bij de Raad van State. Het aantal opgeleverde woningen in 2025 ligt wel iets hoger dan vorig jaar.

Wij bieden met de Versnellingsagenda Wonen veel beleidsruimte voor de bouw van nieuwe woningen. Voor veel woningen geldt een planologische bouwtitel of realisatieovereenkomst.
In lijn met landelijke problematiek, blijven daadwerkelijke realisaties achter. Toch zijn 96 nieuwe woonruimten gerealiseerd. Het gaat om 37 nieuwbouwwoningen en 29 woningen door inpandige verbouwingen, waaronder 6 mantelzorgwoningen. Ook zijn 30 wooneenheden voor ouderen met een specifieke zorgvraag opgeleverd. Verder zijn 23 woningen gesloopt voor vervangende nieuwbouw en is 1 mantelzorgwoning onttrokken.

Per 1 januari 2026 zijn 134 woningen en 47 woonzorgeenheden vergund. Het merendeel daarvan is in aanbouw (zie ‘bouwactiviteiten in grotere projecten’ hierna). Daarnaast hebben we in 2025 diverse vergunningen verleend waarmee de tijdelijke huisvesting van 98 internationale werknemers mogelijk wordt. Deze (seizoensgebonden) arbeidskrachten zijn onmisbaar voor onze agrarische sector.

Onze inspanningen om bewust te sturen op betaalbare woningbouw zijn opnieuw zichtbaar. Driekwart van de gerealiseerde woningen valt binnen het betaalbare segment. Dat zijn huurwoningen met een sociale of midden huurprijs tot maximaal € 1.185 en koopwoningen tot maximaal € 405.000 (prijspeil 2025). De grootste opgeleverde woningbouwplannen zijn:
- 6 projectmatige huurwoningen en 2 zelfbouw koopwoningen aan Vluchtpadenhof in Buggenum,
- 9 projectmatige koopwoningen aan Huskenshof in Grathem (op voormalige bedrijfslocatie),
- 4 huurwoningen aan de Roggelseweg in Haelen (inpandige transformatie naar wonen),
- 4 huurwoningen aan de Meerkamp in Heythuysen (inpandige transformatie bedrijf naar wonen),
- 4 huurwoningen aan de Rijksweg in Horn (nieuwbouw op voormalige horecalocatie),
- 12 aanleunwoningen en 30 zorgeenheden in het huursegment bij een nieuw woonzorgcentrum aan de Bergerweg in Horn (inpandige verbouwing).

Verder gaat het om kleine ontwikkelingen van enkele woningen en realisaties in lopende projecten waaronder Steenenbampt in Ell en CPO Grasheim in Grathem.

Forse impuls vanuit het rijk voor betaalbare woningbouw
Met de nieuwe realisatiestimulans maakt het rijk de bouw van betaalbare woningen haalbaarder. De komende 5 jaar ontvangen alle gemeenten een vast bedrag van € 7.000 per betaalbare woning waarvan de bouw het voorgaande jaar is gestart. De verantwoording verloopt automatisch via de jaarlijkse Sisa-rapportage (J17). Start bouw meldingen gaan via de BAG. Doordat we bij nieuwe ontwikkelingen werken met anterieure overeenkomsten, kan de betaalbaarheid van woningen eenvoudig worden aangetoond.

In 2025 is de bouw van 49 betaalbare woningen gestart (zie 'bouwactiviteiten in grotere projecten' hierna). Dat betekent een realisatiestimulans van € 343.000, uitgekeerd in het najaar van 2026. Via ons Herstructureringsfonds Bebouwde Omgeving zetten we de ontvangen rijksbijdrage gericht in om opnieuw betaalbare woningbouw te stimuleren in lokale projecten. Per jaar schommelt het aantal woningen dat in aanmerking komt, het is een momentopname.

Bouwactiviteiten in grotere projecten
De volgende projecten komen in aanmerking voor de realisatiestimulans 2025:
- 3 betaalbare koopwoningen aan de Kloosterstraat in Heythuysen boven een nieuwe fietsenwinkel,
- 6 middenhuur appartementen op een voormalige horecalocatie aan de Napoleonsweg in Neer,
- 34 sociale huurwoningen in het gebied Beeklaan/Pietersplein in Roggel.

Verder is de bouw gestart van 6 individuele woningen (kavelsplitsing en mantelzorg).

Aanvullend hierop volgt een korte beschrijving van andere projecten die in aanbouw zijn. Deze vallen niet onder de realisatiestimulans omdat de bouw al eerder is gestart of omdat de woningen buiten het betaalbare segment vallen.
Aan Vluchtpadenhof in Buggenum zijn 3 levensloopbestendige woningen (zelfbouw kavels) in aanbouw. Het plan CPO Grasheim in Grathem, bestaande uit in totaal 12 koopwoningen, nadert volledige oplevering. Ook de herontwikkeling van de voormalige gemeentehuizen in Haelen en Hunsel is bijna gereed. Hier wordt gewerkt aan de realisatie van respectievelijk 7 en 4 huurappartementen. De eerste koopwoningen (zelfbouw kavels) in het plan Den Hoek in Heythuysen zijn vergund en in aanbouw. Daarnaast hebben alle dorpen lopende plannen en/of zicht op nieuwe ontwikkelingen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Het Omgevingsplan Woonkernen is opgesteld

Iedere Nederlandse gemeente is verplicht in 2032 voor het totale grondgebied een omgevingsplan vast te stellen. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2024 heeft iedere gemeente van rechtswege een tijdelijk omgevingsplan 'ontvangen'. Dit bestaat uit de voormalige bestemmingsplannen en enkele verordeningen alsmede uit rijksregels in de vorm van een Bruidsschat. Wij bouwen dit tijdelijk omgevingsplan tot 2032 om tot ons nieuwe omgevingsplan. Dit doen we stap voor stap. Wij begonnen in 2024 met de vaststelling van het omgevingsplan voor de Beeklaan in Roggel en pasten tussentijds wijzigingen toe (zie paragraaf 2.8 met betrekking tot LBV-regeling). In 2025 hebben wij het Omgevingsplan Leudal, deelgebied Woonkernen vormgegeven. Ons doel is om de regels eenvoudiger te maken.

Ons nieuwe (concept) Omgevingsplan Woonkernen draagt daarom bij aan makkelijkere binnenplanse bouwmogelijkheden voor nieuwe woningen. Dit betekent snellere procedures en meer flexibiliteit om als inwoner of ontwikkelaar in te spelen op veranderende situaties.

Voorbereiden Volkshuisvestingsprogramma

Samen met de regiogemeenten doorlopen wij het traject om lokale Volkshuisvestingsprogramma's op te stellen. Dit is straks verplicht als onderdeel van de Wet versterking regie volkshuisvesting en vormt een uitwerking van onze gemeentelijke omgevingsvisie. Wij treffen nu alle inhoudelijke voorbereidingen, zodat wij - zodra de wet in werking treedt (verwachting 1 juli 2026) - snel het Volkshuisvestingsprogramma kunnen vaststellen. In het kader van participatie zijn in regionaal verband digitale radensessies en een stakeholderbijeenkomst gehouden. De lokale bijeenkomsten vinden in 2026 plaats.

Actief inzetten op vergroting planvoorraad

Eén van de belangrijkste opgaven in de Omgevingsvisie is een passend thuis voor iedere inwoner. Afgelopen jaar hebben wij opnieuw stevige stappen gezet richting een goed gevulde portfolio met passende woningbouwplannen. Daarbij kiezen wij bewust voor een actievere aanpak. Onze focus richt zich op het benutten van eigen grondposities en het ontwikkelen van prominente locaties die vrijkomen in een dorp. Ook zetten we ambitieus in op enkele grootschalige uitbreidingslocaties. Dit doen we in samenwerking met (lokale) ontwikkelaars, woningcorporaties en inwoners.

De Versnellingsagenda Wonen vormt ons afwegingskader. Hiermee zorgen we dat bouwen in alle dorpen mogelijk blijft en vooral gericht is op de betaalbare segmenten, huur en koop. In reactie op signalen uit de markt hebben we de instandhoudingstermijn voor nieuwe betaalbare woningen verkort. Dit is gunstiger voor potentiële kopers en vergroot de bereidheid van ontwikkelaars om nieuwe plannen te ontwikkelen.

In 2025 hebben we meer dan 550 nieuwe woningen aan de planvoorraad toegevoegd, verspreid over de hele gemeente. Daarmee hebben we nu ruim 1.500 nieuwe woningen in de pijplijn. Deels gaat het om nieuwbouw, deels om inpandige transformaties. Ook als kerken hun oorspronkelijke functie verliezen, behoort een nieuwe invulling met woningen tot de mogelijkheden.

De komende jaren staan veel bouwplannen op de rol. Hier volgt een korte beschrijving van de belangrijkste (nieuwe) ontwikkelingen. Voor de invulling van de voormalige voetbalvelden in Hunsel en Kelpen-Oler zijn marktconsultaties afgerond en de verkoop-en realisatieovereenkomsten getekend. In beide plannen wordt een mix van diverse woningtypen en prijsklassen gerealiseerd (sociaal, betaalbaar en enkele kavels). In totaal gaat het om 61 woningen. Voor onze grondposities in Horn (voormalige sportvelden) en Heythuysen (voormalige schoollocaties Ortholaan en Ursula) werken we aan ontwikkelkaders voor woningbouw. Hier zien wij kansen voor de realisatie van zo'n 110-130 woningen.

Samen met de corporatie kijken we ook naar de mogelijkheden om ons vrijkomend maatschappelijk vastgoed in Heibloem, Ittervoort en Nunhem via Bouwstroom Limburg een woonfunctie te geven. Naar schatting kunnen zo'n 30 woningen onder de regeling worden uitgewerkt.

In Ell ontwikkelen we met betrokken grondeigenaren een gebiedsvisie voor de gehele noordkant van het dorp, waaronder de voormalige voetbalvelden. Naar schatting gaat het om 100-150 woningen in verschillende typologieën. Een andere grote uitbreidingslocatie ligt in Baexem. Initiatiefnemers werken plannen uit voor circa 70 woningen aan de Salmenhofweg. In Haelen/Nunhem wil de eigenaar van het Corubona-terrein de bedrijfslocatie transformeren naar woningbouw, met indicatief 90-140 woningen. Aan de zuidkant van Roggel (Kikveld) is een ontwikkelaar bezig met een gefaseerd bouwplan van zo'n 100 woningen voor verschillende doelgroepen. Ook aan de noordkant van Roggel zien we kansen voor een uitbreiding. Wij nemen daar het voortouw om met diverse geïnteresseerde particulieren in overleg te treden over een totaalontwikkeling voor dit gebied. Een visie voor dit project moet nog nader worden uitgewerkt. Naast de grote projecten bieden wij ook ruimte voor individuele plannen en kleinere transformaties.

Stimuleren van betaalbare woningbouw via herstructureringsfonds en subsidieregeling
Het Herstructureringsfonds Bebouwde Omgeving is dit najaar ingericht. Vanuit het nieuwe Programma Omgevingskwaliteit kunnen wij compensatiebijdrages vragen bij plannen in het duurdere segment. De nieuwe subsidieregeling 'herstructurering bebouwde omgeving' is een belangrijk instrument waarmee we vervolgens projecten kunnen stimuleren waar juist wordt gebouwd voor betaalbare woningen. Het is vaak financieel uitdagend om dit soort projecten haalbaar te krijgen, terwijl de vraag ernaar groot is. Inwoners, ontwikkelaars en woningcorporaties kunnen een bijdrage ontvangen van € 15.000 of € 30.000 per woning, afhankelijk van de situatie. We hebben nog geen lopende aanvragen. Wel hebben we iedere initiatiefnemer waarbij wij het vermoeden hebben van een onrendabele top actief benaderd en geïnformeerd over het fonds.

Via het Herstructureringsfonds Bebouwde Omgeving leveren we niet alleen bijdragen aan de onrendabele top van woningbouwprojecten, maar zijn ook strategische grondaankopen mogelijk en kunnen we een duurzame, groene herinrichting van de openbare ruimte stimuleren.

Ondersteunen van woningaanpassingen om energieverbruik te verminderen
We hebben niet alleen oog voor het bouwen van nieuwe woningen. Het afgelopen jaar is opnieuw geïnvesteerd in verduurzaming van de bestaande woningvoorraad. Onze Energiebespaar Brigade adviseert en ondersteunt inwoners om hun energieverbruik te verminderen. In 2025 hebben de energiecoaches 104 woningadviezen gegeven. Daarnaast heeft de klusbus 182 adressen bezocht om concrete, kleine maatregelen uit te voeren. Zij hebben 963 uur geklust, daarbij 3.442 lampen vervangen, 511 meter tochtband aangebracht en 228 enkele ramen voorzien van plexiglas voorzetramen. Dankzij deze aanpassingen besparen de bewoners in totaal zo'n 67.000 kWh en 9.900 m3 gas per jaar.

Verder is bij circa 30 slecht geïsoleerde koopwoningen van eigenaren met een laag inkomen een spouwmuurisolatie uitgevoerd. Voor eigenaren met een iets hoger inkomen, is de subsidieregeling voor het uitvoeren van 'doe-het-zelf' isolatiemaatregelen gestart. In 2025 zijn 25 subsidies verstrekt.

Tot slot is in RESNML-verband samen met tien andere gemeenten het project Meerjarig collectief isoleren gestart voor het grootschalig isoleren van koopwoningen met een energielabel <D. Het doel is voor 2030 ongeveer 2.000 woningen in Leudal te voorzien van één of meer isolatiemaatregelen.

Verruimen van de mogelijkheden voor startersleningen
Steeds vaker hebben starters ondersteuning nodig bij de koop van hun eerste woning. Daarom bieden wij startersleningen aan samen met de provincie. Tot eind 2025 betaalt de provincie 75% van elke starterslening en de gemeente 25%. Vanaf 2026 wijzigt dat naar ieder 50%. In maart 2025 hebben we, met toestemming van de provincie, besloten de maximale koopsom in Leudal te verhogen naar € 310.000 in plaats van de Limburgse norm van € 280.000. Zo bleven met de stijgende huizenprijzen voldoende woningen beschikbaar voor een starterslening. Dankzij onze verruiming hebben 10 starters hun gewenste eerste woning kunnen kopen. In totaal hebben we 29 startersleningen verstrekt. Dat is meer dan in voorgaande jaren (gemiddeld 20-25 per jaar). Mede dankzij onze lobby heeft de provincie per 1 januari 2026 haar voorwaarden verruimd. In heel Limburg zijn startersleningen voortaan mogelijk voor woningen tot € 345.000, ook in Leudal. We ondersteunen niet alleen onze eigen starters, maar trekken ook jongeren uit de regio (terug) naar Leudal.

Wat heeft dat gekost?

Volkshuisv., leefomgev.+ sted. vernieuw.				***(bedrag x 1.000)***
	Primitieve begroting 2025	**Begroting na wijziging 2025**	**Geboekt 2025 t/m periode**	**Realisatie - begroting**
Lasten				
Ruimte en leefomgeving	2.567	3.692	2.681	-1.011
Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	1.457	1.951	1.513	-438
Wonen en bouwen	1.753	1.916	1.787	-129
Mutaties reserves P9	0	423	1.611	1.188
Totale Lasten	**5.778**	**7.982**	**7.592**	**-390**
Baten				
Ruimte en leefomgeving	-38	-347	-343	4
Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	-1.377	-1.377	-116	1.261
Wonen en bouwen	-1.103	-1.005	-1.657	-652
Mutaties reserves P9	-98	-1.974	-2.574	-600
Totale Baten	**-2.615**	**-4.703**	**-4.690**	**13**
Resultaat	***3.163***	***3.279***	***2.902***	***-377***

Ruimte en leefomgeving

Ruimtelijke plannen
Bij ruimtelijke plannen is er een voordeel van € 167.900.

De (concept)aanvragen, intakeverzoeken en verzoeken tot wijziging van omgevingsplan zijn vooraf lastig in te schatten. Dit is vooral lastig, omdat per 1 januari 2024 de Omgevingswet in werking is getreden, waardoor aanvragen niet of later zijn gedaan en bepaalde instrumenten zijn vervallen. Een realistische aanname voor de opvolgende jaren, in zowel baten als lasten, wordt in het kader van ZBB gepoogd. Per saldo lagere baten in 2025 van € 57.200.

Er is een provinciale subsidie verstrekt van € 67.500 voor woningstimulans. In 2025 is hier een bedrag van € 7.900 op uitgegeven. Het restant van € 59.600 wordt in 2026 besteedt.

Voor de voorbereidingskosten woningbouw is er een voordeel op de projectkosten van € 217.200. Deze gaan mee in de gecommitteerde reserve naar 2026.

Omgevingswet
Bij de Omgevingswet is er een voordeel van € 513.800.

De implementatie van de Omgevingswet duurt nog tot 2032. Afgelopen jaar is de Omgevingsvisie afgerond, zijn enkele kleine wijzigingen van het Omgevingsplan vastgesteld en is het ontwerp voor het deelgebied Woonkernen afgerond. Daarnaast is een Europese Aanbesteding doorlopen voor het deelgebied Buitengebied en Bedrijventerreinen. De komende jaren wordt hieraan gewerkt in diverse fasen. Daarnaast verwachten we één of meer thematische wijzigingen door te voeren. De totale kosten daarvoor worden begroot op ruim € 1 miljoen. Het restantbedrag van € 513.800 is meegenomen in de gecommitteerde reserve.

Buitengebied
Bij buitengebied is er een voordeel van € 176.800.

Er zijn minder uitgaven gedaan in 2025 dan begroot. Dit heeft grotendeels te maken met de gewijzigde politieke koers van het Rijk en Provincie als het gaat om de inzet van middelen voor verplaatsing of beëindiging van intensieve veehouderijen. De gebiedsgerichte aanpak is daarom nog niet gestart. Na vaststelling van de Omgevingsvisie en het Uitvoeringsprogramma Landelijk Gebied, wordt opnieuw ingezet op het actief inspelen op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Reden waarom het restantbedrag van € 177.500 naar de gecommitteerde reserve gaat.

Het voordeel wordt verder verklaard door posten elk kleiner dan € 25.000.

Handhaving R.O
Bij handhaving R.O is er een nadeel van € 65.000. Er zijn twee grote handhavingsdossiers lopende met juridische procedures waardoor er hogere kosten zijn dan geraamd.

Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer
Bij Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer is er een voordeel van € 200.000.

Door de provincie zijn de beschikkingen voor agrarisch natuur en landschapsbeheer verleend. Hierdoor is het voor 2025 gereserveerde bedrag niet benut. Het bedrag van € 200.000 uit 2025 is gestort in de reserve kwaliteitsfonds.

Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)

Grondexploitatie woningen
Voor de toelichting grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Faciliterend grondbeleid
Voor de toelichting grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Wonen en bouwen

Omgevingsvergunning
Bij omgevingsvergunning is er een voordeel van € 296.400.

Aan leges titel 2 is een bedrag van € 310.500 meer aan baten ontvangen dan begroot.
De realisatie is afhankelijk van aanvragen die worden ontvangen.

Het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

Woonruimteverdeling
Bij de omgevingsvergunningen is er een voordeel van € 365.700.

In 2025 is gestart met de bouw van 49 betaalbare woningen. Volgens de Spuk realisatiestimulans woningbouw ontvangen wij hiervoor in 2026 € 7.000 per gestarte bouw in 2025 van het Rijk. Volgens het BBV moeten wij dit bedrag als nog te ontvangen bedrag opnemen in het boekjaar 2025. Hierdoor ontstaat er een voordeel van € 343.000.

Het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

Beheer woonwagencentra
Bij beheer woonwagencentra is er een voordeel van € 56.900.

Bij de Zomernota 2023-2026 is een projectbudget van € 350.000 geoormerkt voor de inhuur van expertise voor het geschikt maken van de woonwagenlocaties voor overdracht aan de woningbouwverenigingen. Van dit totale bedrag is € 47.500 nog niet gerealiseerd.
Er wordt een bedrag van € 47.500 meegenomen naar 2026 via de gecommitteerde reserve.

Het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

2.9.2 Reserves

(bedrag x 1.000)

T/O	Reserve	I/S	Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
T	Fondsvorming Wijnaerden	I	Bijdrage gebiedsontwikkeling Wijnaerden	120	119	1
T	Gecommitteerde reserve	I	Overheveling budgetten		956	-956
T	Grondexploitatie	I	Resultaatbestemming 2024		454	-454
T	Grondexploitatie	I	Positief resultaat Gruttostraat Haler		83	-83
T	Herstructureringsfonds	I	Kwaliteitsbijdrage	45	45	
T	Kwaliteitsfonds (vh. Groenfonds)	I	Kwaliteitsbijdragen diverse projecten	258	408	-150
			Totaal toevoegingen	**423**	**2.065**	**-1.642**
O	Bedrijfsvoering	I	Dekking inhuur		-61	61
O	Dekkingsreserves	S	Afschrijvingen	-82	-82	
O	Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	I	Taakmutatie Kerkenvisie	-5	-5	
O	Gecommitteerde reserve	I	Overheveling budgetten	-1.079	-1.079	
O	Grondexploitatie	I	Herontwikkeling Beeklaan	-493	-493	
O	Grondexploitatie	I	Tekort Heukske Kelpen		-279	279
O	Grondexploitatie	I	Prijsbepaling gronden 2025	-7	-7	
O	Herstructureringsfonds	I	Dekking diverse projecten grex	-275	-563	289
T	Kwaliteitsfonds (vh. Groenfonds)	I	Dekking diverse projecten	-33	-4	-29
			Totaal onttrekkingen	**-1.974**	**-2.574**	**600**

2.9.3 Investeringen

Investeringen	Totaal krediet 2025	Realisatie t/m 2025	Restant-krediet 2025
			(bedrag x 1.000)
Uitbreiding locatie Molenzicht met 3 woonwagens	**520**	**778**	**-258**
Uitbreiding locatie Molenzicht met 4 standplaatsen	**284**	**540**	**-256**
Realisatie standplaats WWC Roggel	**100**	**57**	**43**
Realisatie standplaats WWC Bosrand Haelen	**335**	**362**	**-27**
Realisatie standplaats WWC Ell	**100**	**30**	**70**
Overdracht woonwagenzaken	**1.000**	**204**	**796**
Regeling ruimte voor ruimte (HE)	197	182	15
Bijdrage provincie	-40		-40
Regeling ruimte voor ruimte (HE)	**157**	**182**	**-25**
Centrumvisie Heythuysen	1.327	1.321	6
Bijdrage provincie		-75	75
Centrumvisie Heythuysen	**1.327**	**1.247**	**80**
Invoering startersleningen	1.375	1.675	-300
Bijdrage provincie	-1.375		-1.375
Invoering startersleningen		**1.675**	**-1.675**
Totaal investeringen	**3.824**	**5.074**	**-1.250**

<u>Uitbreiding Molenzicht met 3 woonwagens</u>
Per 1 september 2020 is een drietal nieuwe huurwoonwagens op de locatie Molenzicht aan de betreffende bewoners/huurders ter beschikking gesteld. Enkele weken na aanvang van de huur werden er diverse klachten gemeld met betrekking tot deze woonwagens. De gemeente Leudal heeft de bouwers gevraagd deze gebreken op te lossen. Eén van de bouwers bleek hier niet toe bereid en bestreed de ernst van de gebreken. Gelet hierop zijn juridische stappen gezet. Vooruitlopend op de afhandeling hiervan is in 2023 besloten tot herstel van die gebreken. De kosten van deze herstelactie dienen verhaald te worden op de betrokkenen in het juridisch geschil. Indien de kosten niet (volledig) verhaald kunnen worden, dan komen deze voor rekening van de gemeente. Voor de tot nu gemaakte herstelkosten was geen budget beschikbaar waardoor het voor de aanschaf van de betreffende woonwagens beschikbaar gestelde budget drastisch is overschreden.

Uitbreiding Molenzicht met 4 standplaatsen
Juridische procedure is nog niet afgerond en gelet hierop dient het krediet gehandhaafd te worden. Zie toelichting hierboven.

Realisatie standplaats WWC Roggel 2023
We zijn voornemens in 2026 de voorbereidingen af te ronden m.b.t. de overdracht van de woonwagenstandplaatsen naar woningbouwcorporaties.
Naar verwachting dienen hiervoor nog uitgaven gedaan te worden voor een nulmeting van de standplaatsen en woonwagens.

Realisatie standplaats WWC Bosrand Haelen 2023
We zijn voornemens in 2026 de voorbereidingen af te ronden m.b.t. de overdracht van de woonwagenstandplaatsen naar woningbouwcorporaties.
Naar verwachting dienen hiervoor nog uitgaven gedaan te worden voor een nulmeting van de standplaatsen en woonwagens.

Realisatie WWC Ell 2023
We zijn voornemens in 2026 de voorbereidingen af te ronden m.b.t. de overdracht van de woonwagenstandplaatsen naar woningbouwcorporaties.
Naar verwachting dienen hiervoor nog uitgaven gedaan te worden voor een nulmeting van de standplaatsen en woonwagens.

Overdracht woonwagens
We zijn voornemens in 2026 de voorbereidingen af te ronden m.b.t. de overdracht van de woonwagenstandplaatsen naar woningbouwcorporaties.

2.1.3 Verplichte indicatoren

Verplichte indicatoren per programma	Eenheid	Bron	Waarde 2022	Waarde 2023	Waarde 2024	Waarde 2025	Limburg actueelste
P9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing							
Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000 woningen	ABF - Systeem Woning-voorraad	5,9	2,9	2,8	geen data	4,7
Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	67,8	geen data	geen data	geen data	19,1

De indicatoren zijn op 7 april 2026 gedownload van de site www.waarstaatjegemeente.nl (Besluit Begroting en Verantwoording). Indien er "geen data" staat, dan is vanuit deze site geen gegevens voor dat jaar bekend. Voor actuelere gegevens wordt verwezen naar de vermelde site.

Verbonden partijen

- ICT Noord- en Midden-Limburg

3 Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

3.1.1 Algemeen

De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om te bepalen welke belastingen een gemeente heft, welke heffingsmaatstaven worden gehanteerd en welke tarieven daarbij gelden. De gemeente is daarbij beperkt in de soorten belastingen die ze mag heffen. Deze zijn limitatief opgesomd in de gemeentewet. Naast de belastingen, heft de gemeenten rechten en leges voor individuele dienstverlening aan haar burgers. De tarieven van deze rechten en leges dienen zodanig vastgesteld te worden dat de geraamde opbrengsten, de geraamde kosten voor het verlenen van diensten niet overschrijden. De uitvoering van de meeste belastingen van de gemeente Leudal wordt uitgevoerd door de gemeenschappelijke regeling Belasting Samenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).

Belastingen	Rechten
Onroerendezaakbelasting	Afvalstoffenheffing
Toeristenbelasting	Rioolheffing
	Leges

3.1.2 Beleid en tariefstelling

Voor het heffen van de lokale heffingen hanteert de gemeenteraad enkele algemene uitgangspunten. De uitgangspunten hebben betrekking op:
- de heffingen zijn zoveel als mogelijk 100% kostendekkend;
- mutaties in de WOZ-waarden worden verrekend in het tarief;
- kwijtschelding is enkel van toepassing voor de afvalstoffenheffing.

(bedrag x 1.000)

Heffing	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
OZB	-7.792	-7.875	83	-8.334	-8.598	-8.990
Rioolheffing	-4.873	-4.904	31	-4.883	-4.885	-4.885
Afvalstoffenheffing	-3.656	-3.592	-64	-4.824	-5.039	-5.039
Toeristenbelasting	-1.310	-1.294	-16	-1.489	-1.489	-1.737
Baatbelasting	-4	-4	0	-4	-4	-4
Leges	-1.959	-1.959	0	-1.816	-1.816	-1.816
Begraafrechten	-7	-6	-1	-7	-7	-7
Totaal	**-19.601**	**-19.634**	**33**	**-21.357**	**-21.838**	**-22.478**

3.1.3 Onroerende-zaakbelastingen

De onroerendezaakbelastingen (OZB) worden in Leudal geheven bij eigenaren van woningen en niet-woningen en bij gebruikers van niet-woningen. Als grondslag voor deze belastingen wordt de waarde in het economische verkeer bepaald van elke onroerende zaak (de WOZ-waarde). De WOZ-waarde wordt jaarlijks door de BsGW vastgesteld op basis van de voorhanden zijnde verkoopcijfers en marktinformatie. Jaarlijks ontvangen de belastingplichtigen een WOZ-beschikking met daarop de WOZ-waarde. Deze WOZ-waarde dient als heffingsmaatstaf voor de onroerendezaakbelasting.

OZB belasting	Begroting na wijziging 2025	*(bedrag na 1.000)* Realisatie 2025	
OZB woningen	5.300	5.336	
OZB niet woningen eigenaar	1.439	1.464	
OZB niet woningen gebruiker	1.053	1.053	
Totaal	**7.792**	**7.853**	

3.1.4 Rioolheffing

In Leudal wordt de rioolheffing opgelegd aan de eigenaar van een perceel door middel van een vast bedrag per zelfstandig gedeelte. Er vindt een beperkte differentiatie in het tarief plaats, waarbij voor alle percelen, die onderdeel uitmaken van een omsloten terrein bestemd voor verblijfsrecreatieve doeleinden, een tariefstelling van maximaal 60% wordt toegepast.
Met het vaststellen van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2022-2026 (GRP) zijn ook de kaders voor de tariefstelling van de rioolheffing voor 2025 vastgesteld. Het tarief voor 2025 bedraagt net als voorgaande jaren € 282,51 per perceel of zelfstandige gedeelte daarvan. Voor de verblijfsrecreatieve doeleinden bedraagt het tarief € 169,50. Voor percelen met een WOZ-waarde minder dan € 30.000 bedraagt het tarief € 141,25.

Zoals vastgelegd in het gemeentelijk rioleringsplan 2022-2026 worden positieve exploitatieresultaten toegevoegd aan de voorziening riolering voor de financiering van toekomstige vervangingsinvesteringen riolen en tekorten onttrokken aan de voorziening. In 2025 is er sprake van een gerealiseerd exploitatie tekort van € 162.993 ten opzichte van de ramingen. Dit bedrag wordt dan ook onttrokken uit de voorziening riolering. Het tekort is te verklaren door een hogere (markt)rente de extra comptabel moet worden toegerekend aan de kosten.

Rioolheffing	*(bedrag x 1.000)* Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025
Kosten taakveld	3.767	3.612
Storting in(+) / Onttrekking uit (-) de voorziening	37	-163
Inkomsten taakveld (excl. heffingen)	-107	-26
Netto kosten	**3.697**	**3.423**
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	432	444
Marktconforme rente	331	653
BTW	181	370
Totale kosten	**4.872**	**4.890**
Opbrengst heffingen	**-4.933**	**-4.891**
Dekking	99%	100%

3.1.5 Afvalstoffenheffing

Sinds 2022 wordt er op basis van een nieuwe inzamelsystematiek ingezameld. Het huishoudelijk afval binnen de 16 kernen wordt ingezameld volgens de diftar-systematiek waarbij de differentiatie bepaald wordt door het volume van de restafvalcontainer (vastrecht) in combinatie met het aantal ledigingen. De inzameling van huishoudelijk afval wordt uitgevoerd door de Reinigingsdienst Maasland.
In het kader van de tariefstelling afvalstoffenheffing worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- kostendekking van 100%;
- verdeling van de kosten in vaste en variabele kosten, waarbij de differentiatie plaatsvindt op basis van de verwerkingskosten van het rest- en gft-afval
- vastrecht wordt opgelegd in het lopende belastingjaar 2025;
- het aantal ledigingen wordt na afloop van het belastingjaar 2025 opgelegd, deze staan op de Belastingaanslag van belastingjaar 2026.

Bij het vaststellen van de tarieven voor de afvalstoffenheffing gaan we uit van 100% kostendekkendheid. Veel factoren zijn van invloed op de werkelijke kosten in dat jaar. De gerealiseerde kostendekkendheid in 2025 bedraagt 72%. Dit percentage is lager dan de 100% kostendekkendheid door de € 60 euro korting voor alle inwoners van Leudal in 2025 die via de afvalstoffenheffing loopt. De totale kosten waren in 2025 hoger dan geraamd. Dit verschil is vooral te verklaren door onderstaande aspecten.

Kosten:
Op de afvalinzameling en -verwerking is er een voordeel € 127.000 vooral veroorzaakt door € 108.100 aan hogere opbrengsten dan geraamd van de inzamelvergoedingen PMD en glas. Het voordeel wordt verder verklaard door diverse andere posten elk kleiner dan € 25.000.

Inkomsten:
Bij de afvalstoffenheffing is er een nadeel van € 64.200 door lagere opbrengsten van € 17.000 in 2025 en lagere opbrengsten € 47.200 diftar uit voorgaande jaren.

Toe te rekenen kosten
De overhead is lager dan begroot. Er was minder kwijtschelding dan geraamd door de BsGW. In de raming bij de begroting was een te laag bedrag aan BTW meegenomen. De daadwerkelijke btw die wordt toegerekend is daardoor hoger.

		(bedrag x 1.000)
Afvalstoffenheffing	**Begroting na wijziging 2025**	**Realisatie 2025**
Kosten	4.600	4.595
Inkomsten (excl. heffingen)	-482	-599
Netto kosten	**4.118**	**3.996**
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	183	166
Kwijtschelding	80	35
BTW	344	770
Totale kosten	**4.725**	**4.967**
Opbrengst heffingen	**-3.656**	**-3.592**
Dekking	77%	72%

3.1.6 Toeristenbelasting

In artikel 224 van de Gemeentewet is geregeld dat toeristenbelasting kan worden geheven voor personen die niet in de gemeente wonen, maar wel hier verblijven. Deze personen zijn niet als ingezetene in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens ingeschreven.
Het gehanteerde tarief per overnachting bedroeg in 2025 € 1,30.

In 2025 is een bedrag van € 1.310.181 aan toeristenbelasting ontvangen. De forfaits moeten nog worden opgelegd. Deze zullen in mei 2026 worden opgelegd. Hierdoor zal de opbrengst nog oplopen.

Toeristenbelasting	Begroting na wijziging 2025	*(bedrag na 1.000)* Realisatie 2025
Toeristenbelasting	1.310	1.310
Totaal	**1.310**	**1.310**

3.1.7 Baatbelasting

Er lopen nog twee baatbelastingen van geringe omvang. Het betreft de baatbelasting aardgas buitengebied sector Napoleonsweg en de baatbelasting riolering buitengebied- fase 1. De opbrengst is stabiel.

3.1.8 Leges

De legesopbrengsten voor diensten die de gemeente op verzoek levert, worden verantwoord binnen diverse programma's van de begroting. De gemiddelde kostendekkendheid van alle leges is 83,52%.

Berekening kostendekkendheid leges 2025	Begroot 2025	*(bedragen x 1.000)* Realisatie 2025
Kosten titel 1	1.098	1.013
Kosten titel 2	1.375	1.327
Kosten titel 3	91	32
Kosten totaal	**2.564**	**2.372**
Baten titel 1	-893	-864
Baten titel 2	-800	-1.109
Baten titel 3	-20	-7
Baten totaal	**-1.713**	**-1.981**
Dekking titel 1 Algemene dienstverlening	81%	85%
Dekking titel 2 Omgevingsvergunningen	58%	84%
Dekking titel 3 Europese dienstenrichtlijn	22%	22%
Totale dekking	**67%**	**84%**

3.1.9 Begraafrechten

Lijkbezorgingsrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten voor de begraafplaats.

			(bedrag x 1.000)
Begraafrechten	**Begroting 2025**	**Realisatie 2025**	**Verschil**
Begraafrechten	-7	-6	1
	-7	**-6**	**1**

3.1.10 Kwijtschelding

De BsGW behandelt kwijtscheldingsverzoeken. Voor 2025 zijn hiervoor de volgende uitgangspunten gehanteerd:
- Hantering van kwijtscheldingsnorm van 100%.
- Kwijtschelding heeft alleen betrekking op de afvalstoffenheffing (basisbelastingbedrag).
- Automatische kwijtschelding vindt plaats conform toetsing door Inlichtingenbureau.

Over 2025 bedroeg het aantal verzoeken om kwijtschelding 395 (in 2024: 785). Er werd voor een bedrag van € 34.845 kwijtgescholden (in 2024: € 59.369).

3.1.11 Woonlasten

Hieronder een overzicht van de ontwikkeling van de woonlasten in de afgelopen jaren.

Jaar	OZB*	Rioolheffing	Afvalstoffenheffing	Totaal eigenaar	Totaal gebruiker	Eigenaar en gebruiker
2020	-259,45	-282,51	-190,20	-541,96	-190,20	-732,16
2021	-286,69	-282,51	-225,80	-569,20	-225,80	-795,00
2022	-283,02	-282,51	-233,00	-565,53	-233,00	-798,53
2023	-301,96	-282,51	-256,57	-584,47	-256,57	-841,04
2024	-309,04	-282,51	-288,94	-591,55	-288,94	-880,49
2025	-326,73	-282,51	-299,73	-609,24	-299,73	-908,97

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.2.1 Algemeen

Door aandacht te hebben voor het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat substantiële risico's leiden tot een bijstelling van de uitvoering van programma's. We gaan zorgvuldig om met risico's en maken bewuste afwegingen bij het aangaan van risico's en nemen passende beheersmaatregelen. Als een risico zich voordoet kunnen we dit dragen. Een gezond weerstandsvermogen is het vermogen om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat de uitvoering van het beleid stagneert. De risicobeheermatrix is het instrument om bovenstaande inzichtelijk te maken. Deze wordt twee keer per jaar geactualiseerd. Op 18 maart 2025 is de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2025 vastgesteld.

Deze paragraaf geeft inzicht in de weerstandscapaciteit, weerstandsvermogen en de financiële kengetallen.

3.2.2 Weerstandscapaciteit

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit; dit zijn middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken.
- Alle risico’s waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die materieel van invloed kunnen zijn op de meerjarige financiële positie.

De omvang van het weerstandsvermogen geeft aan hoe toekomstbestendig de begroting is. Dit is van belang bij een financiële tegenvaller. Door alert te zijn op het weerstandsvermogen, voorkomen we dat elke financiële tegenvaller leidt tot bezuinigingen.

Inventarisatie weerstandscapaciteit
De weerstandscapaciteit is de verzamelterm van alle middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet-voorziene financiële tegenvallers te bekostigen. Het gaat om buffers in het eigen vermogen respectievelijk in de exploitatie, die kunnen worden vrijgemaakt om niet-begrote kosten van optredende risico’s die onverwachts en substantieel zijn te dekken, zonder dat dit gevolgen heeft voor het beleid en de uitvoering van taken. De weerstandscapaciteit en de daarmee samenhangende risico’s worden uitgedrukt in geld.

Er is onderscheid tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit. We gebruiken in eerste instantie de incidentele weerstandscapaciteit (begrotingssaldo, budget onvoorzien en algemene reserve) om zowel incidentele als structurele tegenvallers te dekken. Vervolgens zal hiervoor bij de eerstvolgende begroting dekking gezocht worden. Lukt dit niet, dan rest de structurele weerstandscapaciteit (de onbenutte belastingcapaciteit) als dekkingsmiddel.

De incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen om calamiteiten eenmalig op te vangen. Het zijn de direct aan te wenden middelen voor tegenvallers. De volgende reserves kunnen worden gerekend tot de incidentele weerstandscapaciteit:

- algemene reserve
- post onvoorzien

Met name de algemene reserve bepaalt onze weerstandspositie.

De structurele weerstandscapaciteit heeft betrekking op het vermogen om onverwachte tegenvallers structureel in de lopende begroting op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken. De middelen die dat vermogen bepalen zijn:

- de structurele exploitatieruimte
- de beïnvloedbare ruimte binnen de begroting
- de resterende (onbenutte) belastingcapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is:

				(bedrag x 1.000)
	Realisatie 2024	**Primitieve begroting 2025**	**Begroting na wijziging 2025**	**Realisatie 2025**
Algemene reserve 31-12-	23.011			26.266
Algemene reserve 1-1-		23.261	23.011	
Onvoorzien		0	0	0
Saldo rekening/begrotingssaldo	5.755	2.921	7.935	11.974
Totaal	**28.766**	**26.182**	**30.946**	**38.240**

Samenvattend bedraagt onze weerstandscapaciteit € 1.159 per inwoner (aantal inwoners 36.109).

3.2.3 Risico's

Inventarisatie risico's
Voor de jaarrekening 2025 is de risicobeheermatrix opgesteld en opgenomen in de bijlage. De risico's in de risicobeheermatrix bestaan uit structurele risico's en incidentele risico's. Ook is een berekening gemaakt van het weerstandsratio voor zowel de incidentele als ook de structurele risico's. Dit is opgenomen in deze paragraaf.

3.2.4 Onderlinge relatie

Relatie tussen risico's en weerstandscapaciteit
Het weerstandsvermogen geeft aan of we in staat zijn negatieve financiële consequenties van risico's zelfstandig op te vangen. Achterliggend doel hiervan is dat er gestuurd wordt op een weerstandsvermogen dat voldoende dekking geeft voor de risico's.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen (BBV art. 11 lid 1):

a) de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
b) alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Deze relatie komt tot uitdrukking in een ratio die wordt bepaald door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit (de financiële risico's). Wanneer de ratio minder is dan 1, dan zijn er theoretisch niet genoeg middelen beschikbaar om de risico's af te dekken. Daarom wordt minimaal gestreefd naar een ratio van 1,5. Indien de ratio lager uitvalt dan 1 wordt er uiterlijk binnen één jaar een voorstel aan de raad voorgelegd om de beschikbare weerstandscapaciteit te vergroten en/of de benodigde weerstandscapaciteit te verlagen.

Onderstaande tabel geeft inzicht in zowel het incidentele als het structurele weerstandsvermogen.

Weerstandsvermogen	**2025**
Algemene reserve stand 31-12-2025	26.266
Gerealiseerd resultaat	11.974
Weerstandsvermogen	38.240
Incidentele risico's	2.305
Structurele risico's	1.560
Totale risico's	3.865
Minimale weerstandsratio	1,5
Minimaal benodigde weerstandscapaciteit	5.798
Weerstandsratio stand 31-12-2025	**9,9**

3.2.5 Financiële kengetallen

Als gemeente zijn we verplicht de onderstaande vijf financiële kengetallen op te nemen in de jaarrekening en begroting. Deze kengetallen geven samen een beeld van de financiële ontwikkelingen in de gemeente. De samenhang tussen de kengetallen hierin is belangrijk. De kengetallen en beoordeling zijn bedoeld om de financiële positie inzichtelijk te maken en kunnen daarnaast gebruikt worden als vergelijking tussen gemeenten.

Bij ultimo jaar	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Bandbreedte	Beoordeling Leudal Realisatie jaar
Netto schuldquote	10%	30%	8%	Cat A <90% Cat B >90 < 130% Cat C > 130 %	Cat A
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	6%	26%	3%	Cat A <90% Cat B >90 < 130% Cat C > 130 %	Cat A
Solvabiliteitsratio	56%	58%	59%	Cat A > 50% Cat B >20 < 50% Cat C <20 %	Cat A
Structurele exploitatieruimte	18%	1%	11%	Cat A > 0% Cat B 0% Cat C < 0 %	Cat A
Grondexploitatie	1%	0%	1%	Cat A <20% Cat B >20 < 35% Cat C > 35%	Cat A
Belastingcapaciteit	82%	85%	81%	Cat A <95% Cat B >95 < 105% Cat C > 105 %	Cat A

In de tabel wordt per kengetal aangegeven in welke categorie de gemeente Leudal zit. Hierbij wordt alleen het kengetal in het begrotingsjaar als waarde genomen voor de toekenning van de categorie. Categorieën zijn als volgt:
A = Goed
B = Voldoende
C = Onvoldoende

Netto schuldquote
De netto schuldquote geeft inzicht in de mate waarin de schuldenlast (aflossing en rente) drukt op de exploitatie, met andere woorden hoeveel schuld kan een gemeente dragen. Dit kengetal wordt berekend door het totaal van de geleende gelden te delen door de totale jaarlijkse baten en wordt uitgedrukt in een percentage van de totale jaarlijkse baten. Het kengetal is hiermee gevoelig voor schommelingen in de baten. De signaalwaarden voor de netto schuldquote zijn als volgt:

- < 90% gezonde positie
- > 100% Vanaf 100% blijft er te weinig leencapaciteit over om financiële tegenvallers op te vangen
- > 130% Vanaf 130% is er sprake van een hoge schuld.

De netto schuldquote van de gemeente Leudal voor 2025 is 8% en zit ver onder de grens van 90%. Dit betekent dat er voldoende ruimte is om leningen aan te trekken als dit nodig is. Met de te verwachten investeringen binnen onze gemeente is het gunstig dat deze indicator laag is.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Om inzicht te krijgen in hoeverre sprake is van doorlenen, wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Hierdoor wordt inzichtelijk wat het aandeel van verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen van de gemeente Leudal voor 2025 is 3% en zit ver onder de grens van 90%.

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële termijn verplichtingen op lange termijn te voldoen. Dit kengetal geeft het eigen vermogen weer als percentage van het balanstotaal. De uitkomst van het kengetal geeft aan welk deel van het gemeentebezit is afbetaald doordat er geen schuld op rust. Hoe lager de ratio hoe meer het bezit met schulden is belast.
Gemeenten hebben een vermogensbuffer nodig voor het opvangen van tegenvallers. De maat voor een voldoende solvabiliteit is een ratio groter dan 20% (VNG).
In de Nota Reserves en Voorzieningen gemeente Leudal 2023-2026 wordt een gewenst solvabiliteitsrisico benoemd van circa 40%. Voor 2025 is dit 59% en daarmee ruim voldoende. We zijn in staat om aan onze lange termijnverplichtingen te voldoen vanuit het eigen vermogen. Met het oog op toekomstige grote investeringen is het belangrijk dit kengetal te beoordelen, deze zal dan gaan dalen.

Structurele exploitatieruimte
Om vast te kunnen stellen of er sprake is van een structureel en reëel begrotingsevenwicht wordt er onderscheid gemaakt in structurele en incidentele lasten. De structurele exploitatieruimte wordt berekend door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves te delen door de totale baten. Dit wordt uitgedrukt in een percentage. Een percentage waarmee beoordeeld kan worden welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Structurele baten en lasten zijn baten en lasten die jaarlijks in de begroting, meerjarenraming en jaarrekening zijn opgenomen. Incidentele baten en lasten zijn posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden.

Voor de gemeente Leudal is de ratio in 2025 11% en daarmee positief; de structurele lasten zijn ruim gedekt door structurele baten.

Grondexploitatie
Het financiële kengetal grondexploitatie geeft in een percentage weer hoe de waarde van de grond zicht verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze moet worden terugverdiend bij de verkoop. Binnen onze gemeente hebben we relatief weinig grote grondexploitaties. Hierdoor lopen we minder risico op grote tekorten als grondposities in waarde dalen.

Belastingcapaciteit
De belastingcapaciteit geeft aan hoeveel belasting een gemeente jaarlijks kan innen en wordt bepaald door de totale WOZ-waarde van alle woningen en niet-woningen in de gemeente. De onbenutte belastingcapaciteit geeft aan hoeveel ruimte de gemeente heeft om, met inachtneming van de wetgeving, maximale extra inkomsten te genereren uit de gemeentelijke heffingen. Voor de gemeente Leudal is de belastingcapaciteit in 2025 81% en daarmee is er voldoende ruimte om mogelijke toekomstige tekorten op te vangen binnen de begroting.

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) presenteert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder woonlasten worden verstaan de OZB en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

3.3.1 Algemeen

Kapitaalgoederen zijn in dit geval al ons kapitaal in de openbare ruimte. Het gaat hier om alles wat we buiten wel en ook niet zien van de bomen, tot de wegen, de lantaarnpalen en de riolering. Dit betreft over het algemeen grote en structurele bedragen. De uitvoering van het onderhoud en/of vervanging wordt zo veel mogelijk vastgelegd in meerjarige beheer- en onderhoudsplannen. Jaarlijks toetsen we of de meerjarige plannen goed geraamd zijn en of de beheerplannen uitgevoerd zijn.
Voor een nadere toelichting inzake onderhoud gemeentelijke gebouwen inclusief sportaccommodaties wordt verwezen naar de paragraaf vastgoed.
Ook dit jaar hebben we de beheerplannen van de verschillende disciplines naast en overal elkaar gelegd om tot een zo integraal mogelijke aanpak in de openbare ruimte te komen. Hierdoor kunnen werkzaamheden beter gestroomlijnd en gecombineerd worden. Dit heeft geleid tot onder andere een betere relatie met de nutsbedrijven en minder ad hoc werkzaamheden.

Prgr	Omschrijving	Vaststelling raad	Frequentie	Volgende actualisatie	Voorziening	Financieel in de begroting	Achterstallig onderhoud
2	Wegen 2023-2026	2022	1 x p. 4 jaar	2026	Nee	Ja	Nee
8	GRP 2022-2026	2021	1 x p. 5 jaar	2026	Ja	Ja	Nee
2	Kunstwerken 2023-2026	2023	1 x p. 4 jaar	2027	Nee	Ja	Nee
2	Openbare verlichting 2023-2026	2023	1 x p. 4 jaar	2027	Nee	Ja	Nee
6	Groen 2023-2026	2022	1 x p. 4 jaar	2026	Nee	Ja	Nee
1	Gemeentelijk 2023-2026 vastgoed	2022	1 x p. 4 jaar	2026	Nee	Ja	Nee

3.3.2 Wegen

Een belangrijk speerpunt is dat wij insteken op een (meer) data- en plangerichte aanpak voor het onderhoud van de openbare ruimte. Daarbij is extra ingezet op een integrale aanpak van de beheer en onderhoudsmaatregelen. Op basis van weginspecties en de jaarlijkse inspectie van een gedeelte van de rioleringen (jaarlijks circa 10% van het areaal) voeren we steeds meer trendanalyses uit waarmee we het onderhoud en de reconstructies beter kunnen plannen. Zo kunnen verwachtingen beter gecontroleerd worden en combinaties gezocht in de integrale aanpak van de openbare ruimte (bijvoorbeeld naast onderhoud ook verkeersmaatregelen combineren met kabels en leidingen, etc.).

In het vastgestelde beheerplan Groen en Wegen 2023-2026 is een eerste aanzet gegeven voor deze bovenstaande aanpak. In het plan is het vastgestelde kwaliteitsniveau B voor het onderhouden van het groen en wegen van toepassing. Voor het beheer en de ontwikkeling van groen geldt daarnaast dat sterk ingestoken wordt op klimaatadaptatie en biodiversiteit.

In 2025 zijn op basis van bovengenoemde uitgangspunten onder andere de projecten Reconstructie Eindstraat / Posthuisweg Horn, Herinrichting Kasteellaan Haelen, Vergroenen Herman Meddensplein Nunhem gerealiseerd. Verder is gestart met de reconstructie van Notaris Ruttenlaan en de tramstraat in Roggel. Op diverse plaatsen is onderhoud uitgevoerd aan asfaltverhardingen zoals industrieterrein Ittervoort.
Ook is planmatig onderhoud uitgevoerd aan trottoirs in diverse kernen om met name wortelopdruk te verhelpen. Uit de visuele weginspecties blijkt dat met name de wegen in het buitengebied (aanlegjaar begin jaren '70) aan vervanging toe zijn. In het in 2026 vast te stellen nieuwe beheerplan Groen en Wegen zal hierop verder worden ingegaan. De eerste aanzet voor dit beleidsplan zijn al in 2025 opgepakt.

					(bedrag x 1.000)
	Begroting na wijziging 2025	**Realisatie 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**
In begroting opgenomen:					
Regulier onderhoud wegen	1.446	1.402	1.331	1.328	1.328
Vervangingsinvestering infrastructurele werken	1.971	1.005	1.971	1.971	1.971

3.3.3 Riolering

In het Gemeentelijk Rioleringsprogramma (GRP) 2022-2026 is vastgelegd hoe we onze gemeentelijke Watertaken willen en moeten invullen. Zowel nationale als Europese wetgeving maken maatregelen niet vrijblijvend. Hoe beheren wij onze voorzieningen (rioleringen) zo goed mogelijk? Dat is belangrijk voor onze leefomgeving en het milieu.
Droge voeten in onze huizen en bedrijven en schoon en helder water zijn de thema's in het GRP 2022-2026. Deze klimaatambities voor het 'water- en klimaatbestendig zijn' zijn tevens vastgelegd in het Waterketenplan 2021-2025, met als doel in 2050 een klimaat robuust Leudal, waar het goed wonen en werken is.
Tevens zijn de maatregelen en verbeteringen aan het rioolstelsel, zoals verwoord in het huidige GRP, in de lopende planperiode uitgevoerd en voorbereid.

In 2025 zijn onder andere de projecten reconstructie Brigittastraat met een aanhaking naar het Kindcentrum en de waterbuffer Margarethastraat gerealiseerd. Ook is gestart met de realisatie van het afkoppelproject Tramstraat e.o. in Roggel. In samenwerking met Waterschap Limburg zijn meerdere IBA's (Individueel Behandeling Afvalwater) gerenoveerd. Om een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de waterhuishouding gemeentebreed (doelstelling tegengaan verdroging/vernatting) is in samenspraak met onder andere Waterschap Limburg, Waterpanel Noord en de Provincie Limburg gestart met de voorbereiding om te komen tot gezamenlijke uitgangspunten en maatregelen. Dit zal uiteindelijk een onderdeel vormen van het in 2026 vast te stellen nieuwe Wrp (Water en rioleringsprogramma) een verplichting vanuit de Wet milieubeheer.

Verder zijn ook in 2025 weer verdere stappen gezet in de Kader Richtlijn Water (KRW) maatregelen. Zo zijn plannen voor afkoppeling van hemelwater en de sanering van overstorten in voorbereiding zodat deze projecten de komende jaren kunnen worden gerealiseerd.

					(bedrag x 1.000)
	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
In begroting opgenomen:					
Regulier onderhoud riolering	1.463	1.365	1.378	1.386	1.392
Vervangingsinvestering riolering (G.R.P)	1.852	138	1.852	2.376	2.363

3.3.4 Civieltechnische kunstwerken

De gemeente Leudal heeft circa 130 bruggen en duikersbruggen in beheer en onderhoud. Het beheerplan civieltechnische kunstwerken 2022-2026 is de basis voor het onderhoud aan onze civieltechnische kunstwerken voor de komende jaren. Ook voor deze asset geldt dat integraliteit in maatregelen van essentieel belang is. Hierdoor is bij vervanging afstemming gezocht met wegen, beheer watergangen, waterprojecten en wetgeving om te komen tot een realistische en verantwoorde uitvoeringsplanning. Dit is onder andere de reden dat in 2025 (nog) niet is gekozen voor vervanging van een tweetal bruggen maar dat deze in de tijd zijn verschoven. Uitstel is hierbij geen risico voor veiligheid en/of bereikbaarheid.

					(bedrag x 1.000)
	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
In begroting opgenomen:					
Regulier onderhoud civieltechnische kunstwerken	177	59	177	177	177
Vervangingsinvestering civieltechnische kunstwerken	300	17	0	0	0

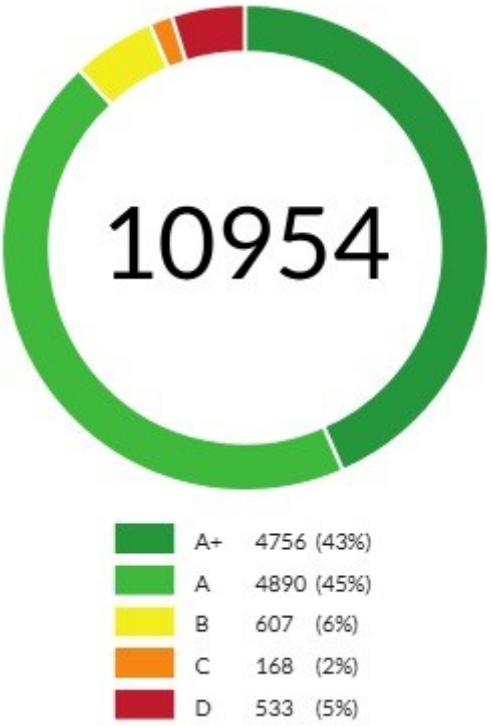
3.3.5 Openbare verlichting

In maart 2025 is de voorbereiding en verdere uitwerking van het vervangingsplan 2024 opgepakt. Na een aanbesteding is begin juni opdracht gegeven aan SPIE om 197 armaturen te voorzien van een ledlamp, 118 Armaturen van een led-unit te voorzien en 188 conventionele armaturen vervangen voor een led-armatuur. Deze werkzaamheden zijn afgerond en hierdoor hebben we 98% van het areaal voorzien van een led-armatuur of led-lichtbron.

					(bedrag x 1.000)
	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Begroting2026	Begroting2027	Begroting2028
In begroting opgenomen:					
Regulier onderhoud openbare verlichting	112	245	112	112	112
Vervangingsinvestering openbare verlichting	40	0	106	496	410

3.3.6 Groenvoorziening

Openbaar Groen
In 2025 is het groen beheerd en onderhouden op basis van het "Beheerplan Groen en wegen 2023-2026". Uitgangspunt (ambitieniveau) hierbij is kwaliteitsniveau B. In de maanden juni en september is door Beheeraccent een monitoring uitgevoerd om de beeldkwaliteit van het dagelijks beheer en onderhoud en de technische staat van de openbare ruimte in beeld te brengen. Op basis van beide onderzoeken bleek dat 93,6% van alle metingen aan het gewenste ambitieniveau voldeed. Zoals ook te zien in onderstaande afbeelding.

Afbeelding 1. Percentage score metingen 2025

Uit de monitoring komt naar voren dat het onderhoud van het openbaar groen niet overal en altijd aan het ambitieniveau voldoet.

In het buitengebied zijn de gemeentelijke bermen en sloten onderhouden, waarbij rekening is gehouden met onder andere de verkeersveiligheid en de ecologische waarde van de bermen. Ook zijn een aantal sloten uitgediept en duikers vrijgemaakt om zo de waterafvoer te borgen en wateroverlast te voorkomen. Daarnaast draagt het bermbeheer ook bij aan het verhogen van de biodiversiteit. Studiegroep Leudal en IVN monitoren jaarlijks een gedeelte van de gemeentelijke wegbermen.

In het najaar en de winterperiode november - december 2025 is de inboet van de bomen en plantsoenen uitgevoerd.

In het kader van het vergroenen van (school)pleinen is in 2025, samen met de initiatiefnemers van dit burgerinitiatief, het Herman Meddensplein in Nunhem heringericht. Een groot deel van de verharding is verwijderd en een waterkunstwerk is geplaatst. Daarnaast zijn groene parkeerplaatsen gerealiseerd, 12 bomen geplant en 500 m2 prairiebeplanting aangelegd.
Met betrekking tot het burgerinitiatief vergroenen Krekelbergplein in Neeritter is samen met de werkgroep gewerkt aan het verder uitwerken van het herinrichtingsplan voor het plein, de parkeerplaats bij de Breede Rijn en de onderlinge verbinding. Bij de parkeerplaats worden alle toeristische startpunten gerealiseerd. Verder heeft al afstemming plaatsgevonden met de nutsbedrijven. Uitvoering vindt plaats in 2027, hiervoor is in het MIP aanvullend krediet opgenomen van € 480.000.

Natuurbescherming en -onderhoud
Bosgroep Zuid-Nederland
De gemeentelijke bos- en natuurterreinen zijn onderhouden op basis van het Werkplan 2025. In de gemeentelijke bos- en natuurterreinen is de biodiversiteit vergroot en is de toeristisch-recreatieve functie verbeterd. De bosranden langs de N280 tussen Horn en Baexem zijn onderhouden. Daarnaast zijn werkzaamheden uitgevoerd langs wegen en paden in het kader van boomveiligheid.

Landschapsbeheer
In 2025 hebben vrijwilligers van de Hakhoutbrigade gemeente Leudal weer verschillende zaterdagen gewerkt in het gemeentelijk bosje gelegen aan de Baexemerweg in Horn, langs de N280.
In oktober 2025 hebben de Oud-Prinsen van de Carnavalsvereniging de Kwakkert uit Heythuysen weer gewerkt in de Aod Prinse Bóngerd, gelegen op de hoek Noorderbaan-Vlasstraat in Heythuysen tijdens de jaarlijkse werkdag.
In Leudal zijn 2 paddenoverzetgroepen actief. Deze paddenoverzetgroepen helpen jaarlijks in de tijd van de paddentrek, de padden, kikkers en salamanders veilig de wegen over. Elk jaar worden door de gemeente waarschuwingsborden geplaatst en markeringen op de weg aangebracht.

In 2025 zijn weer een groot aantal bomen en struiken geplant in het kader van het 37.000 bomenplan. Inmiddels is met ruim 52.120 bomen ruim meer dan de ambitie van 37.000 bomen geplant. Ondanks dat de ambitie ruim gehaald is blijven we in het kader van biodiversiteit en vergroening daar waar het kan en er vraag naar is ook verder bomen planten.
Met de Aanplantregeling gemeente Leudal 2025-2026 zijn in 2025 ruim 15 erven aangeplant.

Herontwikkeling perceel Strubbe Roggel
In december 2025 hebben de kinderen van de Klusklas van basisschool De Zjwiek uit Roggel met veel enthousiasme meegeholpen met het planten van ruim 3.000 bomen in Roggel. De rand van het perceel is ingezaaid met een inheems kruidenmengsel en aangeplant met struikvormers (vuilboom, wilde lijsterbes, gewone vlier en wilde kardinaalsmuts). Door het aanleggen deze zoom en mantel ontstaat er een geleidelijke overgang van akker naar bos.

Volkstuinen
De volkstuintjes zijn nagenoeg allemaal verhuurd. De graspaden op de volkstuinencomplexen zijn frequent gemaaid. De braakliggende volkstuintjes zijn éénmalig gefreesd of gemaaid.

					(bedrag x 1.000)
	Begroting na wijziging 2025	**Realisatie 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**
In begroting opgenomen:					
Regulier onderhoud groen	2.845	2.725	2.850	2.750	2.750
Vervangingsinvestering groen	138	135	138	138	138

3.3.7 Gebouwen en sportaccommodaties

In 2025 zijn, conform het in 2024 vastgestelde DMJOP, de onderhoudsverplichtingen op locatie beoordeeld en uitgevoerd via lopende contracten en aanbestedingen.

Het verzamelpand La Rochelle, inclusief basisschool, bibliotheek en gymzaal is als integraal verduurzamingsproject opgepakt en uitgevoerd. De oplevering is voorzien in het eerste kwartaal van 2026.

Eind 2025 is gestart met de verduurzamingsprojecten voor het gemeentehuis, gemeenschapshuis de Bombardon en de Postkoets conform DMJOP en routekaart.

					(bedrag x 1.000)
	Begroting na wijziging 2025	**Realisatie 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**
In begroting opgenomen:					
Onderhoud gebouwen o.b.v. DMJOP					
Planmatig onderhoud o.b.v. DMJOP	1.855	1.496	1.855	1.855	1.855
Overig onderhoud: dagelijks, correctief/contractueel en wettelijke regelgeving	660	562	682	661	733
Investering duurzaamheid gemeentelijke gebouwen en accommodaties	780	0	780	780	780

3.4 Financiering

3.4.1 Algemeen

De financieringsfunctie heeft betrekking op het beleid voor de financieringsrisico's en de verwachtingen hierin. Verantwoord financieren en het tijdig beschikbaar hebben van financieringsmiddelen tegen zo gunstig mogelijke prijzen. Hierbij wordt rekening gehouden met de randvoorwaarden (kasgeldlimiet en renterisiconorm) en de aard van de financieringsbehoefte (kort versus lang).
We geven inzicht in de financieringsbehoefte, in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend. Centraal staat het treasurybeleid en het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

De wettelijke kaders hiervoor zijn vastgelegd in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido), de wet Houdbare gemeentefinanciën (Hof), het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Daarnaast is de Financiële verordening Gemeente Leudal 2025 en het Treasurystatuut 2023 Gemeente Leudal van toepassing.

3.4.2 Rente risicobeheer

Het is belangrijk om risico's gestructureerd en systematisch te managen en te wegen. Rentefluctuaties hebben niet alleen gevolgen voor de rentelasten of -opbrengsten bij het aantrekken en/of uitzetten van gelden, maar ook voor de koersen van obligaties.
Hieronder worden de verschillende risico's toegelicht.

Renterisico
Het beheersen van het renterisico wordt gedaan door het berekenen van de kasgeldlimiet voor schulden korte termijn en de renterisiconorm voor langlopende schulden. Het doel van deze kengetallen is om decentrale overheden te behouden voor een onverantwoord grote gevoeligheid voor rentefluctuaties. Er wordt een grens gesteld aan de structuur van de leningen, niet aan de hoogte.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet stelt een grens aan leningen met een looptijd van maximaal één jaar (kort geld) die gemeenten hanteren voor de financiering van lopende uitgaven om tijdelijke liquiditeitstekorten op te vangen. De limiet voor het afsluiten van kortlopende geldleningen mag wettelijk maximaal 8,5% bedragen van het begrotingstotaal. Door het hanteren van een limiet wordt voorkomen dat er uitsluitend kortlopende leningen worden afgesloten. Het aantrekken van dit type leningen is aantrekkelijk wanneer de rente laag is met een risico van een stijgende rente bij herfinanciering. Bij een overschrijding gedurende drie achtereenvolgende kwartalen moet de gemeente maatregelen nemen.

De ruimte onder de kasgeldlimiet is het totale bedrag waarmee de netto-vlottende schuld mag worden verhoogd voordat de grens van de kasgeldlimiet wordt bereikt. Voor de gemeente Leudal is er voldoende ruimte onder de kasgeldlimiet.

Kasgeldlimiet	1e kwartaal 2025	2e kwartaal 2025	3e kwartaal 2025	4e kwartaal 2025
				(bedrag x 1.000)
Begrotingstotaal per 1 januari	112.300	112.300	112.300	112.300
Limiet percentage	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Normbedrag	**9.546**	**9.546**	**9.546**	**9.546**
Netto vlottende positie				
Vlottende schuld	336	109		142
Vlottende middelen	-37.836	-40.820	-46.175	-45.008
Netto saldo	**-37.500**	**-40.711**	**-46.175**	**-44.866**
Onder- overschrijding normbedrag				
Ruimte onder de kasgeldlimiet	**47.046**	**50.257**	**55.721**	**54.412**
Overschrijding kasgeldlimiet				

Renterisiconorm

De renterisiconorm is opgesteld met als doel de rentegevoeligheid van de leningenportefeuille met een looptijd van langer dan een jaar te beperken en beheersbaar te houden. Het renterisico in een bepaald jaar mag wettelijk niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Dit betekent dat het jaarlijks verplichte totaal aan aflossingen en de renteherzieningen kleiner dan 20% van het begrotingstotaal moet zijn. Door een goede spreiding te behouden in de looptijd van de leningenportefeuille wordt flexibiliteit in de toekomst behouden tegen zo laag mogelijke rentetarieven. Voor de gemeente Leudal is er voldoende ruimte onder de renterisiconorm.

Renterisico	Primitieve begroting 2025	Realisatie 2025
	(bedrag x 1.000)	
Begrotingstotaal per 1 januari	112.300	112.300
Limiet percentage	20,00%	20,00%
Renterisiconorm	**22.460**	**22.460**
Rente herziening		
Aflossingen	-6.251	-6.251
Renterisico	**-6.251**	**-6.251**
Onder- overschrijding normbedrag		
Ruimte onder de renterisiconorm	**28.711**	**28.711**
Overschrijding van de renterisiconorm		

Liquiditeitsrisico

Liquiditeit richt zich op de vraag of de gemeente genoeg geldmiddelen heeft om op de korte termijn de facturen, salarissen en aflossingen op leningen te betalen zonder dat daarvoor aanvullende financiering moet worden aangetrokken. Het risico bij liquiditeit is dat de gemeente over onvoldoende middelen beschikt om aan bovengenoemde verplichtingen te voldoen.

De gemeente Leudal hanteert het systeem van totaalfinanciering. Dit betekent dat alle uitgaven worden opgeteld en alle inkomsten hier tegenover worden gezet. Als blijkt dat de uitgaven hoger zijn dan de inkomsten, is er sprake van een financieringsbehoefte. Bij totaalfinanciering zijn leningen niet gekoppeld aan specifieke uitgaven of investeringen, maar aan het saldo van wat de gemeente in totaal uitgeeft en binnenkrijgt.
Een goed inzicht in het verloop van inkomsten en uitgaven leidt tot een goeie sturing op de benodigde liquiditeiten voor de komende jaren, de aan te trekken externe financiering en de ontwikkeling van de rentekosten.

Gemeenten zijn in het kader van schatkistbankieren verplicht hun overtollige liquide middelen boven het drempelbedrag aan te houden in de rijksschatkist. Door deze maatregel hoeft het Rijk minder geld te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. De drempel voor verplicht schatkistbankieren is voor gemeenten 2% van het begrotingstotaal, als het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1 miljoen bedraagt. Ook zijn er mogelijkheden om overtollige middelen uit te lenen aan overige decentrale overheden, met inachtneming van wet- en regelgeving.

Financieringspositie per	Begroting 2025	Balans 01-01-2025	*(bedrag x 1.000)* Balans 31-12-2025
Activa			
Vaste activa	139.879	122.767	128.542
Grondexploitaties	4.186	1.577	1.208
Saldo	**144.065**	**124.344**	**129.749**
Passiva			
Reserves	92.566	95.456	100.339
Voorzieningen	6.665	8.033	8.529
Langlopende geldleningen	51.712	51.712	45.461
Saldo	**150.943**	**155.202**	**154.329**
Financieringstekort			
Financieringsoverschot	**6.878**	**30.858**	**24.580**

Aan het begin van het begrotingsjaar 2025 werd een theoretisch financieringstekort berekend van afgerond € 7 miljoen, waarbij ervan uit wordt gegaan dat alle in de meerjarenbegroting opgenomen investeringen volgens planning worden uitgevoerd.

In de komende begrotingsperiode dalen de reserves. Deze worden onder andere ingezet ter dekking van de sloop/tijdelijke huisvesting van de onderwijslocaties uit het IHP (Integraal Huisvestingsplan).

In de komende meerjarenperiode vinden er grote investeringen plaats. In 2023 is reeds een langlopende geldlening aangetrokken van € 15 miljoen, met het oog op grote investeringsprojecten. Dit is niet voldoende om de geplande investeringen in de komende jaren te financieren. Vanaf 2026 zullen er nieuwe leningen aangetrokken moeten worden die leiden tot nieuwe rentelasten. Op dit moment is het nog niet zeker wanneer de leningen aangetrokken moeten worden en wat de hoogte van de rentelasten zijn.

Bij het aantrekken van leningen houden we rekening de vereisten uit wet- en regelgeving voor de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Voor een bedrag van maximaal € 9 miljoen (kasgeldlimiet) kan dit met kortlopende geldleningen en voor het overige met langlopende leningen.

Koersrisico
Koersrisico is het risico op een daling van de marktwaarde van de financiële activa. De gemeente Leudal heeft in 2009 het oorspronkelijke bedrag van € 40 miljoen, afkomstig uit verkoop aandelen Essent ingezet voor een beleggingsportefeuille. Door wijzigingen in wet- en regelgeving is het aantrekken van nieuwe beleggingen niet meer mogelijk. Na de laatste aflossing in februari 2025 resteerde in het mandaat van de gemeente Leudal nog € 408.000 in een obligatie. De gemeente Leudal heeft opdracht gegeven tot voortijdige verkoop van deze obligatie (2025 in plaats van 2026) omdat dit in een hogere boekwinst resulteerde. Het mandaat is met deze laatste aflossing en verkoop leeg en het vermogensbeheercontract is beëindigd. Daarom is het koersrisico nihil.

De boekwinst in 2025 bedroeg in totaal € 185.000.

Beleggingen	Begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025
			(bedrag x 1.000)
Nominale waarde	2.308	-2.321	-2.321
Vrijval nominale waarde	-1.900	-2.321	-2.321
Saldo	**408**	**-4.642**	**-4.642**
Gerealiseerde boekwinst beleggingen	-150	-185	-185
Geldlening			
Verstrekte hybride lening aan Enexis	3.017	3.017	3.017
Aflossing (vanaf jaar 2030)			
	3.017	**3.017**	**3.017**

3.4.3 Leningen en garanties

De gemeente Leudal heeft leningen afgesloten om investeringsuitgaven te kunnen doen. Jaarlijks wordt aan de hand van een liquiditeitsprognose beoordeeld of de leningenportefeuille nog voldoende is, of dat er nieuwe leningen aangetrokken moeten worden.

Leningenportefeuille per 1 januari	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025
			(bedrag x 1.000)
Vaste geldleningen	51.712	51.712	51.712
Bij: opgenomen geldleningen			
Af: reguliere aflossingen	- 6.251	- 6.251	- 6.251
Af: vervroegde aflossingen			
Nog op te nemen geldleningen	7.500		
Saldo 31-12-	**52.961**	**45.461**	**45.461**
Gemiddeld rentepercentage geldleningen	**3,84%**	**2,44%**	**2,44%**

In 2025 zijn géén nieuwe geldleningen afgesloten, omdat het saldo op de rekening schatkistbankieren voldoende was.

3.4.4 Rentetoerekening

De rentetoerekening geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend. Volgens wet- en regelgeving wordt de interne rente exact berekend. De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa, die integraal zijn gefinancierd. Het percentage bedraagt 0,50% voor 2025.

(bedrag x 1.000)

Renteschema	Begroting na wijziging 2025	%	Realisatie 2025	%
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.190	2,44%	1.192	2,44%
De externe rentebaten over de korte en lange financiering	-953		-1.028	
Saldo rentelasten en rentebaten	**237**		**163**	
De rente die aan de facilitaire grondexploitaties (kostenverhaal) moet worden doorberekend	-2	2,44%	-2	2,44%
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0		0	
De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0		0	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**-2**		**-2**	
Rente over eigen vermogen	0		0	
Rente over voorzieningen	0		0	
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**236**		**161**	
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-614		-614	
Renteresultaat op het taakveld Treasury	**-378**		**-452**	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**236**		**161**	
Boekwaarde vaste activa 1-1-2025	**122.767**		**122.767**	
Gemiddelde rente		0,19%		0,13%
Keuze voor de omslag rente		**0,50%**		**0,50%**

3.4.5 EMU saldo

In de wet Hof zijn de Europese normen verankerd voor de hoogte en de jaarlijkse groei van de overheidsschuld. De decentrale overheden leveren een gelijkwaardige bijdrage aan het naleven van de EMU-normen (Economische en Monetaire Unie).

De schuldontwikkeling van gemeenten wordt gemonitord en mag niet te hoog oplopen. Er geldt een begrenzing van het bedrag waarmee de netto schuld van de gezamenlijke gemeenten jaarlijks mag toenemen.

Gemeenten krijgen een individuele EMU-referentiewaarde voor het tekort in een jaar. Voor het sturen op de ontwikkeling van de gemeenteschuld luidt het advies als volgt:
'Let bij het opstellen van de begroting op de ontwikkeling van de hoogte van uw gemeenteschuld. Te hoge schulden zijn slecht voor de financiële gezondheid van de gemeenten. Pas als het plafond voor het EMU-tekort van de gezamenlijke gemeenten wordt overschreden kan de individuele referentiewaarde een rol gaan spelen.'

							(bedrag x 1.000)
					Realisatie 2024	**Begroting 2025 na wijziging**	**Realisatie 2025**
EMU-SALDO					**9.877**	**-22.351**	**3.713**
EMU-SALDO referentiewaarde					-4.861	-5.498	-5.498
EMU-saldo blijft onder referentiewaarde					**14.738**		**9.211**
EMU-saldo overschrijdt referentiewaarde						**-16.853**	
Mutaties 1 januari t/m 31 december	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	(+)	260	-2.293	-2.294
			Uitzettingen	(+)			
		Vlottende activa	Uitzettingen	(+)	11.492	-26.706	1.042
			Liquide middelen	(+)	-2	582	-391
			Overlopende activa	(+)	-4.140		2.612
	Passiva	Vaste passiva	Vaste schuld	(-)	-7.024	-6.251	-6.251
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	(-)	2.392		2.674
			Overlopende passiva	(-)	2.365		648
(Verwachte) boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa						185	185

3.5 Bedrijfsvoering

3.5.1 Algemeen

De bedrijfsvoering van de gemeente ondersteunt het primaire proces. De bedrijfsvoering maakt het mogelijk dat Leudal samen bouwt aan een duurzame, dienstverlenende en vitale toekomst. De belangrijkste aspecten binnen bedrijfsvoering zijn organisatieontwikkeling, communicatie, financiën, burgerzaken, juridische zaken, personeelszaken, archivering, informatievoorziening, ICT, informatieveiligheid, privacy en huisvesting. We bewaken de samenhang tussen deze onderdelen en streven naar een verdere optimalisering van integraliteit en doelmatigheid van onze werkprocessen.

De inzet was nadrukkelijk verbonden aan de strategische visie, het coalitieakkoord, de omgevingsvisie, de Zomernota en de begroting 2025.

3.5.2 Communicatie

In 2025 zijn verder stappen gezet om de strategische positie van communicatie binnen de organisatie te versterken. Dit jaar stond in het teken van het concretiseren van ambities, het vergroten van de zichtbaarheid en het verder verbeteren van de aansluiting tussen bestuur, organisatie en samenleving.

Vanuit de Zomernota 2023-2026 is communicatie structureel ingezet als ondersteunend én sturend instrument bij beleidsontwikkeling, uitvoering en verantwoording.

De inhoudelijke ambities en ontwikkelrichting zijn mede gebaseerd op intern onderzoek en een verdiepend inwonersonderzoek.

Doorontwikkeling
Ook in 2025 is gewerkt vanuit vijf samenhangende strategische pijlers:

- Versterking van interne communicatieadvisering
  Communicatieadviseurs zijn in 2025 nadrukkelijker betrokken bij projecten en programma's in een vroeg stadium. Hierdoor is communicatie beter afgestemd op beleidsdoelen. De adviserende rol is pro-actiever geworden, met meer aandacht voor politieke sensitiviteit, participatie.
- Bestuurlijke communicatie verder verdiept
  De ondersteuning van bestuurlijke communicatie is verder geprofessionaliseerd en duidelijk gekoppeld aan de centrale opgaven uit de Zomernota.
- Communicatie binnen de P&C-cyclus versterkt
  De communicatie is structureel verbonden aan alle producten binnen de planning- en controlcyclus. Er is extra aandacht geweest voor begrijpelijke toelichting, schrijfadvies en -ondersteuningen samenhang.
- Doelgroepgerichte en herkenbare communicatie
  Op basis van inzichten uit het inwonersonderzoek is gewerkt aan eenvoudiger taalgebruik, lokale relevantie en betere toegankelijkheid. Er is gezocht naar een evenwicht tussen digitale en fysieke communicatie, met specifieke aandacht voor inwoners die minder digitaal vaardig zijn.
- Interne profilering en communicatiebewustwording
  Ook is er extra aandacht geweest om de interne organisatie communicatiever te maken door advies, kennisdeling en ondersteuning is de bewustwording rondom communicatie verder vergroot. Voorbeelden daarvan zijn de interne trainingen 'Begrijpelijk Schrijven en Heldere Voorstellen'.

3.5.3 Personeel en organisatie

Binden en boeien (aantrekkelijk werkgeverschap)
Vacatures zijn nog steeds lastig in te vullen. Dit wordt vaker als kans benut om met een coachings- en opleidingstraject of traineeships jongeren een kans te geven. We maken gebruik van een employer brand door zowel met filmpjes als met vacatureteksten een eenduidige uitstraling aan te houden. De meet & greet zoals we die dit jaar voor acht vacatures hebben georganiseerd was succesvol: veel mensen zijn daardoor geënthousiasmeerd om voor onze organisatie te werken.

Opleiden & Ontwikkeling
In 2025 is bekeken wat er minimaal nodig is aan noodzakelijke opleiding binnen de verschillende afdelingen (boa's, burgerzaken en buitendienst), daarnaast hebben we ambities richting een lerende organisatie. Dit vraagt een verdere investering in medewerkers, dit is ook opgenomen in de begroting 2026.

Duurzame inzetbaarheid
In 2025 zijn alle leidinggevenden getraind op het voeren van verzuimgesprekken volgens het gedragsmodel. Dit heeft geleid tot een andere focus in de gesprekken met medewerkers, waarbij je vooral uitgaat van datgene wat iemand kan en niet uitgaat van wat iemand niet kan.

Afgelopen jaar hebben we voor het eerst onze focus op vitaliteit en duurzame inzetbaarheid gecentraliseerd in een zogenaamde vitaliteitsweek. In deze week hebben we 12 activiteiten aangeboden, waarbij we geprobeerd hebben om medewerkers bewuster te maken van hun eigen duurzame inzetbaarheid, maar ook om medewerkers kennis te laten maken van een andere inspanning of juist ontspanning. Uitgaande van de reacties is dit zeer positief ontvangen.

Personele lasten	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025
			(bedrag x 1.000)
Salariskosten	23.655	23.191	21.481
Inhuur personeel	1.754	3.075	3.041
Totaal	**25.409**	**26.266**	**24.522**

3.5.4 Informatievoorziening

Dienstverlening
In 2025 hebben we de aanvraagprocessen voor gemeentelijke diensten en producten zoveel mogelijk gedigitaliseerd. Met onze e-formulieren voldoen we aan de maatschappelijke verwachtingen en bieden we een veilige en robuuste manier van informatie-uitwisseling met inwoners. Inwoners die minder digitaal vaardig zijn, helpen we op een passende wijze.

De toegankelijkheid van onze belangrijkste online kanalen hebben we verder uitgebreid. Dat heeft geleid tot de hoogste status voor toegankelijkheid (A-status) voor drie gemeentelijke websites (leudal.nl, duurzaamleudal.nl en bomenbosleudal.nl).

Informatievoorziening
Om snel en flexibel in te kunnen springen op nieuwe ontwikkelingen hebben we de positionering van informatievoorziening binnen onze organisatie versterkt. Met de aanstelling van een portfoliomanager/CIO, de positionering van projectleiders ICT en Business en de vorming van een apart team Informatievoorziening is onze organisatie beter uitgerust voor de vele uitdagende vraagstukken op het gebied van informatievoorziening en ICT.

We hebben ons nadrukkelijk georiënteerd op de inrichting van datagedreven werken binnen de organisatie. Daarbij is verkend welke randvoorwaarden, processen en systemen nodig zijn om gegevens op een betrouwbare en gestructureerde manier te verzamelen, beheren en benutten.

We versterken onze digitale infrastructuur en informatiehuishouding binnen het programma Werkplektransformatie waar is gestart met de implementatie van de moderne werkplek. Daarmee zetten we een belangrijke stap naar de modernisering van onze ICT-omgeving. Het project loopt in 2026 door.

Onze belangrijkste digitale toepassingen worden vernieuwd en toekomstbestendig ingericht. Daarmee zetten we een volgende stap in het ondersteunen van eigentijds werken, waarbij toegankelijkheid, gebruiksgemak en samenwerking centraal staan. Met het project Zaakgericht Werken creëren we, in lijn met wet- regelgeving op het gebied van informatiebeheer, meer grip op onze informatiestromen door efficiënt gebruik van ons zaaksysteem. Daarmee dragen we bij aan betere en transparantere dienstverlening richting inwoners en bedrijven.

Bij het ontwerpen van nieuwe gemeentelijke diensten en producten voor inwoners en ondernemers passen we basisprincipes toe als toegankelijkheid, gebruiksvriendelijk, veiligheid en privacy by design.

Informatiewetten
De door Europa ingezette digitale transitie resulteert in een continue stroom aan wet- en regelgeving zoals de Wet open overheid (Woo) en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijke verkeer (Wmebv).

De Wmebv zet in op verbetering van de elektronische communicatie tussen overheid en inwoners en stimuleert de overheid om sneller de stap naar digitaal werken te maken. Ter voorbereiding op de implementatie van deze wet in 2026 hebben we een inventarisatie uitgevoerd en is aansluiting gezocht bij lopende ontwikkelingen en projecten, zowel intern als landelijk.

De Woo verplicht gemeenten om de informatiehuishouding op orde te brengen en hun digitale overheidsinformatie duurzaam toegankelijk te maken en te houden.

In 2025 zijn meerdere projecten voortgezet of gestart om de basis op orde te brengen, waaronder het project zaakgericht werken. Ook hebben we onderzoek gedaan naar de invulling om handmatig (en in de toekomst grootschalig) te kunnen publiceren vanuit onze huidige applicaties. Voor nadere informatie over de Woo verwijzen we naar Openbaarheidsparagraaf 3.8.

3.5.5 Informatieveiligheid en privacy

Om beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie te waarborgen, is ingezet op technische en organisatorische maatregelen. Hiermee volgen we onder andere (Europese) wet- en regelgeving. We onderstrepen het belang van informatieveiligheid en privacy.

De verdere inbedding in álle processen van informatiebeveiliging en privacy was een vast onderdeel van de werkzaamheden. Van gemeenten wordt verwacht dat zij incidenten niet alleen voorkomt, maar ook herkent, beoordeelt en aantoonbaar opvolgt. Hoewel datalekken en beveiligingsincidenten vrijwel niet te vermijden zijn, is bewustwording de sleutel tot succes. Medewerkers zijn de sterkste schakel. Dit was in 2025 een belangrijk speerpunt. Diverse vormen van bewustwording zijn en worden ingezet, waaronder verplichte deelname aan een interactieve bewustwordingstool.

Technologische ontwikkelingen, zoals artificiële intelligentie (AI), bieden concrete kansen om onze dienstverlening merkbaar te verbeteren en te versnellen. Denk aan snellere beantwoording van vragen, kortere doorlooptijden van aanvragen en gerichtere ondersteuning van inwoners, ondernemers en medewerkers. Tegelijkertijd zijn er ook risico's, die we nadrukkelijk onderkennen en moeten beheersen. Wij volgen de technologische ontwikkelingen en verkenden in 2025 actief toepassingen die aansluiten bij onze eigen werkwijze. Binnen de afdeling Ruimte werd een proeftuin ingericht, waarin we onderzochten hoe we met behulp van AI de ontvankelijkheidstoets bij ruimtelijke aanvragen sneller en consistenter kunnen uitvoeren. De voorlopige resultaten wijzen op een aanzienlijke verkorting van de reactietijd en een efficiënter proces voor zowel aanvragers als medewerkers. In 2026 worden de resultaten verder geëvalueerd. Op basis daarvan besluiten we of en hoe we deze toepassing structureel inzetten, waarbij we aandacht houden voor de beheersing van risico's, met als doel onze dienstverlening te versterken.

Om te bepalen of onze gemeente voldoet aan de gestelde informatiebeveiligings- en privacyeisen op grond van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), vindt jaarlijks een toetsing plaats tevens zijn de verplichte Data Protection Impact Assessments (DPIA's) uitgevoerd. Evaluatie gebeurt via de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA)-verantwoording. De ENSIA-audit over het verslagjaar is succesvol afgerond. Uit de uitgevoerde controles blijkt dat de gemeente voldoet aan de gestelde normen voor informatieveiligheid en de specifieke verantwoordingsgebieden binnen ENSIA, waaronder DigiD en Suwinet. Eventuele aandachtspunten zijn opgepakt en waar nodig vertaald naar verbetermaatregelen. Hiermee is de betrouwbaarheid en continuïteit van de informatiebeveiliging binnen de organisatie geborgd.

3.5.6 Financiën

Doorontwikkeling P&C
Het afgelopen jaar is verder gewerkt aan het verbeteren van de P&C-cyclus. De samenwerking met het auditcomité is voortgezet. Verbeterpunten zijn opgepakt. Het taalgebruik en bepaalde tabellen en overzichten zijn aangepast en verduidelijkt in de P&C-producten om deze begrijpelijker te maken voor de lezers. Tevens is er een Europese aanbestedingsprocedure doorlopen voor de nieuwe accountantsdiensten vanaf 2025.

3.5.7 Rechtmatigheid

Het college van burgemeester en wethouders geeft in de vorm van een rechtmatigheidsverantwoording aan in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. De gemeenteraad heeft de verantwoordingsgrens voor de afwijkingen bepaald op van 2% van de totale lasten exclusief stortingen in de reserves. De geconstateerde afwijkingen boven de verantwoordingsgrens zijn in de paragraaf rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op de afwijkingen boven de rapporteringsgrens van € 50.000,-. De toelichting op de afwijkingen bestaat uit een toelichting op de geconstateerde fout of onduidelijkheid en wordt beschreven welke acties worden ondernomen om de vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen. In 2025 zijn onderstaande afwijkingen > € 50.000,- geconstateerd.

Begrotingscriterium
Binnen het begrotingscriterium is een afwijking geconstateerd ten aanzien van twee investeringsbudgetten: uitbreiding Molenzicht met 3 woonwagens (€ 257.804,-) en uitbreiding Molenzicht met 4 standplaatsen (€ 255.564,-). Nadere verantwoording met betrekking tot de overschrijding is toegelicht in paragraaf 2.9.3.

Voorwaardecriterium
Binnen het voorwaardecriterium is een afwijking van € 209.997,- geconstateerd. Deze afwijking betreft inkopen die ten onrechte niet Europees waren aanbesteed. Het betreft twee dossier dat niet Europees zijn aanbesteed. De totale uitgaven hebben de Europese aanbestedingsgrens overschreden, hetgeen betekent dat deze uitgaven als onrechtmatig zijn aangemerkt.

Ter beheersing van het risico omtrent het overschrijden van de Europese aanbestedingsnormen wordt ieder kwartaal een analyse uitgevoerd. In dat kader wordt een integrale controle uitgevoerd om mogelijke overschrijdingen tijdig te herkennen en waar mogelijk te herstellen.

3.6 Verbonden partijen

3.6.1 Algemeen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen deelnemingen door de gemeente in publiekrechtelijke samenwerkingsorganisaties (gemeenschappelijke regelingen) en privaatrechtelijke samenwerkingsorganisaties (N.V.'s, B.V.'s, stichtingen etc.).

De uitvoering van een aantal gemeentelijke taken is overdragen aan verbonden partijen. De gemeente blijft verantwoordelijk, maar voert de taken niet zelf meer uit.

Een bestuurlijk belang bestaat als de gemeente enige zeggenschap kan uitoefenen via een bestuurszetel of stemrecht.

Een financieel belang houdt in dat:

- de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij;
- financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald op de gemeente;
- de door de gemeente verstrekte geldleningen die niet door derden zijn gegarandeerd en waarbij de gemeente haar geld kwijt is als de verbonden partij de lening niet kan terugbetalen.

Het beleid is recentelijk vastgelegd in de nota verbonden partijen 2025. De nota biedt kaders en handvatten in de samenwerking met verbonden partijen. In de strategische visie sprak de raad uit dat de gemeente in samenspraak en in samenwerking met bewoners en bedrijven, met de regio en de provincie, de kansen die zich in Leudal voordoen wil benutten. De strategische visie is tot stand gekomen door overleg met de (buur)gemeenten en de oriëntatie van het college op regionale samenwerking.

In deze paragraaf zijn de getallen opgenomen als bedragen x € 1.000, zoals ook het geval in de overige onderdelen van de jaarrekening. Bij het financiële overzicht wordt steeds uitgegaan van de cijfers van de laatst gepubliceerde jaarrekening van een verbonden partij.

Besloten vennootschap / Naamloze vennootschap					
Bank Nederlandse Gemeenten					
Vestigingsplaats	Den Haag				
Rechtsvorm	Besloten vennootschap / Naamloze vennootschap				
Website	http://www.BNG.nl				
Doelstelling	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De gemeente Leudal bezit 143.052 aandelen die dividendopbrengsten genereren. Gemeente Leudal ziet haar aandelenbezit als een duurzame belegging.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Deelname in vergadering van aandeelhouders naar rato van aandelen.				
Financieel belang	€ 354 (0,26%)				
Bijdrage	n.v.t.				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2025	€ 4.777.000	Vreemd vermogen	01-01-2025	€ 123.164.000
Eigen vermogen	31-12-2025	€ 4.863.000	Vreemd vermogen	31-12-2025	€ 110.701.000
Resultaat	€ 172.000				
Ontwikkelingen	De missie van BNG is het maximaliseren van maatschappelijke impact. Die maatschappelijke waarde komt het best tot uitdrukking in de omvang en groei van de leningportefeuille. In een jaar waarin publieke organisaties werden geconfronteerd met grote investeringsopgaven, was BNG opnieuw een stabiele en betrouwbare partner. Met een langlopende kredietportefeuille van EUR 95,7 miljard en EUR 11,2 miljard aan nieuwe langlopende leningen hebben we bijgedragen aan voorzieningen die Nederland vooruit helpen. Van betaalbare sociale woningen en duurzame energie tot toekomstbestendige zorg- en onderwijsinstellingen en vitale infrastructuur. De nettowinst over 2025 bedroeg EUR 172 miljoen.				
Risicobeheer	Het risicomanagement is gericht op het handhaven van een veilig risicoprofiel, wat tot uiting komt in de hoge externe kredietratings van de bank. Een strict kapitaalbeleid en beperking van diensten en tegenpartijen zoals vastgelegd in de statuten en de afwezigheid van een handelsboek beperken de risicobereidheid van de bank.				

Bodemzorg Limburg					
Vestigingsplaats	Maastricht				
Rechtsvorm	Besloten vennootschap / Naamloze vennootschap				
Website	http://www.bodemzorglimburg.nl/				
Doelstelling	Bodemzorg Limburg is een zelfstandige organisatie met de gemeenten in Limburg als aandeelhouders, die invulling geeft aan de maatschappelijke verantwoordelijkheid van gemeenten voor gesloten stortplaatsen. Namens de gemeenten neemt Bodemzorg Limburg de 'eeuwigdurende' zorg voor deze stortplaatsen op zich. De kerntaken van Bodemzorg Limburg zijn enerzijds het beheren van grotere complexe voormalige stortplaatsen in Limburg en anderzijds het renderend maken van het vermogen dat daarvoor beschikbaar is gesteld. Met betrekking tot het beheer zijn voorzieningen aangebracht die ervoor zorgen dat mogelijk in deze locaties aanwezige verontreinigingen zich niet verspreiden naar de omgeving. Bodemzorg Limburg is verantwoordelijk voor het in stand houden van deze voorzieningen. In de gemeente Leudal bevindt zich geen voormalige stortplaats, we zijn alleen organisatorisch aandeelhouder en betalen geen gemeentelijke bijdrage. We ontvangen een het jaarverslag, maar niet een begroting.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder				
Financieel belang					
Bijdrage	n.v.t.				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2024	€ 8.959	Vreemd vermogen	01-01-2024	€ 32.451
Eigen vermogen	31-12-2024	€ 11.038	Vreemd vermogen	31-12-2024	€ 32.965
Resultaat	2024: 2.079				
Ontwikkelingen	In Leudal ligt geen inmiddels gesloten stortplaats, zodat Nazorg Limburg geen rol speelt in ons beleid. Het jaarverslag 2025 wordt pas eind mei 2026 gepubliceerd, daarom de cijfers van het jaarverslag 2024.				

Risicobeheer	Gesloten stortplaatsen vormen een potentieel risico voor bodemverontreiniging. Naast een milieu hygiënisch risico leidt een nieuwe bodemverontreiniging ook tot een financieel risico. Dit risico wordt beheerst door milieu hygiënische maatregelen te nemen zoals boven- en onder-afdichtingen bij de meest milieugevaarlijke stortplaatsen. Daarnaast vindt monitoring van het grondwater en beheer plaats. Mochten zich substantiële financiële kostenposten voordoen, zoals het tegengaan van een onverwachte verspreiding van verontreiniging, reparatie van de bovenafdichting of herstel van niet functionerende voorzieningen, dan is hiervoor in de totale nazorgvoorziening van Bodemzorg Limburg een risicobedrag gereserveerd. Het vermogen van Bodemzorg Limburg om de stortplaatsen te beheren, is in het verleden opgebouwd door de inzameling van afval in opdracht van alle Limburgse gemeenten. Alle directe en indirecte kosten moeten in principe betaald worden uit het rendement van het opgebouwde vermogen, aangevuld met eventuele inkomsten van de stortlocaties (pacht/huur/ energiewinning). Het vermogen is voor een deel belegd in aandelen conform de Wet FIDO (Financiële investeringen door decentrale overheden). Het risico bestaat dat de jaarlijkse opbrengsten lager zijn dan de jaarlijkse lasten. In de afgelopen jaren is dit veroorzaakt door de krediet-crisis en de lage rentestand. Ongeveer 9 jaar geleden is besloten dat elke gemeente, voor een periode van 10 jaar, een jaarlijkse extra bijdrage van 25 eurocent per inwoner stort. De financiële controle wordt door de accountant uitgevoerd en de uitkomsten worden gerapporteerd aan de raad van commissarissen. Vervolgens wordt jaarlijks een rapport opgesteld en voorgelegd aan de aandeelhouderscommissie, waarna ook de afzonderlijke gemeenten op de financiële ontwikkelingen toezien. In 2019/2020 inventariseert Bodemzorg Limburg welke gesloten stortplaatsen de Limburgse gemeenten eventueel nog aan Bodemzorg Limburg overdragen. Na de inventarisatie zullen de financiële consequenties hiervan in beeld worden gebracht en worden deze voorgelegd in de Algemene Aandeelhoudersvergadering 2020. Daarnaast is Bodemzorg Limburg voornemens om zonneparken te exploiteren op enkele gesloten stortplaatsen.

Enexis NV					
Vestigingsplaats	Den Bosch				
Rechtsvorm	Besloten vennootschap / Naamloze vennootschap				
Website	http://www.enexis.nl				
Doelstelling	Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,3 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren. Deze doelen worden gerealiseerd op basis van de volgende strategieën: • Netwerk en dienstverlening tijdig gereed voor veranderingen in de energiewereld; • Betrouwbare energievoorziening; • Excellente dienstverlening: hoge klanttevredenheid en verlaging kosten; • Samen met lokale partners Nederlandse klimaatdoelen realiseren; • Innovatieve, schaalbare oplossingen om de energietransitie te versnellen. De provincie tracht met haar aandeelhouderschap in Enexis de publieke belangen te behartigen. De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en voor onze samenleving.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Deelname in vergadering van aandeelhouders naar rato van aandelen.				
Financieel belang	dividend 903.150 aandelen; 0,60338%				
Bijdrage	-				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2025	€ 5.538.000	Vreemd vermogen	01-01-2025	€ 5.949.000
Eigen vermogen	31-12-2025	€ 5.811.000	Vreemd vermogen	31-12-2025	€ 7.627.000
Resultaat	€ 400.000 na belastingen 2,67 winst per aandeel				

Ontwikkelingen	Enexis beheert het energienetwerk voor elektriciteit en aardgas in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,3 miljoen klanten (huishoudens, bedrijven en overheden) voor gas en 2,9 miljoen klanten voor elektriciteit. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. De druk op het landelijke elektriciteitsnet en behoefte aan investeringen van Enexis nemen dermate toe, dat de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) in het voorjaar van 2025 heeft besloten om het dividendbeleid aan te passen om de financiering op lange termijn veilig te stellen. In verband met de nieuwe Wet collectieve warmtevoorziening treffen zowel Enexis, provincies, gemeenten en Energiebeheer Nederland (EBN) voorbereidingen voor een actieve rol bij de ontwikkeling van initiatieven in het verzorgingsgebied. In het strategisch plan is gekozen voor focus op kerntaken met drie hoofddoelen: 1. Enexis stuurt op maatschappelijk optimale energiekeuzes Mede richting geven aan maatschappelijk optimale keuzes voor een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem van de toekomst en een haalbare weg daarnaartoe. 2. Enexis biedt iedereen altijd toegang tot energie Voor iedereen een toegankelijke, veilige energie-infrastructuur met behoud van een hoge leveringszekerheid en tegen de laagst mogelijk kosten. 3. Klanten weten wat ze aan Enexis hebben Transparante, betrouwbare en efficiënte dienstverlening aan klanten en marktpartijen. Deze missie komt voort uit maatschappelijke ontwikkelingen die een materiële impact op Enexis hebben: klimaatverandering & energietransitie; participatie en vertrouwen in instituties (burgers willen meer invloed op hun directe leefomgeving) en digitale transformaties.
Risicobeheer	

Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV					
Vestigingsplaats	Roermond				
Rechtsvorm	Besloten vennootschap / Naamloze vennootschap				
Website	http://www.oml.nl/				
Doelstelling	Ontwikkelingsmaatschappij (OML) heeft tot doel namens de aandeelhoudende gemeenten om het vestigingsklimaat te verbeteren en de regionale economische structuur te versterken. Zij doet dit door: • Ontwikkeling van bedrijventerreinen/verkoop van bedrijfskavels • Beheer bedrijventerreinen • Herstructurering van bedrijventerreinen • Advies en begeleiding				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Aandelenkapitaal				
Financieel belang	Aandelenkapitaal				
Bijdrage					
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2024	€ 26.197	Vreemd vermogen	01-01-2024	€ 4.301
Eigen vermogen	31-12-2024	€ 27.516	Vreemd vermogen	31-12-2024	€ 5.158
Resultaat	2024: € 1.319				
Ontwikkelingen	In 2025 heeft OML als penvoerder het Regio Deal deelprogramma 'Verduurzaming Bedrijventerreinen' opgesteld met daarin diverse projecten gericht op energie-, water- en klimaatadaptie-vraagstukken. Vanuit deze projecten heeft OML een regisseur aangesteld die twee jaar lang klimaatadaptie-maatregelen op bedrijventerrein Ittervoort gaat aanjagen. Ook is OML een onderzoek gestart naar de haalbaarheid van een energy-hub voor twee ondernemers op Ittervoort en zijn de behoeftes aan samenwerking en kansen om de organisatiegraad op Windmolenbos te versterken in kaart gebracht. Daarnaast heeft OML in 2025 verder uitvoering gegeven aan de ontwikkeling Zevenellen waaronder de ontwikkeling van de haven, een mobiliteitsonderzoek en de opzet voor parkmanagement op Zevenellen. Het jaarverslag 2025 wordt pas eind mei 2026 gepubliceerd, daarom de cijfers van het jaarverslag 2024				
Risicobeheer	De exploitatie wordt sterk beïnvloedt door de ontwikkelingen in de commerciële vastgoedsector.				

Waterleidingmaatschappij					
Vestigingsplaats	Maastricht				
Rechtsvorm	Besloten vennootschap / Naamloze vennootschap				
Website	https://www.wml.nl/				
Doelstelling	Het voorzien van zuiver, helder en betrouwbaar drinkwater tegen een zo laag mogelijke prijs.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Deelname in vergadering van aandeelhouders naar rato van aandelen.				
Financieel belang	13 van in totaal 500 aandelen				
Bijdrage					
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2024	€ 206.106	Vreemd vermogen	01-01-2024	€ 393.751
Eigen vermogen	31-12-2024	€ 217.814	Vreemd vermogen	31-12-2024	€ 403.411
Resultaat	€ 11.696				
Ontwikkelingen	De kerntaak van WML is om in alle omstandigheden te zorgen voor voldoende drinkwater, van goede kwaliteit en onder de juiste druk. WML is tevens verantwoordelijk voor het veiligstellen van de openbare drinkwatervoorziening. Hiertoe beschermt WML waterbronnen en voert zij wettelijke veiligheidscontroles uit op collectieve drinkwaterinstallaties van bedrijven en instellingen. De missie van WML is dat heel Limburg kan rekenen op betrouwbaar drinkwater en waterdiensten op maat. WML stimuleert duurzaam gebruik van water. In het kader van tarieftoezicht voldoet WML aan het wettelijk kader voor de totstandkoming van drinkwatertarieven. Het jaarverslag 2025 wordt pas eind mei 2025 gepubliceerd, daarom de cijfers van het jaarverslag 2024.				
Risicobeheer	Risicomanagement en auditing zijn onderdeel van de reguliere planning & control cyclus van de organisatie. Jaarlijks wordt gerapporteerd over risico‘s en het bestaan en de werking van beheersmaatregelen. Daarnaast monitoren proceseigenaren zelf periodiek de getroffen beheersmaatregelen en sturen hierop (bij). Door enerzijds de vraag om risicobeheersing vanuit de maatschappij, diverse ontwikkelingen en anderzijds de vraag vanuit de eigen WML-organisatie blijft er een behoefte aan controle en aantoonbare beheersing van risico’s. Om aan deze vraag te voldoen zijn de afgelopen jaren binnen WML instrumenten ontwikkeld en maatregelen getroffen om risico’s voor de bedrijfsvoering van WML te mitigeren.				

Gemeenschappelijke regeling					
Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)					
Vestigingsplaats	Roermond				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Website	http://www.bsgw.nl				
Doelstelling	BsGW is een uitvoeringsgerichte organisatie die de belastingheffing en invordering van gemeenten en waterschappen uitvoert. Doel van het samenwerkingsverband is om de belastingheffing en invordering op een kwalitatief hoog niveau en doelmatig te realiseren. Gemeenten en het waterschap verwerken als zelfstandige overheden ieder hun eigen decentrale belastingen. Deze organisaties voeren voor de heffing en invordering van hun belastingen nagenoeg dezelfde processen uit. Hiervoor maken zij voor een belangrijk deel gebruik van dezelfde gegevens en gegevensbronnen. Samenwerking tussen het waterschap en gemeenten biedt dan ook de nodige voordelen: veel werk wordt niet meer dubbel gedaan en de belastingheffing wordt efficiënter en dus goedkoper. Daarnaast biedt BsGW een verdergaande digitalisering om burgers en bedrijven beter te bedienen, zoals dat van de uitvoeringsprocessen van lokale overheden wordt verwacht. De gemeente Leudal is per 1 januari 2013 deelnemer van BsGW.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	In algemeen bestuur is namens Leudal 1 wethouder afgevaardigd.				
Financieel belang	Verdeelsleutel in gemeenschappelijke regeling				
Bijdrage	€ 576				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2025	€ 5.224	Vreemd vermogen	01-01-2025	€ 11.562
Eigen vermogen	31-12-2025	€ 6.528	Vreemd vermogen	31-12-2025	€ 8.175
Resultaat	€ 4.581				
Ontwikkelingen	Beleidsverantwoording 2025 De beleidsdoelstellingen voor 2025 zijn gerealiseerd. Speerpunten voor 2025 zijn: - het harmoniseren van processen en heffingsystematieken (proces reeds in 2023 aangevangen); - het aantal bezwaren / beroepen en daarmee samenhangende proceskosten proberen verder terug te dringen; - daling kosten deelnemers; - minimaal gelijkblijvende kwaliteit van de dienstverlening; - vergroting digitale dienstverlening; - verbetering archiefbeheer.				
Risicobeheer					

Euregio Rijn-Maas-Noord					
Vestigingsplaats	Mönchengladbach				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Website	http://euregio-rmn.de/				
Doelstelling	Doel is het stimuleren, ondersteunen en coördineren van de regionale grensoverschrijdende samenwerking op de volgende gebieden: economische ontwikkeling, ruimtelijke ordening, opleiding en onderwijs, cultuur en sport, toerisme en recreatie, milieubescherming en afvalverwerking, natuurbehoud, rampenbestrijding, communicatie, openbare orde en veiligheid. De Euregio beheert tevens de verdeling van subsidiemiddelen INTERREG (vierde periode). Het levert een bijdrage aan programma 4, Economie.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Twee leden				
Financieel belang					
Bijdrage	€ 11				
Financieel					
Eigen vermogen		n.v.t.	Vreemd vermogen		n.v.t.
Eigen vermogen		n.v.t.	Vreemd vermogen		n.v.t
Resultaat					
Ontwikkelingen	Vanwege de actuele ambtelijke en bestuurlijke prioriteit(en) is de aansluiting op / bij de Euregio Rijn-Maas Noord vooral volgend geweest afgelopen jaar. In de nieuwe (aankomende) bestuursperiode is een eerste mogelijkheid / logisch moment tot / voor een eventuele her prioritering.				
Risicobeheer	N.v.t.				

Grenspark Maas-Schwalm-Nette					
Vestigingsplaats	Roermond				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Website	www.grenspark-msn.nl				
Doelstelling	Het doel van het Grenspark is om van het landschappelijk waardevolle grensgebied één regionale grensoverschrijdende identiteit te maken. Dit gebeurt door de recreatieve mogelijkheden binnen de gebieden aan weerszijde van de grens te promoten en te verbeteren. Het coördineert en voert daartoe grensoverschrijdende projecten uit, o.a. met subsidies van de EU. Het levert een bijdrage aan programma 2.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging Algemeen Bestuur				
Financieel belang	Bijdrage voor grensoverschrijdende projecten Nederland-Duitsland				
Bijdrage	€ 8				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2025	- € 40	Vreemd vermogen	01-01-2025	€ 187
Eigen vermogen	31-12-2025	€ 79	Vreemd vermogen	31-12-2025	€ 772
Resultaat	€ 119				
Ontwikkelingen	In 2025 heeft Grenspark Maas-Schwalm-Nette verder ingezet op het versterken van een gezamenlijke, grensoverschrijdende identiteit. Daarbij stond het behoud en de verdere ontwikkeling van de karakteristieke natuur- en cultuurlandschappen centraal. Door de coördinatie van diverse Interreg-projecten, waaronder het project "Buitenrijden", draagt Grenspark Maas-Schwalm-Nette bij aan het verbeteren van de recreatieve mogelijkheden in de gebieden aan beide zijden van de grens. Het project Buitenrijden heeft als doel het volledige Grenspark toegankelijk te maken voor recreatieve ruiters, onder meer door het realiseren van bewegwijzerde ruiterpaden, het aanleggen van rustplaatsen en het verminderen van grensbelemmeringen. In 2025 is gestart met de uitvoering van dit project.				
Risicobeheer	Het financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage.				

ICT Noord- en Midden-Limburg					
Vestigingsplaats	Roermond				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Website	https://www.ictnml.nl				
Doelstelling	Het ten dienste van de deelnemers verzorgen en veilig distribueren van actuele, betrouwbare en complete informatie op het gebied van geo-informatie en het creëren van de voorwaarden voor een efficiënte bedrijfsvoering voor nu en in de toekomst. ICT NML is opgericht in het belang van het verzorgen en ondersteunen van de deelnemers op het gebied van informatie- en communicatietechnologie en geografische informatie.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Afvaardiging in bestuur				
Financieel belang	Bijdrage volgens verdeelsleutel.				
Bijdrage	€ 706				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2025	€ 1.106	Vreemd vermogen	01-01-2025	€ 1.464
Eigen vermogen	31-12-2025	€ 1.076	Vreemd vermogen	31-12-2025	€ 1.924
Resultaat	€ 370				
Ontwikkelingen	Met ingang van 01-01-2024 is ECGeo toegetreden tot de GR ICT NML. ICT NML is nu verantwoordelijk voor twee samenwerkingsmodules ICT en ECGeo. De gemeente Leudal neemt alleen deel voor de ECGeo module. ECGeo is volledig geïntegreerd in de bedrijfsvoering van ICT NML. ECGeo heeft in 2025 concrete stappen gezet in het kader van haar ambitie en doelstellingen. Door verdere professionalisering en vervlechting binnen ICT NML heeft ECGeo nu een volwaardige en solide positie ingenomen. Dit leidt tot meer structuur, duidelijke verantwoordelijkheid, gedegen kennis en heldere richting met betrekking tot de toekomst. Buiten de reguliere taken zijn ook diverse trajecten en projecten geïnitieerd in het kader van het continue verbeteren en uitbreiden van de dienstverlening aan de deelnemers en om de kwaliteit te borgen. De basis op orde is een uitgangspunt dat gehandhaafd blijft. Echter, hoe beter de basis op orde is, hoe meer het mogelijk is voorbij de horizon te kijken. De ambitie van ECGeo reikt verder dan de behaalde resultaten in 2025. Dit betekent dat in 2025 al invulling is gegeven aan de meerjarenplanning, die als basis dient voor onze ambitie richting de toekomst.				
Risicobeheer	Risicomanagementbeleid is de basis voor een continue proces van risico's in beeld krijgen, kwantificeren en afwegen welke beheersmaatregelen genomen moeten worden. Er wordt gebruik gemaakt van een risicomanagementinformatiesysteem om de risico's in kaart te brengen, te analyseren en de financiële impact te bepalen. Deze bevindingen worden door het MT getoetst.				

Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR)					
Vestigingsplaats	Venray				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Website	www.sociaaldomein-limburgnoord.nl				
Doelstelling	Regionale samenwerking op het gebied van Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Bemoeizorg & Preventie op hoofdlijnen. Dit met als doel om: • de continuïteit van voorzieningen voor BW, MO en B&P voor inwoners met complexe problematiek te waarborgen; • de regionale aanpak van de doelgroep als bedoeld in de regiovisie te waarborgen				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur				
Financieel belang	Verdeelsleutel in gemeenschappelijke regeling				
Bijdrage	€ 48				
Financieel					
Eigen vermogen	31-12-2024	€ 270	Vreemd vermogen	31-12-2024	€ 10.701
Eigen vermogen	31-12-2025	€ 242	Vreemd vermogen	31-12-2025	€ 11.632
Resultaat	€ 395				
Ontwikkelingen	· het actueel houden van het regionale beleidsvisie op het gebied van BW MO B&P · bewaken dat de toegang tot beschermd wonen, maatschappelijke opvang, bemoeizorg en preventie binnen de Noord- en Midden-Limburgse gemeenten op een uniforme wijze geregeld is en blijft · bewaking van het budgettaire kader van de programma BW MO B&P . ontwikkeling eventuele samenwerking Noord en Midden Limburg · getrouwe en rechtmatige verwerking van de geldstromen binnen het programma BW MO B&P				
Risicobeheer	De risico's die binnen de MGR en de module Opdrachtgeven op dit moment onderkend worden, naast het niet realiseren van te leveren prestaties, kunnen als volgt worden beschreven: · Risico op onvoorziene budgetoverschrijdingen: o Kans: 25%, impact € 150.000 · Bedrijfscontinuïteit / onvoldoende gekwalificeerd personeel: o Kans: 20%, impact € 300.000 · Niet adequaat inspelen op nieuwe ontwikkelingen in wet- en regelgeving binnen het sociaal domein: o Kans: 20%, impact € 100.000 · Rechtszaken inkooptrajecten: o Kans: 80%, impact € 100.000				

Omnibuzz					
Vestigingsplaats	Geleen				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Website	https://www.omnibuzz.nl/				
Doelstelling	Omnibuzz heeft haar missie vertaald in enkele concrete doelstellingen: Iedere doelgroep passend en tijdig vervoer bieden Continu werken aan kwaliteitsverbetering Hierbij aansluiten bij al ingezette kanteling in het sociale domein Vervoersuitgaven beheersbaar houden Vervoer kunnen blijven garanderen binnen de gemeentelijke begroting en grip op de interne organisatie.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Alle deelnemende gemeenten hebben 1 stem in het algemeen bestuur				
Financieel belang	Verdeelsleutel in gemeenschappelijke regeling				
Bijdrage	€ 649				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2025	€ 1.423	Vreemd vermogen	01-01-2025	€ 7.608
Eigen vermogen	31-12-2025	€ 2.368	Vreemd vermogen	31-12-2025	€ 9.583
Resultaat	€ 1.599				
Ontwikkelingen	Speerpunten: · Het kantelen van vervoer en het OV-gebruik stimuleren. · Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer · Omnibuzz als slimme organisatie. - Verbetering van het huidig vervoer met oog voor kwaliteit, beheersbaarheid en de realiteit in de vervoerssector. - Overleg met de Provincie Limburg over een integrale aanpak middels de uitwerking van het Ontwikkelplan OV. - Evaluatie en optimalisatie van de website ikwilvervoer.nl. - Doorontwikkeling van MijnOmnibuzz. - Overleg met gemeenten over de invulling van het relatiebeheer en de overlegstructuur. - Verdere uitwerking van beheersmaatregelen op gemeenteniveau, afhankelijk van besluitvorming individuele gemeenten. - Doorontwikkeling van informatie- en kennismanagement. - Structureel toetsen en controleren van de administratieve organisatie, conform het goedgekeurde auditplan. - Structurele controle en bijsturen van resultaten en processen via grondige informatievoorziening, rapportages en risicomanagement binnen de planning & control cyclus. - Compliant zijn met geldende wet- en regelgeving, met speciale aandacht voor digitale toegankelijkheid, privacy, informatiebeveiliging en de archiefwet.				
Risicobeheer	De belangrijkste ontwikkeling die van invloed kunnen zijn op het meerjarenperspectief zijn: - Een mogelijke nieuwe pandemie.				

Regionale Uitvoerings Dienst (RUD) Limburg-Noord					
Vestigingsplaats	Roermond				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Website	http://www.rudlimburgnoord.nl/				
Doelstelling	Het doel van de vorming van de Gemeenschappelijke Regeling voor de Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (GR RUD LN) is om een hogere kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) te bereiken.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigd in het AB				
Financieel belang	Deelname in gemeenschappelijke regeling				
Bijdrage	€ 1.298				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2025	€ 1.038	Vreemd vermogen	01-01-2025	€ 2.075
Eigen vermogen	31-12-2025	€ 1.301	Vreemd vermogen	31-12-2025	€ 1.840
Resultaat	€ 513				

Ontwikkelingen	De ODNML start op 1 april 2026 als één gezamenlijke organisatie van vijftien gemeenten en de provincie Limburg. Voor het eerst brengen we alle kennis, ervaring en vakmensen uit de regio samen in één dienst. Dat is een stevige verandering voor medewerkers, teams en partners. In 2027 bouwt de ODNML verder aan het solide fundament. Het jaar 2027 is een cruciaal jaar voor ODNML. De organisatie groeit naar circa 150 medewerkers en het milieutaken-pakket wordt breder, technischer en urgenter. De combinatie van personele groei, hoge landelijke kwaliteitsnormen, digitalisering, innovatie, partnerschap en maatschappelijke opgaven vraagt om structurele investeringen in mensen, kennis en samenwerking. Door stevig in te zetten op opleiding, procesborging, innovatie, samenwerking en nabijheid bouwt ODNML verder aan een stabiele en toekomstbestendige omgevingsdienst die haar milieutaken met kwaliteit, betrouwbaarheid en vakmanschap uitvoert. Beleidsmatige ontwikkelingen De in de kadernota 2027 beschreven organisatorische en beleidsmatige ontwikkelingen hebben betrekking op de volgende thema's: • Groeiende en lerende organisatie • Arbeidsmarktkrapte, strategische werving en behoud • Leren, ontwikkelen en deskundigheidbevordering • Werkdruk, begeleiding en productiviteit • Procesontwikkeling en organisatorische stabiliteit • Waterkwaliteit en indirecte lozingen (KRW 2027) • Zeer zorgwekkende stoffen • Stikstof • Robuuste omgevingsdienst ODNML • Omgevingsdienst NL • Innovatie-agenda Financieel is het jaar 2026 een overgangsjaar van de RUD LN en wordt de begroting 2027 de eerste begroting van ODNML. Het groeipad voor 2027 tot en met 2029 is 85%-90%-95%-100% waarmee stapsgewijs wordt toegewerkt naar een organisatie op volle sterkte. Er wordt een nieuwe verdeelsleutel toegepast met als uitganspunt "de vervuiler betaalt". Hierin zijn de milieutaken, op basis van een actueel inlichtingenbestand/rekenmodel en de benodigde bedrijfsvoeringstaken (PIOFACH) opgenomen. De gemeentelijke bijdrage wordt door de organisatiewijziging substantieel hoger vanaf 2026.
Risicobeheer	Het meerjarig financieel kader wordt pas duidelijk bij het opstellen van de begroting ODNML 2027-2030.

Reinigingsdienst Maasland					
Vestigingsplaats	Haelen				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Website	https://www.rdmaasland.nl/				
Doelstelling	De reinigingsdienst Maasland voert taken uit op het gebied van inzameling huishoudelijke afvalstoffen, verwijderen van veegvuil, kolkslib en inzameling van bedrijfsafvalstoffen en levert een bijdrage aan de realisatie van de doelstellingen in programma 8.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigd in zowel het DB als het AB				
Financieel belang	Verdeelsleutel in gemeenschappelijke regeling				
Bijdrage	€ 3.404				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2025	€ 1.798	Vreemd vermogen	01-01-2025	€ 7.177
Eigen vermogen	31-12-2025	€ 1.366	Vreemd vermogen	31-12-2025	€ 7.223
Resultaat	€ 34				
Ontwikkelingen	RD Maasland heeft in 2025: - huis-aan-huis inzameling van restafval, GFT en PMD uitgevoerd volgens de afspraken in de dienstverleningsovereenkomst; - via milieuparken en brengvoorzieningen grof huishoudelijk afval, glas, PMD, textiel, klein chemisch afval, oud papier en herbruikbare goederen ingezameld; - meldingen en klachten over de inzameling (zoals niet of deels geleegde containers) afgehandeld; - het ISO-9001 kwaliteitssysteem toegepast, werkplekinspecties uitgevoerd en leveranciers geëvalueerd om de kwaliteit van de dienstverlening aan onder meer Leudal te borgen; - in de gemeente Leudal circa 30.800 straatkolken geledigd in voor- en najaarsronde; - In de gemeente Leudal ongeveer 2.050 veeguren gerealiseerd voor het machinaal vegen van verhardingen en het verwijderen van onkruid op een niet-chemische wijze; - 15 basisscholen in Leudal ondersteund bij afvalscheiding op school, onder andere als opstap naar het programma “Afvalvrije School”; - in Leudal de Textiel Race op basisscholen uitgevoerd; samen met Maasgouw is daarbij 17.514 kg textiel ingezameld, waaraan Leudalse scholen actief hebben bijgedragen; - met de gemeente Leudal een AI-pilot gestart waarbij camera’s op RD-voertuigen de onkruiddruk op trottoirs in beeld brengen om beheer van de openbare ruimte te verbeteren.				
Risicobeheer	De gemeenschappelijke regeling biedt voldoende mogelijkheden om het functioneren van de organisatie te optimaliseren en in te kunnen spelen op toekomstige ontwikkelingen. De kosten van de gemeenschappelijke regeling zijn inzichtelijk waardoor de risico's beperkt en voldoende beheersbaar zijn. Risicomanagement is voor deze organisatie permanent een agendapunt.				

Veiligheidsregio Limburg Noord					
Vestigingsplaats	Venlo				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Website	http://vrln.nl/				
Doelstelling	• De veiligheidsregio voert taken uit op het gebied van rampenbestrijding, crisisbeheersing, brandweerzorg en GHOR (Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen). • De GGD maakt onderdeel uit van de veiligheidsregio en voert wettelijke taken uit vanuit de Wet Publieke Gezondheid (WPG). • Ook taken op het gebied van maatschappelijke opvang, verslavingszorg en bemoeizorg (WMO) worden uitgevoerd.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Alle deelnemende gemeenten hebben 1 stem in het algemeen bestuur. Afvaardiging burgemeester namens Leudal				
Financieel belang	Verdeelsleutel in gemeenschappelijke regeling				
Bijdrage	€ 4.968				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2025	€ 11.268	Vreemd vermogen	01-01-2025	€ 40.725
Eigen vermogen	31-12-2025	€ 11.630	Vreemd vermogen	31-12-2025	€ 41.073
Resultaat	€ 2.212				
Ontwikkelingen					
Risicobeheer	In de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen is bepaald dat VRLN een weerstandsvermogen aanhoudt op basis van een vastgesteld risicoprofiel. Dit profiel wordt om de drie jaar geactualiseerd. De berekende weerstandscapaciteit is € 1.250.000 en wordt aangehouden als algemene reserve.				

Westrom					
Vestigingsplaats	Roermond				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Website	http://www.westrom.nl/				
Doelstelling	• Uitvoering Wet sociale werkvoorziening (WsW) • Zoveel mogelijk inwoners arbeid bieden in een beschutte werkomgeving. In de komende jaren wordt de • sociale werkvoorziening afgebouwd				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	De 5 gemeenten in Midden-Limburg zijn eigenaar van Westrom. In het dagelijks bestuur is Leudal vertegenwoordigd door 1 wethouder. In het algemeen bestuur door 2 wethouders.				
Financieel belang	"Verdeelsleutel in gemeenschappelijke regeling".				
Bijdrage	€ 159				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2025	€ 1.876	Vreemd vermogen	01-01-2025	€ 1.026
Eigen vermogen	31-12-2025	€ 506	Vreemd vermogen	31-12-2025	€ 2.407
Resultaat	-1.016				
Ontwikkelingen	Sinds 1-1-2025 is de bedrijfsvoering van de Westrom overgedragen aan gemeente Roermond onder de naam Doon. Alleen de Wsw doelgroep is in de GR Westrom achtergebleven, zij worden gedetacheerd naar Doon. De re-integratieactiviteiten PW (detacheringen, nieuw beschut werk, re-integratie) zijn overgedragen aan Doon, gemeente Leudal kan dit naar wens inkopen bij Doon.				
Risicobeheer					

Overig						
Samenwerking Midden-Limburg						
Vestigingsplaats	Roermond					
Rechtsvorm	Overig					
Website						
Doelstelling	Per 1-1-2015 is de Samenwerkingsovereenkomst Midden-Limburg van start gegaan middels een bestuursovereenkomst tussen de 7 Midden-Limburgse gemeenten. Doel van de bestuursovereenkomst SML is: • Het organiseren van een netwerkstructuur die voor bundeling en coördinatie zorgt van projecten en trajecten op economisch, sociaal en fysiek terrein • Het in de overeenkomst bepaalde laat de publiekrechtelijke positie en de bevoegdheden van overheden onverlet					
Belangen:						
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging Algemeen Bestuur					
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage aan Roermond die de budgetten namens de regio beheert. Bijdrage € 0,89 per inwoner voor proces-en organisatiekosten.					
Bijdrage	€ 32					
Financieel						
Eigen vermogen	01-01-2025	n.v.t.	Vreemd vermogen	01-01-2025	n.v.t.	
Eigen vermogen	31-12-2025	n.v.t.	Vreemd vermogen	31-12-2025	n.v.t	
Resultaat	€ 3					
Ontwikkelingen	In 2025 heeft SML, in samenwerking met de provincie Limburg, de governance van de Regio Deal Midden-Limburg uitgewerkt en georganiseerd. Onder aanvoering van de uitvoeringsorganisatie Regio Deal Bureau is het convenant uitgewerkt in thematische deelprogramma's en aansluitende projecten uitgewerkt. Daarnaast heeft SML in 2025 afspraken gemaakt met het Rijk om te komen tot een langjarige samenwerkingsagenda gericht op het versterken van de vitaliteit van de regio Midden-Limburg (Nationaal Programma Vitale Regio's). Verder zijn in 2025 de werkvelden Economie en Recreatie & Toerisme bestuurlijk samengevoegd. Binnen dit werkveld en de werkvelden Ruimte, Mobiliteit en Wonen heeft regelmatig afstemming plaatsgevonden.					
Risicobeheer	Het financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage aan proces- en organisatiekosten.					

Stichting / Vereniging					
Keyport					
Vestigingsplaats	Weert				
Rechtsvorm	Stichting / Vereniging				
Website	www.keyport.nl				
Doelstelling	Keyport is de samenwerking tussen ondernemers, overheid en onderwijs (triple helix), een manier van werken om de economische structuur in en voor de regio te versterken. Keyport bundelt en regisseert de krachten van ondernemers, overheid, onderwijs en kennisinstellingen en fungeert als de centrale visie waarin de drie partijen zich herkennen.				
Belangen:					
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging Algemeen Bestuur				
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage van € 2,54 per inwoner conform het Keyport Routeplan 2025-2028.				
Bijdrage	€ 91				
Financieel					
Eigen vermogen	01-01-2025	€ 8	Vreemd vermogen	01-01-2025	€ 1.062
Eigen vermogen	31-12-2025	€ 44	Vreemd vermogen	31-12-2025	€ 1.015
Resultaat	€ 44				
Ontwikkelingen	In Keyport werken ondernemers, onderwijs en overheid samen aan een sterke economie. Keyport ontwikkelt en organiseert activiteiten en projecten gericht op het optimaliseren van de arbeidsmarkt, versterken van ondernemerschap en kennisontwikkeling, stimuleren van innovatie en circulair ondernemen. Dit met een focus op de vijf stuwende sectoren: Maakindustrie, Agrifood, Toerisme & Retail, Logistiek en Zorg. In 2025 namen bedrijven uit Leudal actief deel aan Keyportprojecten en -activiteiten waaronder: De dag van de maakindustrie, JobExperience, Resultaatgericht Ondernemen en De Verduurzamingskoers en Duurzaamheidsproeverij. Daarnaast is Keyport partner in diverse Regio Deal deelprogramma's Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt.				
Risicobeheer	Het financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage aan proces- en uitvoeringsmiddelen.				

3.7 Grondbeleid

3.7.1 Algemeen

Inleiding
Voor diverse gemeentelijke activiteiten is grond en vastgoed nodig. Gemeentelijke plannen op onder meer het gebied van wonen, werkgelegenheid en recreatie hebben consequenties voor het grondgebruik. Dit betekent in veel gevallen dat het bestaande gebruik veranderd dient te worden. Zeggenschap over grond en vastgoed is dan ook van groot belang voor het verwezenlijken van publieke voorzieningen en initiatieven in de fysieke leefomgeving.

Een goede werking van de grond- en vastgoedmarkt is belangrijk om maatschappelijk gewenst ruimtegebruik te bevorderen en de kwaliteit van het ruimtegebruik te verhogen. Wij voeren daarom Grond- en vastgoedbeleid met het doel veranderingen in het grond- en vastgoedgebruik te sturen. Zo kunnen we het bereiken van onze doelen op het gebied van ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, economie, werkgelegenheid, maatschappelijke ontwikkeling en verkeer en vervoer veilig stellen. Het Grond- en vastgoedbeleid is een ondersteunend middel om ruimtelijke en sociaal-maatschappelijke doelen in de fysieke leefomgeving te realiseren.

Doel
Grond- en vastgoedbeleid is geen doel op zich.

Grond- en vastgoedbeleid is doelgericht ingrijpen van de overheid op de grond- en vastgoedmarkt om te komen tot een efficiënte en rechtmatige verdeling van onroerend goed en van lasten en baten bij de ontwikkeling ervan. De doelstelling is, in beginsel, driedelig.

1. Wij grijpen in op de grondmarkt om het feitelijke ruimtegebruik beter te laten aansluiten op het maatschappelijk gewenste ruimtegebruik (c.q. ruimtelijke ontwikkeling). Denk aan genoeg betaalbare huur- en koopwoningen, ruimte voor bedrijvigheid en maatschappelijke voorzieningen.
2. Het beleid is gericht op het verhogen van de kwaliteit van het ruimtegebruik en de marktwerking op de grond- en vastgoedmarkt.
3. Het beleid is gericht op de verdeling van lasten en baten (tussen gemeente en grondeigenaren) die ontstaan door overheidsinterventies, zoals bestemmingswijzigingen en investeringen. Het transparant maken en beheersen van de risico’s van ruimtelijke ontwikkelingen en projecten.

In de Omgevingsvisie ‘Leudal, natuurlijk! 2025-2040’ en overige beleidsnota’s leggen wij ruimtelijk beleid en doelstellingen, samenhangend met de ontwikkelingsopgaven van wonen, werken, voorzieningen en (ruimtelijke) projecten vast. Het Grond- en vastgoedbeleid borgt een eenduidige en transparante beleidslijn voor het sturen en beheersen van ruimtelijke projecten. Het is een belangrijk instrument voor het bereiken van de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet.

Nota Grond- en vastgoedbeleid
Om onze ambities en opgaven in de fysieke leefomgeving optimaal te kunnen realiseren, hebben wij gekozen voor het toepassen van situationeel grond- en vastgoedbeleid.

Hieronder wordt kort ingegaan op de bestaande ontwikkelingen.
Als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft de commissie Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) de 'notitie grondbeleid in begroting en jaarstukken' in geactualiseerd. De belangrijkste wijzigingen en toevoegingen, die toegepast dienen te worden op de jaarstukken zijn de volgende.

- Actualisatie van de begrippen en bijbehorende definities. Denk hierbij aan het vervallen van exploitatieplan en de nieuwe begrippen omgevingsplan.
- Wijziging kostenverhaal faciliterend grondbeleid.
- Naar aanleiding van voortschrijdend inzicht heeft de commissie BBV de volgende aanpassingen doorgevoerd:
    - De voorwaarden voor warme gronden zijn aangepast naar aanleiding van de praktijksituaties met ingang van boekjaar 2022.
    - Voorbereidingskosten bij zowel actieve als facilitaire grondexploitaties mogen na vijf jaar ook worden voorzien in plaats van te worden afgeboekt. Daarmee wordt gehandeld in lijn met de afschrijvingstermijn van vijf jaar voor immateriële activa, worden risico's voor de gemeente beperkt, maar blijft de mogelijkheid bestaan om deze kosten alsnog te betrekken in een nog voorziene bouwgrondexploitatie of kostenverhaal.
    - De commissie BBV voert de volgende aanpassingen door op het gebied van fiscaliteiten:
        - De rentetoerekening aan actieve grondexploitaties wordt vereenvoudigd door toe te staan dat de in een gemeente reeds gehanteerde omslagrente ook wordt toegepast bij actieve grondexploitaties.
        - Winstneming via de percentage of completion-methode (POC-methode), dat wil zeggen op basis van de betrouwbaar geraamde winst naar rato van de realisatie van verkopen èn kosten, vindt pas plaats als de resterende looptijd van een grondexploitatie tien jaar of minder is.
    - Binnen een gemengde exploitatie met bouwgrondexploitatie- en faciliterende projecten mag het resultaat gesaldeerd worden indien de deelgebieden onlosmakelijk in de ontwikkeling met elkaar verbonden zijn.

Uitvoering grondbeleid
In de praktijk was in de periode tot 2023 vooral het faciliterende grondbeleid het adagium. In het Grond- en vastgoedbeleid 2023 is ervoor gekozen situationeel grond- en vastgoedbeleid toe te passen, zodat per geval de strategie afgewogen kan worden. Het zou bijvoorbeeld vanuit ruimtelijk-, maatschappelijk- of volkshuisvestelijk oogpunt wenselijk zijn om over te gaan tot actief grondbeleid in bepaalde sectoren of gebieden. In het Grond- en vastgoedbeleid 2023 zijn voor het maken van deze keuze objectieve criteria opgenomen.

In het kader van de uitvoering grondbeleid gaan we onderstaand in op de (grond)exploitaties die in 2025 in uitvoering of afgerond zijn.

- <u>Baexem - Witte huis</u>
  De gronden zijn eind 2024 verkocht en overgedragen aan de koper. Er dienen in 2026 nog werkzaamheden uitgevoerd te worden, het verleggen gasleidingen die te dicht tegen de oppervlakte aan liggen van het perceel. De verwachting is dat de exploitatie in 2026 kan worden afgesloten.
- <u>Grathem - Sportlaan</u>
  Eind 2023 is de exploitatie geactiveerd. In 2024 zijn de kavels in eigendom overgedragen aan de koper. In 2026 worden de werkzaamheden in het kader van het woonrijp maken uitgevoerd. Naar verwachting zal de exploitatie in 2027 worden afgesloten.
- <u>Haler - Pinxtenstraat</u>
  Het bestemmingsplan voor vijf levensloopbestendige woningen is onherroepelijk. De woningbouwcorporatie en ontwikkelaar hebben zich teruggetrokken uit de ontwikkeling. De grond (voorzien van een bouwtitel voor vijf woningen) wordt op de markt gezet en verkocht in 2026. Hierna kan de exploitatie worden afgesloten.

- Haler - Gruttostraat
  Alle kavels op deze locatie zijn verkocht en in eigendom overgedragen aan de kopers. De aanleg van de openbare ruimte is afgerond. De exploitatie wordt afgesloten met een resultaat van € 82.772,82 ten gunste van de grondexploitatie reserve.
- Heythuysen - Bevelanden fase 1
  De infrastructuur voor fase 1 deel 1 is nagenoeg afgerond. Er dient nog een verbindingsweg aangelegd te worden die Den Hoeck ontsluit/verbindt met Bevelanden fase 1 deel 2. Momenteel wordt Den Hoeck bouwrijp gemaakt. Pas na afronding van het bouw- en woonrijp maken van de locatie Den Hoeck zal de realisatie van de verbindingsweg definitief aangelegd worden. De verwachting is dat dit in 2027 gebeurt.
- Heythuysen - Burgemeester J. van Sonlaan
  Voor het realiseren van dit plan is in 2025 een conceptaanvraag omgevingsvergunning ingediend. Vooralsnog wordt er vanuit gegaan dat het plan in 2026 wordt gerealiseerd.
- Hunsel – herontwikkeling sportvelden
  In 2024 is de exploitatie geactiveerd en in 2025 zijn voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd en is de planologische procedure gestart teneinde de gronden bouwrijp te maken in 2026. Afhankelijk van de verkoop verwachten we dat de exploitatie in 2027 kan worden afgesloten.
- Roggel - Beeklaan
  In 2025 zijn de noodzakelijke vergunningen verleend. Het bouwrijp maken en de werkzaamheden van de nutsbedrijven zijn afgerond. De aannemer start in 2026 met de woningbouw. Het woonrijp maken van de infra start na de bouwvak 2026. De verwachting is dat de facilitaire grondexploitatie afgesloten zal worden in 2027.
- Kelpen-Oler - 't Heukske
  In 2025 is de exploitatie voor 't Heukske geactiveerd. In 2025 zijn de voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd, is een realisatieovereenkomst met een ontwikkelaar aangegaan en is de start gemaakt met de aanvraag voor de planologische procedure.
- Voormalige sportvelden Ell
  In 2025 hebben verkennende werkzaamheden plaats gevonden voor het ontwikkelen van deze locatie en is een gebiedsvisie uitgewerkt voor de afronding met woningbouw aan de noordkant van Ell en is onderzoek gedaan naar ruimtelijke belemmeringen en kansen.
- Horn - Ontwikkeling Ursula
  In 2025 hebben verkennende werkzaamheden plaats gevonden voor het ontwikkelen van deze locatie en is onderzoek gedaan naar de ruimtelijke belemmeringen en kansen voor een herontwikkeling van deze locatie.
- Neeritter Op den Heuvel - Zilleveld/Linderveld
  In Neeritter wordt het woningbouwplan Zilleveld tot realisatie gebracht. Dit woningbouwplan is in het verleden gestart door een van de project B.V.’s van Nieuwe Borg. In 2014 zijn zowel de project B.V.’s als het moederbedrijf van Nieuwe Borg failliet verklaard. Door het faillissement van Nieuwe Borg is uitvoering van alle afspraken c.q. overeenkomsten niet meer aan de orde. Dit leidde ertoe, dat het openbaar gebied niet werd aangelegd.
  De gemeente heeft in oorsprong geen verplichting tot het aanleggen c.q. afronden van het openbaar gebied. Maar de bewoners vroegen de gemeente om hulp en realisatie van het openbaar gebied. In 2021 heeft de gemeente besloten het openbaar gebied binnen het plangebied Zilleveld in Neeritter voor eigen rekening en risico aan te leggen en de gronden daartoe aan te kopen uit de faillissementsboedel. Deze werkzaamheden zijn in 2023 en 2024 uitgevoerd en leidden conform het eerder genomen raadsbesluit tot een onttrekking uit de reserve grondexploitatie in 2024 en 2026. Daarnaast is een anterieure overeenkomst gesloten met de ontwikkelaar, waarmee beoogd wordt extra woningen in Neeritter (Zilleveld en Linderveld) te realiseren. Dit voor rekening en risico van de ontwikkelaar.

- Baexem - Kloosterterrein Mariabosch
  In 2022 heeft de provincie voor dit project (Beleidskader ISV 3) subsidie verleend. Bij ontvangst van de verleende subsidie heeft de gemeente deze middelen doorgezet naar de ontwikkelaar. Begin 2024 hebben Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg vastgesteld, dat de ontwikkelaar niet aan de gestelde resultaatverplichtingen heeft voldaan, waardoor het voorschot terugbetaald dient te worden aan de provincie. De terugbetaling aan de provincie heeft reeds plaatsgevonden eind 2024. Over de terugbetaling door de ontwikkelaar aan de gemeente zijn afspraken gemaakt en contractueel vastgelegd. Het moment van betaling is onderdeel van de fasering in de realisatie van de woningen. Deze realisatie wordt echter geblokkeerd door een aanhoudende juridische procedure om het middendeel van het klooster als monument aan te wijzen.
- Ittervoort - Bedrijventerrein Ittervoort fase 4
  Het bestemmingsplan voor de ontwikkeling van Ittervoort vierde fase is in december 2020 vastgesteld. Er zijn beroepschriften ingediend. Er is nog steeds geen duidelijkheid van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State over het vervolg. Voor de voorlopige realisatieplanning gaan we ervan uit dat er in het eerste kwartaal 2026 een uitspraak ligt. Op basis van een positieve uitspraak starten we in het tweede kwartaal van 2026 met de aanbesteding voor archeologie en in het derde kwartaal met de uitvoeren van het proefsleuven onderzoek. De aanbesteding voor het bouwrijp maken volgt dan ook eind 2026 of begin 2027. Ter voorbereiding op de aanbestedingen die eraan komen heeft een analyse plaats gevonden van de geraamde kosten. Parallel aan deze stappen wordt gewerkt aan het sluiten van de koopovereenkomsten met de kandidaat kopers. Het streven is het project af te ronden in 2029.
- Ittervoort - Uitbreiding winkelgebied aan de Napoleonsweg (supermarkt locatie)
  Er is een principe overeenstemming bereikt met de ontwikkelaar voor de verkoop van de supermarktlocatie in Ittervoort. In 2024 is de grondexploitatie geactiveerd voor het winkelgebied Ittervoort. Het streven is het project in 2032 af te ronden.
- Heythuysen – Arenbos
  Alle kavels op deze locatie zijn verkocht en in eigendom overgedragen aan de kopers. Er dienen nog afrondende werkzaamheden (zoals verleggen rioolaansluitingen en het afronden van de aanleg openbare verlichting) te worden uitgevoerd. Deze werkzaamheden zijn eind 2025 afgerond en de grondexploitatie is in 2025 afgesloten. Het positieve resultaat (€ 139.271) komt ten gunste van de grondexploitatie reserve.
- Heythuysen - Brandweerkazerne
  In 2024 is de grondexploitatie geactiveerd om de gronden bouwrijp te maken voor de realisatie van de nieuwe brandweerkazerne voor de kernen Heythuysen en Roggel. De verwachting is de verkoop en overdracht van de gronden te realiseren in 2026 en de werkzaamheden in het kader van het bouwrijp maken in 2026 - uiterlijk 2027 - af te ronden. Hierna kan de exploitatie worden afgesloten.
- Notaris Philip Houbenstraat
  In 2025 is de exploitatie geactiveerd. Na besluitvorming in de gemeenteraad zullen de voorbereidende werkzaamheden worden uitgevoerd teneinde de uitbreiding van het gezondheidscentrum mogelijk te maken. Wanneer de uitbreiding van het gezondheidscentrum nagenoeg gereed is zal de gemeente het plangebied bouw-(/woon)rijp maken.

3.7.2 Exploitatieresultaat

Prognose van te verwachten resultaten

Voor woningbouwplannen en de locaties voor bedrijventerreinen, die de gemeente exploiteert en/of waar de gemeente financiële verplichtingen heeft, wordt een grondexploitatie geopend. Van elke exploitatie is een opzet of berekening gemaakt van toekomstige uitgaven en inkomsten. Op deze wijze wordt het saldo op eindwaarde verkregen. Dit is het bedrag dat na uitvoering van een plan op de einddatum resteert aan winst of verlies. In de cyclus voor de jaarrekening worden jaarlijks de meerjarenplanning van de exploitaties geactualiseerd en door het college van B&W ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Uit de meerjarenplanning blijkt het financiële verloop en de ontwikkeling van de exploitaties.

Onderdeel	Boekwaarde 01-01-2025	Rente 2025	Uitgaven	Inkomsten	tussentijdse Winst(+)/ verliesname(-)	Boekwaarde 31-12-2025
						(bedrag x 1.000)
Woningbouw in exploitatie bestaande						
uit:						
gemeentelijke bouwgrond in exploitatie	-1.796	-9	294	-482	-83	-1.993
Faciliterend grondbeleid	270	14	448	-893	0	-161
Bedrijventerrein in exploitatie	3.374	1	75	-250	-139	3.200
Totaal	**1.847**	**7**	**818**	**-1.625**	**-222**	**1.047**

(bedrag x 1.000)

Onderdeel	Boekwaarde voor winstneming	Winst(+) /verlies neming(-) 2025	Boekwaarde 31-12-2025	Raming resterende uitgaven	Raming resterende inkomsten	Raming eindsaldo	Jaar afsluiting
Algemeen							
Diversen							
Woningbouw							
Baexem Witte huis	-76		-76	73	0	-3	2026
Gruttostraat Haler	-83	-83	0				
Haler Pinxtenstraat	54		54	157	-212	0	2026
CPO Grasheim Grathem	-1.067		-1.067	1.057	0	-10	2026
B.J. van Sonlaan Heythuysen	3		3	13	-531	-514	2026
Bevelanden Heythuysen	-598		-598	598	0	0	2027
Vrm. sportvelden Hunsel	181		181	1.097	-1.281	-3	2027
Verkoop losse percelen	-14		-14				
T Heukske-vrm. sportvelden Kelpen-Oler	-493		-493	1.994	-1.502	-2	2026
Ontwikkeling Ursula Horn (i.v.m.won.bouw)	7		7				
Voormalige sportvelden Ell	10		10				
Bedrijventerreinen							
Heythuysen BT Arenbos	-139	-139	0				
Brandweerkazerne Noorderbaan HH	-363		-363	364	-363	-361	2026
Ittervoort, BT fase IV	3.453		3.453	5.604	-8.502	555	2028
Notaris Philip Houbenstraat	0		0	47	-156	-109	2026
Supermarktontwikkeling Ittervoort	110		110	4.386	-4.500	-4	2032
Totaal	**986**	**-222**	**1.208**	**15.390**	**-17.047**	**-452**	

<u>Woningbouw(gemeentelijke exploitaties) in exploitatie vooruitzichten</u>
De op het einde van de exploitatietermijnen (eindwaarde) te behalen winstraming bedraagt € -533.421. De contante waarde (2025) bedraagt € -533.170 (na raadsbesluit).

<u>Bedrijventerreinen in exploitatie vooruitzichten</u>
De op het einde van de exploitatietermijnen (eindwaarde) te behalen winstraming bedraagt € -474.497. De contante waarde (2025) bedraagt € -458.120 (na raadsbesluit).

De op het einde van de exploitatietermijnen (eindwaarde) te behalen winstraming (in het kader van de woningbouw en bedrijventerreinen) bedraagt € -1.007.918. De contante waarde (2025) bedraagt € -991.290 (na raadsbesluit).

Exploitaties door derden

Op grond van de wijziging BBV dienen wij in deze paragraaf in te gaan op de aanduiding van de wijze waarop de gemeente grondbeleid uitvoert. Daarnaast dienen wij in te gaan op de actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie. De exploitaties door derden worden op grond van de wijziging BBV niet gezien als grondexploitaties, maar als puur kostenverhaal. Dit leidt tot een vordering op de balans. In de toekomst worden deze vorderingen opgenomen op de balans en daar toegelicht.

(bedrag x 1.000)

Onderdeel	Boekwaarde voor winstneming	Winst(+) /verliesneming(-) 2025	Boekwaarde 31-12-2025	Raming resterende uitgaven	Raming resterende inkomsten	Raming eindsaldo	Jaar afsluiting
Woningbouw (exploitatie derden)							
Beeklaan Roggel	-689	0	-689	929,721	-241,163	0	***
Vrm. Bevelanden fase II							
Baexem Mariabosch	374	0	374	0	0	373,985	***
Neeritter Op den Heuvel - Zilleveld & Lindeveld	153,614	0	154	0	0	153,614	***
Totaal	**-161**		**-161**	**930**	**-241**	**528**	

Meerjarenplanning resterende uitgaven en inkomsten gemeentelijke exploitaties

(bedrag x 1.000)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Totaal
Woningbouw in exploitatie:								
uitgaven	4.988							4.988
inkomsten	-3.526							-3.526
Bedrijventerrein in exploitatie:								
uitgaven	7.504	-2.359	539					10.402
inkomsten	-520	-10.399	-2.603					-13.522
Totaal	8.447	-12.758	-2.064					-6.375
Uitgaven	**12.492**	**-2.359**	**539**					**15.390**
Inkomsten	**-4.045**	**-10.399**	**-2.603**					**-17.047**
Saldo	**8.447**	**-12.758**	**-2.064**					**-1.657**

3.7.3 Reserves in relatie tot risico's

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- Enerzijds de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- Anderzijds alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het weerstandsvermogen voor de gemeente Leudal bestaat uit de reserve grondexploitatie en het algemeen gemeentelijk weerstandsvermogen wat onderdeel uitmaakt van de risicoparagraaf.
De reserve grondexploitaties is voor de gemeente Leudal de eerste buffer en heeft volgens de Nota Grondbeleid de volgende functies:

- Verrekenen van winsten en verliezen van de exploitaties;
- Afdekking van risico's;
- Buffer voor het voeren van een actieve grondpolitiek;
- Bepaalt de grens voor het voeren van een actieve grondpolitiek.

Het behalen van winsten is geen doel op zich, maar wel heel belangrijk om de reserve grondexploitatie op peil te houden en zodoende tegenvallers op te vangen. Het beleid bij winstnemingen is gebaseerd op het principe van voorzichtigheid.
Risico's grondexploitaties
Risico's van grondexploitaties worden afgedekt door de reserve grondexploitaties. Het kwalificeren van risico's wordt gebaseerd op enerzijds het risico en de kans dat het risico zich openbaart en anderzijds het bedrag dat daarmee gemoeid gaat. Bovendien moet de vraag worden beantwoord of het saldo van de reserve grondexploitaties voldoende is om de risico's af te dekken.
De reserve bedraagt na onttrekkingen en storting eind 2025 € 3,884 miljoen. Op basis van de huidige en toekomstige inschatting van de risico's wordt er vooralsnog vanuit gegaan dat de reserve toereikend is. Dit blijkt ook uit de onderstaande tabel waarin de risico's zijn gekwantificeerd.

De belangrijkste risico's zijn:

- Financiële resultaten van de afwikkeling van het faillissement van Nieuwe Borg.
- Kostendekkendheid van de grote(re) exploitaties: de uitbreiding van het bedrijventerrein Ittervoort fase IV.

Risico's grondexploitatie	*(bedrag x 1.000)* Bedrag
Afzetrisico' als gevolg van marktvertraging	181
Risico's m.b.t. kostendekkendheid plannen	1.547
Risico's haalbaarheid plannen als gevolg van de marktsituatie en stijgende kosten	728
Risico 's niet nakoming van overeenkomsten	888
Onvoorziene risico's	541
Totaal	**3.884**

3.8 Openbaarheidsparagraaf

3.8.1 Algemeen

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo is bedoeld om de openheid en transparantie van de overheid te bevorderen en onderhouden. Dit betekent dat we informatie over wat we doen en waarom, uit eigen beweging openbaar en toegankelijk moeten maken of als iemand daarom vraagt. De Woo regelt welke overheidsinformatie openbaar is en hoe iemand die kan aanvragen. Hoofdregel is dat overheidsinformatie openbaar is, behalve als er een reden is waarom dat niet kan.
De Woo kent drie hoofdonderdelen:

- actieve openbaarmaking: de gemeente moet sommige informatie uit zichzelf openbaar maken;
- passieve openbaarmaking: de overheid maakt informatie openbaar als iemand erom vraagt (openbaarmakingsplicht op verzoek);
- informatiehuishouding op orde: overheidsinformatie moet goed te vinden zijn.

3.8.2 Actieve openbaarmaking

De Woo verplicht om documenten uit 11 informatiecategorieën actief openbaar te maken vóór 1 mei 2027. In 2025 is de implementatie van de actieve openbaarmaking van de Woo verder uitgerold conform het basis ambitieniveau. Er staan nu 5 categorieën openbaar. We lopen hiermee voor op de wettelijke fasering voor tranche 2. De nieuwe anonimiseersoftware is geïmplementeerd en intern gelanceerd. We hebben geïnventariseerd hoe te komen tot een publicatieoplossing.

3.8.3 Passieve openbaarmaking

Op grond van de Woo kan iedereen een verzoek om publieke informatie bij een bestuursorgaan indienen (Woo-verzoeken). Het proces van de passieve openbaarmaking hebben we ingeregeld. De gemeentelijke website bevat informatie over de passieve openbaarmaking en voor aanvragen door inwoners (of bedrijven) is een digitaal formulier beschikbaar. In 2025 zijn verschillende maatregelen geïntroduceerd die een positief effect hebben op de afhandeltermijn van Woo-verzoeken. Het doel om 75% van de Woo-verzoeken tijdig af te handelen, is behaald met 86,8%.

3.8.4 Informatiehuishouding op orde

De Woo verplicht gemeenten om de informatiehuishouding op orde te brengen en de digitale overheidsinformatie duurzaam toegankelijk te maken en te houden.

Het op orde brengen van onze informatiehuishouding is een grote opgave en een complex verbetertraject dat zich niet beperkt tot één discipline. Het betreft de combinatie van gedrag, processen, organisatie en techniek.

In 2025 zijn meerdere projecten voortgezet of gestart om de basis op orde te brengen. Zo werken we aan de hand van het project 'zaakgericht werken' aan een informatievoorziening die voldoet aan wet- regelgeving op het gebied van informatiebeheer. Door het correct vastleggen van informatie op de juiste plek in zaaksystemen, creëren we meer grip op onze informatiestromen.

Voor de Woo is onderzoek gedaan naar de invulling om handmatig en in de toekomst grootschalig te kunnen publiceren vanuit de bestaande applicaties.

Projecten ter verbetering van onze digitale infrastructuur en het bevorderen van digitale inclusie staan beschreven in paragraaf 3.5.4 Informatievoorziening.

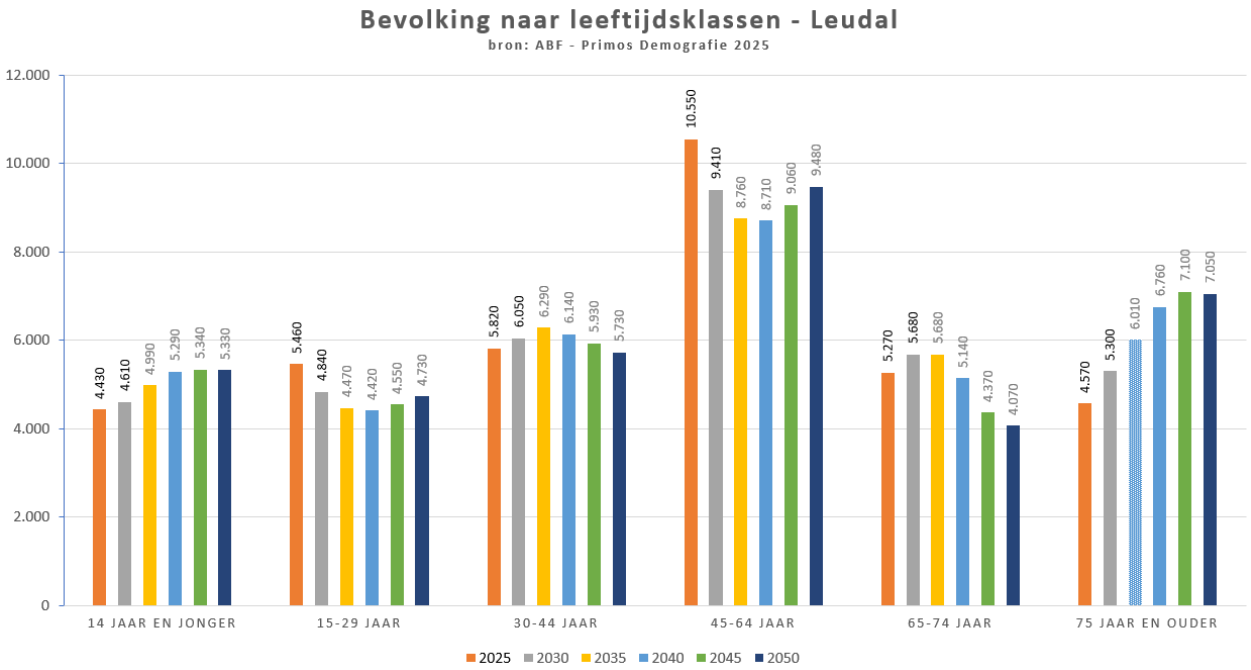
3.9 Demografische ontwikkelingen

3.9.1 Algemeen

Demografische veranderingen hebben gevolgen voor Leudal. We hebben niet alleen te maken met een afnemende bevolkingsomvang, maar ook met minder jongeren, meer senioren en toename aan diversiteit van afkomst.

De demografische ontwikkelingen hebben invloed op (bijna) alle beleidsvelden. Denk aan woningbouw, economie, arbeidsmarkt, welzijn, verenigingsleven, accommodatiebeleid, onderwijs, zorg enzovoorts. Juist daarom zijn demografische ontwikkelingen integraal onderdeel van onze gehele visievorming en beleidsuitvoering. Dat betekent concreet dat demografische ontwikkelingen onder andere in de strategische visie en omgevingsvisie zijn geland.

Prognose bevolking Leudal 2025-2050

Prognose bevolking naar leeftijdsklassen Leudal, aantallen	2025	2030	2035	2040	2045	2050
< 14 jaar	4.430	4.610	4.990	5.290	5.340	5.330
15-29 jaar	5.460	4.840	4.470	4.420	4.550	4.730
30-44 jaar	5.820	6.050	6.290	6.140	5.930	5.730
45-59 jaar	10.550	9.410	8.760	8.710	9.060	9.480
60-74 jaar	5.270	5.680	5.680	5.140	4.370	4.070
> 75 jaar	4.570	5.300	6.010	6.760	7.100	7.050
Totaal Leudal	**36.100**	**35.890**	**36.200**	**36.460**	**36.350**	**36.390**

3.10 Energie

3.10.1 Algemeen

Door de toenemende vraag en aanbod van elektriciteit is er schaarste ontstaan op het elektriciteitsnetwerk. Dit noemen we netcongestie. De verwachting is dat de vraag naar elektriciteit de komende jaren nog zal verdrievoudigen. Dit heeft onder andere grote consequenties voor onze economische ambities en woningbouwprogramma.

Samen met de gemeenten Weert, Nederweert en Cranendonck is een expertrapport opgesteld: “Het energiesysteem van de toekomst”. De centrale vraag daarin is: "Hoe zorgen we ervoor dat we op elk gewenst moment kunnen beschikken over voldoende en betaalbare duurzame energie om te voorzien in onze energiebehoefte?”. Het rapport biedt een goed onderbouwd regionaal toekomstbeeld voor 2040 waarmee Leudal sterker aan tafel zit bij netbeheerders, provincie en Rijk over investeringen en netcapaciteit. Het rapport geeft inzicht in wat realistisch is aan energieneutraliteit. Het scenario dat voor Leudal passend is, is 'Groene Groei', waarbij de economische druk en ruimtevragen worden gebruikt om tegelijk landschap, leefomgeving en energievoorziening te verduurzamen, met brede welvaart als uitgangspunt. Er zijn concrete handelingsperspectieven uitgewerkt per sector (wonen, mobiliteit, bedrijvigheid, landbouw/natuur) om energieprojecten te koppelen aan brede welvaart: lagere energielasten, inkomen voor de regio en versterking van landschap en leefomgeving. Deze richtingen en perspectieven zijn niet bindend, maar inzichtgevend bedoeld. De verdere uitwerking en uitvoering worden in de volgende zes themalijnen opgepakt:

- *Regionaal energieperspectief*
  In samenwerking met de RESNML is een energiebeeld 1.0 opgesteld. Dit vormt een energiebeeld voor de regio Weerterland.

- *Groen gas en waterstof*
  De RESNL heeft een routekaart ontwikkeld voor groen gas. Deze routekaart vormt de basis voor de verkenning van ruimtelijke initiatieven die daadwerkelijk invulling geven aan deze propositie. Dit geldt ook voor nieuwe waterstofontwikkelingen.

- *Lobbyen voor de energie-infrastructuur*
  Er is intensief overleg met TenNet voor de uitbreiding van het hoogspanningsnet. Dat doen we samen met de buurgemeenten. In Leudal zijn zeven projecten in uitvoering of in voorbereiding, waaronder een nieuwe 380kv hoogspanningsleiding. Dit traject is onderdeel van de versterking van het energienet en raakt niet alleen de gemeente Leudal, maar is veel breder. Deze projecten hebben een grote impact op de gemeente en de regio en onze invloed daarin is beperkt. Door samen te werken met onze buurgemeenten proberen we iets meer invloed te krijgen en in ieder geval overzicht te behouden op wat er speelt.

- *Energiesysteemoplossingen*
  Regionaal worden concrete oplossingen onderzocht, die ontstaan door netcongestie door innovaties op het gebied van besparing, opwek, opslag en omzetting van energie.

- *Energiegemeenschappen Weerterland*
  In 2025 hebben we grote stappen gezet in de route naar energiegemeenschappen in de kerkdorpen Ell en Heibloem. Samen met de energiecoöperaties Leudal Energie en Zuidenwind is gestart met het opzetten van een energiegemeenschap. In dit kader zijn 900 warmtescans uitgevoerd om de inwoners meer inzicht te geven in hun energieverbruik.

  In regionaal verband wordt onderzocht welk digitaal handelsplatform geschikt is om binnen de regio slim energiedelen mogelijk te maken, waardoor de opbrengsten in de regio blijven (local4local) en de inwoners kunnen profiteren van lagere energiekosten.

- *Verzwaring laagspannings*net
  De vier gemeenten hebben gezamenlijk een projectleider aangesteld die de aanleg van 900 kleine trafo's en kabels gaat coördineren (290 in Leudal). In Kelpen-Oler is gestart met het plaatsen van die nieuwe trafo's in Leudal. Dit is nodig om alle woningen in de toekomst van elektriciteit te kunnen voorzien.

Ter ondersteuning van de voornoemde projecten is de communicatiecampagne 'Leudal Leeft 't' gestart om interne en externe stakeholders te informeren en te stimuleren om deel te nemen aan lokale acties.

4 Jaarrekening

4.1 Balans per 31 december 2025

Activa	31-12-2024	(bedrag x 1.000) 31-12-2025
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	**188**	**204**
Kosten verbonden aan sluiten geldleningen en saldo agio/disagio		
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	109	143
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	79	61
Materiële vaste activa	**112.317**	**120.370**
Investeringen met een economisch nut	60.402	63.923
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	33.584	34.145
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	18.332	22.302
Financiële vaste activa	**10.261**	**7.968**
Kapitaalverstrekkingen	3.147	3.083
Leningen	3.213	3.186
Langlopende leningen		
Overige langlopende leningen	1.765	1.698
Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	2.137	
Totaal vaste activa	**122.767**	**128.542**
Vlottende activa		
Voorraden	**1.577**	**1.208**
Overige grond- en hulpstoffen		
Onderhanden werk (incl. bouwgronden in exploitatie)	1.577	1.208
Gereed product en handelsgoederen		
Vooruitbetalingen		
Uitzettingen	**54.169**	**54.820**
Vorderingen	8.441	8.072
Verstrekte kasgeldleningen		
Overige verstrekte kasgeldleningen (niet-overheid)		
Rekening courant verhouding met het Rijk		
Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen	3.172	3.007
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	42.139	43.714
Liquide middelen	418	27
Overlopende activa	**2.117**	**4.728**
Nog te ontvangen bijdragen overheden	3	2.338
Overige overlopende activa (niet-overheid)	2.114	2.390
Totaal vlottende activa	**57.863**	**60.756**
Totaal activa	**180.630**	**189.298**

Passiva	31-12-2024	(bedrag x 1.000) 31-12-2025
Vaste passiva		
Eigen vermogen	**101.211**	**112.312**
Algemene reserve	23.011	26.266
Bestemmingsreserves	72.445	74.072
Saldo van rekening	5.755	11.974
Vreemd vermogen	**8.033**	**8.529**
Voorzieningen	8.033	8.529
Vaste schuld	**51.712**	**45.461**
Obligatieleningen		
Onderhandse leningen	51.712	45.461
Door derden belegde gelden		
Waarborgsommen		
Renteswaps en derivaten		
Vooruitontvangen bedragen > 1 jaar		
Totaal vaste passiva	**160.957**	**166.303**
Vlottende passiva		
Vlottende schuld	**3.384**	**6.058**
Kasgeldleningen		
Overige kasgeldleningen (niet-overheid)		
Banksaldi		420
Overige vlottende schulden	3.384	5.638
Overlopende passiva	**16.289**	**16.937**
Vooruit ontvangen bijdragen overheden	11.207	13.500
Overige overlopende passiva (niet-overheid)	5.082	3.437
Totaal vlottende passiva	**19.673**	**22.995**
Totaal passiva	**180.630**	**189.298**
Gewaarborgde geldleningen/garantstellingen	54.491	58.835

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 9 december 2025 de uitgangspunten voor het financieel beleid, evenals de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffend balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en de lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten opgenomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt, geldt op basis van de 'Kadernota rechtmatigheid 2018' die is opgesteld door de Commissie Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (commissie BBV) het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is

dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

Waardering & afschrijving vaste activa
In het tweede lid, onder a, van artikel 212 van de Gemeentewet is opgenomen, dat de financiële verordening in elk geval de regels voor waardering en afschrijving van activa bevat. Hieraan is in artikel 13 van de financiële verordening van de gemeente Leudal invulling gegeven. Voor de bepalingen over afschrijvingsmethodieken en afschrijvingstermijnen van de immateriële en materiële vaste activa wordt in de verordening verwezen naar de bijlage bij de verordening. In de bijlage zijn naast de methodiek de afschrijvingstermijnen voor de verschillende categorieën immateriële vaste activa, materiële vaste activa met economisch nut en materiële vaste activa met maatschappelijk nut opgenomen. Vanaf 1 januari 2017 is ook het activeren van investeringen met maatschappelijk nut verplicht. Het BBV laat een aanzienlijke beleidsvrijheid aan gemeenten voor het zelf vaststellen van de eigen afschrijvingsmethodieken en afschrijvingstermijnen. Natuurlijk geldt hierbij wel het criterium dat gemeenten de afschrijvingsmethodiek en afschrijvingstermijn van een actief moeten afstemmen op de verwachte gebruiksduur.

1. Een vast actief met een verkrijgings-/vervaardigingsprijs van minder dan € 25.000 wordt niet geactiveerd.
2. Gronden en terreinen en financiële vaste activa, met uitzondering van activa in eigendom van derden, worden onafhankelijk van de waarde geactiveerd.
3. Het saldo van agio en disagio kan lineair in 5 jaar afgeschreven worden.
4. Kosten voor het afsluiten van geldleningen komen direct ten laste van de exploitatie.
5. Activa waarvan het voornemen is dat deze vervreemd gaan worden en die niet meer in gebruik zijn worden niet meer afgeschreven.
6. Activa waarbij sprake is van financiële lease, worden geactiveerd. De som van de gedurende de resterende looptijd jaarlijks te betalen leasetermijnen worden als schuld opgenomen op de balans.
7. De immateriële en materiële vaste activa worden afgeschreven overeenkomstig de bij deze verordening in bijlage 1 opgenomen afschrijvingstabel.
8. Afschrijving van een vast actief vangt aan in het jaar volgend op het jaar van oplevering, in gebruik name of aanschaf van het actief.
9. Indien een vast actief wordt afgeschreven, wordt als restwaarde nihil gehanteerd.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording
De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
    - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 9 december 2025 door de raad is vastgesteld;
    - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.

    - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
    - Een verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves (€ 107.672.675) en is daarmee vastgesteld op € 2.153.453 is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
    - Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden toegelicht.

4.2 Toelichting op de balans per 31 december 2025

Voor de toelichting op de balans zijn alle bedragen afgerond op een veelvoud van € 1.000.

4.2.1 Vaste activa

De waardering van de vaste activa geschiedt op basis van historische kostprijs, waarbij duurzame waardevermindering onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking wordt genomen.
Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.

4.2.1.1 Immateriële vaste activa

Algemeen
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbedragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag (artikel 62 lid 2 BBV). Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate verantwoord.

Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio
Kosten voor het afsluiten van geldleningen komen direct ten laste van de exploitatie. Het saldo van agio en disagio kan lineair in 5 jaar afgeschreven worden.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief
De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden
Bijdragen aan activa van derden worden conform raadsbesluit geactiveerd. De geactiveerde bedragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen. De verleende bijdragen worden geactiveerd indien de daadwerkelijke investering bijdraagt aan de publieke taak.

De immateriële vaste activa worden onderscheiden in:

	(bedrag x 1.000)	
	Boekwaarde 31-12-2024	**Boekwaarde 31-12-2025**
Kosten verbonden aan sluiten geldleningen en saldo van agio en disagio	0	0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	109	143
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	79	61
Totaal immateriële vaste activa	**188**	**204**

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2025:

							(bedrag x 1.000)
	Boek-waarde 31-12-2024	**Investe-ringen**	**Des-investe-ringen**	**(Extra) afschrij-vingen**	**Bijdragen derden**	**Afwaar-deringen**	**Boek-waarde 31-12-2025**
Kosten verbonden aan sluiten geldleningen en saldo van agio en disagio	0						0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	109	41			-7		143
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	79	9		-26	-1		61
Totaal immateriële vaste activa	**188**	**50**		**-26**	**-8**		**204**

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

4.2.1.2 Materiële vaste activa

Algemeen
De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze kosten worden geactiveerd.

<u>In erfpacht uitgegeven gronden</u>
De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

<u>Overige investeringen met een economisch nut</u>
De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Voor de gehanteerde afschrijvingstermijnen verwijzen wij naar bijlage 1: Afschrijvingstabel, van de financiële verordening gemeente Leudal 2025, laatst gepubliceerd op 8 januari 2026. Afschrijving van een vast actief vangt aan in het jaar volgend op het jaar van oplevering, in gebruik name of aanschaf van het actief.
Indien een vast actief wordt afgeschreven, wordt als restwaarde nihil gehanteerd.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
Wanneer investeringen grotendeels of volledig worden gedaan voor riolering of voor het inzamelen van huishoudelijk afval, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie "de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven".

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut
Onder vaste activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, worden verstaan investeringen in aanleg en onderhoud van (inrichting) wegen, waterwegen; civiele kunstwerken, groen en kunstwerken.

Investeringsbijdragen van derden die gerelateerd zijn aan de investering worden in mindering gebracht op de desbetreffende investering, in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Investeringen met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige levensduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan.

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	(bedrag x 1.000)	
	Boekwaarde 31-12-2024	**Boekwaarde 31-12-2025**
Investeringen met een economisch nut		
- Gronden uitgegeven in erfpacht	602	602
- Overige investeringen met een economisch nut	59.800	63.321
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	33.584	34.145
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	18.332	22.302
Totaal materiële vaste activa	**112.317**	**120.370**

De overige investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	(bedrag x 1.000)	
	Boekwaarde 31-12-2024	**Boekwaarde 31-12-2025**
Gronden en terreinen	4.779	4.746
Woonruimten	1.258	1.344
Bedrijfsgebouwen	44.783	47.335
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.277	5.824
Vervoermiddelen	739	955
Machines, apparaten en installaties	1.494	1.364
Overige materiële vaste activa	1.470	1.753
Totaal overige investeringen met een economisch nut	**59.800**	**63.321**

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

								(bedrag x 1.000)
	Boek-waarde 31-12-2024	**Naar bouw -gronden in exploitatie**	**Investe-ringen**	**Des-investe-ringen**	**(Extra) afschrij-vingen**	**Bijdragen derden**	**Afwaar-deringen**	**Boek-waarde 31-12-2025**
Gronden en terreinen	4.779	-33						4.746
Woonruimten	1.258		142		-56			1.344
Bedrijfsgebouwen	44.783		4.447	-33	-1.724	-139		47.335
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.277		1.230		-331	-353		5.824
Vervoermiddelen	739		302		-86			955
Machines, apparaten en installaties	1.494		325		-455			1.364
Overige materiële vaste activa	1.470		589	-12	-293			1.753
Totaal overige investeringen met een economisch nut	**59.800**	**-33**	**7.035**	**-45**	**-2.945**	**-491**		**63.321**

In 2025 heeft er een balanscorrectie plaatsgevonden van € 33.000 bij de niet in exploitatie zijnde gronden (NIEGG) naar voorraden, categorie onderhanden werk.

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen worden de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

Bijdragen derden

De betaling van de kosten voor uitbreiding AZC-school Baexem in 2025 bedroegen € 59.000. Deze kosten worden gedekt uit de ontvangen rijksmiddelen OHBA (regeling onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers 2022).

Voor de gerealiseerde stroomvoorziening bij de Widdonckschool in Heibloem heeft de gemeente de realisatie volledig gerealiseerd. Op basis van de afspraken gemaakt met de school betalen we ieder de helft (conform raadsbesluit 18 maart 2025) ad. € 59.000.

Jaarlijks wordt op het einde van het jaar bepaald, op basis van de investeringen in het jaar, wat de bijdrage van het rijk is met betrekking tot de Brede SPUK-regeling. In 2025 is de bijdrage van het rijk € 21.000. De Brede SPUK-regeling is voor alle gemeenten beschikbaar gesteld voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis.

Voor Sportpark 't Maasveld is een 2e en 3e voorschotsubsidie veilige wieleromgeving van in totaal € 353.000 ontvangen van de Provincie Limburg.

De belangrijkste investeringen met een economisch nut staan in het hierna genoemde overzicht vermeld:

Investering	Beschik-baar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2025	Bijdragen derden	Cumulatief besteed t/m 2025
				(bedrag x 1.000)
Vervanging wagenpark 2022+2023	673	302		462
Vervanging Nutanix cluster	300	118		118
Aanschaf gladheidsmaterieel	238	170		170
Digitalisering archieven VTH	200	115		196
IHP St Ursula vervangende nieuwbouw	2.074	196		196
Kindcentrum Leudal West	9.595	3.804		4.728
Uitbreiding Onderwijshuisvesting De Ortolaan/De Widdonck	1.916	157	-59	1.922
Sportpark 't Maasveld (incl. wieleromgeving)	3.820	986	-353	2.098
Privatisering Accommodatie Beachs Sports Leudal	175	175	-32	144
Uitbreiding locatie Molenzicht met 4 standplaatsen	284	110		540
Overdracht woonwagenzaken	1.000	128		204
Realisatie standplaats WWC Bosrand Haelen	335	134		362

De investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
	(bedrag x 1.000)	
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	33.584	34.145
Totaal investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	**33.584**	**34.145**

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven weer:

	Boek-waarde 31-12-2024	Investe-ringen	Des-investe-ringen	(Extra) afschrij-vingen	Bijdragen derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2025
							(bedrag x 1.000)
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	33.584	1.708		-1.027	-120		34.145
Totaal investeringen met een economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven	**33.584**	**1.708**		**-1.027**	**-120**		**34.145**

Onder bijdragen van derden worden de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

Bijdragen derden

De € 120.000 ontvangen bijdragen van derden betreft een bijdrage van het rijk via de Impulsregeling Klimaatadaptie (DPRA). Deze regeling bood decentrale overheden (gemeenten, provincies, waterschappen) tot eind 2023 een rijksbijdrage van in totaal € 200 miljoen voor het versneld uitvoeren van klimaatadaptatiemaatregelen (2021-2027). De subsidie dekte maximaal 1/3 van de kosten voor maatregelen tegen wateroverlast, droogte en overstromingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld:

Investering	Beschik-baar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2025	Bijdragen derden	Cumulatief besteed t/m 2025
				(bedrag x 1.000)
Voorbereidingen Kaderrichtlijnen Water maatregelen	160	195		195
Reconstructie Brigittastraat Ittervoort	767	780	-120	660
Reconstructie Eindstraat-Posthuisweg Horn	200	182		182
Uitvoering KRW maatregelen Ittervoort	250	237		237
Reconstructie Tram-, Maassen- en Groenstraat Roggel	1.280	138		138

De investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
	(bedrag x 1.000)	
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	18.332	22.302
Overige materiële vaste activa	0	0
Totaal investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	**18.332**	**22.302**

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

	Boek-waarde 31-12-2024	Investe-ringen	Des-investe-ringen	(Extra) afschrij-vingen	Bijdragen derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2025
							(bedrag x 1.000)
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken:							
- Infrastructuur	10.169	3.170		-386	311		13.263
- Overige	8.163	1.242		-370	4		9.039
Overige materiele vaste activa	0						0
Totaal investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	**18.332**	**4.412**		**-756**	**315**		**22.302**

Onder bijdragen van derden worden de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

Bijdragen derden

Een tweetal subsidies zijn ontvangen voor de reconstructie Neerderweg Roggel (€ 4.800) en het voorbereidingskrediet fietsbrug Buggenum-Leeuw (€ 14.900). Een correctie heeft plaatsgevonden op basis van een lager vastgestelde subsidie voor de fietsroute Horn N273-N280 (€ 37.700 lager) op een krediet dat in 2024 was afgesloten. Daarnaast is er nog een boekhoudkundige correctie geweest op een reeds ontvangen subsidie fietsvoorziening Leudalweg (€ 293.100), omdat nog niet alle kosten gemaakt zijn in 2025 en volgens het BBV de verantwoording van de ontvangsten pas plaats vindt tegelijkertijd met de besteding. Deze bestedingen vinden in 2026 plaats.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

Investering	Beschik-baar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2025	Bijdragen derden	Cumulatief besteed t/m 2025
				(bedrag x 1.000)
Reconstructie Neerderweg Roggel	340	161	-5	332
Reconstructie Kelperweg Kelpen-Oler	932	403		932
Reconstructie Kasteellaan, B.v.Broekstraat Haelen	900	371		753
Reconstructie Brigittastraat Ittervoort	763	741		741
Infra werkzaamheden Kindcentrum Leudal West	1.075	286		286
Reconstructie Eindstaat/Posthuisweg Horn	980	859		859
Reconstructie Tram-, Maassen- en Groenstraat Roggel	720	131		131
Vervanging gemeentebomen seizoen 2024-2025	175	180		181
Vergroening Herman Meddesplein Nunhem	700	493	-1	492
Vervanging gemeentebomen seizoen 2025-2026	170	127		127

De extra afschrijvingen van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut zijn als volgt vanuit de reserves gedekt:

Reserve	Extra afschrijvingen gedekt uit reserve
	(bedrag x 1.000)
Reserve Openbare verlichting	-60
Dekkingsreserve Infrastructuur	-196

Bij de toelichting reserves wordt aangegeven welke hiervoor (naar verwachting) beschikbaar zullen zijn.

4.2.1.3 Financiële vaste activa

Algemeen
Hieronder vallen de uitgeleende gelden aan derden en kapitaalverstrekkingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer dan een jaar. Rentetypische looptijd betekent dat de rente is vastgelegd voor een bepaalde tijd (looptijd van de uitgeleende gelden).

De financiële vaste activa worden onderscheiden in:

	(bedrag x 1.000)	
	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- Deelnemingen	3.110	3.047
- Gemeenschappelijke regelingen	37	37
- Overige verbonden partijen	0	
Leningen aan:		
- Woningcorporaties	0	
- Deelnemingen	3017	3.017
- Overige verbonden partijen	196	169
Langlopende leningen (art. 1a Wet Fido) aan:		
- Gemeenten		
- Gemeenschappelijke regelingen		
- Overige overheden		
Overige langlopende leningen	1.765	1.698
Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar:		
- In 's Rijks schatkist		
- In de vorm van Nederlands schuldpapier		
- Overige uitzettingen	2.137	
Totaal financiële vaste activa	**10.261**	**7.968**

De balansstanden zijn uitgebreid omdat het CBS de EMU-schuld van de Nederlandse overheid goed moet kunnen samenstellen. Het gaat hierbij om de geconsolideerde schuld, met andere woorden: schulden van overheden aan elkaar dienen te worden weggestreept. Hierom zijn balansposten met leningen van en aan verschillende overheden toegevoegd.

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2025 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

							(bedrag x 1.000)
	Boek-waarde 31-12-2024	Investe-ringen	Des-investe-ringen	(Extra) afschrij-vingen	Aflos-singen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2025
Kapitaalverstrekkingen aan:							
- Deelnemingen	3.110					-64	3.047
- Gemeenschappelijke regelingen	37						37
- Overige verbonden partijen	0						
Leningen aan:							
- Woningcorporaties	0						0
- Deelnemingen	3017						3.017
- Overige verbonden partijen	196				-27		169
Langlopende leningen (art. 1a Wet Fido) aan:							
- Gemeenten							
- Gemeenschappelijke regelingen							
- Overige overheden							
Overige langlopende leningen	1.765				-67		1.698
Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar:							
- In 's Rijks schatkist							
- In de vorm van Nederlands schuldpapier							
- Overige uitzettingen	2.137	185			-2.321		
Totaal financiële vaste activa	**10.261**	**185**			**-2.414**	**-64**	**7.968**

Kapitaalverstrekkingen aan - Deelnemingen
Participaties in aandelenkapitaal zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs van de aandelen. Mocht de waarde van de aandelen onverhoopt structureel dalen tot onder de verkrijgingsprijs dan zal er afwaardering plaatsvinden.

In 2025 zijn de deelnemingen afgewaardeerd met € 64.000.
In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 17 april 2025 is unaniem besloten tot de ontbinding en liquidatie van CSV Amsterdam B.V. In dat kader is een liquidatiebalans opgesteld en goedgekeurd, en is ingestemd met een uitkering van de resterende liquide middelen aan de aandeelhouders. Deze uitkering is op de exploitatie verantwoord.
Op 25 april 2024 was in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVvA) het besluit genomen PBE te liquideren.

Onderstaand zijn de kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen weergegeven:

	(bedrag x 1.000)	
	Boekwaarde 31-12-2024	**Boekwaarde 31-12-2025**
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen:		
Enexis Holding NV	151	151
Pubiek Belang Electra BV	63	
NV Waterleiding Maatschappij Limburg	59	59
Bank Nederlandse Gemeenten NV	354	354
Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV	2.483	2.483
Kleine deelnemingen < € 1.000	1	

Leningen aan - Overige verbonden partijen
€ 27.000 betreft de jaarlijkse aflossing van verstrekte renteloze geldleningen aan gemeenschapshuizen.

Overige langlopende geldleningen
Op 19 november 2024 is definitief besloten om de exploitatie van de Postkoets onder te brengen in een nieuwe stichting onder leiding van een nieuw bestuur. Een van de uitstaande verplichtingen betrof de aflossing van de huidige door de Gemeente verstrekte lening pro resto groot € 60.225.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer - Overige uitzettingen
De waardering van de beleggingen vindt plaats tegen verkrijgingsprijs tot een maximum van de nominale waarde. Het verschil tussen verkrijgingsprijs en nominale waarde leidt bij vrijval van de obligatie tot een boekwinst.

ASR vermogensbeheer beheert sinds 2009 het mandaat (de obligatieportefeuille) van de gemeente Leudal. Oorspronkelijke bedrag was € 40 miljoen, afkomstig uit verkoop aandelen Essent. Als gevolg van aflossingen loopt de portefeuille leeg.
Na aflossingen in februari 2025 resteerde in het mandaat van de gemeente Leudal nog € 408.000 in een obligatie. De gemeente Leudal heeft aan ASR vermogensbeheer opdracht gegeven tot voortijdige verkoop van deze obligatie. Het mandaat is met laatste aflossing en verkoop leeg en het vermogensbeheercontract is beëindigd.

De boekwinst in 2025 bedroeg in totaal € 185.000.

4.2.2 Vlottende activa

Onder de vlottende activa worden afzonderlijk opgenomen de voorraden, de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en de overlopende activa.

4.2.2.1 Voorraden

Algemeen

Grond- en hulpstoffen
Grond- en hulpstoffen worden opgenomen tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wordt deze afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie
De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) alsmede de rentekosten berekend zoals voorgeschreven in het BBV en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien:
Redelijk zekerheid bestaat over de te realiseren winst, dit vanuit het voorzichtigheidsprincipe. Hetgeen betekent dat, de boekwaarde per 31 december positief is, dus hogere inkomsten dan uitgaven, en het plan voor meer dan 85% is afgerond, en in de exploitatie na de winstneming een buffer (post onvoorzien en resterende winstraming) resteert van minimaal 25% van de nog te maken kosten (concrete uitgaven).
Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Voor complexen waarvoor een verlies wordt verwacht, wordt dit verlies geoormerkt ten laste van de reserve grondexploitatie.

Gereed product
Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	(bedrag x 1.000)	
	Boekwaarde 31-12-2024	**Boekwaarde 31-12-2025**
Overige grond- en hulpstoffen	0	0
Onderhanden werk (incl. bouwgronden in exploitatie)	1.577	1.208
Gereed product en handelsgoederen	0	0
Vooruitbetalingen	0	0
Totaal voorraden	**1.577**	**1.208**

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2025 het volgende overzicht worden weergegeven:

								(bedrag x 1.000)
	Boek-waarde 31-12-2024	Van niet in exploitatie genomen gronden	Investe-ringen	Opbreng-sten	Voorzie-ning verlies-latend complex	Boek-waarde voor winst/ verlies -neming	Winst/ verlies na raads-besluit (2026)	Boek-waarde 31-12-2025
Woningbouw								
Baexem, Witte huis	-114		38			-76		-76
Heythuysen, Burg. Jan van Sonlaan	3					3		3
Heythuysen, De Bevelanden 1	-615		17			-598		-598
Haler, Gruttostraat	-82					-83	83	
Haler, Pinxtenstraat	54					54		54
Grathem, CPO Grasheim	-1.080		13			-1.067		-1.067
Voormalige sportvelden Hunsel	77		104			181		181
Losse percelen	-40		26			-14		-14
Voormalige sportvelden Kelpen-Oler, 't Heukske		33	31		-557	-493		-493
Voormalige sportvelden Ell			10			10		10
Horn, Ontwikkeling Ursula			7			7		7
Bedrijventerreinen								
Heythuysen, Arenbosch	-147		8			-139	139	
Ittervoort, Fase IV	3.434		19			3.453		3.453
Ittervoort, Napoleonsweg	87		23			110		110
Heythuysen, Brandweerkazerne Noorderbaan			27	-389		-363		-363
Totaal onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie	**1.577**	**33**	**322**	**-389**	**-557**	**986**	**222**	**1.208**

In 2025 heeft er een balanscorrectie plaatsgevonden van € 33.000 bij de niet in exploitatie zijnde gronden (NIEGG) naar voorraden, categorie onderhanden werk.

Met betrekking tot de bouwgronden in exploitatie worden de volgende bijzonderheden toegelicht op de balans:

Woningbouw

Baexem - Witte huis

De gronden zijn eind 2024 verkocht en overgedragen aan de koper. Er dienen in 2026 nog werkzaamheden uitgevoerd te worden, het verleggen gasleidingen die te dicht tegen de oppervlakte aan liggen van het perceel. De verwachting is dat de exploitatie in 2026 kan worden afgesloten.

Heythuysen - Burgemeester Jan van Sonlaan

Voor het realiseren van dit plan is in 2025 een conceptaanvraag omgevingsvergunning ingediend. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat het plan in 2026 wordt gerealiseerd.

Heythuysen - De Bevelanden fase 1
De infrastructuur voor fase 1 deel 1 is nagenoeg afgerond. Er dient nog een verbindingsweg aangelegd te worden die Den Hoeck ontsluit/verbindt met Bevelanden fase 1 deel 2. Momenteel wordt Den Hoeck bouwrijp gemaakt. Pas na afronding van het bouw- en woonrijp maken van de locatie Den Hoeck zal de realisatie van de verbindingsweg definitief aangelegd worden. De verwachting is dat dit in 2027 gebeurt.

Haler - Gruttostraat
Alle kavels op deze locatie zijn verkocht en in eigendom overgedragen aan de kopers. De aanleg van de openbare ruimte is afgerond. De exploitatie wordt afgesloten met een resultaat van € 82.773 ten gunste van de reserve grondexploitatie.

Haler - Pinxtenstraat
Het bestemmingsplan voor vijf levensloopbestendige woningen is onherroepelijk. De woningbouwcorporatie en ontwikkelaar hebben zich teruggetrokken uit de ontwikkeling. De grond (voorzien van een bouwtitel voor vijf woningen) wordt op de markt gezet en verkocht in 2026. Hierna kan de exploitatie worden afgesloten.

Grathem - Sportlaan
Eind 2023 is de exploitatie geactiveerd. In 2024 zijn de kavels in eigendom overgedragen aan de koper. In 2026 worden de werkzaamheden in het kader van het woonrijp maken uitgevoerd. Naar verwachting zal de exploitatie in 2027 worden afgesloten.

Hunsel - herontwikkeling sportvelden
In 2024 is de exploitatie geactiveerd en in 2025 zijn voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd en is de planologische procedure gestart teneinde de gronden bouwrijp te maken in 2026. Afhankelijk van de verkoop verwachten we dat de exploitatie in 2027 kan worden afgesloten.

Kelpen-Oler - 't Heukske
In 2025 is de exploitatie voor 't Heukske geactiveerd. In 2025 zijn de voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd, is een realisatieovereenkomst met een ontwikkelaar aangegaan en is de start gemaakt met de aanvraag voor de planologische procedure. Vanuit reserve grondexploitatie (50%) en reserve herstructureringsfonds (50%) is een verliesvoorziening gevormd van € 557.000.

Voormalige sportvelden Ell
In 2025 hebben verkennende werkzaamheden plaats gevonden voor het ontwikkelen van deze locatie en is een gebiedsvisie uitgewerkt voor de afronding met woningbouw aan de noordkant van Ell en is onderzoek gedaan naar ruimtelijke belemmeringen en kansen.

Horn - Ontwikkeling Ursula
In 2025 hebben verkennende werkzaamheden plaats gevonden voor het ontwikkelen van deze locatie en is onderzoek gedaan naar de ruimtelijke belemmeringen en kansen voor een herontwikkeling van deze locatie.

Bedrijventerreinen

Heythuysen – Arenbos

Alle kavels op deze locatie zijn verkocht en in eigendom overgedragen aan de kopers. Er dienen nog afrondende werkzaamheden (zoals verleggen rioolaansluitingen en het afronden van de aanleg openbare verlichting) te worden uitgevoerd. Deze werkzaamheden zijn eind 2025 afgerond en de grondexploitatie is in 2025 afgesloten. Het positieve resultaat € 139.271 komt ten gunste van de reserve grondexploitatie.

Ittervoort - Bedrijventerrein Ittervoort fase 4

Het bestemmingsplan voor de ontwikkeling van Ittervoort vierde fase is in december 2020 vastgesteld. Er zijn beroepschriften ingediend. Er is nog steeds geen duidelijkheid van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State over het vervolg. Voor de voorlopige realisatieplanning gaan we ervan uit dat er in het eerste kwartaal 2026 een uitspraak ligt. Op basis van een positieve uitspraak starten we in het tweede kwartaal van 2026 met de aanbesteding voor archeologie en in het derde kwartaal met de uitvoeren van het proefsleuven onderzoek. De aanbesteding voor het bouwrijp maken volgt dan ook eind 2026 of begin 2027. Ter voorbereiding op de aanbestedingen die eraan komen heeft een analyse plaats gevonden van de geraamde kosten. Parallel aan deze stappen wordt gewerkt aan het sluiten van de koopovereenkomsten met de kandidaat kopers. Het streven is het project af te ronden in 2029.

Ittervoort - Uitbreiding winkelgebied aan de Napoleonsweg (supermarkt locatie)

Er is een principe overeenstemming bereikt met de ontwikkelaar voor de verkoop van de supermarktlocatie in Ittervoort. In 2024 is de grondexploitatie geactiveerd voor het winkelgebied Ittervoort. Het streven is het project in 2032 af te ronden.

Heythuysen - Brandweerkazerne

In 2024 is de grondexploitatie geactiveerd om de gronden bouwrijp te maken voor de realisatie van de nieuwe brandweerkazerne voor de kernen Heythuysen en Roggel. De verwachting is de verkoop en overdracht van de gronden te realiseren in 2026 en de werkzaamheden in het kader van het bouwrijp maken in 2026 - uiterlijk 2027 - af te ronden. Hierna kan de exploitatie worden afgesloten.

4.2.2.2 Uitzettingen

Algemeen

Uitzettingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening betreft met name de vorderingen op debiteuren inzake sociale uitkeringen en de vorderingen op de overige gemeentelijke debiteuren.

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

				(bedrag x 1.000)
	Boek-waarde 31-12-2025	Voorzie-ning Oninbaar-heid	Balans-waarde 31-12-2025	Balans-waarde 31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen is vanaf 2025 vervangen door:				6.739
Vorderingen op:				
- Gemeenten	91		91	
- Gemeenschappelijke regelingen	132		132	
- Overige overheden	6.830		6.830	
Overige vorderingen (niet-overheid):				
- Debiteuren niet-overheid	671	-98	572	793
- Debiteuren sociale zaken	663	-57	606	638
- Faciliterend grondbeleid	-161		-161	270
Verstrekte kasgeldleningen (art. 1a Wet Fido) aan:				
- Gemeenten				
- Gemeenschappelijke regelingen				
- Overige overheden				
Overige verstrekte kasgeldleningen (niet-overheid)				
Rekening courant verhouding met het Rijk				
Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen	3.007		3.007	3.172
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar:				
- In 's Rijks schatkist	43.714		43.714	42.139
- In de vorm van Nederlands schuldpapier				
- Overige uitzettingen				
Liquide middelen (kas- en banksaldi)	27		27	418
Totaal uitzettingen	**54.975**	**-155**	**54.820**	**54.169**

De balansstanden zijn uitgebreid omdat het CBS de EMU-schuld van de Nederlandse overheid goed moet kunnen samenstellen. Het gaat hierbij om de geconsolideerde schuld, met andere woorden: schulden van overheden aan elkaar dienen te worden weggestreept. Hierom zijn balansposten met leningen van en aan verschillende overheden toegevoegd.

<u>Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>
Overtollige middelen dienen in principe in de schatkist aangehouden te worden. Hierop zijn vier uitzonderingen:

- Nazorgfondsen zoals ingesteld op basis van de Wet Milieubeheer;
- Middelen op een geblokkeerde rekening bij de belastingdienst;
- Bestaande beleggingen (peildatum 4 juni 2012);
- Een drempelbedrag.

Een drempelbedrag is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van het begrotingstotaal) dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden gehouden. In beginsel moeten alle overtollige middelen in de schatkist worden aangehouden, tenzij die onder het drempelbedrag gerekend kunnen worden. Per kwartaal mag het gemiddelde van deze middelen niet boven het drempelbedrag uitkomen. Overtollige middelen op de BNG rekening worden dagelijks automatisch naar de schatkist afgeroomd.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren		Verslag-jaar 2025				*(bedrag x 1.000)*
(1)	**Drempelbedrag**	**2.246**				
		kwartaal 1	**kwartaal 2**	**kwartaal 3**	**kwartaal 4**	
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**207**	**196**	**183**	**226**	
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	2.039	2.050	2.063	2.020	
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-	
(1) Berekening drempelbedrag		**Verslag-jaar**				
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	112.300				
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	112.300				
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van	Drempelbedrag	2246				
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen						
		kwartaal 1	**kwartaal 2**	**kwartaal 3**	**kwartaal 4**	
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	18.668	17.830	16.837	20.759	
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92	
(2) = (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	207	196	183	226	

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Financiering.

Overige vorderingen (niet-overheid) - Faciliterend grondbeleid

Bij faciliterend grondbeleid heeft de gemeente zelf geen grond in haar bezit en voert niet zelf de grondexploitatie, maar gebeurt dit door een private ontwikkelaar. De kosten die de gemeente maakt worden in dat geval verhaald op de private partijen. Er is dus geen sprake van een bouwgrond in exploitatie of een voorraad grond in bezit van de gemeente, maar van een vordering op een derde partij. Feitelijk schiet de gemeente kosten voor die op basis van een overeenkomst worden teruggevorderd bij een derde partij, dan wel op basis van het exploitatieplan mogelijk in de toekomst kunnen worden teruggevorderd van een derde partij.

Het verloop faciliterend grondbeleid in 2025:

	Boek-waarde 31-12-2024	Van niet in exploitatie genomen gronden	Investe-ringen	Opbreng-sten	Voorzie-ning verlies-latend complex	Boek-waarde voor winst/ verlies -neming	Winst/ verlies na raads-besluit (2026)	Boek-waarde 31-12-2025
								(bedrag x 1.000)
Faciliterend grondbeleid:								
Baexem Mariabosch (Gelissen Vastgoed BV)	372		2			374		374
Neeritter Op den Heuvel-Zilleveld/Linderveld			154			154		154
Roggel, Beeklaan	-102		307	-116	-778	-689		-689
Overige vorderingen	**270**		**463**	**-116**	**-778**	**-161**		**-161**

Met betrekking tot het faciliterend grondbeleid worden de volgende bijzonderheden toegelicht op de balans:

Baexem - Kloosterterrein Mariabosch

In 2022 heeft de provincie voor dit project (Beleidskader ISV 3) subsidie verleend. Bij ontvangst van de verleende subsidie heeft de gemeente deze middelen doorgezet naar de ontwikkelaar. Begin 2024 hebben Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg vastgesteld, dat de ontwikkelaar niet aan de gestelde resultaatverplichtingen heeft voldaan, waardoor het voorschot terugbetaald dient te worden aan de provincie. De terugbetaling aan de provincie heeft reeds plaatsgevonden eind 2024. Over de terugbetaling door de ontwikkelaar aan de gemeente zijn afspraken gemaakt en contractueel vastgelegd. Het moment van betaling is onderdeel van de fasering in de realisatie van de woningen. Deze realisatie wordt echter geblokkeerd door een aanhoudende juridische procedure om het middendeel van het klooster als monument aan te wijzen.

Neeritter Op den Heuvel - Zilleveld/Linderveld

In Neeritter wordt het woningbouwplan Zilleveld tot realisatie gebracht. Dit woningbouwplan is in het verleden gestart door een van de project B.V.'s van Nieuwe Borg. In 2014 zijn zowel de project B.V.'s als het moederbedrijf van Nieuwe Borg failliet verklaard. Door het faillissement van Nieuwe Borg is uitvoering van alle afspraken c.q. overeenkomsten niet meer aan de orde. Dit leidde ertoe, dat het openbaar gebied niet werd aangelegd.
De gemeente heeft in oorsprong geen verplichting tot het aanleggen c.q. afronden van het openbaar gebied. Maar de bewoners vroegen de gemeente om hulp en realisatie van het openbaar gebied. In 2021 heeft de gemeente besloten het openbaar gebied binnen het plangebied Zilleveld in Neeritter voor eigen rekening en risico aan te leggen en de gronden daartoe aan te kopen uit de faillissementsboedel. Deze werkzaamheden zijn in 2023 en 2024 uitgevoerd en leidden conform het eerder genomen raadsbesluit tot een onttrekking uit de reserve grondexploitatie in 2024 en 2026. Daarnaast is een anterieure overeenkomst gesloten met de ontwikkelaar, waarmee beoogd wordt extra woningen in Neeritter (Zilleveld en Linderveld) te realiseren. Dit voor rekening en risico van de ontwikkelaar.

Roggel - Beeklaan
In 2025 zijn de noodzakelijke vergunningen verleend. Het bouwrijp maken en de werkzaamheden van de nutsbedrijven zijn afgerond. De aannemer start in 2026 met de woningbouw. Het woonrijp maken van de infra start na de bouwvakantie 2026. De verwachting is dat de facilitaire grondexploitatie afgesloten zal worden in 2027. Vanuit reserve grondexploitatie (€ 285.000) en reserve herstructureringsfonds (€ 493.000) is een verliesvoorziening gevormd van € 778.000.

4.2.2.3 Overlopende activa

Algemeen
Overlopende activa valt onder de vlottende activa op de balans. Ze vertegenwoordigen vooruitbetaalde bedragen of nog te vorderen bedragen, bedoeld om baten en lasten aan het juiste boekjaar toe te rekenen.

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	(bedrag x 1.000)	
	Boekwaarde 31-12-2024	**Boekwaarde 31-12-2025**
Nog te ontvangen bijdragen van:		
- EU		
- Rijk	3	2.338
- Provincies		
- Gemeenten		
- Overige overheden		
Overige overlopende activa (niet-overheid)	2.114	2.390
Totaal overlopende activa	**2.117**	**4.728**

Nog te ontvangen bijdragen met een specifiek bestedingsdoel gespecificeerd naar herkomst:
Europa, Rijk, provincies, gemeenten en overige overheden

Dit betreft niet alleen nog te ontvangen bijdragen, maar ook vooruitbetaalde bijdragen.

				(bedrag x 1.000)
	Boekwaarde 31-12-2024	**Ontvangen**	**Nog te ontvangen bedragen**	**Boekwaarde 31-12-2025**
Nog te ontvangen bijdragen van EU	0			0
Nog te ontvangen bijdragen van Rijk:				
- Gedupeerden toeslagenproblematiek	3	-3		0
- Gemeentefonds			616	616
- Opvang ontheemden Oekraïne			1.379	1.379
- Realisatiestimulans woningbouw		343		343
Nog te ontvangen bijdragen van provincies				
Nog te ontvangen bijdragen van gemeenten				
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheden				
Totaal nog te ontvangen bijdragen van overheden	**3**	**340**	**1.995**	**2.338**

Overige overlopende activa (niet-overheid)

Dit betreft niet alleen nog te ontvangen bedragen van overige sectoren, maar ook vooruitbetaald.

	(bedrag x 1.000) Boekwaarde 31-12-2025
Nog te ontvangen:	
- Afrekening subsidie 2024 BJZ	258
- Terugbetaling SPUK MEOZ	279
- Rente schatkistbankieren	226
- Afrekening regionale kosten jeugd 2025	110
- Lokale lasten MGR	173
- Overige nog te ontvangen < € 75.000	474
Vooruitbetaalde bedragen:	
- Licenties ict	244
- Zorg in natura jeugdhulp 2026	20
- Balanscorrectie: vlottende schulden 2026 betaald in 2025	516
Overige overlopende activa (niet-overheid)	870
Totaal overige overlopende activa (niet-overheid)	**2.390**

4.2.3 Vaste passiva

Onder de vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

4.2.3.1 Eigen vermogen

Algemeen
Het eigen vermogen is het verschil tussen de activa en het vreemd vermogen. Het eigen vermogen van gemeente op de balans bestaat uit gerealiseerde resultaat van het overzicht van baten en lasten, de algemene reserve en de bestemmingsreserves.

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	(bedrag x 1.000) Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Algemene reserve	23.011	26.266
Bestemmingsreserves	72.445	74.072
Saldo van rekening	5.755	11.631
Totaal eigen vermogen	**101.211**	**111.969**

Het verloop van de reserves in 2025 wordt in het hierna opgenomen overzicht per reserve weergegeven:

	Omschrijving						*(bedrag x 1.000)*
		Stand 1-1-2025	Toevoegingen 2025	Onttrekkingen 2025	Bestemming resultaat 2024 2025	Vermindering ter dekking van afschrijvingen 2025	Stand 31-12-2025
R.0	**Algemene reserve**	**23.011**		**-1.308**	**4.563**		**26.266**
	Bestemmingsreserves:						
D.1-25	**Dekking kapitaallasten**	**27.332**	**8.744**			**-917**	**35.159**
	Overig financieel technische reserves:						
F.1	Kapitaalverstrekking gemeenschapshuizen	196		-27			169
F.2	Onderhoud overweg Napoleonsweg	73		-39			35
	Totaal overige financieel technische reserves	**270**	**0**	**-65**			**204**
	Overige bestemmingsreserves:						
O.1	Onderhoud jachthaven Hanssum	187	6	-17			176
O.2	Monumentensubsidie	327	12				339
O.3	Kwaliteitsfonds	781	408	-7			1.181
O.4	Grondexploitatie	3.949	260	-779	454		3.884
O.5	Geblokkeerde reserve	25.480		-15.049		-96	10.336
O.6	Egalisatiereserve Gemeentefonds	1.405	94				1.500
O.7	Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	1.889	799	-194			2.493
O.8	Bedrijfsvoering	3.507	1.726	-1.546		-41	3.647
O.9	Gecommitteerde reserve	1.784	2.183	-1.784			2.183
O.10	Revolverend duurzaamheidsfonds	12					12
O.11	Openbare verlichting	2.135				-60	2.075
O.12	Verkoop vastgoed	433					433
O.13	Economische investeringsagenda Leudal	1.100		-700			400
O.14	Uitvoeringsplan Recreatie en toerisme	434	100	-48			486
O.15	Fondsvorming Wijnaerden	620	119	-61			678
O.16	Regiodeal	800	700	-594			906
O.17	Herstructureringsfonds	0	6.740	-563			6.177
O.18	Opvang ontheemden Oekraïne	0	1.065		738		1.803
	Totaal overige bestemmingsreserves	**44.844**	**14.212**	**-21.342**	**1.192**	**-197**	**38.709**
	Totaal bestemmingsreserves	**72.445**	**22.956**	**-21.407**	**1.192**	**-1.114**	**74.072**
	Totaal reserves	**95.456**	**22.956**	**-22.715**	**5.755**	**-1.114**	**100.339**

Onder "Bestemming resultaat" staan de toevoegingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande boekjaar. Onder de "afschrijvingen" staan de verminderingen vermeld in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd.

De hierna opgenomen toelichtingen geven de aard en de reden van iedere reserve weer, evenals de mutaties die hebben plaatsgevonden.

Het meerjarig verloop van de reserves 2025-2028 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

(bedrag x 1.000)

	Omschrijving	Stand 31-12-2025	Toevoegingen 2026	Onttrekkingen 2026	Stand 31-12-2026	Toevoegingen 2027	Onttrekkingen 2027	Stand 31-12-2027	Toevoegingen 2028	Onttrekkingen 2028	Stand 31-12-2028
R.0	**Algemene reserve**	**26.266**		**-2.097**	**24.170**		**-2.093**	**22.077**		**-2.157**	**19.920**
	Bestemmingsreserves:										
D.1-25	**Dekking kapitaallasten**	**35.159**		**-982**	**34.178**		**-1.130**	**33.048**		**-1.368**	**31.679**
	Overig financieel technische reserves:										
F.1	Kapitaalverstrekking gemeenschapshuizen	169		-27	143		-27	116		-27	89
F.2	Onderhoud overweg Napoleonsweg	35		-35							
	Totaal overige financieel technische reserves	**204**		**-61**	**143**		**-27**	**116**		**-27**	**89**
	Overige bestemmingsreserves:										
O.1	Onderhoud jachthaven Hanssum	176	5		181	5		186	5		190
O.2	Monumentensubsidie	339			339			339			339
O.3	Kwaliteitsfonds	1.181			1.181			1.181			1.181
O.4	Grondexploitatie	3.884			3.884			3.884			3.884
O.5	Geblokkeerde reserve	10.336		-450	9.886		-321	9.565		-323	9.242
O.6	Egalisatiereserve Gemeentefonds	1.500			1.500			1.500			1.500
O.7	Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	2.493	280		2.773	234		3.007	118		3.125
O.8	Bedrijfsvoering	3.647	1.726	-1.349	4.024	-1.726	-291	2.007		-255	1.752
O.9	Gecommitteerde reserve	2.183		-2.183							
O.10	Revolverend duurzaamheidsfonds	12			12			12			12
O.11	Openbare verlichting	2.075		-60	2.015		-60	1.954		-60	1.894

	Omschrijving	Stand 31-12-2025	Toevoegingen 2026	Onttrekkingen 2026	Stand 31-12-2026	Toevoegingen 2027	Onttrekkingen 2027	Stand 31-12-2027	Toevoegingen 2028	Onttrekkingen 2028	Stand 31-12-2028
											(bedrag x 1.000)
O.12	Verkoop vastgoed	433			433			433			433
O.13	Economische investeringsagenda Leudal	400			400			400			400
O.14	Uitvoeringsplan Recreatie en toerisme	486	100	-14	572	100	-14	657	100	-6	751
O.15	Fondsvorming Wijnaerden	678			678			678			678
O.16	Regiodeal	906		-594	312		-297	15		-15	0
O.17	Herstructureringsfonds	6.177		-1.000	5.177		-1.000	4.177		-1.000	3.177
O.18	Opvang ontheemden Oekraïne	1.803		-102	1.701		-105	1.596		-105	1.491
	Totaal overige bestemmingsreserves	**38.709**	**2.110**	**-5.751**	**35.068**	**-1.387**	**-2.089**	**31.592**	**222**	**-1.765**	**30.049**
	Totaal bestemmingsreserves	**74.072**	**2.110**	**-6.794**	**69.388**	**-1.387**	**-3.245**	**64.756**	**222**	**-3.160**	**61.818**
	Totaal reserves	**100.339**	**2.110**	**-8.891**	**93.558**	**-1.387**	**-5.338**	**86.832**	**222**	**-5.317**	**81.738**

R.0 algemene reserve

Reserve R.0	82001000 Algemene reserve
Doel (aard en reden)	De Algemene reserve is bedoeld als buffer (onderdeel van de weerstandscapaciteit) voor het opvangen van financiële tegenvallers. Hiermee kan de gemeente onverwachte substantiële kosten dekken. De risico's worden jaarlijks bij de begroting gekwantificeerd.
Historische achtergrond	Deze reserve is in het verleden gevormd door batige saldi.
Soort	Reserve
Looptijd	Start datum: 01-01-2007 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximaal	Minimaal 1,5 van de benodigde weerstandscapaciteit. Op basis van de begroting 2025 is het minimum € 4.508.000. Maximaal: niet van toepassing.
Storting	Overschot op de jaarrekening. Daarnaast ook de overschotten op of opheffing van andere reserves en voorzieningen. Tot slot mogelijke storting indien het minimum is bereikt.
Onttrekking	Op basis van specifieke voorstellen, incidentele dekking bij de begroting of kadernota of ingeval van tekort op de jaarrekening.
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-	**23.011**	**23.011**		**26.266**	**24.170**	**22.077**
Resultaatbestemming 2024 ter dekking van de korting op het gemeentefonds in 2026 (Rb 01-07-2025)	2.093	2.093				
Restant resultaatbestemming 2024 (Rb 01-07-2025)	2.470	2.470				
Totaal toevoegingen	**4.563**	**4.563**				
Storting ineens om reserve BMV Roggel op dekkingsniveau te brengen	-920	-920				
Dekking IHP De Kwir tijdelijke huisvesting en sloopkosten				-1.488		
Afboeking restant boekwaarde De Kwir				-609		
Dekking IHP De Harlekijn tijdelijke huisvesting en sloopkosten						-1.317
Afboeking restant boekwaarde De Harlekijn						-840
Naar begrotingssaldo 2026 ter dekking van de korting op het gemeentefonds in 2026				-2.093		
Resultaatbestemming 2024 van 2026 naar 2027				2.093	-2.093	
Financiële bijdrage onderhoud OBS Buggenum	-35	-35				
O.b.v. Verordening materiële en financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Leudal:						
Vergoeding exploitatietekort OBS Buggenum		-353	353			
Totaal onttrekkingen	**-955**	**-1.308**	**353**	**-2.097**	**-2.093**	**-2.157**
Stand reserve 31-12-	**26.620**	**26.266**	**353**	**24.170**	**22.077**	**19.920**

D.1 t/m D.25 Dekking kapitaallasten

Reserve D.1 t/m D.25	820020XX Dekking kapitaallasten
Doel (aard en reden)	Dekking afschrijvingslasten.
Historische achtergrond	Deze reserves zijn ingesteld ter dekking van de kapitaallasten. De raad heeft destijds besloten tot het vormen van een dekkingsreserve.
Soort	Bestemmingsreserve Als er een reserve wordt ingezet om een investering te dekken moet dit volgens de voorschriften uitgevoerd worden in de vorm van jaarlijkse compensatie van de afschrijvingslasten door de inzet van de betreffende reserve. De investering in één keer ten laste van de reserve brengen is niet toegestaan.
Looptijd	Start datum: variabel per reserve Eind datum: variabel per reserve
Benodigd minimaal/ maximaal peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in de dekkingsreserves
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse afschrijving.
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.

(bedrag x 1.000)

		Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
	Stand reserve 1-1-	**27.332**	**27.332**		**35.159**	**34.178**	**33.048**
	Storting ineens om de dekkingsreserve BMV	920					
D.6	Roggel op dekkingsniveau te brengen		920				
	Nieuw te vormen dekkingsreserve:						
D.24	Duurzaamheid (Rb 05-11-2024)	7.780	7.780				
D.25	Inventaris De Postkoets Horn (Rb 01-07-2025)	44	44				
	Totaal toevoegingen	**8.744**	**8.744**				
	Afschrijvingslasten:						
D.1	Accommodatie RKVB Baexem	-19	-19		-19	-19	-19
D.2	Tennisaccommodatie Galgenberg	-69	-69		-69	-69	-69
D.3	BMV Ell	-27	-27		-27	-27	-27
D.4	De Bombardon Heythuysen	-47	-47		-47	-47	-47
D.5	Postkoets Horn	-50	-50		-50	-50	-50
D.6	BMV Roggel	-126	-126		-126	-122	-122
D.7	BMV Heythuysen	-24	-24		-24	-24	-24
D.8	BMV Grathem	-20	-20		-20	-20	-20
D.9	SG St. Ursula (in 2028 extra afschrijving)	-15	-15		-15	-15	-15
D.10	Gemeentehuis Leudal	-74	-74		-74	-74	-74
D.11	Verbouw gemeentewerf Hunsel	-38	-38		-38	-38	-38
D.12	Infrastructuur	-196	-196		-196	-196	-196
D.13	Gebouwenaanpassingen de Widdonck	-16	-16		-16	-16	-16
D.14	Centrumvisie Heythuysen	0				-26	-26
D.15	Onderwijshuisvesting Ortolaan/Widdonck				-69	-69	-69
D.16	Speeltuinenbeleid				-70	-122	-152
D.17	Overdracht woonwagenzaken					-40	-40
D.18	Huidige woonwagens	-82	-82		-70	-69	-66
D.19	Uitbr. standplaatsen woonwagens Ell					-4	-4
D.20	Uitbr. standplaatsen woonwagens Haelen				-13	-13	-13

D.21	Uitbr. standplaatsen woonwagens Roggel				-4	-4	-4
D.22	Fietsvoorziening Leudalweg						-180
D.23	Accommodatie Beach Sports Leudal	-115	-94	-21			
D.23	Vrijval Accommodatie Beach Sports Leudal		-21	21			
D.24	Duurzaamheid				-31	-62	-94
D.25	Inventaris De Postkoets Horn				-4	-4	-4
	Totaal onttrekkingen	**-917**	**-917**		**-982**	**-1.130**	**-1.368**
	Stand reserve 31-12-	**35.159**	**35.159**		**34.178**	**33.048**	**31.679**

F.1 Kapitaalverstrekking Gemeenschapshuizen

Reserve F.1	82003001 Kapitaalverstrekking gemeenschapshuizen
Doel (aard en reden)	Jaarlijkse aflossing van afgesloten leningen aan gemeenschapshuis Neer en gemeenschapshuis Heibloem.
Historische achtergrond	Bij de bouw en inrichting van de gemeenschapshuizen in Neer en Heibloem is voor de hiervoor afgesloten leningen een reservering voor hetzelfde bedrag opgenomen.
Soort	Bestemmingsreserve Overig financieel technische reserve
Looptijd	Start datum: 01-01-2018 Eind datum: 31-12-2062
Benodigd minimaal/ maximaal peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de (restant) boekwaarde van de specifiek aangewezen kapitaalverstrekking, per 01-01 van enig jaar.
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gelijk aan de jaarlijkse aflossing lening.
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-	**196**	**196**		**169**	**143**	**116**
Totaal toevoegingen						
Aflossing gemeenschapshuis:						
Neer	-9	-9		-9	-9	-9
Heibloem	-17	-17		-17	-17	-17
Totaal onttrekkingen	**-27**	**-27**		**-27**	**-27**	**-27**
Stand reserve 31-12-	**169**	**169**		**143**	**116**	**89**

F.2 Onderhoud overweg Napoleonsweg

Reserve F.2	82003002 Onderhoud overweg Napoleonsweg
Doel (aard en reden)	Een gelijkmatige verdeling van de kosten voor onderhoud overweg Napoleonsweg.
Historische achtergrond	In 2005 is een afkoopsom van € 585.000 van de Provincie voor dit onderhoud gestort in deze reserve. De jaarlijkse onderhoudsbijdrage aan Prorail wordt hieruit bekostigd.
Soort	Bestemmingsreserve Overig financieel technische reserve
Looptijd	Start datum: 2005 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de reserve bepaald.
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.
Onttrekking	De jaarlijkse onderhoudsbijdrage aan Prorail.
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-	**73**	**73**		**35**		
Totaal toevoegingen						
Jaarlijkse bijdrage overweg Napoleonsweg	-39	-39		-35		
Totaal onttrekkingen	**-39**	**-39**		**-35**		
Stand reserve 31-12-	**35**	**35**				

O.1 Onderhoud jachthaven Hanssum

Reserve O.1	82004001 Onderhoud jachthaven Hanssum
Doel (aard en reden)	Op basis van de erfpachtovereenkomst met de watersportvereniging Hanssum is de gemeente verplicht zorg te dragen voor het op diepte/bevaarbaar houden van de haven en komen de kosten voor rekening van de gemeente.
Historische achtergrond	Deze reserve is in het verleden ingesteld ter dekking van het (groot) onderhoud van de jachthaven.
Soort	Bestemmingsreserve
Looptijd	Start datum: vóór 2007 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de reserve bepaald.
Storting	De toevoeging dient voldoende te zijn om de lasten van het onderhoud aan de haven te dekken. De toevoeging bestaan uit: - jaarlijkse erfpachtcanon van watersportvereniging Hanssum en - jaarlijkse erfpachtcanon van Peulen Neer.
Onttrekking	De huidige onttrekking bestaat uit de dekking van de onderhoudslasten. Naar behoefte op basis van uitvoeringsprogramma opgenomen in het onderhoudsplan.
Algemene opmerkingen	Jaarlijks wordt de erfpachtcanon van watersportvereniging Hanssum Neer gestort minus de jaarlijkse onderhoudskosten (B&W-besluit 22-06-2010). Met ingang van maart 2011 wordt ook jaarlijks de erfpachtcanon Peulen Neer gestort minus jaarlijkse onderhoudskosten (B&W-besluit 25-01-2011).

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-	**187**	**187**		**176**	**181**	**186**
Erfpachtcanon Hanssum Neer	3	5	-1	3	3	3
Erfpachtcanon Peulen Neer	1	1		1	1	1
Totaal toevoegingen	**5**	**6**	**-1**	**5**	**5**	**5**
Reparatie damwand haven Neer	-17	-17				
Totaal onttrekkingen	**-17**	**-17**				
Stand reserve 31-12-	**175**	**176**	**-1**	**181**	**186**	**190**

O.2 Monumentensubsidie

Reserve O.2	82004002 Monumentensubsidie
Doel (aard en reden)	De reserve is bestemd om verplichtingen jegens eigenaren van gemeentelijke monumenten op te kunnen vangen en voor het opvangen van fluctuaties in het jaarlijks subsidiebudget monumenten (raadsbesluit 31-08-2010). Dit betreft subsidies voor restauratie van gemeentelijke monumenten.
Historische achtergrond	In de loop van 2012 zijn in Leudal een 120-tal bouwwerken aangewezen als gemeentelijk monument. De eigenaren van deze monumenten hebben de mogelijkheid om op basis van de "Subsidieverordening cultuurhistorisch erfgoed Leudal" monumentensubsidie aan te vragen. Jaarlijks is er voor monumentensubsidie een budget beschikbaar van € 65.540. Dit structurele budget zal, indien het in enig jaar niet geheel wordt uitgegeven, gestort worden in de reserve monumentensubsidie. De subsidietoekenningen gelden voor een periode van 6 jaar volgens de systematiek van Provincie en Rijk (bijv. 2014-2019, 2020-2025).
Soort	Bestemmingsreserve
Looptijd	Start datum: 01-09-2010 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Gelet op de aard van de reserve geldt er geen minimum of maximum peil voor de reserve.
Storting	Restant jaarlijks beschikbaar budget monumentensubsidie.
Onttrekking	Subsidietoekenningen boven jaarlijks beschikbaar budget monumentensubsidie.
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-	**327**	**327**		**339**	**339**	**339**
Niet uitgegeven subsidiegelden	11	12	-1			
Totaal toevoegingen	**11**	**12**	**-1**			
Totaal onttrekkingen						
Stand reserve 31-12-	**338**	**339**	**-1**	**339**	**339**	**339**

O.3 Groenfonds

Reserve O.3	80024003 Kwaliteitsfonds
Doel (aard en reden)	Financiële bijdrage aan projecten die de kwaliteit van de fysieke leefomgeving verbeteren. Hierbij gaat het vooral in het buitengebied om landschap & natuur en landschappelijke elementen en vooral in de dorpen om structureel groen.
Historische achtergrond	Het Kwaliteitsfonds is een doelfonds, gericht op de verbetering van de omgevingskwaliteit. Op die manier wordt de causaliteit tussen de aantasting van de omgevingskwaliteit en het herstel of verbetering van die omgevingskwaliteit bewaakt. Het fonds is transparant in de inkomsten en uitgaven van de bijdragen. Kan een initiatiefnemer zelf geen compensatie realiseren dan kan hij een financiële bijdrage leveren aan projecten, die de omgevingskwaliteit in de omgeving of ten minste in de gemeente verbeteren. Door deze werkwijze is het mogelijk om bijdragen te bundelen en op die manier grotere kwaliteitsverbeterende maatregelen of projecten te realiseren.
Soort	Bestemmingsreserve
Looptijd	Start datum: 01-01-2007, gewijzigd per 27-05-2025 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Gelet op de aard van de reserve geldt er geen minimum of maximum peil voor de reserve.
Storting	Ruimtelijke bijdragen voor projecten die via een (buitenplanse) omgevingsplanactiviteit of wijziging omgevingsplan planologisch mogelijk worden gemaakt. Ook stortingen vanuit andere doelfondsen kunnen worden toegevoegd zoals bijvoorbeeld agrarisch natuurbeheer.
Onttrekking	Op grond van artikel 5 van de Financiële verordening van de gemeente Leudal 2025 geldt dat uitgaven in de loop van het begrotingsjaar, die niet in de begroting zijn opgenomen en hoger zijn dan € 50.000, door het college van Burgemeester en Wethouders voorafgaand aan het aangaan van verplichtingen, worden voorgelegd aan de raad ter autorisatie. Het college van B&W kan jaarlijks tot een bedrag van € 50.000 uitgaven uit dit fonds doen, zonder de raad vooraf te informeren. Uiteraard voor zover deze uitgaven passen binnen de doelstelling van de reserve.
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-	**781**	**781**		**1.181**	**1.181**	**1.181**
Kwaliteitsbijdragen diversen	2	2				
Bijdrage Kuiperweg Kelpen-Oler	6	6				
Budget Agrarisch Natuurbeheer	200	400	-200			
Bijdrage omgevingsvergunning 3 woningen Leudalweg	50		50			
Totaal toevoegingen	**258**	**408**	**-150**			
Project blokhut Asbroekerheide	-35	-6	-29			
Aankoop grond Buggenum	-3	-3				
Correctie zwaluwwand		2	-2			
Totaal onttrekkingen	**-38**	**-7**	**-31**			
Stand reserve 31-12-	**1.001**	**1.181**	**-181**	**1.181**	**1.181**	**1.181**

O.4 Grondexploitatie

Reserve O.4	82004004 Grondexploitatie
Doel (aard en reden)	De reserve grondexploitaties heeft een relatie met het Grondbeleid. Deze reserve vormt een buffer voor de financiële risico's die samenhangen met de grondexploitatie (geen inkomensfunctie). Het is ingesteld voor: - Verrekenen van winsten en verliezen van de grondexploitaties; - Afdekken van de risico's verbonden aan de grondexploitaties; - Buffer voor het voeren van een actieve grondpolitiek.
Historische achtergrond	Deze reserve is ingesteld ter financiering "groene" projecten ter compensatie bij woningbouwontwikkeling buiten bestemmingsplannen ("groen voor rood").
Soort	Bestemmingsreserve
Looptijd	Start datum: 01-01-2007 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Jaarlijks vindt de actualisatie plaats van alle bouwgrondcomplexen en wordt de verwachte eindwaarde berekend. Op het moment dat een verlies wordt geprognosticeerd, wordt een voorziening getroffen tegen de contante waarde van dat geprognosticeerde verlies. Hierdoor is het nader bepalen van een (minimale c.q. maximale) norm en het doen van verdere stortingen niet aan de orde. Eventuele vrijval van middelen kan eerst worden bepaald als complexen definitief worden afgesloten. Minimum of maximum afstemmen op jaarlijkse risico-inschatting.
Storting	Deze reserve wordt gevoed door: - winstnemingen uit grondexploitaties en - opbrengsten van incidentele grondverkopen < 1.000 m2 buiten de grondexploitaties. De toevoeging was afhankelijk van de exploitatieopzetten, uitkomsten van de diverse grondcomplexen en de aanwezige gronden en risico's die gelopen worden bij actief en faciliterend grondbeleid, zoals conform de nota Grondbeleid in de gemeente Leudal wordt uitgevoerd.
Onttrekking	Bij afsluiten van verlieslatende grondexploitaties.
Algemene opmerkingen	Jaarlijks vindt een beoordeling plaats van de verwachte verliezen bouwgrondexploitatie en wordt het saldo van deze reserve tegen contante waarde daarop afgestemd. Op dit moment is de reserve gereserveerd voor het compenseren van verliesgevende complexen op het moment van afsluiting.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-	**3.949**	**3.949**		**3.884**	**3.884**	**3.884**
Resultaatbestemming 2024 ter dekking van de boekwaarde Widdonckterrein (Rb 1-7-2025)	454	454				
Overige grondverkopen	40	38	2			
Positief resultaat Gruttostraat		83	-83			
Positief resultaat BT Arenbos Heythuysen		139	-139			
Totaal toevoegingen	**494**	**714**	**-220**			
Herontwikkeling Beeklaan	-493	-493				
Prijsbepaling grond Stec 2025	-7	-7				
Exploitatie t Heukse Kelpen		-279	279			
Totaal onttrekkingen	**-500**	**-779**	**279**			
Stand reserve 31-12-	**3.943**	**3.884**	**59**	**3.884**	**3.884**	**3.884**

O.5 Boekwinst Essent

Reserve O.5	82004005 Geblokkeerde reserve (tot 2023 Boekwinst Essent)
Doel (aard en reden)	Afschrijving van investeringen met maatschappelijk nut.
Historische achtergrond	In de raadsvergadering van 15 december 2009 is ingestemd tot het vormen van een nieuwe reserve "Reserve boekwinst Essent". Deze reserve is ontstaan uit de verkoop van de aandelen Essent, waarvan de liquide middelen in een beleggingsportefeuille zijn ondergebracht.
Soort	Bestemmingsreserve
Looptijd	Start datum: 2009 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimaal: € 20.000.000 Maximaal: niet bepaald
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.
Onttrekking	Op basis van specifieke voorstellen.
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-	**25.480**	**25.480**		**10.336**	**9.886**	**9.565**
Totaal toevoegingen						
Afschrijvingslasten	-96	-96		-96	-32	-17
Vorming nieuwe reserve Duurzaamheid	-7.780	-7.780				
Vorming nieuwe reserve Herstructureringsfonds	-6.695	-6.695				
Implementatie informatiewetgeving (incl. WOO) projectkosten	-574	-574		-354	-289	-306
Totaal onttrekkingen	**-15.145**	**-15.145**		**-450**	**-321**	**-323**
Stand reserve 31-12-	**10.336**	**10.336**		**9.886**	**9.565**	**9.242**

O.6 Egalisatiereserve gemeentefonds

Reserve O.6	82004006 Egalisatiereserve Gemeentefonds
Doel (aard en reden)	Buffer voor het opvangen van fluctuaties in de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Reservering nog niet ingezette middelen voor taakmutaties vanuit het Gemeentefonds.
Historische achtergrond	Deze reserve is ingesteld door de raad aangewezen middelen.
Soort	Bestemmingsreserve
Looptijd	Start datum: 01-01-2010 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimaal egalisatiedeel: niet bepaald Maximaal egalisatiedeel: € 1.499.762 Maximum is vastgesteld op 2% van het gemiddelde niveau van de algemene uitkering over de periode van zes jaar op basis van de bedragen in de meicirculaire. Voor 2025 berekend over de periode van 2024 tot en met 2029.
Storting	Storting wordt gedaan op basis van voordelen in het gemeentefonds in het lopende jaar of voorgaande jaren, tot het maximum is bereikt.
Onttrekking	De gelden worden aangewend ter egalisatie van nadelen in het gemeentefonds in het lopende jaar of voorgaande jaren.
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-	**1.405**	**1.405**		**1.500**	**1.500**	**1.500**
Storting tot maximaal (meicirculaire 2025)	94	94				
Totaal toevoegingen	**94**	**94**				
Totaal onttrekkingen						
Totaal stand reserve 31-12-	**1.500**	**1.500**		**1.500**	**1.500**	**1.500**

O.7 Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties

Reserve O.7	82004007 Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties
Doel (aard en reden)	Reservering nog niet ingezette middelen voor taakmutaties vanuit het Gemeentefonds.
Historische achtergrond	Deze reserve is ingesteld door de raad aangewezen middelen.
Soort	Bestemmingsreserve
Looptijd	Start datum: 01-01-2023 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar.
Storting	Reservering nog niet ingezette middelen voor taakmutaties vanuit het Gemeentefonds.
Onttrekking	Onttrekkingen vinden plaats bij voorstellen ten aanzien van de gereserveerde nog niet ingezette middelen voor taakmutaties.
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-	**1.889**	**1.889**		**2.493**	**2.773**	**3.007**
Robuust rechtsbeschermingssysteem	41	41		42	42	
Systeemleren				10	10	
Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb)	24	24		24		
Wet Goed Verhuurderschap	25	25		25	24	
Rijksvaccinatieprogramma						
Uitvoeringskosten Omgevingswet						
Wet betaalbare huur	35	35		29	16	13
Landelijke beeindigingsregeling veehouderijbedrijven						
Meicirculaire 2025:						
Alleenverdienersproblematiek	43	43				
Impulsbudget sociale infrastructuur				49	49	49
Sociale infrastructuur				33	36	39
Uitvoeringskosten Omgevingswet (aanv.)	230	230				
Uitvoeringskosten Lbv en Lbv-plus	100	100				
Septembercirculaire 2025:						
Wet integrale suïcidepreventie				15	15	16
Implementatie Participatiewet in balans	41	41		18	4	1
Beschut werk	32	32		34	36	
Decembercirculaire 2025:						
Kinderopvang pleegouders		18	-18			
Implementatie plateau 2		13	-13			
Wet versterking regie volkshuisvesting		133	-133			
Uitvoeringskosten Lbv en Lbv-plus		50	-50			
Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp		14	-14			
Totaal toevoegingen	**570**	**799**	**-228**	**280**	**234**	**118**

Wet Open Overheid (WOO) 2022	-115	-115				
Kerkenvisie	-12	-12				
Vrijval Rijksvaccinatieprogramma t/m 2024	-6	-6				
Vrijval Systeemleren t/m 2024	-62	-62				
Totaal onttrekkingen	**-194**	**-194**				
Totaal stand reserve 31-12-	**2.265**	**2.493**	**-228**	**2.773**	**3.007**	**3.125**

Specificatie Taakmutaties	**t/m 2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
						(bedrag x 1.000)
Klimaatmiddelen	141					
Uitvoering klimaatakkoord	117					
Robuust rechtsbeschermingssysteem	152	41	42	42		
Systeemleren			10	10		
Invoeringskosten Omgevingswet	730	230				
Uitvoeringskosten Omgevingswet	205					
Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb)	120	24	24			
Wet Goed Verhuurderschap		25	25	24		
Uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak	51					
Wet betaalbare huur	27	35	29	16	13	11
Kerkenvisie	6					
Landelijke beeindigingsregeling veehouderijbedrijven	146					
Alleenverdienersproblematiek		43				
Impulsbudget sociale infrastructuur			49	49	49	49
Sociale infrastructuur			33	36	39	41
Uitvoeringskosten Lbv en Lbv-plus		150				
Wet integrale suïcidepreventie			15	15	16	16
Implementatie Participatiewet in balans		41	18	4	1	1
Beschut werk		32	34	36		
Kinderopvang pleegouders		18				
Implementatie plateau 2		13				
Wet versterking regie volkshuisvesting		133				
Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp		14				
Totaal	**1.694**	**799**	**280**	**234**	**118**	**119**

O.8 Bedrijfsvoering

Reserve O.8	82004008 Bedrijfsvoering
Doel (aard en reden)	Reservering van niet benutte middelen voor bedrijfsvoering beschikbaar houden voor personeel en de ontwikkeling van de bedrijfsvoering.
Historische achtergrond	Deze reserve is in het verleden gevormd door storting van niet-bestede herindelingsgelden.
Soort	Bestemmingsreserve
Looptijd	Start datum: 01-01-2008 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de reserve bepaald.
Storting	Overschotten binnen de personele budgetten.
Onttrekking	Gebruik voor of tekort op personele budgetten.
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-	**3.507**	**3.507**		**3.647**	**2.298**	**2.007**
MT advies personeel 2025 (11-03-2026):						
Storting restant loonkosten 2025		1.693	-1.693			
Storting restant studie en opleiding 2025		33	-33			
Totaal toevoegingen		**1.726**	**-1.726**			
Afschrijvingslasten	-41	-41		-41	-41	-5
Vrijval IPPC inrichtingen	-174	-174				
Vrijval Projectgelden EZ	-57	-57				
Inhuur	-1.082	-363	-719	-860	-250	-250
Restant HR-beleid	-69	-10	-59	-59		
Voortgang proces kritieke presentatie indicatoren (KPI's)	-14	-11	-2	-2		
Lean procesverbeteringen (werken aan kwaliteit)	-15		-15	-15		
Decentraal opleidingsbudget ruimte (omgevingswet)	-60	-60				
Decentraal opleidingsbudget samenleving	-47	-47				
Projectbudget versterking participatie 2025-2026	-432	-60	-371	-371		
MT advies personeel 2025 (11-03-2026):						
Onttrekking tekort inhuur 2025		-719	719			
Onttrekking tekort reiskosten 2025		-44	44			
Totaal onttrekkingen	**-1.991**	**-1.586**	**-405**	**-1.349**	**-291**	**-255**
Stand reserve 31-12-	**1.516**	**3.647**	**-2.130**	**2.298**	**2.007**	**1.752**

O.9 Gecommitteerde reserve

Reserve O.9	82004009 Gecommitteerde reserve
Doel (aard en reden)	Het oormerken van relevante restant budgetten in enig dienstjaar om de uitgestelde dienst (product) in het volgend dienstjaar te kunnen realiseren.
Historische achtergrond	Deze reserve is in het verleden ingesteld.
Soort	Bestemmingsreserve
Looptijd	Start datum: 01-01-2007 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de reserve bepaald.
Storting	Exploitatie voorgaand begrotingsjaar.
Onttrekking	Realiseren uitgestelde dienst (product).
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-	**1.784**	**1.784**		**2.183**		
Storting diversen ten laste van exploitatie 2025 (Rb 9-12-2025)		2.183	-2.183			
Totaal toevoegingen		**2.183**	**-2.183**			
Aanwending stortingen 2024	-1.784	-1.784				
Aanwending stortingen 2025				-2.183		
Totaal onttrekkingen	**-1.784**	**-1.784**		**-2.183**		
Stand reserve 31-12-		**2.183**	**-2.183**			

O.10 Revolverend duurzaamheidsfonds

Reserve O.10	82004010 Revolverend duurzaamheidsfonds
Doel (aard en reden)	Dekking duurzame maatregelen ten behoeve van gemeentelijk vastgoed (dekking tekorten op de exploitatie in de aanloopfase).
Historische achtergrond	In de raadsvergadering van 25 juni 2013 is ingestemd met het instellen van een reserve revolverend duurzaamheidsfonds. Het fonds is gevoed uit ontvangen SLOK-gelden (€ 40.000) en LES-subsidie (€ 20.000).
Soort	Bestemmingsreserve
Looptijd	Start datum: 01-01-2013 Eind datum: 31-12-2033
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de reserve bepaald.
Storting	Subsidies.
Onttrekking	Afschrijvingslasten duurzame maatregelen t.b.v. vastgoed.
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-	**12**	**12**		**12**	**12**	**12**
Totaal toevoegingen						
Totaal onttrekkingen						
Stand reserve 31-12-	**12**	**12**		**12**	**12**	**12**

O.11 Openbare verlichting

Reserve O.11	82004011 Openbare verlichting
Doel (aard en reden)	Het gelijkmatig verdelen van de kosten voor onderhoud openbare verlichting.
Historische achtergrond	In de raadsvergadering van 2 augustus 2016 is bij bestemming rekeningresultaat 2015 ingestemd met het instellen van een reserve openbare verlichting. Bij de vaststelling van de nota openbare verlichting was op advies van onze vorige accountant een voorziening gevormd met als doel om de kosten van openbare verlichting gelijkmatig te verdelen. Uit de accountantscontrole 2015 kwam naar voren dat uit deze voorziening ook energiekosten en reguliere onderhoudskosten werden gehaald. Dit is volgens de BBV niet toegestaan. Om te voldoen aan de BBV is de voorziening openbare verlichting ad. € 538.676 in 2015 vrijgevallen ten gunste van het resultaat. Omdat deze gelden de komende jaren nodig zijn, is een reserve openbare verlichting ingesteld.
Soort	Bestemmingsreserve
Looptijd	Start datum: 01-01-2016 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Minimum stand van de reserve is nihil Maximum stand van de reserve is gelijk aan de boekwaarde per 01-01 van enig jaar
Storting	Jaarlijkse storting uit reserve Boekwinst Essent ter dekking van de afschrijvingslasten openbare verlichting tot 2023.
Onttrekking	Jaarlijkse afschrijvingslasten van de investeringen openbare verlichting tot 2023.
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-	**2.135**	**2.135**		**2.075**	**2.015**	**1.954**
Totaal toevoegingen						
Afschrijvingslasten	-60	-60		-60	-60	-60
Totaal onttrekkingen	**-60**	**-60**		**-60**	**-60**	**-60**
Stand reserve 31-12-	**2.075**	**2.075**		**2.015**	**1.954**	**1.894**

O.12 Verkoop vastgoed

Reserve O.12	82004013 Verkoop vastgoed
Doel (aard en reden)	De totale boekwaarden van de pilotpanden bedroeg per 1-1-2020 bijna 1,2 miljoen. Uit de gesprekken met de vastgoedbeheerders blijkt dat de panden niet altijd goed onderhouden zijn en al geruime tijd te koop staan voor waarden rond de boekwaarde. Gezien voornoemde zaken, het feit dat de gemeente op een ander manier haar vastgoed wil verkopen en om de doorlooptijd bij verkopen te verminderen is voorgesteld om een reserve in te stellen.
Historische achtergrond	In 2019 is een start gemaakt om een viertal panden aan te wijzen als pilot locaties voor het anders in de markt zetten van ons vastgoed. Aan de hand van een aantal gunningscriteria wordt een koper geselecteerd. Hierbij is niet langer de prijs leidend, maar zijn andere aspecten zoals maatschappelijke meerwaarde van groter belang. Gezien het feit dat de prijs niet meer leidend is bij de verkoop, kan het derhalve voorkomen dat een pand voor minder dan de boekwaarde verkocht gaat worden. Een incidenteel boekverlies is dan het gevolg, waar zoals gebruikelijk een dekking tegenover dient te staan. De boekwaarden per 1-1-2020 van de panden was als volgt: 1. Boerderij Bruggerhof € 437.465* 2. Voormalig Rabobankgebouw Heythuysen € 577.391 3. Voormalig gemeentehuis Haelen € 73.714 4. Voormalig gemeentehuis Hunsel € 87.235 Totaal € 1.175.805 *In de boekwaarde van de boerderij is een bedrag van € 199.953 voor grond opgenomen. Het is op dit moment onduidelijk of deze bij het pand hoort of onderdeel is van de omliggende percelen. Voorzichtigheidshalve is voor nu de volledige boekwaarde van het pand en de grond opgenomen. Het bedrag kan niet hoger worden dan hier aangegeven."
Soort	Bestemmingsreserve
Looptijd	Start datum: 11-02-2020 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	€ 650.000
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze reserve.
Onttrekking	Incidenteel boekverlies verkocht pand.
Algemene opmerkingen	De beslissingsbevoegdheid om onttrekkingen te plegen te mandateren aan het college, onder voorwaarde dat het college die onttrekkingen achteraf jegens de gemeenteraad verantwoordt bij de eerste daarop volgende raadsrapportage in het kader van de planning & controle cyclus. Na afronding van de pillotprojecten, vloeit het restant terug naar de reserve Essentgelden.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-	**433**	**433**		**433**	**433**	**433**
Totaal toevoegingen						
Totaal onttrekkingen						
Stand reserve 31-12-	**433**	**433**		**433**	**433**	**433**

O.13 Economische investeringsagenda Leudal

Reserve O.13	82004014 Economische investeringsagenda Leudal
Doel (aard en reden)	Om als gemeente sturing te geven aan belangrijke ontwikkeling voor Leudal, is een bedrag gereserveerd voor de economische investeringsagenda Leudal. Projecten worden voorgelegd aan de gemeenteraad, waarbij gedacht kan worden aan; Burgerinitiatieven Vrijkomende locaties Ontwikkelingen in het buitengebied Garantstellingen.
Historische achtergrond	Tijdens de raadsvergadering van 13 juli 2021, is als onderdeel van de resultaat bestemming € 1.100.000 beschikbaar gesteld voor de economische investeringsagenda Leudal.
Soort	Bestemmingsreserve
Looptijd	Start datum: 13-07-2021 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de reserve bepaald.
Storting	Bij de jaarstukken is € 1.100.000 gestort in de reserve als onderdeel van de resultaatbestemming 2020.
Onttrekking	Onttrekkingen vinden plaats bij voorstellen ten aanzien van de economische investeringsagenda Leudal.
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-	**1.100**	**1.100**		**400**	**400**	**400**
Totaal toevoegingen						
Overheveling naar reserve Regiodeal (Rb 12-11-2024)	-700	-700				
Totaal onttrekkingen	**-700**	**-700**				
Stand reserve 31-12-	**400**	**400**		**400**	**400**	**400**

O.14 Uitvoeringsplan Recreatie en toerisme

Reserve O.14	82004015 Uitvoeringsplan toerisme en recreatie
Doel (aard en reden)	Bij opbrengsten met betrekking tot de toeristenbelasting hoger dan € 858.000, met een maximum van € 100.000 per jaar, worden toegevoegd aan deze reserve. Hierbij kunnen initiatieven die voortvloeien uit het uitvoeringsplan recreatie en toerisme ondersteund dan wel uitgevoerd worden.
Historische achtergrond	Deze reserve is een vervolg op het convenant met een vaststelling in 2016. Deze reserve geeft op een andere manier invulling aan de besteding van de meeropbrengsten toeristenbelasting. In de raadsvergadering van 13 juli 2021 heeft de raad ingestemd met de vorming van deze reserve en de wijze om te komen tot een storting in deze reserve.
Soort	Bestemmingsreserve
Looptijd	Start datum: 13-07-2021 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de reserve bepaald.
Storting	Jaarlijks bij de jaarstukken worden de inkomsten van de toeristenbelasting bekend. Opbrengsten meer dan € 858.000 met een maximum van € 100.000 worden toegevoegd aan deze reserve.
Onttrekking	Onttrekking gebeurt bij voorstellen ten aanzien van het uitvoeringsplan recreatie en toerisme.
Algemene opmerkingen	De raad heeft het college gemandateerd om uitgaven tot maximaal € 25.000 te doen, waarbij verantwoording achteraf plaats mag vinden.
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-	**434**	**434**		**486**	**572**	**657**
Meeropbrengst toeristenbelasting met een maximum van € 100.000	100	100		100	100	100
Totaal toevoegingen	**100**	**100**		**100**	**100**	**100**
Bijdrage projectplan Datahub Limburg	-7	-7		-7	-7	
Belevingsplekken Buggenums veld (Rb 2-7-2024)	-6		-6	-6	-6	-6
Belevingsplekken Buggenums veld: subsidie promotieplatform Leudal 2025-2034)	-24	-24				
Toeristisch magazine liefde voor Leudal	-10	-10				
Aanvullende bijdrag dataportaal	-1	-1		-1	-1	
Opstellen Canon van Leudal	-15	-5	-10			
Totaal onttrekkingen	**-64**	**-48**	**-16**	**-14**	**-14**	**-6**
Stand reserve 31-12-	**470**	**486**	**-16**	**572**	**657**	**751**

O.15 Fondsvorming Wijnaerden

Reserve O.15	82004016 Fondsvorming Wijnaerden
Doel (aard en reden)	De verbetering van de recreatieve infrastructuur, toerisme en natuur gedurende de gehele winning, zoals uitgewerkt in het beheer-eindplan van Wijnaerden.
Historische achtergrond	In artikel 5 en 7 van de realisatieovereenkomst zijn afspraken gemaakt inzake de te leveren maatschappelijke meerwaarde en de vorming van een fonds voor de verbetering van de recreatieve infrastructuur, toerisme en natuur gedurende de gehele winning, zoals uitgewerkt in het beheer-eindplan van Wijnaerden. Kuypers zal daartoe, in dit door de gemeente te beheren fonds, een bijdrage van € 0,20 per ton te winnen zand en grind uit het project Wijnaerden storten.
Soort	Bestemmingsreserve
Looptijd	Start datum: 01-01-2022 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Maximum: € 2.000.000
Storting	Jaarlijks wordt door Kuypers Kessels een overzicht verstrekt ten aanzien van de grondwinning in het gebied. Op basis van deze gegevens vindt uitbetaling plaats, die in de reserve zal worden gestort.
Onttrekking	Onttrekking gebeurt bij voorstellen die voldoen aan het gestelde in het visiedocument Wijnaerden.
Algemene opmerkingen	De raad heeft het college gemandateerd om uitgaven tot maximaal € 10.000 te doen, waarbij verantwoording achteraf plaats mag vinden.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-	**620**	**620**		**678**	**678**	**678**
Bijdrage gebiedsontwikkeling Wijnaerden 2024	120	119	**1**			
Totaal toevoegingen	**120**	**119**	**1**			
Belevingsplekken Buggenums veld (Rb 2-7-2024)	-24	-24				
Belevingsplekken Wijnaerden (Rb 1-7-2025)	-37	-37				
Totaal onttrekkingen	**-61**	**-61**				
Stand reserve 31-12-	**679**	**678**	**1**	**678**	**678**	**678**

O.16 Regiodeal

Reserve O.16	82004017 Regiodeal
Doel (aard en reden)	Stimuleren van de brede welvaart in Midden Limburg door, samen met de andere SML-gemeenten, uitvoering te geven aan het convenant Regiodeal Midden Limburg.
Historische achtergrond	Op 22 augustus 2024 hebben de 7 regiogemeenten (SML), Provincie Limburg en diverse Rijksministeries het convenant Regiodeal Midden Limburg goedgekeurd. Hierin hebben de partijen afspraken gemaakt over de ambities, doelen en beoogde resultaten. Voor de financiering van de uitvoering heeft het Rijk een bijdrage van € 20 mln. toegekend onder voorwaarde dat de regio een gelijk bedrag ter beschikking stelt. Hiervan stelt de Provincie Limburg € 10 mln. beschikbaar. De 7 regiogemeenten staan samen garant voor de overige cofinanciering ter hoogte van € 10 mln., verdeeld op basis van het aantal inwoners. Voor onze gemeente betekent dit 1,5 mln. euro. Tijdens de raadsvergadering van 2 juli 2024 is, als onderdeel van de resultaat bestemming, € 800.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de Regiodeal Midden Limburg en aanvullend € 700.000 uit de reserve O.14 Economische Investeringsagenda Leudal.
Soort	Bestemmingsreserve
Looptijd	Start datum: 01-01-2025 Eind datum: 31-12-2028
Benodigd minimaal/ maximum peil	€ 1.500.000
Storting	Vanuit de resultaatbestemming jaarstukken 2023 € 800.000 en overheveling vanuit de reserve economische investeringsagenda € 700.000
Onttrekking	Door middel van voorstellen voor de regiodeal
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-	**800**	**800**		**906**	**312**	**15**
Bijdrage vanuit de reserve Economische investeringsagenda (Rb 02-07-2024)	700	700				
Totaal toevoegingen	**700**	**700**				
Gemeentelijke bijdrage Regiodeal	-375	-375		-375	-375	-375
Aanpassing bijdrage Regiodeal	-219	-219		-219	78	360
Totaal onttrekkingen	**-594**	**-594**		**-594**	**-297**	**-15**
Stand reserve 31-12-	**906**	**906**		**312**	**15**	

O.17 Herstructureringsfonds

Reserve O.17	82004018 Herstructureringsfonds
Doel (aard en reden)	Impuls creëren voor versnelling in de woningbouwrealisaties. Aanverwante doelen daarbij zijn het creëren van een duurzame bebouwde leefomgeving en (op termijn) herstructurering van bedrijventerreinen.
Historische achtergrond	Woningbouw (en op termijn de (her)ontwikkeling van bedrijventerreinen) te versnellen door bijvoorbeeld zelf gronden kopen en ontwikkelen, lagere prijzen stimuleren door het (mits staatssteunrechtelijk mogelijk) afdekken van een onrendabele top, de openbare ruimte groen en klimaatbestendig inpassen en parkeer- en verkeersruimte creëren etc. Kortom, passende ruimtelijke ontwikkelingen van de grond krijgen die bijdragen aan onze dorpse karakteristiek en de kernkwaliteiten groen en ruimte in de bebouwde omgeving versterken.
Soort	Bestemmingsreserve
Looptijd	Start datum: 01-01-2025 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de reserve bepaald.
Storting	Storting vindt plaats door het opleggen en invorderen van ruimtelijke kwaliteitsbijdragen van initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen
Onttrekking	De onttrekkingen vinden plaats t.b.v. uitvoering van de Versnellingsagenda Wonen en de Omgevingsvisie
Algemene opmerkingen	De ontwikkelingsplanning wordt verder vormgegeven in een daartoe vast te stellen Uitvoeringsprogramma.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-				**6.177**	**5.177**	**4.177**
Storting in nieuw te vormen reserve t.b.v. uitvoering van de Versnellingsagenda Wonen en de Omgevingsvisie (Rb 12-11-2024)	6.695	6.695				
Bijdrage omgevingsvergunning 3 woningen Leudalweg	45	45				
Totaal toevoegingen	**6.740**	**6.740**				
	1.000					
Grondexploitatie Beeklaan Roggel		-285	285	-1.000	-1.000	-1.000
Grondexploitatie t Heukske Grathem		-279				
Totaal onttrekkingen	**1.000**	**-563**	**285**	**-1.000**	**-1.000**	**-1.000**
Stand reserve 31-12-	**7.740**	**6.177**	**285**	**5.177**	**4.177**	**3.177**

O.18 Opvang Ontheemden Oekraïne

Reserve O.18	82002025 Opvang ontheemden Oekraïne
Doel (aard en reden)	Egalisering van de jaarlijkse inkomsten en uitgaven van de opvang van ontheemden Oekraïne.
Historische achtergrond	Van het rijk ontvangen we voor de opvang ontheemden Oekraïne een specifieke uitkering per jaar. We ontvangen jaarlijks een bedrag op basis van het aantal opvangplekken. In 2024 zijn de lasten lager dan de ontvangsten en hoeven we in tegenstelling, tot andere specifieke uitkeringen, niet terug te betalen. Omdat de specifieke uitkering elk jaar weer wordt herzien is de kans aanwezig dat we in de toekomst niet gecompenseerd worden voor eventuele tekorten voor de opvang van ontheemden Oekraïne.
Soort	Bestemmingsreserve
Looptijd	Start datum: 01-07-2025 Eind datum: Bij einde van deze specifieke uitkering
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de reserve bepaald.
Storting	Jaarlijks bij de jaarstukken worden overschotten van de spuk opvang ontheemden Oekraïne toegevoegd aan deze reserve.
Onttrekking	Jaarlijks bij de jaarstukken worden tekorten opvang ontheemden Oekraïne onttrokken uit deze reserve.
Algemene opmerkingen	Niet van toepassing.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1-				**1.803**	**1.701**	**1.596**
Resultaatbestemming 2024 (Rb 1-7-2025)	738	738				
Restant Opvang vluchtelingen 2025		1.065	-1.065			
Totaal toevoegingen	**738**	**1.803**	**-1.065**			
Kaderbrief 2026-2029:						
Formatieuitbreiding beleidsmedewerker Inburgering 2026-2028				-102	-105	-105
Totaal onttrekkingen				**-102**	**-105**	**-105**
Stand reserve 31-12-	**738**	**1.803**	**-1.065**	**1.701**	**1.596**	**1.491**

4.2.3.2 Vreemd vermogen

Algemeen
Onder vreemd vermogen vallen enkel de getroffen voorzieningen.

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kennen voorzieningen naar de situatie per ultimo geen negatieve stand.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een donatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendingen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.
De rioolvoorziening en afvalvoorziening is verwerkt op basis van nominale waarde en met inachtneming van artikel 44, lid 2 BBV. Vanuit het GRP is er geen inzicht in de wijze waarop het riooltarief is opgebouwd en is een voorziening o.b.v. artikel 44, lid 1 BBV niet mogelijk. Ditzelfde geldt voor de afvalvoorziening, waarbij dit vereiste inzicht niet aanwezig is en de voorziening is gevormd op basis van artikel 44, lid 2 BBV.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

De in de balans opgenomen voorzieningen worden onderscheiden in:

	(bedrag x 1.000)	
	Boekwaarde 31-12-2024	**Boekwaarde 31-12-2025**
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.919	3.277
Voorzieningen ter egalisering van kosten	3.913	4.108
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven		
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	1.201	1.144
Totaal vreemd vermogen	**8.033**	**8.529**

Het verloop van de voorzieningen in 2025 wordt in het hierna opgenomen overzicht per voorziening weergegeven:

	Omschrijving	Stand 1-1-2025	Toevoegingen 2025	Vrijval 2025	Onttrekkingen 2025	Stand 31-12-2025
						(bedrag x 1.000)
	Voorzieningen:					
	Voor verplichtingen, verliezen en risico's:					
V.3	Afrekening BBZ-leningen niet-starters	150				150
V.4	APPA Pensioenen	2.769	454		-96	3.127
	Ter egalisatie van kosten:					
V.1	Rioleringen Leudal	3.913			-163	3.750
V.5	Onderhoud gem. gebouwen en accommodaties		1.855		-1.496	359
	Voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven					
	Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is:					
V.2	Compensatiegelden Nunhems	1.201			-58	1.144
	Totaal voorzieningen	**8.033**	**2.309**		**-1.813**	**8.529**

In de kolom "vrijval" worden de bedragen opgenomen welke ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendingen van de voorzieningen worden rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Het meerjarig verloop van de voorzieningen 2025-2028 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

	Omschrijving	Stand 31-12-2025	Toevoe-gingen 2026	Onttrek-kingen 2026	Stand 31-12-2026	Toevoe-gingen 2027	Onttrek-kingen 2027	Stand 31-12-2027	Toevoe-gingen 2028	Onttrek-kingen 2028	Stand 31-12-2028
	Voorzieningen:										
	Voor verplichtingen, verliezen en risico's:										
V.3	Afrekening BBZ-leningen niet-starters	150			150			150			150
V.4	APPA Pensioenen	3.127			3.127			3.127			3.127
	Ter egalisatie van kosten:										
V.1	Rioleringen Leudal	3.750	99		3.848	7		3.855	16		3.872
V.5	Onderhoud gem. gebouwen en accommodaties	359	1.855	-1.301	913	1.855	-1.132	1.635	1.855	-1.508	1.982
	Voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven										
	Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is:										
V.2	Compensatiegelden Nunhems	1.144			1.144			1.144			1.144
	Totaal voorzieningen	**8.529**	**1.954**	**-1.301**	**9.182**	**1.862**	**-1.132**	**9.911**	**1.871**	**-1.508**	**10.274**

De hierna opgenomen toelichtingen geven de aard en de reden van iedere voorziening weer, evenals de mutaties die hebben plaatsgevonden.

V.1 Rioleringen

Voorziening V.1	83002001 Riolering
Doel (aard en reden)	Dekking van investeringen (afschrijvingslasten) en onderhoudslasten met betrekking tot onderhoud en vervanging van bestaande vrijverval riolering, drukriolering, technische installaties en IBA's overeenkomstig het GRP. Doel is om sterke fluctuaties in de tariefstelling te voorkomen.
Historische achtergrond	De voorziening is ingesteld door overheveling van reserves riolering voormalige gemeenten.
Soort	Voorziening
Looptijd	Start datum: 01-01-2008 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Het benodigde minimale of maximale peil is gebaseerd op vastgestelde GRP, dat iedere vijf jaar wordt geactualiseerd. Het saldo moet voldoende zijn om de extreme schommelingen in de rioolheffing te kunnen opvangen.
Storting	Jaarlijks op basis vastgestelde GRP.
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking is gebaseerd op het uitvoeringsprogramma en kostendekkingsplan van het vastgestelde GRP.
Algemene opmerkingen	De benodigde stand van deze voorziening is gebaseerd op het geldende door de raad vastgestelde GRP. Noot: voor nu is dit het GRP dat is vastgesteld op 2021.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand voorziening 1-1-	**3.913**	**3.913**		**3.750**	**3.848**	**3.855**
Storting conform GRP	82		82	99	7	16
Totaal toevoegingen	**82**		**82**	**99**	**7**	**16**
Onttrekking tekort riolering		-163	163			
Totaal onttrekkingen		**-163**	**163**			
Stand voorziening 31-12-	**3.994**	**3.750**	**245**	**3.848**	**3.855**	**3.872**

V.2 Compensatiegelden Nunhems

Voorziening V.2	83004001 Compensatiegelden Nunhems
Doel (aard en reden)	Kwaliteitsverbeterende maatregelen voor ontwikkeling van het open gebied tussen Buggenum, Neer en de Napoleonsweg.
Historische achtergrond	Door de gemeenteraad is op 11 februari 2014 de "Structuurvisie Buggenumse veld" vastgesteld. De structuurvisie is vastgesteld in relatie tot de nieuwbouw van Nunhems Netherlands B.V. aan de oostzijde van de Napoleonsweg (het Buggenumse veld). Door nieuwbouw gaan omgevingskwaliteiten in het Buggenumse veld verloren. Een van de doelen van de structuurvisie is door realisatie van compensatiemaatregelen de aantasting van de kwaliteit van het Buggenumse veld te compenseren, of zelfs te verbeteren. In het kader van de vaststelling van de Structuurvisie Buggenumse veld is een gebiedsfonds (voorziening) ingesteld. Het gebiedsfonds wordt gevuld door kwaliteitsbijdragen die verschuldigd zijn als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen in het Buggenumse veld. Door Nunhems Netherlands B.V. is in 2016 een bijdrage voldaan van € 2.844.743. Op grond van de structuurvisie is 95% hiervan ten gunste van het gebiedsfonds gestort. Derhalve € 2.702.506.
Soort	Voorziening
Looptijd	Start datum: 01-01-2016 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de voorziening bepaald.
Storting	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze voorziening.
Onttrekking	Financiële bijdragen in kwaliteitsverbeterende maatregelen Buggenumse veld.
Algemene opmerkingen	De raad heeft het college gemandateerd om uitgaven tot maximaal € 10.000 te doen, waarbij verantwoording achteraf plaats mag vinden.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand voorziening 1-1-	**1.201**	**1.201**		**1.144**	**1.144**	**1.144**
Totaal toevoegingen						
Project de Schans van Neer		-26	26			
Akkervogels		-5	5			
Project verfraaiings- en landschapselementen		-1	1			
Belevingsplekken Buggenums veld		-26	26			
Totaal onttrekkingen		**-58**	**58**			
Stand voorziening 31-12-	**1.201**	**1.144**	**58**	**1.144**	**1.144**	**1.144**

V.3 Afrekening BBZ leningen niet-starters

Voorziening V.3	83001001 Afrekening BBZ-leningen niet-starters
Doel (aard en reden)	De ontvangsten op de verstrekte BBZ-leningen worden jaarlijks afgerekend met het Rijk. De voorziening is bedoeld om deze afrekening te realiseren.
Historische achtergrond	De gemeenteraad heeft op 3 juli 2018, bij bestemming resultaat jaarrekening 2017, ingestemd om € 150.000 toe te voegen aan de nieuw te vormen voorziening afrekening BBZ-leningen niet-starters.
Soort	Voorziening
Looptijd	Start datum: 03-07-2018 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de voorziening bepaald.
Storting	De voorziening kan jaarlijks worden aangevuld uit de ontvangsten in het kader van de verstrekte BBZ-leningen.
Onttrekking	Het Rijk stelt jaarlijks vast of een bedrag dient te worden terugbetaald. Het vastgestelde bedrag wordt jaarlijks onttrokken uit de voorziening.
Algemene opmerkingen	Het bedrag van de afrekening met het bedrijf wordt jaarlijks bij het opmaken van de jaarrekening bepaald. Middels de Sisa-verantwoording wordt deze kenbaar gemaakt aan het Rijk. Het Rijk stelt daarop het bedrag vast dat moet worden terugbetaald.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand voorziening 1-1-	**150**	**150**		**150**	**150**	**150**
Totaal toevoegingen						
Totaal onttrekkingen						
Stand voorziening 31-12-	**150**	**150**		**150**	**150**	**150**

V.4 APPA Pensioenen

Voorziening V.4	83001002 APPA Pensioenen
Doel (aard en reden)	Op grond van de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdrager (APPA) is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de pensioenrechten voor de wethouders. Voor de invulling van deze wettelijke verplichting is voor de aanspraken van enkele wethouders een verzekeringspolis afgesloten. Het opgebouwde kapitaal wordt bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd aan de gemeente uitgekeerd. Uit dit kapitaal moeten de toekomstige pensioenbetalingen aan deze wethouders worden gedekt. Het is niet meer mogelijk om nieuwe polissen af te sluiten. Op lopende polissen kan ook niet meer worden bijgestort. Daarom dient het tekort op het doelvermogen dat nodig is om aan de toekomstige pensioenverplichtingen van actieve wethouders te kunnen voldoen ook te worden opgenomen in de voorziening.
Historische achtergrond	Op grond van de BBV zijn gemeenten verplicht om te beschikken over een toereikend saldo om aan toekomstige pensioenverplichtingen voor politieke ambtsdragers (wethouders) te kunnen voldoen. Jaarlijks wordt een actuariële berekening opgesteld door PROambt om te beoordelen of de voorziening en de waarde van de verzekeringspolissen toereikend zijn. Als uit deze berekening blijkt dat een aanvullende storting noodzakelijk is dan vindt deze ultimo dienstjaar alsnog plaats. De te betalen pensioenuitkeringen worden direct ten laste van deze voorziening gebracht.
Soort	Voorziening
Looptijd	Start datum: 01-01-2022 Eind datum: niet bepaald
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de voorziening bepaald.
Storting	Indien de voorziening en de waarde van de verzekeringspolissen niet toereikend zijn, vindt er een aanvullende storting plaats.
Onttrekking	De te betalen pensioenuitkeringen.
Algemene opmerkingen	APPA (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers).

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand voorziening 1-1-	**2.769**	**2.769**		**3.127**	**3.127**	**3.127**
Aanvulling tekort benodigde voorziening APPA		454	-454			
Totaal toevoegingen		**454**	**-454**			
Pensioenuitkeringen 2025		-96	96			
Totaal onttrekkingen		**-96**	**96**			
Stand voorziening 31-12-	**2.769**	**3.127**	**-358**	**3.127**	**3.127**	**3.127**

Vanaf 1 januari 2028 worden de pensioenen van de wethouders ondergebracht in het ABP. Dit in tegenstelling tot de huidige APPA-regeling, waarbij we jaarlijks de voorziening op hoogte van de totale pensioenaanspraken brengen en dit te herrekenen met de dan bekende actuariële rente. We hebben conform de stellige uitspraken van de commissie BBV de voorziening pensioenen wethouders opgehoogd naar een stand waarbij rekening gehouden wordt met de hogere dekkingsgraad die gehanteerd wordt door het ABP.

Deze dekkingsgraad kan nog hoger of lager worden maar de nu gemaakte storting heeft het risico grotendeels afgedekt. Daarnaast blijft de mogelijkheid dat de actuariële rente stijgt of daalt. Verder zijn er rondom de overdracht naar het ABP nog diverse onduidelijkheden. Zo heeft het ministerie bijvoorbeeld aangegeven dat er nadere duiding in de circulaire plaats zou vinden met betrekking tot de uitgangspunten. Dit is echter tot op heden nog niet gebeurd. Jaarlijks zullen we de voorziening actualiseren op basis van de tot dan bekende en actuele informatie.

V.5 Onderhoud gemeentelijke gebouwen en accommodaties

Voorziening V.5	83002002 Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen en accommodaties
Doel (aard en reden)	Het opstellen van DMJOP's is belangrijk om zowel de technische alsook de energetische staat van het gemeentelijk vastgoed inzichtelijk te maken en hierop te kunnen sturen. Het inzicht op deze aspecten levert tevens inzicht op in de onderhouds- en verduurzamingskosten voor de korte en lange termijn zodat hiervoor gelden begroot en gereserveerd kunnen worden.
Historische achtergrond	In het Raadsbesluit d.d. 1 november 2022 is akkoord gegeven op het laten vaststellen van het MJOP;afgelopen jaar is gebruikt om alle gebouwen te schouwen zodat de uitgangspunten van de nieuwe MJOP ook actueel en realistisch zijn.
Soort	Voorziening
Looptijd	Start datum: 1-1-2025 Eind datum: 1-1-2050
Benodigd minimaal/ maximum peil	Er is geen minimum of maximum voor de reserve bepaald.
Storting	Jaarlijkse storting in de voorziening
Onttrekking	Ten behoeve van planmatig onderhoud gemeentelijke gebouwen en accommodaties
Algemene opmerkingen	Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) biedt de gemeenteraad de mogelijkheid een onderhoudsvoorziening te vormen met als doel de onderhoudslasten van kapitaalgoederen structureel over meerdere begrotingsjaren te egaliseren. Door middel van het egaliseren van onderhoudslasten ontstaat een stabiele begrotingsdruk. Er dient wel jaarlijks monitoring plaats te vinden van de bestedingen. De voorziening wordt elke 4 jaar geactualiseerd.

(bedrag x 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand voorziening 1-1-		**195**	**-195**	**554**	**1.108**	**1.830**
Jaarlijkse storting planmatig onderhoud	1.855	1.855		1.855	1.855	1.855
Totaal toevoegingen	**1.855**	**1.855**		**1.855**	**1.855**	**1.855**
Planmatig onderhoud	-1.660	-1.496	-163	-1.301	-1.132	-1.508
Totaal onttrekkingen	**-1.660**	**-1.496**	**-163**	**-1.301**	**-1.132**	**-1.508**
Stand voorziening 31-12-	**195**	**554**	**-359**	**1.108**	**1.830**	**2.177**

4.2.3.3 Vaste schuld

Algemeen
De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer is als volgt:

		(bedrag x 1.000)
	Boekwaarde 31-12-2024	**Boekwaarde 31-12-2025**
Obligatieleningen		
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	37.712	32.461
- Binnenlandse bedrijven		
- Overige binnenlandse sectoren		
- Provincies (art. 1a Wet Fido)	14.000	13.000
- Gemeenten (art. 1a Wet Fido)		
- Overige overheden (art. 1a Wet Fido)		
- Buitenlandse instellingen		
Door derden belegde gelden		
Waarborgsommen		
Renteswaps en derivaten		
Vooruitontvangen bedragen met een rentetypische looptijd > 1 jaar		
Totaal vaste schuld	**51.712**	**45.461**

In het hierna opgenomen overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer over het 2025:

				(bedrag x 1.000)
	Boek-waarde 31-12-2024	**Vermeer-deringen**	**Aflos-singen**	**Boek-waarde 31-12-2025**
Obligatieleningen				
Onderhandse leningen van:				
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars				
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	37.712			32.461
- Binnenlandse bedrijven				
- Overige binnenlandse sectoren				
- Provincies (art. 1a Wet Fido)	14.000		-1.000	13.000
- Gemeenten (art. 1a Wet Fido)				
- Overige overheden (art. 1a Wet Fido)				
- Buitenlandse instellingen				
Door derden belegde gelden				
Waarborgsommen				
Renteswaps en derivaten				
Vooruitontvangen bedragen met een rentetypische looptijd > 1 jaar				
Totaal vaste schuld	**51.712**		**-6.251**	**45.461**

De totale rentelast voor het jaar 2025 voor de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer bedraagt € 1.188.000.

4.2.4 Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende passiva.

4.2.4.1 Vlottende schuld

Algemeen
De vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	(bedrag x 1.000) Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Kasgeldleningen van:		
- Provincies		
- Gemeenten		
- Overige overheden		
Overige kasgeldleningen (niet-overheid)		
Banksaldi		420
Overige vlottende schulden	3.384	5.638
Totaal vlottende schuld	**3.384**	**6.058**

Overige vlottende schulden
Het betreft schulden en verplichtingen met een rentetypische looptijd of resterende looptijd van korter dan één jaar (Crediteuren).

4.2.4.2 Overlopende passiva

Algemeen
Overlopende passiva vallen onder de vlottende passiva op de balans. Ze vertegenwoordigen bedragen die vooruit zijn ontvangen of nog betaald moeten worden, bedoeld om baten en lasten aan het juiste boekjaar toe te rekenen.

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	(bedrag x 1.000) Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Vooruit ontvangen bijdragen van:		
- EU		
- Rijk	10.944	13.005
- Provincies	29	335
- Gemeenten	178	153
- Overige overheden	56	7
Overige overlopende passiva (niet-overheid)	5.082	3.437
Totaal overlopende passiva	**16.289**	**16.937**

Vooruit ontvangen bijdragen met een specifiek bestedingsdoel gespecificeerd naar herkomst:
Europa, Rijk, provincies, gemeenten en overige overheden

Dit betreft niet alleen vooruit ontvangen bijdragen, maar ook nog te betalen bijdragen.

(bedrag x 1.000)

	Boek-waarde 31-12-2024	Ontvangen bedragen	Beste-dingen/ vrijval	Terug-betalingen	Boek-waarde 31-12-2025
Vooruit ontvangen bijdragen van EU					
Vooruit ontvangen bijdragen van Rijk:					
- OHBA-regeling	2.388		-59		2.329
- Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)	65	362	-378		49
- BBZ niet-starters (oude regeling)	219	11		-86	144
- BBZ niet-starters (nieuwe regeling)	-36	43			7
- Gemeentefonds	91	109		-200	0
- Stimulering sport (SPUK-Sport)	448	427	-244	-448	183
- Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2021	531		-6		525
- Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023		293			293
- Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030		277	-7		270
- Energiemaatregelen huiseigenaren	417		-260		157
- Tijdelijke regeling ondernemers (TOZO)		28			28
- Middelen inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen (SPUK NP Onderwijs)	303		-147		156
- Wet Inburgering (incl. onderwijsroute)	389	730	-983		136
- Opvang ontheemden Oekraïne 2024	30	-30			0
- Brede SPUK	15	642	-578		79
- Klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	904	1.280	-771		1.413
- Lokale Aanpak Isolatie	4.781	2.179	-817		6.143
- Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie	312		-120		192
- Lokale bibliotheek	88		-88		0
- Asielopvangvoorzieningen		768			768
- Zwerfafval		132			132
Vooruitontvangen bijdragen van provincies:					
- Doe mee(r) met taal	29		-18	-11	0
- Flexibele woningbouw		68	-8		60
- Maatregelen Natura 2000 gebieden 2025-2027		276			276
Vooruitontvangen bijdragen van gemeenten:					
- Leerplicht/RMC	161	68	-77		153
- Bestrijding zwarte rat	17		-17		0
Vooruitontvangen bijdragen van overige overheden:					
- Subsidie 4L Leven Lang	56	58	-107		7
Totaal vooruitontvangen bijdragen van overheden	**11.207**	**7.721**	**-4.683**	**-744**	**13.500**

Overige overlopende passiva (niet-overheid)

Dit betreft niet alleen vooruit ontvangen bedragen van overige sectoren, maar ook nog te betalen.

	(bedrag x 1.000)
	Boek-waarde 31-12-2025
Overige overlopende passiva (niet-overheid):	
Vooruitontvangen	375
Nog te betalen:	
Rente langlopende geldleningen	718
Zorg in natura - jeugdhulp	162
Zorg in natura - wmo	547
Samenwerking 3 Decentralisaties regio	135
Leerlingenvervoer	77
Gladheidsbestijding	103
Boomverzorging	114
RD Maasland	137
Overige nog te betalen < € 75.000	959
Overige overlopende passiva (niet-overheid)	109
Totaal overig overlopende passiva (niet-overheid)	**3.437**

4.3 Niet in de balans opgenomen

Waarborgen en garanties
De gemeente heeft haar garanties voor hypothecaire geldleningen en sociale woningbouwprojecten overgedragen. Het betreft:

- De risico's van in het verleden door de gemeenten gegarandeerde hypothecaire geldleningen zijn allen onder de Nationale Hypotheek Garantie gebracht. Er kunnen zich situaties voordoen waardoor het aflossen van de hypotheek niet meer mogelijk is. Het kan zijn dat dan de woning moet worden verkocht. Als de opbrengst van de woning onvoldoende blijkt staat het Waarborgfonds garant voor de restantschuld aan de geldverstrekker.
- De WSW geeft garanties aan financiers die woningcorporaties leningen verstrekken voor sociale woningbouwprojecten en leningen van maatschappelijk vastgoed. Dankzij deze garanties kunnen corporaties geld lenen tegen gunstige voorwaarden. Het WSW beschikt over een zeer solide zekerheidsstructuur en haar garanties staan zeer hoog aangeschreven (ratings Triple A en Aaa). Het sluitstuk van de zekerheidsstructuur van het WSW wordt gevormd door de achtervangpositie van het rijk en gemeenten. Rijk en gemeenten verplichten zich via de achtervangpositie om onder bepaalde condities renteloze leningen aan het WSW ter beschikking te stellen. De kans dat rijk en gemeenten op deze posten worden aangesproken is echter minimaal.

De WSW achtervang wordt vanaf 2016 opgenomen.

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten van het rekeningjaar opgenomen.

De gemeente heeft bij haar huisbankier Bank Nederlandse Gemeenten een rekening-courant limiet van € 2,5 miljoen.

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Aantal leningen	Aard / omschrijving	Risico-bedrag 31-12- 2024	Nieuw gewaar-borgd	Aflos-singen	*(bedrag x 1.000)* Risico-bedrag 31-12- 2025
	Garant-/borgstelling:				
1	Rekening-courant krediet	28			28
3	Accommodaties	349		-11	338
2	Woningfinanciering	226			226
85	Woningfinanciering (WSW achtervang)	52.451	4.719	-298	56.872
1	Stichting Mariabosch	593		-20	572
1	GR RD Maasland	414		-46	368
	Garantstellingen (OML):				
1	Borgstelling BNG-krediet	432			432
	Totaal garantstellingen	**54.491**	**4.719**	**-375**	**58.835**

Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) staat garant voor de rente- en aflossingsverplichtingen van deze lening. De gemeente dient als achtervang van het WSW. Gemeenten werken samen met woningcorporaties aan het realiseren en in stand houden van de sociale huurvoorraad. Woningcorporaties trekken leningen aan om het bouwen en onderhouden van sociale huurwoningen te financieren. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) staat hiervoor borg. Als een woningcorporatie niet meer kan voldoen aan haar betalingsverplichtingen, dan neemt WSW de leningen over. Er zijn verschillende vangnetten en buffers bij WSW. Als deze toch niet toereikend zijn, vraagt WSW renteloze leningen op bij het Rijk en de gemeenten.
Per 1 mei 2021 gelden nieuwe afspraken ten aanzien van de achtervang overeenkomsten. Dit is gedaan ter verbetering en modernisering van het borgstelsel. Hierbij is onder meer een nieuwe verdelingssystematiek bij aanspraken op WSW geïntroduceerd. Deze nieuwe overeenkomst bestond naast de oude overeenkomst van voor 2021. In 2023/2024 is geconcludeerd, dat het niet meer wenselijk is verschillende overeenkomsten naast elkaar te hebben en daarom is per 1 mei 2024 één nieuwe overeenkomst per gemeente (en Rijk) aangegaan. De nieuwe overeenkomst bevat een beperkt aantal wijzigingen ten opzichte van de Overeenkomst 2021. Desondanks wijzigt de essentie niet; doordat gemeenten en Rijk een achtervangpositie innemen zijn en blijven deelnemende woningcorporaties in staat om tegen optimale financieringsvoorwaarden volkshuisvestelijke prestaties te leveren in de gemeente.

Tot slot wordt een niet in de balans opgenomen verplichting gemeld ten aanzien van Landgoed Leudal. In 2020 is een schadeclaim ingediend door Landgoed Leudal. De gemeente Leudal acht de kans klein dat deze claim gehonoreerd wordt. Derhalve is deze claim niet opgenomen in de risicobeheermatrix. Gezien de omvang van het bedrag is wel besloten dit separaat te benoemen in onze jaarstukken.

4.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan, die impact hebben op hetgeen in de jaarstukken is opgenomen.

4.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

(bedrag x 1.000)

Omschrijving	Realisatie 2024			Begroting 2025 vóór wijziging			Begroting 2025 na wijziging			Realisatie 2025		
	Totaal	Waarvan		Totaal	Waarvan		Totaal	Waarvan		Totaal	Waarvan	
		Incidenteel	Structureel		Incidenteel	Structureel		Incidenteel	Structureel		Incidenteel	Structureel
Baten per programma												
1. Bestuur en ondersteuning	-95.449	-662	-94.787	-82.507	-150	-82.357	-87.360	-256	-87.104	-89.127	-256	-88.871
2. Veiligheid	-261	-42	-219	-168		-168	-168		-168	-203	-67	-137
3. Verkeer, vervoer en waterstaat	-455		-455	-242		-242	-357		-357	-417		-417
4. Economie	-2.140	-141	-1.999	-7.606	-5.899	-1.707	-7.715	-5.940	-1.775	-2.186	-456	-1.730
5. Onderwijs	-1.099	-408	-690	-78		-78	-788	-303	-485	-471	-163	-308
6. Sport, cultuur en recreatie	-1.245	-496	-749	-827	-88	-739	-778	191	-968	-785	191	-975
7. Sociaal domein	-13.189	-2.749	-10.441	-8.184	-58	-8.126	-12.172	-1.567	-10.604	-12.509	-1.694	-10.814
8. Volksgezondheid en milieu	-10.310	-626	-9.684	-9.714		-9.714	-12.866	-3.459	-9.408	-10.961	-1.487	-9.474
9. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-2.887	-1.043	-1.845	-2.517	-1.377	-1.140	-2.729	-1.724	-1.005	-2.116	-802	-1.314
Subtotaal baten programma's	**-127.035**	**-6.166**	**-120.869**	**-111.841**	**-7.571**	**-104.270**	**-124.932**	**-13.058**	**-111.874**	**-118.774**	**-4.734**	**-114.039**
Lasten per programma												
1. Bestuur en ondersteuning	21.843	192	21.651	21.483	20	21.463	23.822	326	23.495	20.168	755	19.412
2. Veiligheid	4.484		4.484	4.748	85	4.663	4.939	133	4.806	4.909	134	4.774
3. Verkeer, vervoer en waterstaat	4.226		4.226	4.845		4.845	5.158	17	5.141	4.954	17	4.937
4. Economie	1.504	247	1.256	7.613	3.956	3.657	9.361	3.961	5.399	2.273	87	2.186
5. Onderwijs	3.797	372	3.425	3.080		3.080	3.995	65	3.931	3.813	407	3.407
6. Sport, cultuur en recreatie	9.178	264	8.914	10.780	235	10.545	11.574	127	11.447	11.317	87	11.230
7. Sociaal domein	39.946	2.188	37.759	40.564	78	40.486	41.783	1.415	40.368	41.033	525	40.508
8. Volksgezondheid en milieu	12.970	626	12.343	12.265		12.265	15.507	3.381	12.127	13.226	1.394	11.832

(bedrag x 1.000)

Omschrijving	Realisatie 2024			Begroting 2025 vóór wijziging			Begroting 2025 na wijziging			Realisatie 2025		
	Totaal	Waarvan		Totaal	Waarvan		Totaal	Waarvan		Totaal	Waarvan	
		Incidenteel	Structureel		Incidenteel	Structureel		Incidenteel	Structureel		Incidenteel	Structureel
Baten per programma												
9. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	5.333	710	4.623	5.778	1.524	4.254	7.559	3.027	4.532	5.981	1.734	4.248
Subtotaal lasten programma's	**103.281**	**4.599**	**98.682**	**111.157**	**5.898**	**105.258**	**123.699**	**12.451**	**111.248**	**107.673**	**5.140**	**102.533**
Saldo van baten en lasten	**-23.754**	**-1.566**	**-22.187**	**-685**	**-1.673**	**988**	**-1.233**	**-607**	**-626**	**-11.101**	**406**	**-11.506**
Onttrekkingen uit reserves	-10.146	-9.009	-1.136	-3.380	-1.295	-2.085	-8.910	-6.532	-2.378	-8.654	-7.007	-1.647
Totaal onttrekkingen uit reserves	**-10.146**	**-9.009**	**-1.136**	**-3.380**	**-1.295**	**-2.085**	**-8.910**	**-6.532**	**-2.378**	**-8.654**	**-7.007**	**-1.647**
Toevoegingen aan reserves	28.145	27.881	263	1.143	920	223	2.208	1.810	398	7.781	7.382	399
Totaal toevoegingen aan reserves	**28.145**	**27.881**	**263**	**1.143**	**920**	**223**	**2.208**	**1.810**	**398**	**7.781**	**7.382**	**399**
Saldo mutaties reserves	**17.999**	**18.872**	**-873**	**-2.236**	**-375**	**-1.861**	**-6.702**	**-4.722**	**-1.980**	**-873**	**375**	**-1.248**
Gerealiseerd resultaat	**-5.755**	**17.306**	**-23.061**	**-2.921**	**-2.048**	**-873**	**-7.935**	**-5.329**	**-2.606**	**-11.974**	**781**	**-12.754**

Het overzicht van incidentele baten en lasten is hierboven weergegeven. De benoemde incidentele bedragen, zijn in de volgende tabellen nader toegelicht.

Incidentele baten per programma:	Begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Werkelijk 2025
			Bedragen x € 1
P1 - Bestuur en ondersteuning	**-149.663**	**-255.983**	**-255.983**
Boekwinst beleggingsportefeuille	-149.663	-184.612	-184.612
Gazpromvergoeding Rijksdienst voor Ondernemend NL		-71.371	-71.371
P2 -Veiligheid	**0**	**0**	**-66.524**
Spuk Integraal Zorgakkoord ontvangst declaratie gemeente Venlo	0	0	-66.524
P3 - Verkeer, vervoer en waterstaat	**0**	**0**	**0**
P4 - Economie	**-5.899.000**	**-5.940.000**	**-456.056**
Terugbetaling GOML middelen 1-1-2022 t/m 1-4-2025			-29.170
Grondexploitatie bedrijventerreinen	-5.899.000	-5.899.000	-389.192
Grondverkopen		-41.000	-37.694
P5 - Onderwijs	**0**	**-303.107**	**-163.297**
Voorgeschoten servicekosten OBS Buggenum			-16.357
Spuk Nationaal programma onderwijs t/m 2024		-303.107	-146.940
P6 Sport, cultuur en recreatie	**-87.944**	**190.852**	**190.852**
Terugbetaling Spuk Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (MEOZ)		278.796	278.796
Spuk Lokale bibliotheekvoorzieningen 2023-2024	-87.944	-87.944	-87.944
P7 - Sociaal domein	**-58.220**	**-1.567.361**	**-1.694.409**
Spuk Opvang ontheemden Oekraïne		-1.344.800	-1.490.383
Subsidie project "Kleine Interventies, Grote impact op leven met dementie"	-58.220	-114.270	-106.943
Spuk Integraal Zorgakkoord ontvangst declaratie gemeente Venlo		-106.978	-106.978
Compensatie hersteloperatie toeslagenaffaire		-1.313	-1.313
Terugbetaling subsidie Doe mee(r) met taal			11.208
P8 - Volksgezondheid en milieu	**0**	**-3.458.542**	**-1.486.764**
Bestuursdwang		-70.379	-70.379
Dwangsommen		-7.500	-22.500
Spuk aanpak energiearmoede			-259.936
Spuk Capaciteit klimaat en energie (CDOKE)		-1.203.840	-771.045
Spuk Lokale aanpak isolatie		-2.176.823	-362.904
P9 - Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	**-1.376.623**	**-1.723.660**	**-801.912**
Vergoedingen ruimtelijke plannen		-46.778	-113.777
Kwaliteitsbijdragen		-255.786	-186.672
Bijdraqe provincie voor woningstimulans			-7.926
Planschadevergoedingen		-38.673	-29.215
Proceskosten		-5.800	-5.799
Grondexploitatie woningbouw	-1.376.623	-1.376.623	
Faciliterend grondbeleid			-115.523
Spuk realisatiestimulans woningbouw			-343.000
Totaal incidentele baten	**-7.571.450**	**-**	**-4.734.093**

Incidentele baten per programma:		Begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Werkelijk 2025
			13.057.801	
Incidentele onttrekkingen uit reserves per programma:				
P1 - Bestuur en ondersteuning		**0**	**-2.318.271**	**-1.825.938**
Bedrijfsvoering	Mutaties P-budgetten		-1.950.181	-695.039
Bedrijfsvoering	Tekort inhuur 2025			-718.959
Bedrijfsvoering	Tekort woon-werkverkeer en thuiswerk-/internetvergoedingen 2025			-43.850
Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	Vrijval taakmutaties		-182.704	-182.704
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Organisatie- en dienstverleningsvisie		-14.501	-14.501
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Wet Open Overheid (WOO)		-170.885	-170.885
P2 -Veiligheid		**0**	**0**	**0**
P3 - Verkeer, vervoer en waterstaat		**0**	**-16.640**	**-16.640**
Onderhoud jachthaven Hanssum	Reparatie damwand haven Neer		-16.640	-16.640
P4 - Economie		**-375.000**	**-937.100**	**-927.141**
Fondsvorming Wijnaerden	Belevingsplekken Buggenums veld		-24.445	-24.445
Fondsvorming Wijnaerden	Belevingsplekken Wijnaerden		-36.613	-36.613
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Thema Passend wonen		-232.771	-232.771
Regiodeal	Bijdrage regiodeal	-375.000	-593.826	-593.826
Uitvoeringsplan Recreatie en toerisme	Belevingsplekken Buggenums veld		-24.445	-24.445
Uitvoeringsplan Recreatie en toerisme	Diverse projecten		-25.000	-15.041
P5 - Onderwijs		**-920.000**	**-970.953**	**-1.324.286**
Algemene reserve	Dekkingsreserve BMV Roggel op dekkingsniveau brengen	-920.000	-920.000	-920.000
Algemene reserve	Financiële bijdrage onderhoud OBS Buggenum		-34.724	-34.724
Algemene reserve	Vergoeding exploitatietekort OBS Buggenum			-353.333
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Onderwijsdossiers		-6.229	-6.229
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Hoger beroep Klomp		-10.000	-10.000
P6 Sport, cultuur en recreatie		**0**	**-242.768**	**-258.533**
Accommodatie Beach Sports Leudal	Extra afschrijving 2025		-114.500	-93.890
Accommodatie Beach Sports Leudal	Vrijval reserve i.v.m. bijdrage SPUK Sport			-20.610

Bedragen x € 1

Incidentele baten per programma:		Begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Bedragen x € 1 Werkelijk 2025
Bedrijfsvoering	dekking inhuur			-18.015
Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	Taakmutatie kerkenvisie		-6.625	-6.625
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Toekomst zwembaden		-2.644	-2.644
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Organiseren OLS 2025		-114.190	-114.190
Kwaliteitsfonds (v.h. groenfonds)	Onderzoekskosten blokhut Asbroekerheide		-2.009	-2.009
Kwaliteitsfonds (v.h. groenfonds)	Aankoop grond Buggenum		-2.800	-2.800
Kwaliteitsfonds (v.h. groenfonds)	Correctie dubbele onttrekking overzwaluwwand Grathem			2.250
P7 - Sociaal domein		**0**	**-154.044**	**-154.044**
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Inburgering		-98.992	-98.992
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - 4e Tranche coronacompensatie		-55.052	-55.052
P8 - Volksgezondheid en milieu		**0**	**0**	**-8.641**
Bedrijfsvoering	dekking inhuur			-8.641
P9 - Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing		**0**	**-1.892.174**	**-2.491.889**
Bedrijfsvoering	dekking inhuur			-61.141
Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	Taakmutatie kerkenvisie		-5.000	-5.000
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Aanpak landelijk gebied		-117.497	-117.497
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Omgevingswet		-577.619	-577.619
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Garantiefonds Agrarisch Natuurbeheer		-200.000	-200.000
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Inhuur expertise overdracht woonwagenlocaties		-183.799	-183.799
Grondexploitatie	Prijsbepaling gronden 2025		-7.475	-7.475
Grondexploitatie	Herontwikkeling Beeklaan Roggel		-492.961	-492.961
Grondexploitatie	Tekort Heukske Kelpen			-278.616
Herstructureringsfonds	Herontwikkeling Beeklaan Roggel		-274.723	-284.723
Herstructureringsfonds	Tekort Heukske Kelpen			-278.616
Kwaliteitsfonds (v.h. groenfonds)	Sloopkosten project blokhut kwaliteitsverbetering Asbroekerheide		-33.100	-4.442
Totaal incidentele onttrekkingen uit reserves		**-1.295.000**	**-6.531.950**	**-7.007.112**
Niet specifiek toegelichte incidentele baten		**0**	**0**	**0**

Incidentele lasten per programma	Begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Werkelijk 2025
			Bedragen x € 1
P1 - Bestuur en ondersteuning	**20.000**	**326.296**	**755.302**
Onderzoek buitendienst		2.500	2.044
Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Organisatie- en dienstverleningsvisie		14.501	1.533
Bijstelling decentraal opleidingsbudget WKR Ruimte		60.000	60.000
Bijstelling decentraal opleidingsbudget WKR Samenleving		47.415	47.415
Aanvulling tekort benodigde voorziening APPA			454.443
Kosten verkiezingen i.v.m. val kabinet		90.291	102.517
Aanschaf frames verkiezingsreclame		11.100	11.047
Sloopkosten Klokkestoel Heibloem		7.000	0
Kosten beveiliging pand in de verkoop		10.000	12.591
Afwaardering deelnemingen i.v.m. opheffing en liquidatie vennootschappen		63.489	63.730
Vennootschapsbelasting	20.000	20.000	-18
P2 -Veiligheid	**84.864**	**132.542**	**134.214**
Pilot straatcoaches	84.864	130.608	130.608
Proceskosten		1.934	3.606
P3 - Verkeer, vervoer en waterstaat	**0**	**16.640**	**16.640**
Herstel damwand jachthaven Neer		16.640	16.640
P4 - Economie	**3.956.051**	**3.961.402**	**87.057**
Grondexploitatie bedrijventerreinen	3.956.051	3.949.402	76.677
Grondaankopen		12.000	10.380
P5 - Onderwijs	**0**	**64.724**	**406.631**
Financiële bijdrage onderhoud OBS Buggenum		34.724	34.724
Voorziening verordening materiële financiële gelijkstelling-exploitatietekort			353.333
Oprichting stichting Openbaar Onderwijs Leudal		25.000	16.327
Proceskosten		5.000	2.247
P6 Sport, cultuur en recreatie	**234.944**	**127.045**	**87.142**
Terug te ontvangen bijdrage uit Spuk MEOZ		-278.796	-278.796
Stimulering Accommodatiebeleid	100.000	70.556	62.840
Uitvoering SPUK Lokale bibliotheekvoorzieningen 2023-2024 (SPUK Bieb)	87.944	87.944	87.944
Bomenplan: realisatie natuur op 2 agrarische percelen	47.000	47.000	37.805
Advieskosten opstellen zwembadvisie		84.526	79.123
Organisatie OLS 2025		109.190	91.601
Advieskosten opstellen kerkenvisie		6.625	6.625
P7 - Sociaal domein	**78.220**	**1.415.020**	**525.117**
Opvang vluchtelingen Oekraïne		1.329.800	451.069
Project "Kleine Interventies, Grote impact op leven met dementie"	58.220	58.220	78.350
Compensatie hersteloperatie toeslagenaffaire			450
Doe mee(r) met taal			-28.724
Aanbesteding amulantisering	20.000	27.000	23.972
P8 - Volksgezondheid en milieu	**0**	**3.380.663**	**1.393.885**
Spuk aanpak energiearmoede			259.936
Spuk Capaciteit klimaat en energie (CDOKE)		1.203.840	771.045

Incidentele lasten per programma		Begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Werkelijk 2025
				Bedragen x € 1
P1 - Bestuur en ondersteuning		**20.000**	**326.296**	**755.302**
Spuk Lokale aanpak isolatie			2.176.823	362.904
P9 - Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing		**1.524.388**	**3.026.739**	**1.733.661**
Voorbereidingskosten woningbouw		250.000	250.000	32.757
Sloopkosten blokhut Asbroekerheide			33.000	33.715
Overheveling budget van 2024 naar 2025 - Aanpak landelijk gebied			117.497	
Omgevingswet		155.000	737.619	220.699
Grondexploitatie woningbouw		1.119.388	1.323.040	482.009
Faciliterend grondbeleid			494.309	893.207
Planschadevergoedingen			39.873	39.872
Proceskosten			31.401	31.402
Totaal incidentele lasten		**5.898.467**	**12.451.071**	**5.139.649**
Incidentele toevoegingen aan reserves per programma:				
P1 - Bestuur en ondersteuning		**0**	**371.304**	**3.144.793**
Bedrijfsvoering	Restant loonkosten 2025			1.693.263
Bedrijfsvoering	Restant studie en opleiding 2025			32.675
Egalisatiereserve Gemeentefonds	Storting tot maximaal (meicirculaire 2025)		94.328	94.328
Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	Taakmutaties meicirculaire 2025		392.359	392.359
Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	Vrijval taakmutaties 2025		-115.383	-115.383
Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	Taakmutaties decembercirculaire 2025			228.449
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2025 naar 2026 - ICT Projecten 2025			402.192
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2025 naar 2026 - Organisatie- en dienstverleningsvisie			12.968
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2025 naar 2026 - Wet Open Overheid (WOO)			403.942
P2 -Veiligheid		**0**	**0**	**0**
P3 - Verkeer, vervoer en waterstaat		**0**	**0**	**118.378**
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2025 naar 2026 - Beheerplan civieltechnische kunstwerken			118.378
P4 - Economie		**0**	**40.000**	**389.401**
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2025 naar 2026 - Thema passend wonen			212.436
Grondexploitatie	Overige grondverkopen		40.000	37.694
Grondexploitatie	Positief resultaat BT Arenbos Heythuysen			139.271
P5 - Onderwijs		**920.000**	**920.000**	**983.882**
Dekkingsreserve BMV Roggel	Jaarlijkse toevoeging ineens om deze reserve op dekkingsniveau te brengen	920.000	920.000	920.000
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2025 naar 2026 - Oprichting OBS Buggenum			8.673

Incidentele lasten per programma		Begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Werkelijk 2025
				Bedragen x € 1
P1 - Bestuur en ondersteuning		**20.000**	**326.296**	**755.302**
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2025 naar 2026 - Pilot burgfunctionaris 2025-2026			55.209
P6 Sport, cultuur en recreatie		**0**	**55.478**	**69.742**
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2025 naar 2026 - Toekomst zwembaden			5.403
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2025 naar 2026 - Accommodatiebeleid			7.716
Inventaris de Postkoets Horn	Vorming nieuwe dekkingsreserve uit begrotingssaldo		44.225	44.225
Monumentensubsidie	Niet-uitgegeven subsidiegelden		11.253	12.398
P7 - Sociaal domein		**0**	**0**	**1.065.086**
Opvang Ontheemden Oekraïne	Saldo 2025 Opvang Ontheemden Oekraïne			1.065.086
P8 - Volksgezondheid en milieu		**0**	**0**	**0**
P9 - Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing		**0**	**422.953**	**1.610.829**
Fondsvorming Wijnaerden	Bijdrage gebiedsontwikkeling Wijnaerden		120.000	119.168
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2025 naar 2026 - Voorbereidingskosten woningbouw			217.243
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2025 naar 2026 - Aanpak landelijk gebied			177.497
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2025 naar 2026 - Omgevingswet			513.810
Gecommitteerde reserve	Overheveling budget van 2025 naar 2026 - Inhuur expertise overdracht woonwagenlocaties			47.486
Grondexploitatie	Positief resultaat Gruttostraat Haler			82.773
Herstructureringsfonds	Kwaliteitsbijdragen		45.000	45.000
Kwaliteitsfonds (v.h. groenfonds)	Kwaliteitsbijdragen diverse projecten		257.953	407.853
Totaal incidentele toevoegingen aan reserves		**920.000**	**1.809.735**	**7.382.111**
Niet specifiek toegelichte incidentele lasten		**0**	**0**	**0**
Totaal incidentele lasten		**6.818.467**	**14.260.806**	**12.521.760**

Naast het nader specificeren van de incidentele baten en lasten, dient ook een overzicht van de structurele reserve mutaties opgenomen te worden.

De benoemde structurele reserve mutaties, zijn in de volgende tabellen nader toegelicht.

Structurele onttrekkingen uit reserves per programma:		Begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Werkelijk 2025
				Bedragen x € 1
P1 - Bestuur en ondersteuning		**-1.172.061**	**-822.314**	**-822.315**
Bedrijfsvoering	Afschrijvingslasten	-41.200	-40.611	-40.611
Bedrijfsvoering	inhuur systeembeheer	-116.200		
Bedrijfsvoering	inhuur applicatiebeheerder	-116.200		
Bedrijfsvoering	inhuur IT projectleider	-97.357		
Geblokkeerde reserve (vh. Boekwinst Essent)	Afschrijvingslasten	-115.424	-96.023	-96.024
Geblokkeerde reserve (vh. Boekwinst Essent)	Implementatie informatiewetgeving (incl. WOO) projectkosten	-573.600	-573.600	-573.600
Dekkingsreserves	Afschrijvingslasten	-112.080	-112.080	-112.080
P2 -Veiligheid		**0**	**0**	**0**
P3 - Verkeer, vervoer en waterstaat		**-293.815**	**-295.348**	**-295.347**
Dekkingsreserves	Afschrijvingslasten	-196.413	-196.413	-196.413
Onderhoud overweg Napoleonsweg	Jaarlijkse bijdrage overweg Napoleonsweg	-37.277	-38.820	-38.820
Openbare verlichting	Afschrijvingslasten	-60.125	-60.115	-60.114
P4 - Economie		**-19.343**	**-745.835**	**-14.558**
Dekkingsreserves	Afschrijvingslasten	-6.093	-6.093	-6.093
Herstructureringsfonds	Projecten herstructureringsfonds bebouwde omgeving en overig		-725.277	0
Uitvoeringsplan Recreatie en toerisme	Bijdrage projectplan Datahub Limburg	-7.250	-8.465	-8.465
Uitvoeringsplan Recreatie en toerisme	Belevingsplekken Buggenums veld	-6.000	-6.000	
P5 - Onderwijs		**-184.570**	**-116.002**	**-116.002**
Dekkingsreserves	Afschrijvingslasten	-184.570	-116.002	-116.002
P6 Sport, cultuur en recreatie		**-312.383**	**-312.383**	**-312.383**
Dekkingsreserves	Afschrijvingslasten	-285.723	-285.723	-285.723
Kapitaalverstrekking gemeenschapshuizen	Aflossing	-26.660	-26.660	-26.660
P7 - Sociaal domein		**0**	**0**	**0**
P8 - Volkgezondheid en milieu		**-3.983**	**-3.983**	**-3.983**
Dekkingsreserves	Afschrijvingslasten	-3.983	-3.983	-3.983
P9 - Volkhuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing		**-98.386**	**-82.143**	**-82.143**
Dekkingsreserves	Afschrijvingslasten	-98.386	-82.143	-82.143
Totaal structurele onttrekkingen uit reserves		**-2.084.541**	**-2.378.008**	**-1.646.730**

Structurele toevoegingen aan reserves per programma:		Begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Werkelijk 2025
				Bedragen x € 1
P1 - Bestuur en ondersteuning		**118.687**	**293.436**	**293.436**
Egalisatiereserve Gemeentefonds-taakmutaties	Taakmutaties	118.687	293.436	293.436
P2 -Veiligheid		**0**	**0**	**0**
P3 - Verkeer, vervoer en waterstaat		**4.537**	**4.537**	**5.672**
Onderhoud jachthaven Hanssum	Erfpachtcanon	4.537	4.537	5.672
P4 - Economie		**100.000**	**100.000**	**100.000**
Uitvoeringsplan Recreatie en toerisme	Meeropbrengst toeristenbelasting (maximum)	100.000	100.000	100.000
P5 - Onderwijs		**0**	**0**	**0**
P6 Sport, cultuur en recreatie		**0**	**0**	**0**
P7 - Sociaal domein		**0**	**0**	**0**
P8 - Volkgezondheid en milieu		**0**	**0**	**0**
P9 - Volkhuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing		**0**	**0**	**0**
Totaal structurele toevoegingen aan reserves		**223.224**	**397.973**	**399.108**

4.6 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Omschrijving	Realisatie 2024			Begroting 2025 vóór wijziging			Begroting 2025 na wijziging			Realisatie 2025		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1. Bestuur en ondersteuning	-95.449	21.843	-73.605	-82.507	21.483	-61.024	-87.360	23.822	-63.538	-89.127	20.168	-68.960
2. Veiligheid	-261	4.484	4.223	-168	4.748	4.580	-168	4.939	4.771	-203	4.909	4.705
3. Verkeer, vervoer en waterstaat	-455	4.226	3.771	-242	4.845	4.603	-357	5.158	4.801	-417	4.954	4.537
4. Economie	-2.140	1.504	-636	-7.606	7.613	7	-7.715	9.361	1.646	-2.186	2.273	87
5. Onderwijs	-1.099	3.797	2.698	-78	3.080	3.002	-788	3.995	3.207	-471	3.813	3.342
6. Sport, cultuur en recreatie	-1.245	9.178	7.933	-827	10.780	9.953	-778	11.574	10.797	-785	11.317	10.532
7. Sociaal domein	-13.189	39.946	26.757	-8.184	40.564	32.380	-12.172	41.783	29.612	-12.509	41.033	28.524
8. Volksgezondheid en milieu	-10.310	12.970	2.660	-9.714	12.265	2.552	-12.866	15.507	2.641	-10.961	13.226	2.265
9. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-2.887	5.333	2.446	-2.517	5.778	3.261	-2.729	7.559	4.830	-2.116	5.981	3.866
Subtotaal programma's	**-127.035**	**103.281**	**-23.754**	**-111.841**	**111.157**	**-685**	**-124.932**	**123.699**	**-1.233**	**-118.774**	**107.673**	**-11.101**
Mutaties reserves	-10.146	28.145	17.999	-3.380	1.143	-2.236	-8.910	2.208	-6.702	-8.654	7.781	-873
Gerealiseerd resultaat	**-137.181**	**131.426**	**-5.755**	**-115.221**	**112.300**	**-2.921**	**-133.842**	**125.907**	**-7.935**	**-127.427**	**115.454**	**-11.974**

(bedrag x 1.000)

Het begrotingscriterium is nader uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV. Hierin wordt gesteld dat overschrijdingen van de lasten en investeringen ten opzichte van de begroting na wijziging en afwijkende baten en onderschrijdingen van lasten en investeringen die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Voor een toelichting op de afwijkingen op de baten en lasten wordt verwezen naar de financiële hoofdlijn en de paragrafen. In deze paragraaf is een analyse op de begrotingsonrechtmatigheid uitgevoerd waarbij de afwijkingen van baten en lasten op programmaniveau gecontroleerd zijn.

Analyse begrotingsrechtmatigheid
Per programma zijn de overschrijdingen/onderschrijdingen beoordeeld en benoemd.

Programma 1 Bestuur en ondersteuning
De onderschrijding op de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door het niet volledig besteden van de budgetten. De afwijking op de baten wordt met name verklaard door hogere inkomsten uit de algemene uitkering van het gemeentefonds naar aanleiding van de decembercirculaire 2025. De overschrijding op de baten en de onderschrijding op de lasten zijn voldoende en tijdig toegelicht. Hierdoor is geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Programma 2 Veiligheid
De onderschrijding op de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere uitgaven bij ondermijning en preventie criminaliteit. De overschrijding op de baten wordt met name verklaard door een incidentele, niet begrote bate uit de tweede tranche SPUK IZA. De overschrijding op de baten en de onderschrijding op de lasten zijn voldoende en tijdig toegelicht. Hierdoor is geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat
De onderschrijding op de lasten wordt met name veroorzaakt doordat minder werkzaamheden zijn uitgevoerd dan gepland, waaronder openbare verhardingen en civieltechnische kunstwerken. De overschrijding op de baten wordt verklaard door hogere inkomsten. De overschrijding op de baten en de onderschrijding op de lasten zijn voldoende en tijdig toegelicht. Hierdoor is geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Programma 4 Economie
De onderschrijding op de lasten wordt veroorzaakt door het niet volledig besteden van de budgetten, waaronder het herstructureringsfonds en de inzet voor woningbouwontwikkelingen. De onderschrijding op de baten wordt met name veroorzaakt door lagere bijdragen van derden. De onderschrijding van de baten en de lasten zijn voldoende en tijdig toegelicht. Hierdoor is geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Programma 5 Onderwijs
De onderschrijding op de lasten wordt veroorzaakt doordat budgetten niet volledig zijn besteed zoals de NPO middelen, schoolstimulatie en onderwijsachterstandenbeleid. De onderschrijding op de baten wordt met name veroorzaakt doordat niet-bestede middelen aan het Rijk terugbetaald worden en niet als baten worden gerealiseerd. De onderschrijding van de baten en de lasten zijn voldoende en tijdig toegelicht. Hierdoor is geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Programma 6 sport, cultuur en recreatie
De onderschrijding op de lasten wordt met name gerealiseerd op meerdere onderdelen waar geplande werkzaamheden deels niet zijn uitgevoerd. De overschrijding op de baten wordt met name verklaard door hogere inkomsten, zoals een hogere specifieke uitkering en incidentele terugbetalingen van subsidies. De overschrijding op de baten en de onderschrijding op de lasten zijn voldoende en tijdig toegelicht. Hierdoor is geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Programma 7 Sociaal domein
De onderschrijding op de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere uitgaven op diverse onderdelen, waaronder opvang Oekraïne, Wmo-voorzieningen en inburgering. De overschrijding op de baten wordt met name verklaard door hogere rijksbijdragen en specifieke uitkeringen. De overschrijding op de baten en de onderschrijding op de lasten zijn voldoende en tijdig toegelicht. Hierdoor is geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Programma 8 volksgezondheid en milieu
De onderschrijding op de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt doordat middelen uit specifieke uitkeringen niet volledig zijn besteed. De onderschrijding op de baten wordt met name verklaard door inkomsten bij de specifieke uitkeringen. De onderschrijding van de baten en de lasten zijn voldoende en tijdig toegelicht. Hierdoor is geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Programma 9 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing
De onderschrijding op de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt doordat geplande activiteiten en projecten later of deels niet zijn uitgevoerd. De onderschrijding op de baten wordt deels verklaart door lagere inkomsten. De onderschrijding van de baten en de lasten zijn voldoende en tijdig toegelicht. Hierdoor is geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Conclusie
De geconstateerde afwijkingen betreffen uitsluitend onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen en overschrijdingen van de baten. Deze afwijkingen leiden op grond van het begrotingscriterium niet tot een onrechtmatigheid dan wel een opname in de rechtmatigheidsverantwoording.

4.7 Rechtmatigheidsverantwoording

4.7.1 Verantwoordelijkheid College van B&W

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 9 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves (€ 107.672.675) en is daarmee vastgesteld op € 2.153.453. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

4.7.2 Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 839.831 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 2.153.453. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 604.460 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

4.8 WNT-verantwoording

De WNT is van toepassing op gemeente Leudal. Het voor gemeente Leudal toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2024	**J.J.Th.L.**	
Bedragen x € 1	**W.A.L.M. Cornelissen**	**Geraedts**
Functiegegevens	**Griffier**	**Gemeente-secretaris**
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01-10/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 124.764	€ 135.955
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.120	€ 22.959
Subtotaal	€ 142.884	€ 158.914
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	**€ 219.631**	**€ 233.000**
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	**€ 142.884**	**€ 158.914**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2025		**J.J.Th.L.**
Bedragen x € 1	**F.G. Simons**	**Geraedts**
Functiegegevens	**Griffier**	**Gemeente-secretaris**
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01/02-31/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 93.692	€ 140.472
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.419	€ 22.886
Subtotaal	€ 108.111	€ 163.358
		€ -
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	**€ 225.164**	**€ 246.000**
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	**€ 108.111**	**€ 163.358**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

5 Bijlagen

5.1 Overzicht baten en lasten per taakveld

(Bedrag x 1.000)

Omschrijving		Realisatie 2024			Begroting 2025 voor wijziging			Begroting 2025 na wijziging			Realisatie 2025		
	Taakveld	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.1	Bestuur	2.214	-4	2.210	2.048	-1	2.047	2.251	0	2.251	2.620	0	2.620
0.2	Burgerzaken	1.738	-780	958	1.868	-751	1.118	2.056	-994	1.061	1.834	-812	1.022
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.037	-621	416	507	-8	499	605	-8	596	618	-4	614
0.4	Overhead	15.643	-1.151	14.493	14.556	-1.112	13.443	17.855	-668	17.187	13.783	-820	12.963
0.5	Treasury	810	-1.876	-1.066	611	-1.232	-622	716	-2.316	-1.600	699	-2.391	-1.692
0.61	OZB woningen	243	-4.999	-4.756	220	-5.307	-5.086	175	-5.300	-5.124	172	-5.344	-5.172
0.62	OZB niet-woningen	104	-2.128	-2.024	94	-2.489	-2.395	75	-2.492	-2.417	74	-2.531	-2.457
0.64	Belastingen overig	34	-4	30	32	-4	28	42	-4	38	45	-4	41
0.7	ALG.uitkeringen en ov. uitkeringen GF	0	-71.194	-71.194	0	-71.602	-71.602	0	-75.506	-75.506	0	-76.975	-76.975
0.8	Overige baten en lasten	-5	-63	-68	1.527	0	1.527	28	-71	-44	321	-246	76
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	24	0	24	20	0	20	20	0	20	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	28.145	-22.775	5.369	1.143	-3.380	-2.236	2.208	-8.910	-6.702	7.781	-8.654	-873
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	3.448	-175	3.274	3.435	-155	3.279	3.457	-155	3.302	3.418	-180	3.238
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.036	-86	949	1.313	-12	1.301	1.482	-12	1.470	1.491	-24	1.467
2.1	Verkeer en vervoer	4.134	-451	3.684	4.752	-237	4.515	5.039	-350	4.689	4.838	-409	4.430
2.2	Parkeren	12	0	12	12	0	12	12	0	12	12	0	12
2.4	Economische havens en waterwegen	65	-5	61	65	-5	61	91	-7	85	89	-8	81
2.5	Openbaar vervoer	15	0	15	16	0	16	16	0	16	14	0	14
3.1	Economische ontwikkeling	378	-1	377	750	0	750	2.257	0	2.257	947	-29	918

(Bedrag x 1.000)

Omschrijving		Realisatie 2024			Begroting 2025 voor wijziging			Begroting 2025 na wijziging			Realisatie 2025		
Taakveld		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	476	-350	126	6.300	-6.163	137	6.288	-6.203	85	609	-678	-68
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	344	-85	259	259	-50	209	367	-99	268	330	-94	236
3.4	Economische promotie	306	-1.703	-1.398	304	-1.393	-1.089	449	-1.413	-964	386	-1.385	-998
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0	17	0	17	80	0	80	425	-16	408
4.2	Onderwijshuisvesting	1.287	0	1.287	1.393	-3	1.391	1.420	-3	1.417	1.398	0	1.398
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.509	-1.099	1.411	1.670	-75	1.595	2.496	-786	1.710	1.991	-455	1.536
5.1	Sportbeleid en activering	568	-328	240	769	-325	445	728	-271	458	670	-271	399
5.2	Sportaccommodaties	2.720	-536	2.184	3.275	-250	3.025	3.355	-224	3.131	3.360	-231	3.128
5.3	Cult.presentatie, -productie en -partic.	1.634	-6	1.629	1.945	0	1.945	2.065	0	2.065	2.008	0	2.008
5.4	Musea	100	-3	97	69	-11	58	69	-13	56	64	-2	62
5.5	Cultureel erfgoed	164	-16	148	242	-16	226	249	-21	228	201	-24	176
5.6	Media	830	-306	524	749	-218	531	752	-218	533	763	-218	544
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.163	-51	3.112	3.732	-6	3.725	4.356	-29	4.326	4.253	-38	4.215
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	5.269	-3.954	1.316	4.087	-721	3.366	5.963	-2.580	3.383	4.866	-2.603	2.263
6.21	Toegang en 1elijnsvoorz. WMO	550	0	550	90	0	90	157	-2	155	164	-2	161
6.22	Toegang en 1elijnsvoorz. Jeugd	1.674	-77	1.596	1.848	0	1.848	1.993	-169	1.824	1.968	-169	1.799
6.3	Inkomensregelingen	7.693	-6.275	1.418	6.838	-5.405	1.432	7.868	-6.522	1.346	8.117	-6.589	1.528
6.4	WSW en beschut werk	3.696	0	3.696	3.459	0	3.459	3.567	0	3.567	3.584	0	3.584
6.5	Arbeidsparticipatie	1.604	-60	1.544	1.941	0	1.941	1.812	-77	1.734	1.961	-94	1.867
6.6	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	1.261	-10	1.251	1.215	-11	1.204	1.216	-11	1.205	1.234	-12	1.222

(Bedrag x 1.000)

Omschrijving		Realisatie 2024			Begroting 2025 voor wijziging			Begroting 2025 na wijziging			Realisatie 2025		
Taakveld		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	4.065	-284	3.781	4.099	-220	3.879	4.194	-295	3.899	4.148	-297	3.851
6.712	Begeleiding (WMO)	2.910	0	2.910	3.513	0	3.513	2.462	0	2.462	1.741	0	1.741
6.713	Dagbesteding (WMO)	732	0	732	0	0	0	0	0	0	624	0	624
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	6.391	-13	6.378	7.823	0	7.823	5.742	0	5.742	5.942	0	5.942
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	98	0	98	125	0	125	104	0	104	76	0	76
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	2.627	0	2.627	2.050	0	2.050	2.777	0	2.777	2.557	0	2.557
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	88	0	88	125	0	125	46	0	46	28	0	28
6.791	PGB WMO	0	0	0	0	0	0	732	0	732	641	0	641
6.792	PGB Jeugd	0	0	0	0	0	0	252	0	252	309	0	309
6.811	Beschermd wonen (WMO)	166	-1.907	-1.741	58	-1.289	-1.231	146	-1.796	-1.650	128	-1.967	-1.839
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	19	-610	-591	19	-430	-411	3	-579	-576	4	-628	-624
6.821	Jeugdbescherming	1.089	0	1.089	1.259	0	1.259	890	0	890	866	0	866
6.822	Jeugdreclassering	0	0	0	14	0	14	0	0	0	0	0	0
6.910	Coördinatie en beleid WMO	15	0	15	1.569	-54	1.515	1.497	-70	1.427	1.751	-74	1.678
6.920	Coördinatie en beleid Jeugd	0	0	0	434	-54	380	362	-70	292	325	-74	252
7.1	Volksgezondheid	1.823	-262	1.561	1.894	-204	1.691	1.906	-212	1.694	1.865	-153	1.712
7.2	Riolering	3.985	-4.950	-965	3.745	-4.957	-1.212	3.864	-5.026	-1.161	3.625	-5.093	-1.468
7.3	Afval	4.777	-4.411	366	4.286	-3.874	411	4.611	-4.138	473	4.605	-4.191	414
7.4	Milieubeheer	2.360	-682	1.679	2.308	-672	1.637	5.017	-3.484	1.533	3.043	-1.515	1.527
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	25	-6	19	32	-7	25	108	-7	101	88	-9	80
8.1	Ruimte en leefomgeving	2.807	-638	2.169	2.567	-38	2.530	3.692	-347	3.345	2.681	-343	2.338

(Bedrag x 1.000)

	Omschrijving	Realisatie 2024			Begroting 2025 voor wijziging			Begroting 2025 na wijziging			Realisatie 2025		
	Taakveld	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine	578	-1.043	-465	1.457	-1.377	81	1.951	-1.377	575	1.513	-116	1.397
8.3	Wonen en bouwen	1.948	-1.207	742	1.753	-1.103	651	1.916	-1.005	911	1.787	-1.657	130
	Totaal	**131.426**	**-137.181**	**-5.755**	**112.300**	**-115.221**	**-2.921**	**125.907**	**-133.842**	**-7.935**	**115.454**	**-127.427**	**-11.974**

5.2 Kerngegevens

Sociale structuur	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Inwoners			
Aantal inwoners	36.108	36.175	**36.109**
waarvan tot 20 jaar	6.210	6.700	**6.227**
vanaf 65 jaar	9.853	9.300	**10.098**
Organisatie/formatie-sterkte			
Fte personeel	245,36	236,36	**240,41**
Fte Griffie/rekenkamer	2	2,4	**3,5**
Fte raad	25	25	**25**
Fte college	4,6	4,6	**4,6**
Sociale zaken			
Aantal periodieke bijstandsgerechtigden	318	331	**326**
waarvan:			
W.W.B.	308	318	**317**
I.O.A.W.	6	8	**6**
I.O.A.Z.	3	4	**3**
B.B.Z.	1	1	**6**
Personen werkzaam in sociale werkplaatsen	118	115	**112**
Onderwijs			
Aantal leerlingen basisonderwijs	2.166	2.275	2.375
Aantal leerlingen voortgezet onderwijs	1.984	3.000	1.543
Aantal leerlingen speciaal onderwijs (basis+voortgezet etc.)	218	285	213
Scholen			
Basisonderwijs	13	13	**13**
Speciaal onderwijs	2	2	**2**
Voortgezet onderwijs	2	2	**2**
Voortgezet speciaal onderwijs	1	1	**1**

Fysieke structuur	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Oppervlakte			
Gemeente	16.490	16.490	**16.491**
- oppervlakte land in m2	16.240	16.240	**16.238**
- oppervlakte binnenwater in m2	250	250	**253**
Bebouwing			
Verblijfsobjecten met woonfunctie:			
Aantal woningen	16.355	16.486	**16.412**
Overige verblijfsobjecten met logiesfunctie	482	482	**514**
Aantal huurwoningen	3.724	3.720	**3.719**
Woonwagenlocaties:			
standplaatsen (eigendom gemeente)	50	50	**50**
standplaatsen (eigendom derden)	10	11	**10**
Woonwagens (eigendom gemeente)	18	18	**18**
Woonwagens (eigendom derden)	32	32	**32**
Lengte van wegennet			
Wegen	685.500	685.500	**685.500**
Waarvan:			
binnen bebouwde kom	239.000	239.000	**239.000**
buiten bebouwde kom	446.500	446.500	**446.500**
Recreatieve fiets-, en wandelpaden	64.000	64.000	**64.000**
Recreatieve ruiterpaden	70.000	70.000	**70.000**
Zand, grond- en stolwegen	180.000	180.000	**180.000**
Trottoirs	151.000	151.000	**151.000**
Sportaccommodaties			
Aantal voetbalvelden	29	29	**29**
Aantal tennisbanen	35	35	**35**
Atletiekbaan	1	1	**1**

Financiële structuur	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
			(bedrag x 1.000)
Lokale heffingen			
Onroerende zaakbelastingen	-7.127	-7.792	**-7.875**
Toeristenbelasting	-1.612	-1.310	**-1.294**
Baatbelasting	-4	-4	**-4**
Afvalstoffenheffing	-3.649	-3.656	**-3.592**
Rioolheffing	-4.940	-4.873	**-4.904**
Begraafrechten	-6	-7	**-6**
Leges titel 1	-842	-1.142	**-864**
Leges titel 2	-974	-800	**-1.088**
Leges titel 3	-5	-17	**-7**
Gemeentefonds			
Algemene uitkering	-67.753	-72.059	-73.527
Integratieuitkering sociaal domein:			
Participatie	-3.406	-3.448	-3.448
Totaal algemene uitkering	-71.159	**-75.506**	**-76.975**

Financiële structuur	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Gemeentelijke woonlasten			
- Eigenaar	-592	-598	**-609**
- Gebruiker	-288	-326	**-299**
- Eigenaar + gebruiker	-880	-924	**-908**
OZB (aanname gemiddelde woz-waarde van woningen; 310.134 voor 2025)	-309	-304	**-326**
Afvalstoffenheffing woningen	-288	-324	**-299**
Rioolheffing	-283	-283	**-283**

Producten	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Burgerzaken; aantallen			
Paspoorten	3.471	3.000	**3.453**
ID-kaarten	3.224	4.000	**3.211**
Rijbewijzen	3.202	3.250	**3.160**
Afschriften BRP (vh GBA)	960	800	**988**
Bouwzaken; aantallen			
Conceptaanvraag	155	300	**155**
Omgevingsvergunningen	193	200	**205**
Informatieverzoeken	230	230	**230**
Bouwmeldingen WKB	1	111	**18**
Sloopvergunningen en meldingen	159	180	**155**

5.3 Risicobeheermatrix

Overige economische ontwikkelingen	
Gemeente Garanties	
Beschrijving risico	Risico's van in het verleden gegarandeerde hypothecaire geldleningen zijn ondergebracht bij de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Dit is een waarborg die de nederlandse overheid biedt wanneer iemand niet in staat is de hypotheek af te lossen en de NHG een mogelijke restschuld aan de bank moet voldoen. Op het moment dat de NHG niet aan haar verplichtingen kan voldoen wordt de gemeente aangesproken.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Op het moment dat de gemeente wordt aangesproken voor de achtervang, moet er geld beschikbaar zijn om het voortbestaan van het waarborgfonds te garanderen.
Verantwoordelijke PHO	H. van Helden
Kans dat het zich voordoet	Laag
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	De Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen, verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de Nationale Hypotheek Garantie, staat voor een toegankelijke koopwoningmarkt voor kwetsbare groepen en consumenten in kwetsbare situaties, ook wanneer de macro-economische situatie ongunstig is.
Restrisico	Laag
Weerstands component in €	-

Gemeente garanties sociale woningbouw	
Beschrijving risico	Woningcorporaties zijn als kapitaalintensieve organisaties voor hun financieringsbehoefte sterk afhankelijk van vreemd vermogen. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) helpt bij investeringen door woningcorporaties en borgt leningen (rente- en aflossingsverplichtingen) van woningcorporaties die deelnemer zijn van WSW. Dit zorgt er mede voor dat sociale woningbouw financieel mogelijk blijft. Wanneer de WSW niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen dan heeft de WSW met de gemeenten en het Rijk de afspraak dat WSW, indien nodig, kan beschikken over renteloze leningen. De gemeenten en het Rijk hebben hiervoor een achtervangovereenkomst afgesloten.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Het risico dat achtervanggemeenten renteloze leningen aan WSW moeten verstrekken als de andere buffers onvoldoende zijn, is zeer klein en de impact beperkt. De gemeenten worden pas aangesproken als de andere zekerheidsconstructies binnen de corporaties en vervolgens binnen de WSW niet meer toereikend zijn. Als de gemeente wordt aangesproken zijn er geen middelen voorzien.
Verantwoordelijke PHO	H. van Helden
Kans dat het zich voordoet	Laag
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	Het waarborgfonds ziet toe op een goede verdeling van de achtervangposities.
Restrisico	Laag
Weerstands component in €	€ 0

Koersrisico beleggingen	
Beschrijving risico	De ontvangen gelden na de verkoop van de aandelen Essent zijn grotendeels belegd. Beleggen kan financiële risico's met zich meebrengen.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	In 2025 is het restant van de portefeuille verkocht waardoor er geen risico meer is.
Verantwoordelijke PHO	H. van Helden
Kans dat het zich voordoet	Laag
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	n.v.t.
Restrisico	
Weerstands component in €	n.v.t.

Risico rentelasten toekomstige investeringen	
Beschrijving risico	Voor toekomstige investeringen zullen geldleningen afgesloten moeten worden, welke rentelasten met zich meebrengen. Aangezien het nog niet zeker is wanneer deze leningen aangetrokken moeten worden, nemen we deze op in de risicobeheermatrix.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	De rentelasten blijven stijgen.
Verantwoordelijke PHO	H. van Helden
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Structureel
Beheersmaatregelen	Periodiek bijstellen van rentevisie in het treasurystatuut en het onderhouden van een liquiditeitsplanning.
Restrisico	Zeer laag
Weerstands component in €	€ 150

Stijgende prijzen als gevolg van inflatie en indexering	
Beschrijving risico	Inflatie en stijgende kosten (zoals lonen en materiaal) verminderen de reële waarde van geld in de loop van de tijd verminderen. Door te indexeren, bewegen uitgaven mee met de economische realiteit, wat essentieel is voor financiële stabiliteit en het behoud van kwaliteit. Het is een transparante methode om kosten door te berekenen en maakt geleidelijke aanpassingen mogelijk in plaats van abrupte schommelingen.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Extra kosten. Door te indexeren, bewegen uitgaven mee met de economische realiteit, wat essentieel is voor financiële stabiliteit. Het is een transparante methode om kosten door te berekenen en maakt geleidelijke aanpassingen mogelijk in plaats van abrupte schommelingen.
Verantwoordelijke PHO	H. van Helden
Kans dat het zich voordoet	Gemiddeld
Incidenteel of structureel	Structureel
Beheersmaatregelen	We werken met een stelpost. De stelposten zijn cumulatief. Dit wil zeggen dat bijvoorbeeld de stelpost 2029 is samengesteld uit de stelpost 2026 tot en met 2029. Voor de stelpost loon/prijs wordt 10% van de berekende omvang elk volgend jaar als risico in de weerstandsparagraaf meegenomen. (t+1 10% t+2 20% t+3 30%).Voor de jaarstukken 2025 leidt deze post niet meer tot een risico.
Restrisico	Gemiddeld
Weerstands component in €	2025 € 0 2026 € 0 2027 € 468 2028 € 1.507 2029 € 3.173

Verlof sparen	
Beschrijving risico	Met de invoering van de cao gemeenten 2021/2022 kunnen medewerkers vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens -en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeeld. Deze vakantie uren verjaren niet. Het verlofsparen kan leiden tot verlofstuwmeren die medewerkers bijvoorbeeld inzetten voor een sabbatical of om eerder met pensioen te gaan. Normaliter worden er geen voorzieningen getroffen voor arbeidsgerelateerde voorspelbare kosten, maar het betreft hier een verplichting met een onvoorspelbare karakter, waardoor er wel een voorziening getroffen dient te worden.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Het risico bestaat dat verlofspaarders zich niet aanmelden maar wel verlof sparen waardoor er geen voorziening wordt opgebouwd. Hierdoor kan een financieel risico ontstaan wanneer de werkzaamheden door inhuur of een nieuwe medewerker moeten worden gedaan. Het risico is echter nog laag omdat verlofsparen nog niet zo lang mogelijk is en er nog geen duidelijke verlofstuwmeren zijn. Monitoren van het bovenwettelijk verlof kan hierbij helpen.
Verantwoordelijke PHO	H. van Helden
Kans dat het zich voordoet	Laag
Incidenteel of structureel	Structureel
Beheersmaatregelen	Monitoren van het bovenwettelijk verlof
Restrisico	Laag
Weerstands component in €	€ 100

Overige risico's	
Algemene rampen	
Beschrijving risico	Er kunnen zich rampen en crisissen voordoen, zoals bijvoorbeeld corona en vluchtelingen Oekraine
Risico categorie	Bestuurlijk/financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	De gemeente moet personeel en materieel inzetten. Het is mogelijk dat een gedeelte van deze kosten onder verzekering, schadefonds valt of door het rijk wordt gecompenseerd. Er zullen ook kosten voor de gemeente zijn.
Verantwoordelijke PHO	D.H. Schmälschlager
Kans dat het zich voordoet	
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	Door een goede voorbereiding op rampen/calamiteiten en een adequate aanpak de schade beperken. Hiervoor zijn diverse plannen voorbereid zoals een bestrijdingsplan hoogwater Maas. Ook wordt geïnvesteerd in opleiding/oefening functionarissen Oranje Kolom.
Restrisico	Laag
Weerstands component in €	€ 125

Bodemsanering en illegale dumpingen	
Beschrijving risico	Door illegale dumpingen kan de grond of andere verontreinigingen in openbaar gebied kan de grond verontreinigd worden.Daarnaast gaat het ruimen van xtc afval gepaard met hoge kosten, waarbij een verplichting is ten aanzien van het ruimen.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Indien de grond (voor zover het gemeentelijke eigendommen betreft) schoongemaakt moet worden, brengt dat kosten met zich mee.De onderzoek-, ruiming- en vernietigingskosten zijn erg hoog. Verder grote kans op bodemvervuiling waardoor sanering van grond dient plaats te vinden.
Verantwoordelijke PHO	J. den Teuling
Kans dat het zich voordoet	Gemiddeld
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	Inzetten op actief opsporen amfetaminelabs zodat illegale dumpingen worden voorkomen. Preventief inzetten op vergroten meldingsbereidheid van signalen.
Restrisico	Gemiddeld
Weerstands component in €	€ 300

Burgerzaken	
Beschrijving risico	Identiteitsfraude. In steeds meer gemeenten worden medewerkers burgerzaken vanuit de 'onderwereld' onder druk gezet om mee te werken aan het verkrijgen van een valse identiteit.Hier is steeds meer aandacht voor vanuit de daarvoor bedoelde vakorganisaties zoals de NVvB, maar ook de RIvGIn sommige gevallen zijn de gevolgen van identiteitsfraude verstrekkend. Als criminelen bijvoorbeeld op jouw naam leningen weten af te sluiten of een pand te huren, kan ineens de deurwaarder of politie voor je deur staan. Het kan dan jaren duren voordat je naam is gezuiverd.Verdwijnen van contant geldAan de balie wordt gewerkt met contant geld, het risico kan zijn dat dit verdwijnt.
Risico categorie	Financieel/imago
Gevolgen als het risico zich voordoet	Identiteitsfraude heeft wel verstrekkende gevolgen voor de betrokkenen. De mogelijkheid bestaat dat dit wordt verhaald op de gemeente van afgifte van de documenten.Het verdwijnen van contant geld heeft beperkte financiële gevolgen voor de gemeente.
Verantwoordelijke PHO	D.H. Schmälschlager
Kans dat het zich voordoet	Laag
Incidenteel of structureel	Structureel
Beheersmaatregelen	Er wordt gewerkt volgens vaste procedures o.a. 4 ogen principe, waarbij beveiliging en persoonlijke (op naam geregistreerde) toegang van toepassing is. Deze procedures zijn vast gelegd in daarvoor bedoelde documenten welke jaarlijks geaudit worden. Kluizen zowel groot als klein zijn afgesloten ook tijdens de momenten dat er personeel aanwezig is. Deze gaat alleen open als dit nodig is voor werkzaamheden.
Restrisico	Hoog
Weerstands component in €	€ 0

Hoog water	
Beschrijving risico	Er kan zich een ramp en crisis ontstaan bij hoog water.
Risico categorie	Bestuurlijk/financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	De gemeente moet personeel inzetten. Het is mogelijk dat een gedeelte van deze kosten onder verzekering, schadefonds valt of door het rijk wordt gecompenseerd. Er zullen ook kosten voor rekening gemeente zijn.
Verantwoordelijke PHO	P. Houben
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Structureel
Beheersmaatregelen	Door een goede voorbereiding op rampen/calamiteiten en een adequate aanpak de schade beperken. Hiervoor zijn diverse plannen voorbereid zoals een bestrijdingsplan hoogwater Maas. Ook wordt geinvesteerd in opleiding/oefening functionarissen Oranje Kolom.
Restrisico	Hoog
Weerstands component in €	€ 0

Inbreuk persoonsgegevens	
Beschrijving risico	Vrijkomen, lekken of oneigenlijk gebruik van persoonsgegevens.
Risico categorie	Financieel/imago
Gevolgen als het risico zich voordoet	Afhankelijk van de aard, de ernst en de duur van de inbreuk wordt een bestuurlijke boete opgelegd. Door de inbreuk kan een inwoner een negatief beeld krijgen van de gemeente Leudal. Financieel risico is een schatting op basis van de eerder uitgegeven boetes door de Autoriteit Persoonsgegevens in Nederland.
Verantwoordelijke PHO	D.H. Schmälschlager
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	Er zijn procedures opgesteld voor het melden van datalekken en rechten van betrokkenen. Systemen zijn beveiligd en in het informatiebeveiligingsbeleid en het privacybeleid is ook veel aandacht voor bewustwording bij de medewerkers.
Restrisico	Laag
Weerstands component in €	€ 300

Informatiebeveiliging, privacy en audits	
Beschrijving risico	De gemeentelijke gegevens en persoonsgegevens dienen goed beschermd te worden tegen (ongeoorloofde) toegang (door onbevoegden). De gevolgen hiervan kunnen toezien op: verlies van vertrouwen van burgers, reputatieschade, politieke impact en/of een (bestuurlijke) boete uit privacywetgeving.
Risico categorie	Financieel/imago
Gevolgen als het risico zich voordoet	Dit kan leiden tot uitval van de gemeentelijke dienstverlening en het openbaren van persoonsgegevens. Het niet voldoen aan de normen gesteld in audits (bijvoorbeeld ENSIA) kan leiden tot afsluiting van bepaalde diensten, zoals DigiD en Suwinet.
Verantwoordelijke PHO	D.H. Schmälschlager
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	De gemeente Leudal is verplicht te voldoen aan (nieuwe) EU-wet- en regelgeving ten aanzien van informatiebeveiliging en privacy (NIS 2-richtlijn/Cyberbeveiligingswet, Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), Wet politiegegevens (WPG)). De beveiligingseisen en normen volgen onder meer uit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Dit is het normenstelsel voor informatiebeveiliging dat geldt voor de gehele overheid. Hiermee worden handvaten gegeven om de informatiehuishouding op een veilige manier in te richten. Dit alles wordt geaudit, via onder meer ENSIA en de WPG.
Restrisico	Hoog
Weerstands component in €	€ 800

Materiële, financiële gelijkstelling onderwijs in verband met opheffingsnorm	
Beschrijving risico	Door het dalen van de leerlingaantallen kunnen scholen onder de opheffingsnorm komen.
Risico categorie	
Gevolgen als het risico zich voordoet	Als scholen onder de opheffingsnorm komen kan dit effect hebben op de exploitatie van de scholen, waardoor de school moet sluiten. Op basis van de verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Leudal kunnen scholen dan een beroep doen op de gemeente. Bekostiging wordt gebaseerd op het verschil tussen de aangetoonde daadwerkelijke exploitatiekosten en de voor betreffende school van de rijksoverheid ontvangen personele bekostiging, materiële bekostiging, groeibekostiging en kleinescholentoeslag.
Verantwoordelijke PHO	J. den Teuling
Kans dat het zich voordoet	Laag
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	
Restrisico	Gemiddeld
Weerstands component in €	€ 150

Rechtszaken/ aansprakelijkstellingen	
Beschrijving risico	In 2025 zijn er 43 aansprakelijkstellingen door derde en 3 aansprakelijkstellingen door eigen organisatie geweest.Verder zijn er 103 zaken afgesloten waaruit een groot gedeelte nog uit voorgaande jaren.Kosten van rechtsbijstand en uitkeringen tot een maximum eigen risico ad. € 2.500 - /- claim komen voor rekening van de gemeente.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Het risico van de aan de WA-verzekeraar voorgelegde claims bedraagt maximaal het eigen risico ad. € 2.500 per claim.Afgaande op ervaringen vanuit het verleden en de stijging in het aantal aansprakelijkstelling van de afgelopen 2 jaren, zal het risico ca. € 48.000 bedragen.
Verantwoordelijke PHO	Diversen
Kans dat het zich voordoet	Gemiddeld
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	Getracht wordt zoveel mogelijk lering te trekken uit schadegevallen zodat toekomstige schadegevallen worden voorkomen. Voorts wordt er geprocedeerd om betaling van schade te voorkomen. wel Schadegevallen die onder dekking van de WA-verzekering vallen worden voorgelegd aan de verzekeraar. Schadegevallen die onder het eigen risico blijven, worden in overleg met de gemeente behandeld door de verzekeringsmakelaar, hiervoor is een vast jaarlijks bedrag gemoeid.
Restrisico	Gemiddeld
Weerstands component in €	€ 48

ZorgcontinuÏteit Sociaal Domein	
Beschrijving risico	Borgen van de continuïteit van zorg voor jeugdigen en ouderen en behoud van personeel voor de Wmo en jeugdzorg.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Als gemeente hebben we een wettelijke verplichting tot het borgen van de jeugdhulp en de Wmo. Wettelijke verplichtingen nemen altijd risico's met zich mee. We borgen die zo goed als mogelijk mede met behulp van de regio. We proberen inzicht te hebben in de lange termijn (ook van de financiële) risico's maar die zijn lang niet altijd volledig voorspelbaar.
Verantwoordelijke PHO	H. van Helden
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Structureel
Beheersmaatregelen	Een brede Taskforce Jeugd gaat een duurzame oplossing zoeken voor de problemen in de Limburgse jeugdzorg. De landelijke Hervormingsagenda Jeugd biedt daarvoor de basis. In de regio Midden-Limburg bouwen we verder aan sterke lokale teams en de verbinding met andere domeinen.
Restrisico	Hoog
Weerstands component in €	€ 1.000

Vastgoed & Grondexploitatie	
"Risico haalbaarheid plannen als gevolg van de marktsituatie en stijgende kosten	
Beschrijving risico	Algemene post om niet benoemde tegenvallers (o.a. procedurekosten; prijsstijgingen en andere negatieve ontwikkelingen) op te vangen. Het betreft hier o.a. kosten die niet afgedekt worden binnen de lopende plannen. De kosten hebben betrekking op plannen die vertraging oplopen als gevolg van: 1. diverse aanvullende procedure die doorlopen dienen te worden om plannen tot uitvoer te brengen of 2. Het feit dat de plannen niet van de grond komen en waarbij wij het wel noodzakelijk achten te onderzoeken wat de oorzaak is van de vertraging en welke maatregelen noodzakelijk zijn om de noodzakelijke/gewenste plannen vlot te trekken.
Risico categorie	Financieel/economisch
Gevolgen als het risico zich voordoet	Door vertragingen kunnen vervolgschades optreden ten aanzien van de plannen.
Verantwoordelijke PHO	M. Graef
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	In de reserve grondexploitaties is € 728.000 opgenomen om dit risico te dekken.
Restrisico	Afgedekt via reserve/voorziening
Weerstands component in €	n.v.t.

Afzetrisico's a.g.v. marktvertraging	
Beschrijving risico	Extra (rente)kosten omdat plannen langer in exploitatie zijn. De langere looptijd van de exploitatie kunnen een gevolg zijn van macro-economische ontwikkelingen en hebben gevolgen voor de prijs en het volume.
Risico categorie	Financieel/economisch
Gevolgen als het risico zich voordoet	Exploitatie wordt negatief.
Verantwoordelijke PHO	M. Graef
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	In de reserve grondexploitaties is € 181.000 opgenomen om dit risico te dekken.
Restrisico	Afgedekt via reserve/voorziening
Weerstands component in €	n.v.t.

Exploitatie	
Beschrijving risico	Omdat het grootste deel van het gemeentelijk vastgoed een maatschappelijke functie heeft, is verkoop of privatisering ervan complexer en verlopen deze processen veelal moeizamer. Dit heeft te maken met de (maatschappelijke) bestemming en de (beperkte) gebruiksmogelijkheden. Herbestemming of herontwikkeling van deze vastgoedobjecten of locaties is daardoor meestal enkel aantrekkelijk voor specifieke marktpartijen. Dit type vastgoed en de vaak centrale plek ervan biedt ook kansen om (maatschappelijke) meerwaarde te realiseren. Dat zijn echter onzekere trajecten, zowel in tijd als in te verwachten opbrengsten. Daarom nemen we dit op in de risicoparagraaf. Ook brengen het lagere onderhoudsniveau (instandhoudingsonderhoud) en leegstand risico's met zich mee in de periode tot herontwikkeling/herbestemming. Van locaties waarvan duidelijk is dat herontwikkeling of herbestemming een uitkomst is, wordt dan ook voorgesteld om het betreffende vastgoed zo snel mogelijk te verkopen of te slopen.
Risico categorie	Financieel/imago
Gevolgen als het risico zich voordoet	Het risico is dat er op maatschappelijk vastgoed, dat vaker een relatief hoge boekwaarde heeft, versneld moet worden afgeboekt. Hier komt bij dat niet wordt afgeboekt op vastgoed dat actief te koop wordt aangeboden. Daar staat tegenover dat de kosten voor onderhoud op een minimaal niveau plaatsvindt en dat herontwikkeling mogelijk een meerwaarde met zich meebrengt. Hierdoor wordt het risico als "gemiddeld" ingeschat en structureel, althans voor de periode tot aan afronding van een herontwikkeling of herbestemming.
Verantwoordelijke PHO	M. Graef
Kans dat het zich voordoet	Gemiddeld
Incidenteel of structureel	Structureel
Beheersmaatregelen	Sinds enkele jaren wordt nadrukkelijk ingezet op verkoop van overtollig (leegstaand) vastgoed ten behoeve va herontwikkeling of herbestemming. Dit heeft tot resultaten geleid en biedt voor het toekomstige overtollig vastgoed kansen, door aansluiting op behoefte en vraag vanuit de markt. Hiertoe is beleid opgesteld. Bij leegstand voor langere tijd (1 jaar of langer) wordt ook leegstandsbeheer of tijdelijke verhuur toegepast. Hierbij is het uitgangspunt het voorkomen van vandalisme en verpaupering. De huuropbrengsten zijn hierbij zelden kostendekkend. Het toenemende inzicht in en grip op de gemeentelijke vastgoedportefeuille en de naderende implementatie van het accommodatiebeleid zorgen voor een afnemend risico.
Restrisico	Gemiddeld
Weerstands component in €	€ 60

Onderhoud	
Beschrijving risico	Met de inventarisatie en actualisatie van het gemeentelijk vastgoed, in samenhang met de actualisatie van het accommodatiebeleid, hebben we keuzes gemaakt en of voorbereid die in lijn zijn met onze ambities en doelen voor (maatschappelijk) vastgoed en accommodaties. Het vastgoed dat hierin geen functie meer heeft of zal hebben, is en wordt afgestoten of gesloopt. Daarmee vervalt ook het onderhoud voor dit vastgoed of kan worden volstaan met instandhoudingsonderhoud in afwachting van afstoten of slopen. Het geactualiseerde meerjarenonderhoudsplan (DMJOP) inclusief bijbehorende routekaart worden toegepast op accommodaties die in eigendom blijven en de maatschappelijke functie behouden. We hebben en krijgen meer grip op het gemeentelijk vastgoed, zodat plotse tegenvallers worden voorkomen of beperkt tot een minimum.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Met meer grip op de staat en het functioneren van het gemeentelijk(maatschappelijk) vastgoed en de stappen die we nog zetten (keuzes naar aanleiding van uitvoering accommodatiebeleid) beperken we de financiële risico's in dit verband. De risico's hebben vooral betrekking op onzekerheid over de toekomstige invulling en de periode daarvoor. We houden dan een onderhoudsplicht. Gelet op de keuzes die we hebben gemaakt en nog zullen maken, kwalificeren we dit risico als "gemiddeld" en als structureel, althans gedurende de periode die hiervoor nodig gaat zijn.
Verantwoordelijke PHO	M. Graef
Kans dat het zich voordoet	Gemiddeld
Incidenteel of structureel	Structureel
Beheersmaatregelen	De te nemen maatregelen om de risico's te beheersen zijn de zaken die reeds genoemd zijn als ontwikkelingen die een drukkend effect op de risico's hebben. Hierbij gaat het vooral om de vervolguitvoering van het accommodatiebeleid in samenhang met duurzaam meerjarenonderhoud.
Restrisico	Gemiddeld
Weerstands component in €	€ 0

Onvoorziene risico 's	
Beschrijving risico	Algemene post om onvoorziene tegenvallers op te vangen. Het betreft hier o.a. kosten die niet afgedekt worden binnen de lopende plannen. De kosten hebben betrekking op plannen die nog in voorbereiding. De kosten kunnen een gevolg zijn van: diverse procedure die nog in voorbereiding zijn en doorlopen dienen te worden om deze plannen tot uitvoer te brengen of het feit dat deze plannen niet van de grond komen en de gemeente het noodzakelijk acht te onderzoeken wat de oorzaak is dat deze niet van de grond en welke maatregelen noodzakelijk zijn om deze plannen vlot te trekken.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Door vertragingen kunnen vervolgschades optreden ten aanzien van de plannen die in voorbereiding zijn.
Verantwoordelijke PHO	M. Graef
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	In de reserve grondexploitaties is € 541.000 opgenomen om dit risico te dekken
Restrisico	
Weerstands component in €	Afgedekt via reserve/voorziening

Risico's m.b.t. kostendekkendheid plannen	
Beschrijving risico	"Ten behoeve van de uitbreiding van bedrijventerrein Ittervoort is € 3.453.046 per 1 januari 2026 geïnvesteerd en de verwachte investering op de locatie aan de Noorderbaan. Invulling vindt plaats op basis van maatwerk, niet op basis van een concreet plan. Bovendien moeten er nog kosten worden gemaakt voor het bouwrijp maken. Het terugverdienen van de kosten is een risico."
Risico categorie	Financieel/economisch
Gevolgen als het risico zich voordoet	Exploitatie wordt negatief
Verantwoordelijke PHO	M. Graef
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	In de reserve grondexploitatie en verliesvoorziening is € 1.547.000 opgenomen om dit risico te dekken.
Restrisico	Afgedekt via reserve/voorziening
Weerstands component in €	n.v.t.

Risico's niet nakoming van overeenkomsten	
Beschrijving risico	Op dit moment rest nog de afwikkeling van het faillissement van Nieuwe Borg (o.a. Ittervoort Noord en Neeritter Op den Heuvel) wat extra risico's (€ 888.000) oplevert. De risico's hebben betrekking op zaken waarmee de gemeente geconfronteerd kan worden bij de afwikkeling van het faillissement Nieuwe Borg.
Risico categorie	Financieel/economisch
Gevolgen als het risico zich voordoet	Als het risico zich voordoet zijn dit de kosten (minus de marktwaarde voor de grond) die niet verhaald kunnen worden.
Verantwoordelijke PHO	M. Graef
Kans dat het zich voordoet	Hoog
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	In de reserve grondexploitaties is € 888.000 opgenomen om dit risico te dekken.
Restrisico	Afgedekt via reserve/voorziening
Weerstands component in €	n.v.t.

Verbonden partijen	
Ontwikkelingsmaatschap Midden-Limburg	
Beschrijving risico	De gemeente is aandeelhouder van de Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML). De hoogte van het aandelenkapitaal voor Leudal is € 2,483 miljoen. OML heeft een financieringsovereenkomst bij de BNG Bank bestaande uit een kasgeldlening van € 12,5 miljoen en een rekening-courant faciliteit van € 2 miljoen. De financiële positie van OML is solide. De gemeente staat garant voor € 431.892 uit hoofde van publieke taak. Het risico dat de gemeente wordt aangesproken op deze waarborg is gering.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	Verlies aandelenkapitaal
Verantwoordelijke PHO	J. den Teuling
Kans dat het zich voordoet	Laag
Incidenteel of structureel	Incidenteel
Beheersmaatregelen	Sturing via het aandeelhouderschap.
Restrisico	Laag
Weerstands component in €	€ 432

Sociaal Domein (Omnibuzz, VRLN-GGD, Westrom, Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord	
Beschrijving risico	De gemeentelijke bijdrage aan verbonden partijen kan stijgen door tegenvallende inkomsten of kosten die stijgen.
Risico categorie	Financieel
Gevolgen als het risico zich voordoet	De gemeentelijke bijdrage aan verbonden partijen kan stijgen door tegenvallende inkomsten of kosten die stijgen.
Verantwoordelijke PHO	H. van Helden
Kans dat het zich voordoet	Gemiddeld
Incidenteel of structureel	Structureel
Beheersmaatregelen	Rapportages worden ontvangen waarin de ramingen worden afgezet tegen actuele prognoses
Restrisico	Hoog
Weerstands component in €	€ 400

5.4 Overzicht gecommitteerde reserve

Programma	Overheveling budgetten van 2024	(Primair) budget 2025	Uitgaven 2025	Overhevelen restant budgetten 2024	Overhevelen budgetten 2025	Totaal overhevelen budgetten naar 2026	
Prgr 1 Bestuur en ondersteuning		554.760	152.568		402.192	402.192	ICT Projecten 2025 incl. Microsoft 365 (eenmalige kosten). Meerjarig durend project dat in 2025 begint.
Prgr 1 Bestuur en ondersteuning	14.501		1.533	12.968		12.968	Organisatie- en dienstverleningsvisie. Doorlopend project.
Prgr 1 Bestuur en ondersteuning	170.885	275.433	42.376		403.942	403.942	Wet Open Overheid (Woo). Voor de Woo is tot en met 2026 jaarlijks een implementatiebudget (nicidenteel) beschikbaar gesteld vanuit het gemeentefonds. Omdat de implementatie een doorgaand een doorlopend traject is worden de nog niet bestede middelen meegenomen om de implementatie te bekostigen.
Prgr 3 Verkeer, vervoer en waterstaat		177.000	58.622		118.378	118.378	Budget civieltechnische kunstwerken. Er is vertraging ontstaan in de uitvoering van de werkzaamheden, deze worden komend jaar uitgevoerd.
Prgr 4 Economie	232.771		20.335	212.436		212.436	Vanuit de Zomernota 2023-2026 is projectbudget van € 250.000 gereserveerd voor het versnellen en aanjagen van projecten door ketenversterking. Het project is niet in 2023 gestart maar in 2024, omdat het niet lukte om de openstaande vacature (senior) projectleider in te vullen. Gelet op de grote ambities voor nieuwe ontwikkelingen is het wenselijk in 2026 de beschikking te hebben over de resterende middelen.
Prgr 5 Onderwijs		25.000	16.327		8.673	8.673	Kosten voor oprichting Stichting Openbaar Onderwijs Leudal
		10.000	10.000				Kosten bouwkundige onderzoek en de onderhoudskosten gebouw OBS Buggenum

Programma	Overheveling budgetten van 2024	(Primair) budget 2025	Uitgaven 2025	Overhevelen restant budgetten 2024	Overhevelen budgetten 2025	Totaal overhevelen budgetten naar 2026	
Prgr 5 Onderwijs		64.800	9.591		55.209	55.209	Pilot brugfunctionaris 2025-2026 Leudal De huidige NPO-middelen liepen af per 31 juli 2025. Hierdoor konden de kosten van de pilot slechts voor de eerste drie maanden (mei t/m juli) worden gedekt vanuit deze middelen. Aangezien de pilot een looptijd heeft van één jaar, is er geen dekking voor de periode vanaf 1 augustus 2025. Voorgesteld werd om voor de periode vanaf 1 augustus dit volledig ten laste van het begrotingssaldo 2025 te brengen en middels de gecommitteerde reserve 2025 het restant in te zetten voor 2026. Uitgaande van 18 uur per week vanaf 1 augustus 2025 betekent dit dat € 64.800 ten laste van het begrotingssaldo 2025 komt, raadsbesluit 1 juli 2025. Aangezien de pilot een looptijd heeft van één jaar, was er geen dekking voor de periode vanaf 1 augustus 2025. Via de raad is budget van € 64.800 beschikbaar gesteld voor de inzet van de brugfunctionaris tijdens een pilotperiode van nog 9 maanden.
Prgr 6 Sport, cultuur en recreatie	56.404	28.122	79.123		5.403	5.403	Onderzoek toekomst zwembaden. Project loopt momenteel.
Prgr 6 Sport, cultuur en recreatie		14.260	14.260		-	-	Onderzoek ontwikkelkansen locatie sporthal van Hornehal Voor de uitvoering van het onderzoek om enerzijds de sporthalfunctie van de van Hornehal toe te voegen aan de binnensportvoorziening van VO-school St. Ursula en anderzijds de ontwikkelkansen van de huidige locatie van de van Hornehal.
Prgr 6 Sport, cultuur en recreatie	12.938	57.618	62.840		7.716	7.716	Ontwikkelbudget accommodatiebeleid. Project loopt momenteel.
Prgr 7 Sociaal domein		6.000	6.000	-		-	Uitvoering evaluatie schuldhulpverlening in 2025/2026. De kosten bedragen naar verwachting € 6.000. Afronding is in 2026.

Programma	Overheveling budgetten van 2024	(Primair) budget 2025	Uitgaven 2025	Overhevelen restant budgetten 2024	Overhevelen budgetten 2025	Totaal overhevelen budgetten naar 2026	
Prgr 9 Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing		250.000	32.757		217.243	217.243	De gemeente Leudal heeft de ambitie om meer woningbouw te realiseren. Deze verantwoordelijkheid ligt bij de markt, maar de gemeente Leudal wil hierin ook zelf haar steentje bijdragen. Hiervoor is het nodig snel te kunnen schakelen, wanneer kansen zich voordoen. Een projectbudget helpt ons bij het doen van voorbereidende onderzoeken (quick scans, verkaveling en milieuonderzoeken) en het versterken van de projectteamketen (omgevingsrecht, vergunningverlening etc.). De financiële middelen zijn in 2025 niet volledig aangewend, maar het doel en de opgave is niet gewijzigt. De middelen worden in 2026 aangewend.
Prgr 9 Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	177.497		-	177.497		177.497	Vanwege de (nieuwe) landelijke verkiezingen, formatie en installatie nieuw kabinet is de landelijke aanpak vertraagd. Hiervan merken ook de provincies en gemeenten de gevolgen. Omdat op dit moment onzeker is of en zo ja welke middelen (al dan niet via de provincies) aan de gemeenten ter beschikking worden gesteld voor de aanpak Landelijk Gebied is nog niet met een gebiedsproces gestart. De huidige inzet is gericht op de uitvoering van de LBV en LBV+ regelingen, waarmee met name de piekbelasting wordt aangepakt.

Programma	Overheveling budgetten van 2024	(Primair) budget 2025	Uitgaven 2025	Overhevelen restant budgetten 2024	Overhevelen budgetten 2025	Totaal overhevelen budgetten naar 2026	
Prgr 9 Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	577.619	160.000	223.809	353.810	160.000	513.810	Gelet op de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 zijn gemeenten verplicht uiterlijk eind 2031 een nieuw, grondgebieddekkend, Omgevingsplan te hebben. Daarnaast zijn gemeenten verplicht een Omgevingsvisie te hebben en wordt gemeenten aangeraden ook programma's op te stellen. De omgevingsvisie is vastgesteld, hetgeen het startsein vormt voor de uitwerking in programma's. Het Omgevingsplan voor het gebied Woonkernen is grotendeels opgesteld. Het resterende deel van het Omgevingsplan niet. Voor de omgevingsprogramma's en het Omgevingsplan worden in de periode 2026 tot en met 2031 kosten gemaakt. Gelet op de veelvuldige verschuiving van de datum van inwerkingtreding is als het ware het gehele project in jaren doorgeschoven, waardoor ook de bijbehorende financiële middelen moeten worden doorgeschoven.
Prgr 9 Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	183.799		136.313	47.486		47.486	Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2021 is een bedrag van € 350.000 geoormerkt voor de inhuur van expertise (o.a. projectleiding en juridische expertise) voor de overdracht van onze woonwagenlocaties aan de woningbouwverenigingen. Het verhuur van woonwagens en -standplaatsen is immers geen 'corebusiness' van de gemeentelijke overheid.Deze overdracht is een complex en langdurig traject. In juli jl. heeft de raad groen licht gegeven om tot overdracht van de woonwagenlocaties over te gaan. Dit proces loopt, restant bedrag is nodig in 2026.
	1.426.414	**1.622.993**	**866.454**	**804.197**	**1.378.756**	**2.182.953**	

5.5 Overige gegevens

5.6 SiSa bijlage verantwoordingsinformatie

FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/03*	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			0	19	Ja	Nee	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/06*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*
			€0	€ 42.306	€0	€0	€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*
			€804	€14.104	€0	€65.892	€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/24*	
					€0	€ 0	€804	

BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle:R* *Indicator: C62N01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle:n.v.t.* *Indicator: C62N02*					
			0	Nee					
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T) *Aard controle:R* *Indicator: C92N01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle:R* *Indicator: C92N02*	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert *Aard controle:n.v.t.* *Indicator: C92N03*	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is *Aard controle:n.v.t.* *Indicator: C92N04*	Aantal gebruikte leermiddelen *Aard controle:n.v.t.* *Indicator: C92N05*		
			35.350	0	1	153	9		
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle:R* *Indicator: D8N01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle:R* *Indicator: D8N02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle:R* *Indicator: D8N03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05* *Aard controle:R* *Indicator: D8N04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle:R* *Indicator: D8N05*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) *Aard controle:R* *Indicator: D8N06*	
			371.837	6.070	0	0	65.121	49.126	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle:n.v.t.* *Indicator: D8N07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle:R* *Indicator: D8N08*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle:n.v.t.* *Indicator: D8N09*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle:R* *Indicator: D8N10*			
		1							
		2							
		100							

OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle FR* *Indicator: D14A01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma *Aard controle FR* *Indicator: D14A02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle FR* *Indicator: D14A03*					
			45.493	0	92.259					
			Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle FR* *Indicator: D14A04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle FR* *Indicator: D14A05*	Opgebouwde reserve (jaar T) *Aard controle FR* *Indicator: D14A06*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14A07*				
			0	293.918	156.167	Ja				
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14A08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma *Aard controle FR* *Indicator: D14A09*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14A10*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma *Aard controle FR* *Indicator: D14A11*				
		1								
		2								
		10								
OCW	**D23**	**Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen**	Beschikkingsnummer/referentienummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23A01*	Aard van de activiteit besteding (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23A02*	Besteding (jaar T) *Aard controle FR* *Indicator: D23A03*	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2025 naar 2026. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23A04*	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23A05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23A06*		
		1	SB230182	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorzieng	131.915	0	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorzieng	219.855		
		2								
		100								
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23A07*							
		1	Ja							
		2								
		100								

IenW	E20	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20W01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20W02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20W03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20W04*	
			424.480	938.967	575.487	Nee	
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20W05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20W06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20W07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20W08*	
		1	106 Aanleg van een drempel op fietskruispunt gebiedsontsluitingsweg / erftoegangsweg | aantal in st	Ja	1	Kruising Schoorstraat - Stationstraat Baexem	
		2	109 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden | aantal in st	Ja	2	Neerderweg Roggel	
		3	111 Aanleg van een voetgangersoversteekplaats | aantal in st	Ja	3	Centrumplan Heythuysen	
		4	117 Het volwaardig afwaarderen van een gebiedsontsluitingsweg 50 km/uur naar een erftoegangsweg 30 km/uur | aantal in meters	Ja	260	Vlasstraat Heythuysen	
		5	124 Aanleg van één rijloper met fiets(suggestie)stroken en bermen | aantal in meters	Ja	320	Koelenstraat/Roodvenweg Baexem	
		6	132 Aanleg van een rotonde buiten de bebouwde kom | aantal in st	Nee	0	Rotondes Zevellen (enkel voorbereiding)	
		7	205 Verbreden van fietspaden | aantal in meters	Ja	3	Kelperweg Kelpen Oler	
		8	208 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW | aantal in st	Ja	1	Maasweg Neer (enkel voorbereiding)	
		9	224 Aanleg van één rijloper met fiets(suggestie)stroken en bermen | aantal in meters	Ja	0	Leudalweg Roggel - Neer (enkel voorbereiding)	
		100					

IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Hard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Beschikkingsnummer Hard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker Hard controle R Indicator: E44B/03	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker Hard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) Hard controle R Indicator: E44B/05	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) Hard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
		1	061640 Gemeente Leudal	5000006738	0	201.667	0	585.408
		2	061640 Gemeente Leudal	5000006738	0	140.000	0	132.334
		3	061640 Gemeente Leudal	5000006738	119.835	119.835	347.771	347.771
		4	061640 Gemeente Leudal	5000006738	0	0	0	0
		5	061640 Gemeente Leudal	5000006738	0	0	0	0
		15						
			Kopie CBS(code) Hard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Kopie beschikkingsnummer Hard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Eindverantwoording (Ja/Nee) Hard controle n.v.t. Indicator: E44B/09			
		1	061640 Gemeente Leudal	5000006738	Ja			
		2	061640 Gemeente Leudal	5000006738	Ja			
		3	061640 Gemeente Leudal	5000006738	Ja			
		4	061640 Gemeente Leudal	5000006738	Nee			
		5	061640 Gemeente Leudal	5000006738	Nee			
		15						
			Kopie CBS(code) Hard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Kopie beschikkingsnummer Hard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Naam/nummer maatregel Hard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel Hard controle n.v.t. Indicator: E44B/13		
		1	061640 Gemeente Leudal	5000006738	Winterstraat en omgeving Neer	Ja		
		2	061640 Gemeente Leudal	5000006738	Reconstructie Neerderweg Roggel	Ja		
		3	061640 Gemeente Leudal	5000006738	Reconstructie brigrittastraat Ittervoort	Ja		
		4	061640 Gemeente Leudal	5000006738	Klimaatmaatregelen kern Neeritter	Nee		
		5	061640 Gemeente Leudal	5000006738	Reconstructie Tramstraaten omgeving Roggel	Nee		
		15						

IenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) Hard controle R Indicator: E84/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Hard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) Hard controle R Indicator: E84/03	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) Hard controle n.v.t. Indicator: E84/04
			0	111.186	55.211	Nee
			Naam/nummer per maatregel Hard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) Hard controle n.v.t. Indicator: E84/06	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) Hard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk Hard controle n.v.t. Indicator: E84/08
		1	336 Inrichten van schoolzone met snelheidsverlagende maatregelen\aantal in Stuks	Ja	1	Diverse schoollocaties (Ittervoort)
		2	321 Aanleg van een vrijliggend fietspad of vrijliggend fiets-/bromfietspad (op 50-, 60- en 80 km/h wegen)\aantal in	Nee	0	Leudalweg Roggel - Neer
		3	331 Drempel\aantal in Stuks	Ja	4	Ringstraat Neeritter
		100				

IenW	**E120**	**Regeling specifieke uitkering stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030**	Totale besteding (Jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E120I01*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator E120I02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E120I03*	Project afgerond (alle maatregelen) t/m Jaar T?(ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E120I04*			
			16.652	16.652	9.407	Nee			
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E120I05*	Per maatregel, maatregel afgerond t/m (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E120I06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E120I07*	Eventuele toelichting, indien noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E120I08*			
		1	431 Drempel , aantal in st	Nee	1				
		2	461 Aanleg van verticale elementen voor	Nee	0				
		3	460 Aanleg van een kruispuntplateau	Nee	0				
		50							
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2I01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2I02*	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2I03*	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2I04*	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2I05*	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2I06*
			5.331.584	51.225	131.196	0	86.570	0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicator: G2I07*	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicator: G2I08*	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) *Aard controle R* *Indicator: G2I09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2I10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2I11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2I12*
			18.774	6.775	0	921.154	0	0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle D2* *Indicator: G2I13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2I14*				
			0	Ja				

SZW	G3	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004**	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente *Aard controle:R* *Indicator: G3W01*	Gemeente *Aard controle:R* *Indicator: G3W02*	Gemeente *Aard controle:R* *Indicator: G3W03*	Gemeente *Aard controle:R* *Indicator: G3W04*	Gemeente *Aard controle:R* *Indicator: G3W05*	Gemeente *Aard controle:R* *Indicator: G3W06*
			| 0	| 28.299	| 14.441	| 0	| 0	| 14.090
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle:R* *Indicator: G3W07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle:R* *Indicator: G3W08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie Gemeente *Aard controle:R* *Indicator: G3W09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle:R* *Indicator: G3W10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle:n.v.t.* *Indicator: G3W11*	
			| 0	| 0	| 0	| 0	Ja	

SZW	64	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Taza (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr						
			Welke regeling betreft het? *Aard controle: n.v.t.* *Indicator: GM01*	Bestedingen (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle: F* *Indicator: GM02*	Bestedingen (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle: F* *Indicator: GM03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle: F* *Indicator: GM04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle: F* *Indicator: GM05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle: F* *Indicator: GM06*
		1	Taza 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	10	10	10	115.088	10
		2	Taza 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	10	10	10	16.213	10
		3	Taza 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	10	10	10	16.572	10
		4	Taza 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	10	10	10	10	10
		5	Taza 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	10	10	10	10	10
		6	Totaal	10	10	10	127.873	10
			Kopie regeling *Aard controle: n.v.t.* *Indicator: GM07*	Aantal berluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle: F* *Indicator: GM08*	Aantal berluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle: F* *Indicator: GM09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle: n.v.t.* *Indicator: GM10*		
		1	Taza 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
		2	Taza 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
		3	Taza 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
		4	Taza 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
		5	Taza 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
		6	Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling *Aard controle: n.v.t.* *Indicator: GM11*	Bestedingen (jaar T) kapitaalverstrekking Taza buitenland (gemeente Maartricht) *Aard controle: F* *Indicator: GM12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Taza buitenland (gemeente Maartricht), aflossing *Aard controle: F* *Indicator: GM13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Taza buitenland (gemeente Maartricht), overig *Aard controle: F* *Indicator: GM14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Taza buitenland (gemeente Maartricht) *Aard controle: F* *Indicator: GM15*	
		1	Taza 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
		2	Taza 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
		3	Taza 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
		4	Taza 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
		5	Taza 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
		6	Totaal	10	10	10	10	
			Kopie regeling *Aard controle: n.v.t.* *Indicator: GM16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtscheldenschulden levensonderhoud Taza in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle: F* *Indicator: GM17*	Levensonderhoud - Mutatie (dotatie en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijtscheldenschulden levensonderhoud Taza i.v.m. de hersteloperatie Gemeente *Aard controle: F2* *Indicator: GM18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtscheldenschulden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Taza in jaar T i.v.m. de hersteloperatie Gemeente *Aard controle: F* *Indicator: GM19*		
		1	Taza 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	10	10	10		
		2	Taza 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	10	10	10		
		3	Taza 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	10	10	10		
		4	Taza 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	10	10	10		
		5	Taza 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	10	10	10		
		6	Totaal	0	0	0		

SZW	G10	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle FI* *Indicator: G10I01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle FI* *Indicator: G10I02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10I03*				
			590.006	0	Ja				
SZW	G12	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle FI* *Indicator: G12I01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle FI* *Indicator: G12I02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12I03*				
			0	0	Ja				
SZW	G13	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle FI* *Indicator: G13I01*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle FI* *Indicator: G13I02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle FI* *Indicator: G13I03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle FI* *Indicator: G13I04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13I05		
			76.052	0	0	0	Ja		
VWS	H4	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4I01*	Totale werkelijke berekende uitkering *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4I02*					
			427.080	248.184					
			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken *Aard controle FI* *Indicator: H4I03*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken *Aard controle FI* *Indicator: H4I04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden *Aard controle FI* *Indicator: H4I05*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4I06*			
			27.989	220.195	0				

VWS	H30	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026**	Totaalbedrag (jaar T) toegekend *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30I01*	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026) *Aard controle FI* *Indicator: H30I02*	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) *Aard controle FI* *Indicator: H30I03*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) *Aard controle FI* *Indicator: H30I04*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/Nee/n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30I05*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30I06*
			641.732	64.173	577.559	1.817.621	Ja	
			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30I07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30I08*				
			Ja	Nee				
VWS	H35B	**Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35EI01*	Besteding (jaar T) *Aard controle FI* *Indicator: H35EI02*				
		1	061640 Gemeente Leudal	173.503				
		2						
VRO	J6B	**Regeling specifieke uitkering flexibele inzet ondersteuning woningbouw (derde tranche)** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J6EI01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle FI* *Indicator: J6EI02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J6EI03*	Cofinanciering (jaar T) *Aard controle FI* *Indicator: J6EI04*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J6EI05*	Cumulatief aantal woningbouw- of herstructureringsprojecten dat t/m jaar T geholpen is met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J6EI06*
			030011 Provincie Limburg	7.926	7.926	17.153	17.153	0
			Cumulatief aantal woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd (t/m Jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J6EI07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J6EI08*				
			0	Nee				

¥RO	J17	**Realisatiestimulans**	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. *Aard controle DI* *Indicator: J17X01*	Geprognotiseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J17X02*	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. *Aard controle DI* *Indicator: J17X03*			
			49	40	0			
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J17X04*	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) . *Aard controle FI* *Indicator: J17X05*	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling. *Aard controle FI* *Indicator: J17X06*	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw). *Aard controle FI* *Indicator: J17X07*	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling. *Aard controle FI* *Indicator: J17X08*	
		1						
		2						
¥RO	J55	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55X01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle FI* *Indicator: J55X02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55X03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55X04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle FI* *Indicator: J55X05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55X06*
			71	24.545	57.974	111	38.390	75.292
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55X07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle FI* *Indicator: J55X08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55X09*			
			103	197.001	497.675			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55X10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55X11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55X12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55X13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55X14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55X15*
			1.466	3.433	228	0	103	0

VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94I01*	Besteding (jaar T), in J94I06 t/m J94I08 opgesplitst *Aard controle FI* *Indicator: J94I02*	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a *Aard controle DI* *Indicator: J94I03*	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven | 477.000 *Aard controle DI* *Indicator: J94I04*	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3). *Aard controle FI* *Indicator: J94I05*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b *Aard controle FI* *Indicator: J94I06*
		1	*LAI23-0347596O5*	| 291.580	18	0	| 0	| 248.150
		2	*LAI24-0372415*	| 44.861	19	0	| 26.462	| 0
		3	*LAI25-0393935?*	| 0	0	0	| 0	| 0
		100						

			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94I07*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94I08*	Eindverantwoording (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94I09*
		1	| 42.430	| 1.000	Nee
		2	| 0	| 44.861	Nee
		3	| 0	| 0	Nee
		100			

KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T): salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle FI* *Indicator: K28I01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle FI* *Indicator: K28I02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle FI* *Indicator: K28I03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28I04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle FI* *Indicator: K28I05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28I06*
			| 458.699	| 186.747	| 0	| 1.031.275	| 125.600	| 282.250

			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28I07*
			Nee

Aen M	**M16**	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16#01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16#01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: M16#02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16#01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16#03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: M16#04*	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie *Aard controle R* *Indicator: M16#05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO) *Aard controle R* *Indicator: M16#06*
			1.284.800			0	0	130.280
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16#07*	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) *Aard controle R* *Indicator: M16#08*	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16#09*	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd *Aard controle DL?* *Indicator: M16#10*	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd *Aard controle DL?* *Indicator: M16#11*	
			0	5.664	41.353	1-1-2025	1-10-2025	
			Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16#12*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16#13*				
			1.379.391	8.377.531				
Aen M	**M30**	**Specifieke uitkering wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen** Gemeenten	SPUK I: Aantal gerealiseerde plekken van duurzame aard boven indicatieve opgave in het jaar T *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M30#01*	SPUK I: Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M30#02*	SPUK II: Aantal gerealiseerde plekken van bijzondere aard (AMV) in het jaar T *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M30#03*	SPUK II: Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M30#04*		
			600	Nee	0	Nee		

5.7 Specificatie gemeentefonds

Opgave berekening

Gemeente:	Leudal
Circulaire:	Decembercirculaire 2025
Jaar:	**2025**
Uitkeringsfactor:	Lopende prijzen

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven			
Maatstaf	**Berekend Aantal**	**Gewicht / %**	**Uitkering**
1g-2 OZB-waarde niet-woningen eigenaren	6.055.000,00	-0,3079	-1.864.334,50
1h-2 OZB-waarde niet-woningen gebruikers	5.488.000,00	-0,2342	-1.285.289,60
1a OZB-waarde woningen eigenaren	47.400.000,00	-0,0914	-4.332.360,00
Subtotaal			**-7.481.984,10**

Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is			
Maatstaf	**Berekend Aantal**	**Gewicht**	**Bedrag in basis**
8a-3 Bijstandsontvangers	332	5.191,81	1.723.680,92
2 Inwoners	36.108,00	376,3	13.587.440,40
7c-5 Huishoudens met een laag inkomen met drempel	2.760,75	4.138,64	11.425.750,38
12b-2 Inwoners met een migratieachtergrond	1.746,00	385,76	673.536,96
3c Eenpersoonshuishoudens	5.136,00	169,44	870.243,84
8b Loonkostensubsidie	56	5.191,81	290.741,36
4a Inwoners: jongeren jonger dan 18 jaar	5.471,00	608,99	3.331.784,29
8f-2 Doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	222	1.050,21	233.146,62
5d-2 Inwoners 75+ met drempel	2.365,52	1.348,63	3.190.211,24
7m-2 Laag opleidingsniveau met drempel	4.129,20	268,79	1.109.887,67
14a-2 Lokale centrumfunctie (max 20km)	31.440,00	10,86	341.438,40

14b-2 Regionale centrumfunctie (max 60km)	7.320,00	162,16	1.187.011,20
14c-2 Landelijke centrumfunctie	4.280,00	45,41	194.354,80
15e Leerlingen VO	1.175,20	384,9	452.334,48
15d Leerlingen (V)SO	1.328,64	528,66	702.398,82
15h-3 Onderwijsachterstand	549,08	150,84	82.823,23
38 Bedrijven	4.660,00	134,78	628.074,80
36 Meerkernigheid	17	116.357,66	1.978.080,22
36a Kernen met 500 of meer adressen	9	75.166,66	676.499,94
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	2.029,00	31,4	63.710,60
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	4.442,61	13,42	59.619,87
32b-2 Omgevingsadressendichtheid (oad)	6.815,32	83,61	569.828,82
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	179	2.935,95	525.535,05
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	272	10.743,51	2.922.234,72
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	179	8.051,81	1.441.273,99
22a Oppervlakte bebouwing woonkernen	272	6.927,53	1.884.288,16
19 Oppervlakte binnenwater	253	126,1	31.903,30
16 Oppervlakte land	16.238,00	39,22	636.854,36
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	16.238,00	25,72	417.641,36
24b-2 Woonruimten	17.081,00	11,56	197.456,36
25b-2 Woonruimten * bodemfactor woonkernen	17.081,00	52,99	905.122,19
39 Vast bedrag	1	987.319,17	987.319,17
Subtotaal			**53.322.227,51**
Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)			
Uitkeringsfactor			1,486
Subtotaal (B x C (=uf))			**79.236.830,09**

Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is		
Maatstaf	**Berekend Aantal**	**Uitkering**
170 Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	104.582,00	104.582,00
183 Faciliteitenbesluit opvangcentra (DU)	224.103,00	224.103,00
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	55.296,00	55.296,00
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	76.647,00	76.647,00
260 Participatie (IU)	3.447.699,00	3.447.699,00
261 Voogdij/18+ (IU)		n.v.t.
266 Maatschappelijke begeleiding (DU)	0	0
274 Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU)	33.566,00	33.566,00
280 Impulsgelden Weerbaar Bestuur/Veilig wonen (DU)	7.062,00	7.062,00
350 Bibliotheekmiddelen (DU)	106.218,00	106.218,00
393 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	8.209,00	8.209,00
409 Einde lening inburgeringsplichtig (DU)	928	928
421 Extra capaciteit BOA's (DU)	35.047,00	35.047,00
427 Invoerings/uitvoeringskosten Omgevingswet (DU)	229.958,00	229.958,00
428 Wet kwaliteitsborging bouw (DU)	24.372,00	24.372,00
431 Leerlingenvervoer Oekraïne (DU)		n.v.t.
435 Antidiscriminatie voorzieningen (DU)	5.017,00	5.017,00
438 Meerkosten Oekraïne sociaal domein (DU)	47.685,00	47.685,00
441 Wet betaalbare huur (DU)	36.094,00	36.094,00
443 Taal voor ontheemden uit Oekraïne (DU)	n.v.t.	
448 Energietoeslag (DU)	n.v.t.	
449 Uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak (DU)	n.v.t.	
459 Alleenverdienersproblematiek (DU)	62.829,00	62.829,00
460 Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven (DU)	149.823,00	149.823,00
463 Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) (DU)	4.044,00	4.044,00
475 Register Externe Veiligheidsrisico's (DU)	2.485,00	2.485,00

477 Spreidingswet (DU)	39.035,00	39.035,00
478 Impulsbudget sociale infrastructuur (DU)	57.333,00	57.333,00
487 Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (DU)	n.v.t.	
492 Overheidsbrede Dienstverlening (DU)	n.v.t.	
500 Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp (DU)	14.137,00	14.137,00
502 Implementatie plateau 2 (DU)	13.304,00	13.304,00
Subtotaal		**4.785.473,00**
Totaal		**76.540.318,99**

5.8 Lijst van begrotingssubsidies

Naam	Begroting 2025	1e rarap 2025	2e rarap 2025	Realisatie 2025
Algemeen maatschappelijk werk ML	416.486	416.486	416.486	416.486
Algemeen maatschappelijk werk ML (cliëntondersteuning)	41.558	41.558	41.558	41.558
Algemeen maatschappelijk werk ML (Welzijn op Recept)			52.116	52.116
Bibliocenter	536.400	536.400	536.400	536.400
Bibliocenter (specifieke uitkering lokale bibliotheek voorziening)	109.930	109.930	109.930	109.930
Bibliocenter (specifieke uitkering Informatiepunt Digitale Overheid)	35.351	35.351	35.351	35.350
Centrum voor jeugd en gezin	1.847.916	1.993.238	1.993.238	1.993.238
Cultuurperron (combinatiefunctionarissen)		97.586	97.586	97.586
Cultuurregio Noord-Limburg	7.500	7.500	7.500	7.500
Cultuur Theater Bombardon	8.500	8.500	8.500	8.140
Guus droesen tuinen	2.000	2.000		
Huis voor de Sport (participatiebijdrage)	1.800	1.800	1.805	1.805
Huis voor de Sport (iedereen kan sporten IKS)		13.000	12.638	12.638
ML5 (omroepbijdrage)	25.500	26.098	26.098	26.098
Keyport		91.500		
Molenstichting (vrijwilligersbijdragen)	15.635	15.635	15.635	15.635
Molenstichting (promotie activiteiten)	2.725	2.725	2.725	2.725
Pogorzela comité Hunsel	3.000	3.000	3.000	3.000
Promotieplatform Limburg	18.500	18.500	18.500	12.500
Slachtofferhulp Nederland	13.987	13.987	13.987	13.987
Spolt (cultuureducatie)	21.500	21.500	21.500	6.000
Starterscentrum Limburg	17.350	17.350	17.350	18.003
Stichting Bezoekerscentrum Leudal	39.000	39.000	78.000	83.000
Stichting BIZ Centrummanagement	7.000	7.000	7.000	7.000
Stichting BIZ Ittervoort		52.000		
Stichting Kunst en Cultuur	19.800	19.800	19.800	19.800
Stichting Limburg Festival	27.000	27.000	27.000	27.000
Stichting Routebureau Noord en Midden Limburg	20.165	20.165	20.220	20.220
Stichting sleuteloverdracht Leudal	5.700	5.700	5.700	5.700
Stichting studiegroep Leudal	2.079	2.079	2.079	2.079
Stichting Urgente Noden (SUN)	18.620	18.620	18.620	18.608
Stichting Veteranen Leudal	3.000	3.000	3.000	3.000
Stichting VVV Midden-Limburg/Limburg Marketing	60.491	67.691	60.662	60.661
Synthese	510.495	510.495	510.495	510.495
Synthese (Welzijn op recept)			81.855	81.855
Vluchtelingenwerk Limburg	174.489	174.489	174.489	174.489
TOTAAL	**4.013.477**	**4.420.683**	**4.440.823**	**4.424.603**

5.9 Lijst van gebruikte afkortingen

Lijst gebruikte afkortingen	
AI	Artificiële intelligentie
AMW	Algemeen Maatschapplijk Werk
APPA	Algemene Pensioen- en uitkeringswet Politieke Ambtsdragers
AU	Algemene uitkering
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AVvA	Algemene Vergadering van Aandeelhouders
AZC	Asielzoekerscentrum
BAG	BasisregistratieAdressen en Gebouwen
BBP	Bruto binnenlands product
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
BCF	BTW –compensatiefonds
BIE	Bouwgronden in exploitatie
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BIZ	Bedrijveninvesteringszones
BMV	Brede Maatschappelijke Voorziening
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BRP	Basisregistratie Personen
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BT	Bedrijventerreinen
BTW	Belasting toegevoegde waarde
BUIG	Wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten
BV	Besloten vennootschap
BZK	Binnenlandse Zaken
CAK	Stichting Centraal Administratie Kantoor
CAO	Collectieve Arbeids Overeenkomst
CBS	Centraal Bureau voor Statistiek
CDOKE	Capaciteit decentrale overheden voor klimaat
CIO	Chief Information Officer
CIOS	Chief Information Security Officer
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COA	Centraal Orgaan Asielzoekers
COELO	Centrum voor onderzoek van de economie van de lagere overheden
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- Wegenbouw en de Verkeerstechniek
DMJOP	Duurzaam Meerjarig onderhousplannen
DPIA's	Data Protection Impact Assessements
DPRA	Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptie
D'S	Decentralisaties
DUMAVA	Duurzaam maatschappelijk vastgoed
DU	Doeluitkering
EMU	Economische en Monetaire Unie
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
EU	Europese Unie
FIDO	Financiering decentrale overheden
FMA	Fonds Maatschappelijke Activiteiten

Lijst gebruikte afkortingen

GBI	Gemeentelijke Basisgprocessen Inkomen
GFT	Groente-, Fruit- en Tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GIZ	Gezamenlijk Inschatten Zorg
GOML	Samenwerkingsverband Gebiedsontwikkeling Midden-Limburg
GOW	Gebiedsontsluitingsweg
GR	Gemeenschappelijke Regeling
Grex	Grondexploitatie
GRP	Gemeentelijk rioleringsplan
GVVP	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoer Plan
HR	Human Resources
Hof	Wet houdbare gemeentefinanciën
IBA s	Índividuele Behandeling van Afvalwater
IC	Interne controle
ICT	Informatie- en communicatie technologie
ICT NML	ICT Noord- en Midden Limburg
IHP	Integraal huisvestingsplan
IKS	Iedereen kan sporten
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control-veehouderijen
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IU	Intergrale uitkering
IVN	Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid
IZA	Integraal ZorgAkkoord
JGZ	JeugdGezondheidsZorg
KPI	Kritieke presentatie indicatoren
KRW	Kader Richtlijn Water
LBV	Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties
LLTB	Limburgse Land- en Tuinbouwbond
MAP	Module Arbeidsmarkt en Participatie
MBO	Middelbaar onderwijs
MEOZ	Meerkosten Energie Openbare Zwembaden
MFA	Mulitfunctionele accommodatie
MGR	Modulaire gemeenschappelijke regeling
MIP	Meerjarig Investeringsplan
MJOP	Meerjarig onderhoudsplan
MLB	Midden Limburg Bereikbaar
MO	Maatschappelijke opvang
MOB	Mensontwikkelbedrijf
MT	Management
MTB route	Mountain bike route
NIEGG	Niet in exploitatie zijnde gronden
NHG	Nationale Hypotheek Garantie
NPO	Nationaal Programma Onderwijs
NV	Naamloze vennootschap
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid

Lijst gebruikte afkortingen

OBS	Openbare basisschool
ODNML	Omgevingsdienst Noord- en Midden Limburg
OLS	Oud Limburgs Schuttersfeest
OML	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg
OV	Openbare verlichting
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerende zaakbelastingen
PBE	Publiek Belang Electra
P&C	Planning en Control
PGB	Persoonsgebonden budget
PHO	Portefeuillehouder
PIO	Platteland in ontwikkeling
PMD	Plastic, metaal en drankkartons
POC	Percentage of completion-methode
PO	Privacy Officer
P&O	Personeel en organisatie
POH	Praktijk Ondersteuner Huisartsenzorg
PW	Participatiewet
Rarap	Raadsrapportage
RB	Raadsbesluit
RDM	Reinigingsdienst Maasland
RIVM	Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieu
RMC	Regionaal meld- en coördinatiecentrum
RO	Ruimtelijke Ordening
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
RWS	Rijkswaterstaat
SMI	Sociaal medische indicaties
SLA	Schone Lucht Akkoord
SLOK	Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven
SML	Samenwerking Midden-Limburg
SOML	Stichting Onderwijs Midden-Limburg
SPP	Sportpark
SPUK	Specifieke Uitkering Sport
SPV	Strategisch Plan Verkeerspveiligheid
SUN	Stichting Urgente Noden
TOZO	Tijdelijke regeling
UVP	Uitvoeringsprogramma Verkeersvveiligheid
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voorgezet onderwijs
VPB	Vennootschapsbelasting
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VRLN	Veiligheidsregio Limburg Noord
VVV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer
WA	Wettelijke aansprakelijkheid
Wet Fido	Wet Financiering decentrale overheden
Wet Hof	Wet Houdbare Overheidsfinanciën
Wkb	Wet kwaliteitsborging
Wmeby	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
WML	Waterleidingmaatschappij

Lijst gebruikte afkortingen

WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet normering topinkomens
Woo	Wet open overheid
WOZ	Waardering onroerende zaken
WPG	Wet politiegegevens
WSW	Wet sociale werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WWB	Wet werk en bijstand
WWC	Woonwagencentra
ZBB	Zero Based Budget